

Sven Winnell 080528:
Komplement till 36-39t.pdf

Sven Winnell 080528: Komplement till 36-39t.pdf

Sven Winnell 080528:
Komplement till 36-39t.pdf (<http://winnell.com/omr36-39u.pdf>)

Innehåll

- 4 Begränsningsregel för låginkomstpensionärers fastighetsskatt.
- 4 Pensionärer med låga inkomster.
- 6 Finanspolitiska rådet.
- 9 Från Socialdemokraternas budgetmotion hösten 2007.
- 11 Grundtrygghet o d.
- 11 TV-avgiften. TV-avgift och jobbavdrag.
- 13 Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.
- 14 Hjärnan.
- 14 Sven Winnells hemsida på Internet.
- 15 Från Sven Winnell 080524: Länkar..... sorterade enligt SW-klassifikationssystem.
- 17 SW-klassifikationssystem
- 18 Den fundamentala påverkanskedjan.
- 19 Politiska och opolitiska planeringar.
- 20 Människornas levnadsvillkor och planering av framtiden.
- 21 Läroplanerna för grundskolan och gymnasiet bör förbättras med hänsyn till de kunskaper som behövs för de olika rollerna människor har.
- 22 Om bristerna i lärarutbildningen.

- 24 Så till Länkskafferiet.
- 31 Länkskafferiet har ingen logisk uppbyggnad som passar till de kunskaper som behövs för planering av framtiden. Sven Winnells klassifikationssystem är uppbyggt efter framtidsplaneringens behov.
- 32 SW Klassifikationssystem för verksamheter.
- 34 Fler i arbete: Grunden för framtidens välfärd
- 36 Ny statistik: Swedfunds rapport visar att Sverige tappar ytterligare marknadsandelar i tillväxtländer
- 37 Förändrad regional indelning.
- 44 Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga

Kopia av sidorna 208-222 i

Sven Winnell 080202:Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid. (<http://winnell.com/omr36-39t.pdf>)

- 45 (208) Sven Winnell 070608:
 - En påminnelse om skatter och bidrag.
- 48 (212) Finansministern om ny skattereform.
- 49 (212) Jobbavdraget.
- 49 (213) En jämförelse grundavdrag - jobbavdrag.
- 50 (214) Exempel på andra jobbavdrag.
- 52 (216) Jobbavdragen är dåliga i fördelningspolitik.
- 53 (216) Förvärvsarbetandes extrakostnader p g a arbetet.
- 54 (217) Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.
- 54 (218) Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.
- 55 (219) Pensionärer med låga inkomster.
- 57 (220) Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag
- 58 (221) Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.

Kopia av sidorna 314-338 + innehållsförteckning till

omr36-39t.pdf:

Sven Winnell 080202:Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid. (<http://winnell.com/omr36-39t.pdf>)

- 60 (314) Något om skatte- och bidragshistoria.
- 63 (317) Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnads-kostnaderna.
- 64 (318) Icke-pensionärer med höga inkomster och ensampensionärer med låga pensioner.
- 65 (319) 2008. Ensam pensionär född 1937 eller tidigare.
- 66 (320) I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 67 (321) Bostadstillägg 2008 för ensam pensionär 65 år och äldre.
- 68 (322) Skattesystemet förändras.
- 68 (322) Sven Winnell: Utredningar om skatter o d. Innehållet i <http://winnell.com/omr36-39h.pdf> (050522+050605) till <http://winnell.com/omr36-39s.pdf> (070419) + 36-39t.pdf

Kopia av sidorna 382-404 i:

Sven Winnell 080202: Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid. (<http://winnell.com/omr36-39t.pdf>)

- 89 (382) Innehållsförteckning för tillägget.
- 90 (383) Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2008 och bostadskostnader mm.
- 90 (388) Skatter och överskott i hushållsbudgetar 2006 och 2008.
- 96 (389) Nu tar vi tredje steget med jobbskatteavdragen (Regeringen).
- 98 (391) S säger regeringens nya skatteavdrag.
- 99 (392) S tänker satsa massivt mot utbredd skattefusk.
- 101 (394) Kvalitet är ordet.
- 102 (395) Vänsterpartiet.
- 105 (398) Observera det som står på sidorna 206-222, 314-321, 322-338.
- 106 (399) -404 Skattetabeller för skatt 2008
- 112 **Försörjningsstöd 2008 – om ändring i socialtjänstförordning (2001:937)**

Kopia av sidorna 59-76 i

Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift. (<http://winnell.com/omr36-39k.pdf>)

- 123 (59) Pensionärer med låga inkomster.
- 126 (61) I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 127 (62) Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
- 127 (62) I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.
- 127 (62) 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.
- 128 (63) Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.
- 128 (63) I intervju av Thomas Hempel i P1:statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen.
- 128 (63) I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar.
- 129 (64) Kommentar 051122.
- 130 (65) Avskrift av brev Till statsminister Göran Persson.
- 131 (66) Skattereduktion för fastighetsskatt.
- 132 (67) Andra påpekanden o förslag.
- 133 (68) Summa marginaleffekt 2004.
- 135 (70) Ett alternativ med bara en faktor 57% för avtrappning av bostadstillägg.
- 138 (73) Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.
- 140 (75) Påminnelser om pensionärsproblemen. Har gått till statsråd och partiledare. Flera gånger efter 8 april 2004.
- 142 **Miljöpartiet. Grundtrygghet, medborgarlön. Motion 1996.**

Begränsningsregel för låginkomstpensionärers fastighetsskatt.

DN 080522 sid Ekonomi 3:

“Pensionärer får lägre fastighetsskatt.

Nu ska pensionärerna få rabatt på fastighetsskatten. Regeringen har överlämnat ett förslag till riksdagen. Det är de pensionärer som har "knappa ekonomiska resurser" som får begränsad skatt.

-Vi vet att många pensionärer har det knapert ekonomiskt. Det är därför glädjande att kunna lämna över en proposition som begränsar fastighetsavgiften för dem, säger finansminister Anders Borg i ett pressmeddelande.

Det nya förslaget ska träda i kraft den 1 december 2008 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering. Förslaget innebär att skatten för småhus som är permanentbostäder begränsas till 4 procent av ägarens inkomst. Ägaren måste ha fyllt 65 för att vara berättigad till rabatten eller ha fått sjuk- eller aktivitetsersättning året innan.

OLOF WIJNBLADH “

Regeln om begränsning av fastighetsskatten kom till under den socialdemokratiska regeringen, men gällde bara permanentboende. Regeringen och finansminister Bosse Ringholm lovade att det skulle ändras så att den skulle gälla också för fritidshus men genomfördes inte före valet.

Den borgerliga regeringen gjorde om fastighetsskatten och begränsningsregeln försvann, men den har nu dykt upp för pensionärer med låga inkomster. Den bör gälla också för fritidshusägarna.

Pensionärer med låga inkomster.

Pensionärer med låga inkomster behöver förbättringar . Här en kort redovisning av det som finns utförligare längre bort i det följande.

*** Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:**

“16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (strykes: ~~och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (strykes: ~~som utgör permanentbostad~~) för den sökandes make”.

Att fritidshusens taxeringsvärden ska påverka bostadstilläggen infördes under krisåren på 1990-talet. Någon återställning har inte skett. Pensionärer med låga inkomster tillhör enligt makthavarna en underklass som man inte behöver bry sig om.

*** I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräkning efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär. I Sveriges högkonjunktur 2007 behandlas lågpensionärerna sämre än 1975.**

Sedan förmögenhetsskatten och fastighetsskatten tagits bort, med skattelättnader för icke-pensionärer som kan uppgå till hundratusentals kronor, är det orimligt att för låginkomst-pensionärer i bostadstilläggssystemet behålla regler om att förmögenheter ska påverka tilläggen.

I lagen om bostadstillägg innebär 16§ och 17§ att pensionärerna får bostadstilläggen reducerade på grund av förmögenhet. När förmögenhetsskatten tas bort kan mycket rika icke-pensionärer få stora skattelättnader. Det är då olämpligt att de sämst ställda pensionärerna har kvar förmögenhetsreglerna i 16§ och 17§, de bör tas bort så att förmögenhet i alla former på inget sätt minskar bostadstilläggen.

16§ och 17§ bör upphöra att gälla.

Utdrag ur lagen finns längre bort i det följande.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har marginaleffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort.

Förteckning över remissinstanser till promemorian **En begränsad fastighetsavgift för pensionärer, m.m.**

Svaren på regeringens promemoria framgår inte, men man kan förmoda, att de inte förstått att även fritidshusägare behöver begränsningsregeln.

Efter remiss har yttrande kommit in från Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Skåne län, Domstolsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Juridiska fakultetsnämnden vid Lunds universitet, Jordbruksverket, Boverket, Lantmäteriverket, Glesbygdsverket, Fastighetsmäklarförbundet, Fastighetsägarna Sverige, HSB Riksförbund, Landsorganisationen i Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund, Mäklarsamfundet, Pensionärernas Riksorganisation, Riksbyggen, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, Riksförbundet Pensionärs-gemenskap, Skattebetalarnas förening, Skärgårdarnas Riksförbund, Svenska Kommunalpensionärernas Förbund, Svenskt Näringsliv, Sveriges Bostadsrättscentrum, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Pensionärsförbund, och Villaägarnas Riksförbund.

Därutöver har yttranden inkommit från Sveriges förenade studentkårer och Svenska Studentbostadsföreningen samt en privatperson.

Följande remissinstanser har inte yttrat sig eller angett att de avstår från att lämna synpunkter: De Handikappades Riksförbund, Handikappförbundens samarbetsorgan, Neurologiskt Handikappades Riksförbund, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Sveriges Byggindustrier Sveriges Jordägareförbund, Sveriges Pensionärs Riksförbund, och Tjänstemännens Centralorganisation.

Finanspolitiska rådet.

Finanspolitiska rådet har lämnat rapport 2008 om Svensk finanspolitik. Ordförande Lars Calmfors har i TV sagt bl a att jobbvdraget är bra och gör att folk arbetar mera. Det är möjligen sant när det gäller lägre inkomster, men är inte troligt när det gäller dem med höga inkomster. Till dem som har höga jobbvdrag hör statsråden och frågan är: har de arbetat mera nu sedan de fått skattelättnad på drygt 1000 kr i månaden?

Fianspolitiska rådet har på sidan 192 i rapporten ett diagram som visar marginalskatter och skatter före och efter jobbskatteavdraget.

Rådet skriver:

“Figur 8.2 visar hur jobbskatteavdraget minskar den genomsnittliga skattesatsen för personer som arbetar. Minskningen är större för personer med låg arbetsinkomst. Dessutom leder jobbskatteavdraget till en lägre marginalskatt och till att de variationer i marginalskatten som uppstått till följd av att grundavdraget varierar med inkomsten försvinner.

Jobbskatteavdraget har kritiserats för att vara komplicerat. Det är svårt för den enskilda individen att förutse hur stort jobbskatteavdraget blir eftersom det beror på grundavdraget. Grundavdraget varierar med den *totala* inkomsten. Därför förändras jobbskatteavdraget av att en person får högre bidragsinkomster även om arbetsinkomsten är oförändrad. Att jobbskatteavdraget har blivit ogenomskinligt är delvis en följd av att grundavdraget är så komplicerat (den s k LO- puckeln). Ett mer genomskinligt jobbskatteavdrag skulle ha kunnat åstadkommas om grundavdraget reformerats.

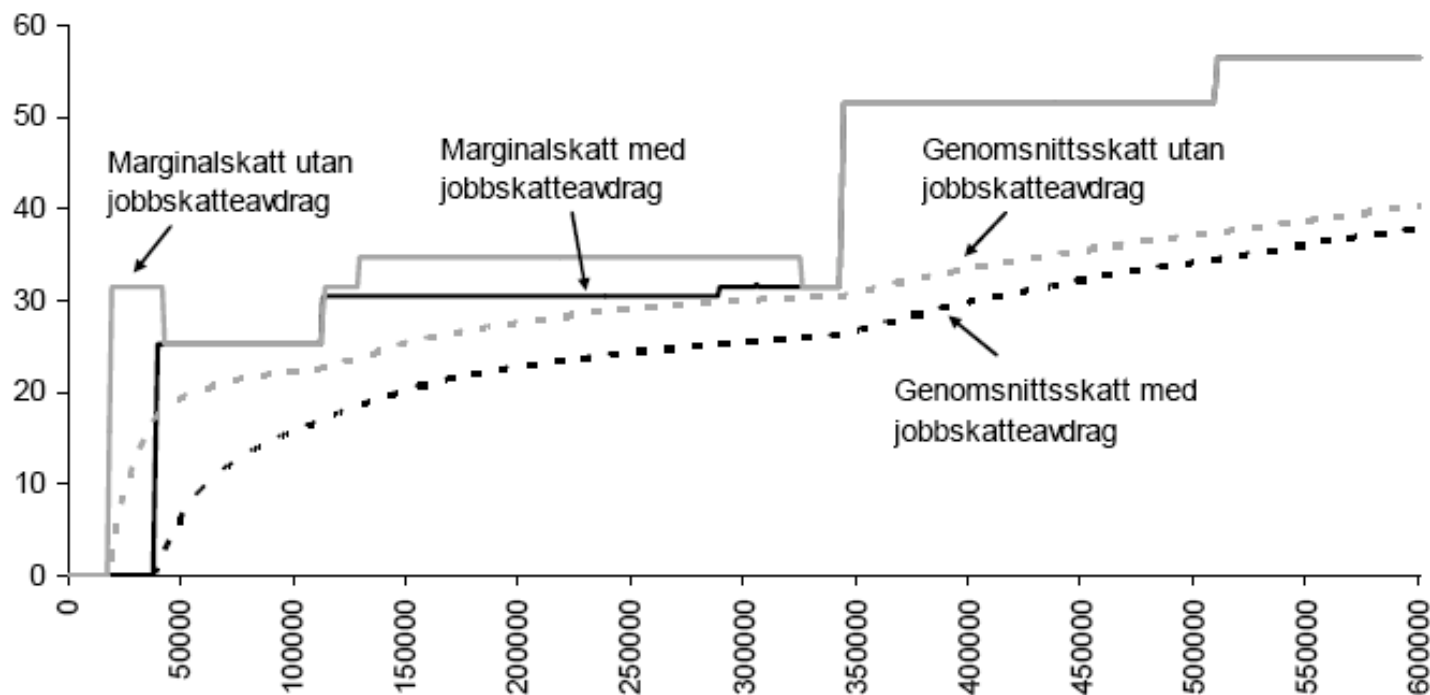
Jobbskatteavdraget skulle förmodligen vara effektivare om det var mer lättöverskådligt. Från detta perspektiv kan man också kritisera den förstärkning av jobbskatteavdraget som infördes 1 januari 2008. Detta andra steg innebär att det särskilda beloppet stiger något med inkomsten för årsinkomster över 110 tkr, för att sedan övergå till ett fast belopp vid årsinkomster över 280 tkr (se Figur 8.1). I Figur 8.2 framgår att marginalskatten blir marginellt lägre än den kommunala inkomstskattesatsen för inkomster mellan 110 och 280 tkr.

Ett av målen med 1990/1991 års skattereform var att skapa ett enklare skattesystem. Antalet trappsteg i inkomstskatteskalen reducerades markant. Att införa nya trappsteg i konstruktionen av jobbskatteavdraget är ett steg i fel riktning om man vill underlätta för individerna att förutse hur hög skatt de kommer att behöva betala.”

Figur 8.2 Marginal- och genomsnittsskatt med och utan jobbskatteavdrag 2008.

Anm.: Kommunalskatten antas vara 31,55 i beräkningarna.

Källa: Lundgren m fl (2008).

Minskningen av skatten är (enligt diagrammet) förvisso större än högre upp, men vid t ex inkomst 120 000 återstår efter skatt inte så mycket som behövs för lägsta rimliga levnadskostnader för ensam, ca 120 000 kr, utan bara cirka 100 000 kr, dvs det blir ett underskott i hushållsbudgeten på ca 20 000 kr. Vid inkomst 600 000 blir det ett överskott på mer än 200 000 kr.

Dagens Nyheter propagerar i sin ledare 080525 för en sänkning av marginalskatten för de högsta inkomsterna och det är avskaffandet av

den s k värnskatten som avses. Den inträder vid inkomst på drygt en halv miljon och ger en marginalskatt på cirka 57% samtidigt som överskottet i en ensams hushållsbudget ligger på mer än 200 000 kr.

Jämför med ensampensionären med pension 100 000 kr. Om pensionen ökar 10 000 kr går bort i minskad garantipension och minskat bostadstillägg (för den som får bostadstillägg) cirka 97%, dvs margineffekten är cirka 97%. Av 10 000 kr får behållas cirka 300 kr samtidigt som pensionären betalar cirka 30 000 kr i skatt och det blir underskott i budgeten på ett par tusen kr.

Diagrammet ger en felaktig bild av effekterna av jobbvdraget.

Marginalskatten mellan inkomst cirka 125 000 och cirka 325 000 kr är med jobbvdrag 3,15% lägre vilket gör att skatten ökar cirka 6300 kr mindre med jobbvdrag mellan dessa inkomster, vilket i diagrammet skulle synas som att klyftan mellan skatt utan och med jobbvdrag vid 325 000 kr skulle vara 6300 kr större än vid 125 000 kr. Så ser det inte ut i diagrammet, de två kurvorna utan och med jobbvdrag ser ungefär parallella ut i detta intervall, och till och med ser klyftan ut att minska istället för att öka. Kurvorna är då inte rätt dragna.

Enligt sifferberäkningar ökar skattelättnaderna vid stigande inkomst medan i diagrammet skattelättnaderna minskar vid stigande inkomst. Skattekurvorna utan och med jobbvdrag är sålunda inte rätt dragna i diagrammet utan visar att skattelättnaderna minskar med stigande inkomst.

Diagrammet ger ett intryck att jobbvdragen är mer förmånliga vid låga inkomster än vid höga, dvs tvärtemot det verkliga förhållandet.

Minskad marginalskatt innebär med nödvändighet att skatten med jobbvdrag minskar med stigande inkomst, inte tvärtom som diagrammet visar.

Rådet nämner i kommentaren till 8.2 det de kallar LO-puckeln.

I skattereformeringens slutskede ville man förbättra för de allra lägsta inkomsterna och gjorde det på det sättet att man ökade grundavdraget i ett intervall under 100 000 kr med ett antal procent av stigande inkomst.

För att kompensera det minskade man grundavdraget i ett intervall över 100 000 med 10% av stigande inkomst, det är de 3,155% som ligger mellan cirka 125 000 och cirka 325 000 kr inkomst. Den procentsatsen innebär att skatten sjunker mer än kommunalskatten vid sjunkande inkomst under 325 000 kr. Nu har regeringen med konstruktionen av jobbvdraget tagit bort den effekten. Dvs skatten sjunker inte mer än kommunalskatten vid sjunkande inkomst under 325 000. Det innebär en försämring för de lägre inkomsterna.

Cirka 65 miljarder kr har skatterna sänkts med 2 st jobbvdrag.

Cirka 2/3 av detta eller cirka 45 miljarder kr har gått till höginkomsttagarna som inte behöver skattelättnader utan har stora överskott i sina hushållsbudgeter. För att ta in pengar till 40 miljarder kr skattelättnader (per år) till höginkomsterna drar regeringen in på utgifter på ett sätt som främst drabbar dem med lägre inkomster. Och vill nu försätta med ett tredje jobbvdrag i samma stil.

Den borgerliga regeringen är en regering som gynnar dem med höga inkomster. Det gick väl an om man samtidigt såg till att de med de lägsta inkomsterna kunde leva på sina inkomster efter skatt. Och det är en fråga inte bara om inkomstens storlek utan också om hushållens rimliga utgifter.

Lägsta rimliga hushållskostnader är 2008 för ensam förvärvsarbetande icke-pensionär 124 000 kr per år och för makar 186 000 kr, vilket är 150% av kostnaden för en ensam.

För pensionärer är kostnaderna 115 000 för ensam och 168 000 för makar (146% av ensams kostnader).

Skattesystemets konstruktion innebär att ensamma har det svårare än makar att få hushållsbudgeten att gå ihop.

Rådets diagram innebär att makarnas skattelättnader blir större än ensammas skattelättnader, vilket inte är det som borde eftersträvas.

Man bör eftersträva en metod som tillförsäkrar ensamma pengar till rimlig försörjning. Det kan inte ske bara med skattesystemet, det behövs något som kan skilja mellan ensamma och makar. Det som är möjligt är att ordna bostadsbidrag som ger ensamma så mycket mer än makar att ensamma kan få motsvarande levnadsstandard. Att bara höja grundavdrag innebär att klyftan mellan ensamma och makar ökar.

Regeringens jobbvdrag innebär skattefrihet för förvärvsarbetande för inkomster under cirka 40 000 kr, vilket innebär en viss skattelättnad för ensam, men dubbelt så stor skattelättnad för två makar, ett avigt resultat.

Problemet är främst ensamma med låga inkomster, varvid de ensamma ofta är kvinnor.

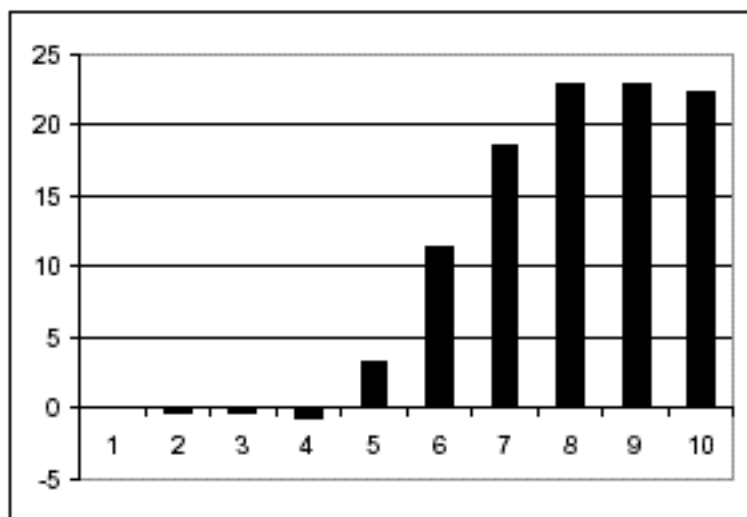
Från Socialdemokraternas budgetmotion hösten 2007.

Skatt efter bärkraft

Vi socialdemokrater strävar efter ett samhälle som bygger på idén om alla människors lika värde. Vi vill att samhället ska utformas så att det finns plats för alla, att ekonomiska och sociala skillnader utjämnas. Först då har alla människor möjlighet att utforma sitt liv utifrån sina drömmar.

Det senaste året har Sverige utvecklats i motsatt riktning. Klyftorna har växt, mellan höginkomsttagare och låginkomsttagare, mellan män och kvinnor och mellan olika landsdelar och stadsdelar.

Diagram 4 Förändrad nettoinkomst per decil av förslagen i budgetpropositionen för 2008, jämfört med gällande regler, år 2008. Källa: Riksdagens utredningstjänst

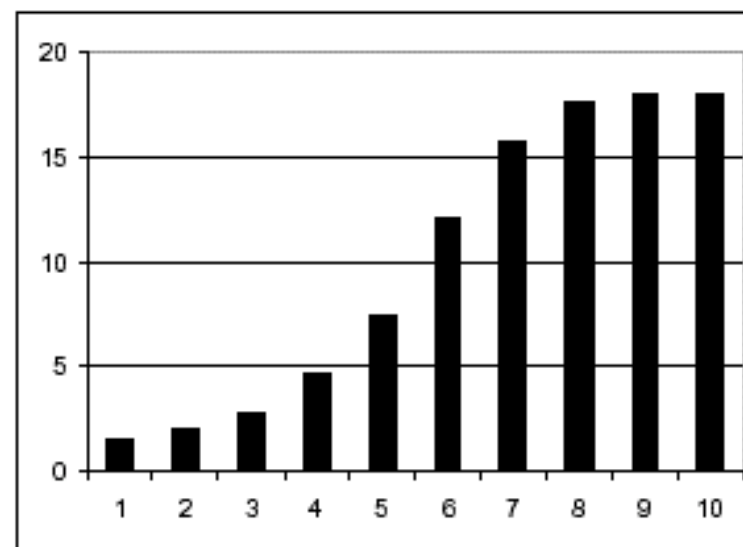
Rättvisa skatter

Skatterna har förändrats kraftigt sedan den 1 januari 2007. Sammantaget kommer skatterna ha sänkts med 65 miljarder kronor om den nuvarande budgetpropositionen accepteras av riksdagen.

Skatterna har sänkts mest för höginkomsttagare. Dessutom är det främst arbetslösa, sjuka och pensionärer som har fått finansiera skattesänkningarna. Det har lett till att klyftorna i Sverige har vidgats.

Riksdagens utredningstjänst har studerat konsekvenserna av den borgerliga regeringens politik. Effekterna är slående. De tre rikaste tiondelarna av befolkningen får nästan 70 procent av alla inkomstförstärkningar, medan de fyra tiondelarna med lägst inkomster får försämrade villkor eller oförändrade villkor.

Diagram 5. Effekter av andra steget i förvärsavdraget – på decilgrupper procent av den totala inkomstförändringen för befolkningen indelad i deciler. Källa: Riksdagens utredningstjänst (RUT)

Statsministern har bl a i regeringsförklaringen och i senaste partiledardebatten sagt, att skattesänkningarna framför allt ska gå till dem som tjänar minst, men så är det ju inte enligt Riksdagens utredningstjänst. Han har vilseledande påstått, att 75 % av skattesänkningarna går till dem som tjänar minst.

Regeringsförklaringen hösten 2007.

Riksdagens snabbprotokoll 2007/08:2. Tisdagen den 18 september. Kl. 14:00 - 14:50.....

Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

.....

Inkomstskatterna för framför allt låg- och medelinkomsttagare ska fortsätta att sänkas. Regeringen vill tydliggöra värdet av arbete för personal i vården och barnomsorgen, för industriarbetare, tjänstemän och alla andra som arbetar. Det sker nästa år genom ett förstärkt jobb-skatteavdrag som införs den 1 januari 2008. De flesta som arbetar får med jobbvadragets andra steg ca 1 000 kronor mer kvar av lönen varje månad.

.....

Partiledardebatt 080116.

Riksdagens snabbprotokoll 2007/08:52. Onsdagen den 16 januari 2008. Kl. 09:00 - 12:21.....

Anf. 1 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

.....

För det andra ska man ha en politik som tydligt markerar vägar från bidragsförsörjning till arbete samt utforma den politiken huvudsakligen genom att rikta inkomstskattesänkningar till dem som tjänar minst. Det var den enskilt absolut viktigaste detaljen i Clintonpolitiken under 90-talet, och det är också den bärande bjälken i allianspolitiken i Sverige.

Vi kan titta på dem som har mötts av de skattesänkningarna. Det är de som har deltidsarbete. En större mängd av skattesänkningarna ligger

på dem som har månadslöner på 16 000 kronor, 17 000 kronor, 18 000 kronor, 19 000 kronor, 20 000 kronor, 21 000 kronor och 22 000 kronor i månaden.

Det är 75 procent av skattesänkningen som träffar dessa grupper. De får en tusenlapp mer i månaden.

.....

Under valrörelsen före valet 2006 påstod alliansens valarbetare, att skattesänkningarna framför allt skulle gå till låg- och medelinkomsttagare, men det var inte sanning. Väljarna lurades tro att det skulle bli så och tillsammans med missnöje med socialdemokraterna fick alliansen så mycket röster att de vann valet. Efter valet har oppositionen haft övertag.

Oppositionens opinionsövertag bekrästs i SvD/Sifos januarimätning. Socialdemokraterna fortsätter att ensamma vara större än regeringspartierna, som hamnar under 40 procent. Klyftan mellan blocken i januari 2008 16,4 procentenheter.

I opinionsundersökningen av DN/Synovate, visad i DN 080125 sid 9, hade i januari regeringspartierna 37,9% och vänsterblocket 58,5%, dvs ett gap på 20,6 procentenheter (SvD/Sifo 116,4).

	Valet 2006	Januari 2008	Skillnad
(s)	35,0%	46,8%	
(m)	26,2	21,7	
(fp)	7,5	6,9	
(mp)	5,2	6,0	
(c)	7,9	5,9	
(v)	5,8	5,6	
(kd)	6,6	3,4	
(sd)	2,9	2,1	
övriga	2,8	1,5	
s, v, mp	46,1	58,5	+ 12,4
m, fp, kd, c	48,2	37,9	-10,3

Grundtrygghet o d.

Milöpartiet har många år i sitt program haft krav om medborgarlön med grundtrygghet. I partikongressen i maj 2008 har man gått ifrån det kravet, men har kvar en vision om medborgarlön. I en lång motion till riksdagen 1996 utvecklades förslaget. Kopia av motionen finns på slutet i det följande. Den är idag något föråldrad och inbjuder inte till läsning, men man behandlar mycket i den. Hösten 2007 hade mp ett rådslag om grundtryggheten och i en skrivelse nämns att ledningen skulle komma med en proposition till kongressen i maj 2008. Det har inte gått att hitta propositionen, om den finns, på mp:s hemsida.

Det mp främst vill med grundtryggheten är att ge försörjning åt sådana som av olika skäl inte har inkomster. Det sköts nu, så gott det nu blir, av socialförsäkringarna som finns. Problemet nu är att de som är friska och har låga inkomster, som i och för sig skulle räcka till försörjningen, måste betala skatt som betydligt skär ned möjligheterna att leva drägligt.

Ett exempel är ensampensionärer med pension 110-120-130 000 kr som måste betala cirka 30 000 kr i skatt, något som i någon mån kompenseras av garantipensionen och i bästa fall bostadstillägg. För förvärvsarbetande icke-pensionärer finns inte liknande kompensationer och de måste avstå från saker som de med högre inkomster ser som absolut nödvändiga. Miljöpartiet har inte intresserat sig för de problemen och deras krav om grundtrygghet och medborgarlön ter sig mest som ordlekar. De andra partierna har inte heller intresserat sig för låginkomsternas skatteproblem.

När det gäller pensionärerna går de miste om jobbavdragen och det är en beklaglig effekt, som är tokig isynnerhet för ensamma låginkomstpensionärer. Socialdemokraterna föreslår att pensionärer ska få 2000 kr per år och folkpartiets ordförande Jan Björklund har utlovat 2400 kr. Om det utbetalas som höjd pension kommer låginkomstpensionärerna bara att få 60 - 70 kr eftersom 97% försvinner med minskade garantipensioner och bostadstillägg och ökade skatter. Om förslagen om 2000 - 2400 blir verklighet måste pengarna betalas ut som rabatt på skatten ed.

TV-avgiften.

En bättre fördelning får man om man slopar TV-avgiften och låter riksdagen betala den. Man slipper då också den larviga TV-avgiftsreklamen. TV menar i sin propaganda att SVT är en fri television vilket är ett hån då TV-avgiften som nu går över 2000 kr om året. Att slippa betala 2000 kr är bra för de lägsta inkomsterna och är bra för fördelningen mellan ensamma och makar.

TV-avgift och jobbavdrag.

I utredningen "omr36-39t.pdf" visades fyra alternativ för jobbavdrag och diskuterades motiveringar av jobbavdragen. Därefter lämnades förslag. Något om det återges på de följande sidorna. Längre bort i det följande finns mera om detta.

I alliansens förslag och moderaternas motion står att jobbavdragen ska vara samma vid inkomst över 107 900 kr (2007: 109700). Det har man frångått och jobbavdraget blir i verkligheten större vid större inkomster.

Högsta skattelindring av jobbavdragen i regeringens förslag för 2007 är 11 720 kr. De fyra alternativen ger olika stora skattelindringar vid inkomster över 109 700 kr. I kombination med slopande av TV-avgiften kan alternativ 2 väljas. Resonemanget gällde som rekommendation för andra jobbavdraget, som blev annorlunda. Resonemanget gäller i princip för steg tre, där man bör åstadkomma en förbättring av jobbavdragen så att de blir samma för alla med inkomster över cirka 109 700 kr (kanske 112 000 kr), och man bör ta bort TV-avgiften och räkna in skattelättnaderna av det.

“Förvärvsarbetandes extrakostnader p g a arbetet.

Det händer att förvärvsarbetande inte äter lunch hemma. De kan ha matlåda med sig till jobbet, ha fri lunch på företaget eller gå på något matställe och äta. Skatteverket anger förmånsvärde 2007 för fria måltider: frukost 32 kr, lunch 64 kr, middag 64 kr, summa för helt fri kost 160 kr per dag.

Konsumentverket anger livsmedelskostnader i sina tabeller. “Alla mål äts hemma eller matlåda”: i genomsnitt för man och kvinna i åldrar 18-60 år 1590 kr per månad. Kostnad per dag: $1590 / 30 = 53$ kr. Fördelat: frukost 11 kr, lunch 21 kr, middag 21 kr, summa 53 kr.

Om man istället för matlåda för lunch för 21 kr går på matställe blir det 43 kr dyrare. 5 dagar i veckan 20 dagar per månad gör 860 kr per månad och 10320 kr per år. (5 dagar i 48 arbetsveckor blir 240 dagar = 20 dagar per månad).

Avrundat blir extrakostnaden för lunch ute 10 000 kr per år.

Konsumentverket har en annan beräkning, de har också ett pris på livsmedelskostnaderna för “utom lunch 5 dagar/vecka” och det är lägre än “Alla mål äts hemma eller matlåda”: Lägre per månad: Kvinnor 18-30 år: 330 kr, 31-60 år : 320 kr, 18-60:genomsnitt 320 kr. Män 18-30 år:420 kr, 31-60 år 390 kr, 18-60 år: genomsnitt 400 kr.

Genomsnitt för kvinnor och män: 360 kr per månad = ca 18 kr per arbetsdag för lunch hemma. Går man istället ut och äter skulle det enligt skatteverket kosta 64 kr per dag (förmåndvärde), dvs 46 kr dyrare per arbetsdag= per år för 240 arbetsdagar: 11040 kr. Avrundat 10000 kr.

Om man skulle betrakta extra matkostnader p g a arbete som avdragsgilla kostnader i deklarationen skulle det ge en skattelättnad på

Inkomst 39900-109700:	26,4% av 10000=	2640 kr
109700-125400:	33% av 10000=	3300 kr
125400-317600:	36,3% av 10000=	3630 kr.

Extra kostnader för semester och annat..

Om man på samma sätt vill ha avdrag för högre semesterkostnader för att man arbetar, t ex avdrag med 10000 kr blir skattesänkningen som nyss för maten dvs omkring 3300 kr.

Summa extrakostnader för mat och semester och annat.

I hushållsbudgetar som visats tidigare har för förvärvsarbetande som minimum angetts extra kostnader per person 5000 kr, varav 2000 kr för utelunch en gång i veckan och 3000 kr för semester.

I det som gäller inkomståret 2007 är jobbvadragen, dvs avdragen och inte skattelättnaden av jobbvadragen:

För inkomst 31900 kr $31900 - 17100 =$ **14800 kr**

För inkomst 109700 kr blir jobbvadraget $(31900 + 0.2 \times (109700 - 31900) - 31100) = (31900 + 77800 \times 0,2 - 31100) \times = (31900 + 15560 - 31100) =$ **16360 kr.**

För inkomst 109700 kr blir jobbvadraget $47400 - 31100 =$ **16300 kr.**

Mellan 109700 och 317600 stiger avdraget med 10% av stigande inkomst.

För inkomst 317600 blir jobbvadraget $47400 - 11900 =$ **35500 kr.** Det kan vara svårt att förstå varför kostnaderna ska bli högre vid högre inkomster. Ska höginkomsterna ha bättre mat?

Det är stötande att skattelättnaderna av jobbvadraget blir större vid högre inkomster. I Alliansens förslag och i moderaternas motion står att jobbvadragen ska vara samma vid inkomst över 107900 (2007: 109700).

Högsta skattelindring av jobbvadragen i regeringens förslag för 2007 är 11 720 kr.

Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.

Nyss visades fyra alternativ där skattelättnaden av jobbavdragen vid inkomst över 109700 blir

- 1) 7966 kr= 3754 kr lägre än 11720 kr
- 2) 9250 kr= 2470 kr lägre än 11720 kr
- 3) 10533 kr= 1187 kr lägre än 11720 kr
- 4) 11818 kr= 98 kr högre än 11720 kr

För 2008 bör skattelättnaden bli lika stor för alla inkomster över 109700 kr. Alternativ 2 eller 3 borde kunna väljas beroende på vad statsfinanserna klarar. I alternativ 2 blir det minskning av skatteminskningen vid inkomster över 292900 kr, i alt 3: 305700 kr.

Medelinkomsten 2007 ligger på 25400 kr/mån= 304800 kr/år.

En bättre fördelningsprofil erhålls om man samtidigt med ändring av arbetsavdraget avskaffar TV-licensen för privathushåll och ersätter den med en kollektivlicens betald av riksdagen.

Per hushåll innebär det en skattelättnad på drygt 2000 kr, säg 2000. Det innebär en mer rättvis fördelning mellan ensamma och makar.

I så fall kan man välja alternativ 2 : 9250 kr är 2470 kr lägre än 11720 kr, men det minskat med 2000 kr för ensam blir 470 kr lägre. För makar blir vinsten på TVlicensen 1000 kr per make och resultatet blir 1470 kr lägre än 11720 kr så att jobbavdragets minskning blir mindre vid inkomster över 302900 kr. Medelinkomsten får ingen försämring.

Ensamma med låga inkomster får underskott i hushållsbudgetarna och därför bör införas bostadsbidrag för ensamma utan barn enligt förslag som visats tidigare. Kostnaderna för det borde kunna tas bl a genom att minska jobbavdragen vid höga inkomster. Några kostnadsberäkningar om detta görs inte här. “

Hjärnan.

Radions P1 har i maj 2008 k 12.10 haft en programserie om hjärnan. I programmet 26 maj nämndes, att den mänskliga hjärnan har cirka 100 miljarder nervceller. Varje sekund går cirka 11 miljoner nervimpulser från sinnesorganen till hjärnan. Det är verkligen imponerande. Och så har det varit i tusentals år.

Den mänskliga hjärnan är bra på att konstruera tekniska ting. Dagens IT-teknik med datorer och övföringar bl a med Internet är mirakulös. Rymdfärd till andra planeter är beundransvärda. På TV har man fått se instrument för undersökning och behandling av allehanda slag inom sjukvården, kameror man kan skicka in i kroppen och kameror som utifrån kan se kroppens inre o sv.

På TV visades nyligen en maskin i större format och som kunde förstås lättare: ett 500 m långt tåg som bytte ut rälsen. Det tog bort det gamla och lade in nytt. Kort sagt kan människor vara bra på det tekniska, bra på att göra nyttiga ting, men också bra på att göra onyttiga, som krigsmaskiner.

Men när det gäller beteenden människor emellan är den mänskliga hjärnan inte lika duktig. Över hela världen finns avskyvärda beteenden där människor plågar och dödar varandra, utnyttjar varandra, strider om resurserna och tar kål på resurserna. I det var det i en del avseenden värre förr, men det är fortfarande förskräckande. Tämigen nytt är problemet med klimatet som människorna håller på och förstör.

Människorna har under utvecklingens gång gått från att vara enstöringar till att allt mer och mer gå samman i grupper. I Sverige idag gäller en demokrati med stark centralmakt, som alla i princip får vara med och bestämma om. Men sätten att välja personer till styrande poster och sätten att styra är fulla av problem. Ska det fungera väl måste väljarna ha goda kunskaper om världen och hur den fungerar.

Nu är kunskaperna för dåliga hos väljarna och det fungerar dåligt.

Sven Winnells hemsida på Internet.

Hemsidan lades in på Interet den 29 april 1998 och har alltså funnits där i tio år. På hemsidan, <http://winnell.com> , ges en relativt kort redovisning av ett forskningsarbete med titeln:

” Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen.”

Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.

Det lades in efter 30 års studier dessförinnan och har kunnat utvecklas med hjälp av Internet under tio år.

Klassifikationssystemet har redovisats åtskilliga gånger ånder årens lopp. Det innehåller 129 mänskliga verksamhetsområden som avgör världens framtid.

Våren 2008 har skett en omfattande uppdatering av innehållet. Regeringens verksamheter har redovisats och en stor mängd uppgifter av andra slag har förts in. Bl a har förts in en mängd aktuella länkar som också till en del finns sammanställda i

[Sven Winnell 080524: Länkar i Sunets Webb katalog, Mölndals länkkatalog och Länkskafferiet samt myndigheter mm under departementen sorterade enligt SW-klassifikationssystem \(<http://winnell.com/omr102h.pdf>\)](#)

En förteckning över SW-utredningar finns i

[Sven Winnell 080203: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. \(<http://winnell.com/omr40zf.pdf>\)](#)

Där finns också innehållsförteckningar till många av utredningarna.

Från Sven Winnell 080524: Länkar..... sorterade enligt SW-klassifikationssystem.

Först om ämneskataloger och SW-klassifikationssystem.

Sven Winnells hemsida lades in på Internet den 29 april 1998. Då fanns Sunets länkkatalog på Internet ordnad som en ämneskatalog, och deras länkar sorterades in i Sven Winnells klassifikationssystem. Det fanns också ett Skoldatanät på Internet som innehöll ett Länkskafferi i en ämneskatalog och länkarna i skafferiet sorterades också in. Vid den tiden fanns också många andra ämneskataloger, där utbudet var ordnade under 10-20 ämnesrubriker.

Sedan dess har de som tillhandahåller länkar för det mesta ändrat så att ämnesrubrikerna och ämneskatalogerna är borta och istället finns bara en rad där man skriver in ett sökord. Ämneskatalogerna var en hjälp att få fram det man sökte. Med det nu vanligaste söksättet att skriva in ett ord måste man veta vad man söker och man måste veta vilket ord man ska använda, vilket inte alltid är lätt (Det är svårt).

På svenska tycks nu, när det gäller heltäckande kataloger, finnas kvar bara Sunet, Mölndals länkkatalog, Länkskafferiet och Sven Winnells klassifikationssystem. Länkskafferiet riktar sig till skolbarn, skolungdomar och deras lärare och förefaller vara ofullständigare än Sunet och Mölndalskatalogen.

Sunets huvudområden är nu samma som för tio år sedan, men nivåerna därunder har naturligtvis ändrats något. Sunets katalog tillkom i Internets barndom och har ingen klar ämnesfördelning som är något bra underlag för samhällsplanering. Adresserna är ändrade.

Mölndals katalog är heltäckande eftersom den bygger på det svenska bibliotekssystemet SAB, som kan ta hand om all litteratur, alla dokument. Felet med SAB är att systemet har en uppbyggnad som inte helt

passar till samhällsplaneringens problem. Adresserna i katalogen är något ändrade men bygger på SAB-beteckningarna.

Länkskafferiets ämnesområden passar inte heller väl till samhällsplaneringen problem. Deras adresser är också ändrade sedan början.

Sunets och Länkskafferiets ämnen är ordnade i alfabetsordning och inte efter någon logik i fråga om ämnesinnehåll. SAB-systemet som Mölndalskatalogen bygger på tillkom omkring 1920 och innan demokrati med rösträtt för alla var införd. Maktfördelningen var annan i Sverige då än nu, och det märks i SAB-systemet, där politik och inflytande inte har satt spår i uppbyggnaden.

SAB-systemet är ett svenskt system som skiljer sig från system i andra länder. Vanliga i världen är DC- och DK-systemen, som har en bättre uppbyggnad, men också de är inte helt anpassade till dagens och framtidens värld.

När SAB-systemet infördes i Sverige byggde det på svenska bibliotekstraditioner. Man övervägde att istället använda DC-DK-uppläggen, men en motvilja mot de systemen fanns i det förhållandet att de klassar sjukvård ihop med teknologi. DC-DK har sjukvård på 61 och teknologi på 62 i avdelning 6 för ekonomiska verksamheter. Det var förskräckligt menade man, att se sjukvård som ett tekniskt ämne. Men sjukvård är teknik, vilket kommer till uttryck bl a i de organtransplantationer man gör nu och all teknisk apparatur i sjukvården.

Bibliotekssystemen sorterar dokument. I SW-systemet sorteras verksamheter. I SW-systemet används bibliotekssystemens sorteringssystem för dokument i princip på så sätt att verksamheter som åstadkommer dokument får samma plats som dokumenten. En grisuppfödare får sålunda samma plats som ett dokument om grisuppfödning. Eftersom SW-systemet ska användas för samhällsutveckling är det viktigt att man får grepp om det som påverkar utvecklingen. Det är bl a grisuppfödare som påverkar utvecklingen, det är inte dokumenten som påverkar.

DC-systemet tillkommet i USA är äldst och tillkom på 1800-talet, innan demokratins genombrott. DK är en senare variant av DC-systemet, som tillkommit i Europa. SW-systemet har DC-DK som utgångspunkt, men vissa förändringar har skett, huvudsakligen bestående i att vissa verksamheter i avdelning 3 har flyttats till 6-9. Flyttningen har en grund i att avdelning 3 gjorts till en politisk avdelning som innehåller de demokratiskt valda politiska organens verksamheter, några hjälpvetenskaper och platser för politiska krav.

Avdelning 1 innehåller dels verksamheter som samlar det gemensamma vetandet och värderandet som finns i dokument och dels individernas inre verksamheter i form av kunskaper och värderingar o d. Avdelning 2 gäller religion och kan ses som bihang till avdelning 1 eftersom religion handlar om inre verkligheter. Avdelningarna 1 och 2 bildar tillsammans verksamheter som gäller det som finns inne i huvudet på individerna och i det gemensamma huvudet som bildas av mänsklighetens samlade vetande, för det mesta vetande av döda personer som fömedlas av dokument.

Avdelning 3 blir sedan en avdelning för de politiska verksamheterna, dvs det gemensamma styrandet av samhällena.

Avdelning 6 blir en avdelning av verksamheter som är till kroppslig nytta och som styrs av dels individernas verksamheter i avdelning 1+2, dels av de gemensamma styrningarna i avdelning 3.

Avdelningarna 7-9 blir avdelningar för verksamheter som är till psykisk nytta och som styrs av dels individernas verksamheter i avdelning 1+2, dels av de gemensamma styrningarna i avdelning 3

Avdelning 4 är en ny avdelning där verksamheterna går ut på att klargöra hur alla olika verksamheter påverkar varandra.

Den väsentliga skillnaden mellan SW-systemet och DC-DK är alltså att det sorteras verksamheter i SW-systemet och dokument i DC-DK, samt att några verksamheter i DC-DK-avdelning 3 i SW-systemet flyttats till 6-9. Samt att avdelning 4 i SW-systemet fått sin nya innebörd. Omflyttningarna har gjorts så att de knappast stör dem som använder DC-DK-systemen.

Om man bläddrar igenom redovisningen av avdelningarna 1-9 i det följande och underavdelningarna kan man finna det hela enkelt.

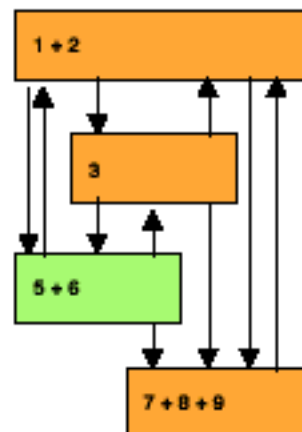
Klassifikationssystemet kan ses som en lärobok i samhällskunskap.

Omvärldsanalys

Alla mänskliga verksamheter kan finnas i följande lista som innehåller verksamheter motsvarande de kortfattade beteckningarna. En person eller ett företag på ett ställe har alla andra verksamheter som omvärld.

Orange övre delen = filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter samt politiska vetenskaper och politiska verksamheter,
Grönt = naturvetenskap och teknologiska / ekonomiska verksamheter,
Orange nedre delen = kulturella verksamheter.

010503 Sven Winnell

4 = bakgrunden med pilarna.
Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt. Se vidare:
<http://www.winnell.com>

10 Samhällets samlade kunskaper och övergripande värderingar. Arkiv. Bibliotek. Filosofi- idé- och lärdomshistoria.

11-19 Individens inre verklighet. Kunskaper. Erfarenheter. Framtidsvisioner. Känslor. Värderingar. Ideologi. Psyke. Logik. Moral.

2 Religiösa verksamheter. Dogmer. Regler.

31 Statistik. Demografi. 32 Statsystem. Demokrati. Val. Folkomröstning. 33 Nationalekonomi. Internationell ekonomi.

34 Lagar. Förordningar. Traktat. Konventioner. Juridik.

35 Demokratiska församlingar. 351 Riksdagen. 352 Kommuner. 353 Regeringen. 354 EU, FN o.d. 36-39 Politiska krav
4 Sambandsforskning.

50 Allmän naturkunskap. 51 Matematik. 52 Astronomi. Rymdforskning. 53 Fysik. 54 Kemi. 55 Geologi. Klimat.

56 Paleontologi. Arkeologi. 57 Biologi. Mikrobiologi. Ekologi. Naturgeografi. Utvecklingslära. 58 Botanik. 59 Zoologi.

61 Hälso- och sjukvård. Räddningstjänst. Veterinärverksamhet. Djurförsök.

62 Ingenjörsvetenskap: Maskiner. El. Elektronik. Apparater. Gruvor. Militärt. Byggnader. Våg o. vatten. Hygien. Transportmedel.

63 Biologisk produktion. Jordbruk. Skogsbruk. Trädgård. Djurhållning. Jakt. Fiske.

64 Hushåll. 641-642 Matlagning. Servering. 643 Boende. 644 Energi- o. hygienförsörjning. 645 Utrustning. 646 Personlig hygien.

647 Hushållsekonomi. Fastighetsförvaltning. 648 Tvätt. Städning. 649 Hemsjukvård. Hemvård i allmänhet.

651 Kontorsverksamheter. Datoranvändning. 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning. 6525-6529 Militära verksamheter.

653 Handel. 654 Telekommunikationer. Internet. 655 Förlag. Informationspridning. 656. Transporter. Resebyrå. Lagring.

657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter. 658 Företagsekonomi. Arbetskraft. Arbetsförmedling. Arbetskydd.

659 Marknadsföring. Reklam. 66-68 Tillverkning av varor. 69 Tillverkning - byggande av byggnader och anläggningar.

70 Allmänt om konst o. kultur. 71 Planering av fysiska miljöer. 72 Formgivning av byggnader o. anläggningar. Arkitektur.

73 Skulptur. Museer. Utställningar. 74 Konsthandverk. Formgivning av bruksföremål. Industridesign. Inredning.

75-77 Bildkonst. 75 Måleri. 76 Grafiskt. Tecknkonst. 77 Foto. 78 Musik.

7911-7913 Seder o. bruk. Etnologi. Etnografi. Mode. Livscykeln. Familjebildning. Takt. Kvinnorörelser. Folktrö. Folkminnen.

7914-7919 Film. Radio. TV o.d. Offentliga fester o.d. 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.

793 Sällskapsenöjen. Sällskapsdans. Lek. Hobby. Fritid. 794 Skicklighets- o. turspel. Lotteri. Tips.

7951 Sociologi. Socialvård. Socialtjänst. 7952-7956 Sociala miljöer i olika fysiska miljöer. Polle. Kriminalvård o.d. Integration.

7957 Undervisning. Forskning. Dagis. 7958 Sociala miljöer i boendet. 7959 Sociala miljöer o. verksamheter i grupper o.d.

796-799 Sport. Idrott o.d. Motion.

80 Språk. 801 Allmänt. 802 Engelska. 803 Germaniska. Tyska. Svenska mm. 804 Franska o.d. 805 Italienska o.d.

806 Spanska. Portugisiska o.d. 807 Latin. Grekiska. 808 Slaviska o. baltiska. 809 Orientaliska o. övriga språk.

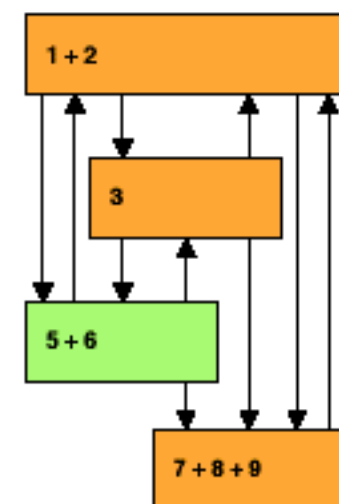
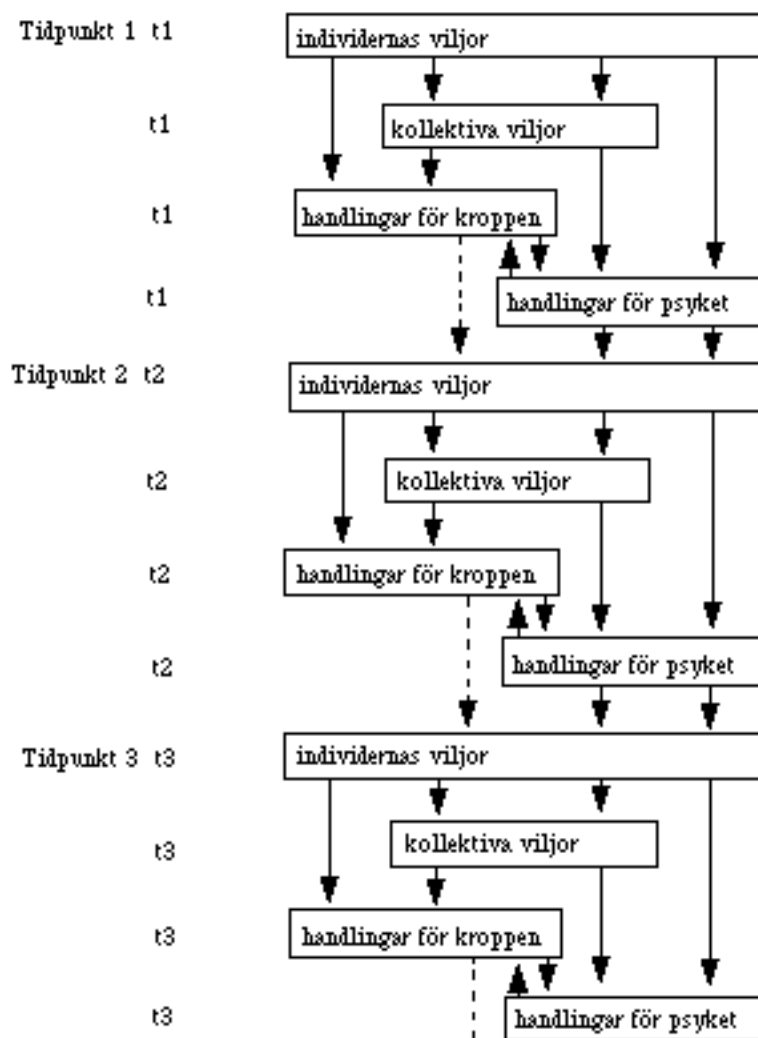
81 Litteraturvetenskap. 82-89 Skönlitteratur.

90 Tidningar. Tidskrifter. Journalistik. 91 Allmän geografi. Reserekördning. Lokalhistoria. 92 Biografi. Släkthistoria. Memoarer.

93-99 Allmän historia. 93 Världshistoria. Framtidshistoria. 94-99 Medeltid o. nyare tid. 94 Allmänt o. Europa. 95 Asien.

96 Afrika. 97 Nord- o. Mellanamerika. 98 Sydamerika. 99 Oceanien. Polbrområdena. Rymden.

Den fundamentala påverkanskedjan

- 1-2** Filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter.
- 3** Politiska vetenskaper och politiska verksamheter.
- 5-6** Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter.
- 7-9** Kulturella verksamheter.

4 Bakgrundens med pilarna:
Sambandsforskning på samhällsnivå.

Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt.

Se vidare Sven Wimmells hemsida:
<http://wimnell.com>

020130

Människornas levnadsvillkor och planering av framtiden.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer:

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.

Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.

Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:

* De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.

* De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.

Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna .

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.

Kollektiva viljor. (Politik).

Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).

Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).

Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A. Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.

Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.

Hur kan det bli ? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?

Hur bör det bli ? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter.

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individer- nas levnadsvillkor, som ges av psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.

I rollen A1 behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbollsmatcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex "fotbollsmatcher" eller "magont". I ett väl utvecklat nät ska man då få "träffar" som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1 gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2 gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2 är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifikationssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikationssystemet för verksamheter.

Läroplanerna för grundskolan och gymnasiet bör förbättras med hänsyn till de kunskaper som behövs för de olika rollerna människor har.

Om bristerna i lärarutbildningen.

DN 080424 sid 4:

“Kolumnen: Hans Bergström om bristerna i lärarutbildningen.

DEN SVENSKA lärarutbildningen är undermålig - och det är ett tecken på kvalitet i skolan att alla har gått igenom den. Så kan regeringens position i fråga om behörighet och skolkvalitet beskrivas. Den går igen i Skolverkets bedömningar, liksom i mediernas skildring av skolan. Om det finns många "obehöriga", i meningen lärare som inte har passerat en svensk lärarhögskola, så antas en skola vara "sämre".

Högskoleverkets senaste utvärdering av den svenska lärarutbildningen tar bort denna barnatro. Problemet är inte enbart att utbildningen i stor utsträckning saknar vetenskaplig bas. En stor del av den pedagogiska "forskning" som antas bilda basen är inte i sig särskilt vetenskaplig. Bland annat har den inte i tillräcklig grad tagit till sig modern hjärnforskning.

BRISTEN PÅ DISPUTERADE lärare är heller inte den enda stora kritikpunkten i utvärderingen, ledd av den erfarne och kloke förre rektorn för Stockholms lärarhögskola, Eskil Frank.

Ämneskraven är för låga. Flera lärosäten kräver enligt utvärderingen inte mer än grundskolans kunskaper i matematik. I sitt beslut instämmer Högskoleverket i bedömargruppens bedömning att detta är "oacceptabelt lågt för utbildningar som ska vara högskolemässiga".

Internationalisering brister. Högskoleverket: "Det internationella student- och lärarutbytet är nästintill obefintligt liksom inslaget av internationella utblickar i utbildningen. Även andelen internationell kurslitteratur är liten. Detta är ett allvarligt kvalitetsproblem, där också lärarutbildningen skiljer ut sig negativt från andra högskoleutbild-

ningar." Utvärderarna efterlyser mer kurslitteratur på engelska men återger samtidigt att vissa studentgrupper har svårt att klara engelskan!

Gruppexaminationer "förekommer relativt ofta", liksom samskrivning av uppsatser. En kandidat kan bli certifierad som lärare utan att i realiteten ha bedömts för sin individuella insats och lämplighet. Skolor som tar emot lärarstuderande i så kallad verksamhetsförlagd utbildning kan därtill ge exempel på hur inga krav ställs på lärarkandidaterna att träna på att undervisa när de är ute. Ej heller begärs strukturerade omdömen om kandidaterna från den mottagande skolan. Det är möjligt att enbart sitta på en stol längs bak i klassrummet och lyssna på verk samma lärare.

En vanlig modell för att utvärdera hur lärarkandidaten fungerar i klassrummet "är att studenten lämnar in en skriftlig rapport till lärosätet efter avslutad period, och att examinationen avgörs av rapportens kvalitet". Med andra ord: grunden för att värdera kandidatens lämplighet som lärare är en rapport om sina erfarenheter i skolan som kandidaten har skrivit själv! Inte undra på att utvärderingen konstaterar: "Känslan av osäkerhet om hur man praktiskt går tillväga i själva undervisningen är fortfarande utbredd bland studenterna."

Vida åldersspann som ska täckas av lärarutbildningen bidrar också till att den "inte fungerar". "Resultatet blir kvalitetsbrister eller luckor i ämneskunskap och/eller ämnesdidaktiska kunskaper." Detta är en följd av ett tidigare ideologiskt ställningstagande för en enda lärarexamen. Särskilt mellanåren i grundskolan kommer i kläm. "Den elevgrupp som oftast hamnar på undantag är eleverna i skolår 3-5/6."

AV UTRYMMESSKÄL STANNAR Jag här. Vad gäller utvärderingen. Självfallet finns det inom ett så stort system också bra utbildningar och dugande lärarkandidater. Samtidigt bör man vara medveten om att flera av bristerna inte enbart är av teknisk slag, utan har uppstått av flumideologisk övertygelse.

Ytterligare ett problem är fundamentalt: vilka antas till lärarhögskolorna? I vårt grannland Finland går det 10-12 sökande på varje ledig plats i lärarutbildningen. I Sverige är motsvarande tal kring 1. Flera lärarhögskolor har tomma platser. Därför sänker de antagningskraven. Personer som helst hade velat bli något annat än lärare, som har lärarutbildningen som andra eller tredjehandsval, vandrar likväl läraryvägen eftersom deras dåliga betyg bara lämnar dem den möjligheten. Ger detta kvalitet? Bidrar det till att vi får motiverade, engagerade lärare?

Kanada har motsvarande höga status för läraryrket och kvalitet på lärarkandidaterna som Finland. Inte minst gäller det lärare i matematik och naturvetenskap, där problemen är särskilt påtagliga i Sverige. Men när fantastiska lärare från Kanada rekryteras till Sverige bedöms de som "obehöriga", tills de har gått gymnasiekursen "Svenska B". Det må vara, men sätt då inte likhetstecken mellan "behörig" lärare och "kvalificerad" lärare.

PROFESSOR SIBBRIT FRANKE kommer till hösten med förslag till en ny lärarutbildning. Det blir säkert ett klokt och tydligt förslag till förändring. Men det finns också anledning att ifrågasätta om dagens typ av lärarhögskolor ska vara enda väg in i läraryrket och om en negativ hållning till lärare som kommer hit från andra länder, med högre standard i matematik och naturvetenskap, är bra för den svenska skolan. Jörgen Ullenhags behörighetsutredning har inom kort att besvara frågan om "behörig" ska betyda "kvalificerad" eller, som i dag, ha en helt annan innebörd.

Hans Bergström är docent i statsvetenskap, ledamot av Globaliseringsrådet och fristående kolumnist i Dagens Nyheter. “

Så till Länkskafferiet.

I "omr102h.pdf" redovisas Länkskafferiets huvudgrupper och underavdelningar på nivå 2. I varje underavdelning finns på slutet ämnesområden som ska knytas till ämnena i början av underavdelningen:

[Evenemang](#)

[Experiment](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Om man för varje ämne i början ska knyta alla dessa ämnen kan det bli uppemot hundra noteringar för varje huvudavdelning, dvs totalt över tusen noteringar. För att minska totala antalet noteringar har vid varje notering länken för huvudavdelningen tagits med istället för alla ämnena i listan härövan.

Många avdelningar i SW-systemet får ingen notering från länkskafferiet, vilket tyder på att skafferiet inte är särdeles fullständigt.

Mölnbalds bibliotek anger att de har 20 000 länkar i sin Länkkatalog. SW-katalogen i det följande har från Sunet, Mölnbald och Länkskafferiet tillgång till mer än det.

Sunet har vad man kan tro inga ambitioner att se sin Webb-katalog som hjälpmedel i samhällsplaneringen och det är väl bäst att de fortsätter med sitt upplägg. Mölnbalds bibliotek följer SAB-systemet i sin Länkkatalog och kan inte gärna ändra sin katalog. Sven Winnells hemsida fyller tio år den 29 april 2008. Alla tio åren har Sunets och

Mölnbalds kataloger funnits i samma upplägg, de är stabila över tiden och det är ett värde.

När det gäller länkskafferiet är det annorlunda: Skolutvecklingsverket anger att Länkskafferiet är IT för pedagoger. Det kan ställas krav om att Länkskafferiet skall vara bra för lärarna och eleverna, men skafferiet är inte lämpligt uppbyggt för skolan.

Sven Winnells klassifikationssystem är upplagt för att fylla de krav som kan ställas på ett informationssystem för skolan.

Skolans problem har behandlats bl a i

[Sven Winnell 050403. Lärarutbildning. Forskning.](#)

[Samhällsplanering. Skolan. \(http://winnell.com/omr40v.pdf\)](#)

[Sven Winnell 070224: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. Kunskaper om verksamheterna och deras samband för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld. \(http://winnell.com/omr40ze.pdf\)](#)

[Upplysande i sammanhanget är bl a](#)

[Sven Winnell 080203: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. \(http://winnell.com/omr40zf.pdf\)](#)

[Sven Winnell 080202: Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid. \(http://winnell.com/omr36-39t.pdf\)](#)

En sammanställning om gamla Länkskafferiet finns i [Sven Winnell: 021231 Skoldatanätet och klassifikationssystemet för verksamheter. \(http://winnell.com/omr107b.html\)](#)

Skoldatanätet tycks vara nedlagt i den form det hade 021231 och ersatt med en sida "IT för pedagoger. IT-resurser för undervisning", [IT för pedagoger \(http://itforpedagoger.skolutveckling.se/\)](#)

På den sidan finns "För elever [Länkskafferiet](#) I Länkskafferiet hittar dina elever kvalitetsgranskade länkar för skolarbete. Länkskafferiet riktar sig främst till elever mellan 10 och 15 år, men här finns länkar även för gymnasieelever."

Att Länkskafferiet främst riktar sig till dem mellan 10 och 15 år innebär inte att det ska vara sämre än nödvändigt. Det bör naturligtvis vara till för gymnasieelever och fylla kraven man kan ha på undervisningen i både grundskolan och gymnasiet. Det bör också vara till hjälp för lärarna.

Länkskafferiet borde också vara till nytta för högskolorna och universiteten och för alla som slutat skolor och börjat förvärvsarbete och behöver kunskaper för att kunna delta i samhällsutvecklingen både vid valen och mellan valen till de demokratiska församlingarna.

Skolutvecklingsmyndigheten lär ha till uppgift att utveckla skolan och i det ingår att utveckla skolans informationssystem. Länkskafferiet bör utvecklas så att det blir som Sven Wimmells klassifikationssystem, det enda system som är anpassat efter samhällsplaneringens problem.

Utbildningsfrågor är i stöpsleven. Högskoleverket har inget inflytande över lärarutbildningen, högskolorna bestämmer om lärarutbildning. Varken Högskoleverket eller Utbildningsdepartementet har någon förteckning över landets professurer/professorer. Utbildningsdepartementet borde ha möjlighet ge direktiv till skolutvecklingsverket eller dess eventuella efterföljare, eftersom det varit tal om att lägga ned verket.

[Sven Wimmell 041214+tillägg 060220 och 060525: Kunskaper vid universitet och högskolor i Sverige. Från en pågående, ej avslutad, undersökning. \(http://wimmell.com/omr40h.pdf\)](#)

Det finns inte tid eller utrymme att nu gå närmare in på hur det ska gå till att ändra/utveckla Länkskafferiet. Strax härafter något om människornas levnadsvillkor och planering av framtiden och information som människor behöver. Sedan kopia av en artikel om brister i lärarutbildningen.

[Myndigheten för Skolutveckling IT FÖR PEDAGOGER](#) **[Länkskafferiet](#). Nivå 1 och 2.**

[Folk och länder](#)

Geografi, Historia, Arkeologi, Folketro och folkseder, Flaggor...

[Kultur](#)

Konst, Litteratur, Musik, Film, Foto, Dans, Teater, Arkitektur...

[Massmedia](#)

Dagstidningar och tidskrifter, Journalistik, Nyhetstjänster, Radio och TV...

[Miljö och naturskydd](#)

Miljöfrågor, Samspel i naturen (ekologi), Lantbruk och skogsbruk ...

[Människan](#)

Människokroppen, Psykologi, Sex och samlevnad, Handikapp...

[Naturvetenskap och matematik](#)

Djur, Växter, Kemi, Fysik, Rymden, Tidmätning, Jordens utveckling, Väder...

[Religion och livsåskådning](#)

Religioner, Etik, Filosofi...

[Samhälle och ekonomi](#)

Utbildning och arbete, Pengar, Lag och rätt, EU, Krig och fred...

[Slå upp](#)

Bibliotek och arkiv, Uppslagsverk, Lexikon, Citat, Särskilda personer...

[Sport och fritid](#)

Friluftsliv, Idrott, Mat och dryck, Hobby, Hem och trädgård, Lek och spel...

[Språk och skrift](#)

Svenska, Språkvetenskap, Runor...

[Teknik](#)

Datorer, Energi, Fordon och trafik, Uppfinningar...

Folk och länder

[Arkeologi](#) 56

[Historia](#) 93

[Geografi](#) 91

[Kartor](#) 91

[Flaggor](#) Även 73

[Folkkultur och minoriteter](#) Även 7911

[Särskilda personer](#) 92

[Släktforskning](#) 92

[Evenemang](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 91, 92, 93, 56 och 73

Kultur

[Allmän kulturell verksamhet](#) 70

[Arkitektur](#) 72

[Dans](#) 792

[Dramatik och teater](#) 792

[Film](#) 7914

[Foto](#) 77

[Konst](#) 75

[Kulturhistoria](#) 70

[Litteratur](#) 81

[Musik, ljud, noter och inspelningar](#) 78

[Personer](#) 92

[Evenemang](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 70, 72, 75, 77, 78, 792, 81 och 92

Massmedia

[Dagstidningar](#) 90

[Journalistik \(publicistik\)](#)90

[Masskommunikation](#) 90, 7914

[Nyhetstjänster](#) 90, 7914

[Radio- och TV-produktion](#)7914

[Radio- och TV-program](#)7914

[Tidskrifter](#) 90

[Evenemang](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklistor](#)

[Museer](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 90 och 7914

Miljö och naturskydd

[Avfallshantering och återvinning](#) 644, 71

[Djurskydd](#) 63, 71

[Ekosystem](#) 57, 71

[Energi](#) 644,71

[Föreningar](#) 644, 71

[Lantbruk](#) 63,71

[Miljöekonomi](#) 71, 644

[Miljöfrågor](#) 71, 644

[Miljömedicin](#) 61

[Naturskydd](#) 63, 71, 644

[Samspel i naturen \(ekologi\)](#) 57, 71

[Skogsbruk](#) 63,71

[Vatten](#) 55, 57, 63, 644, 71

[Evenemang](#)

[Experiment](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklistor](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 55, 57, 61, 63, 644, och 71

Människan

[Alkohol-Narkotika-Tobak](#) 61, 7951

[Friskvård](#) 61

[Funktionshinder, handikapp](#) 61, 7951

[Mat och dryck](#) 61, 641

[Människokroppen](#) 61

[Psykologi](#) 15,61

[Sex och samlevnad](#) 61, 7911

[Sjukdomar och sjukvård](#) 61

[Experiment](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 61, 15, 641, 7911 och 7951

Naturvetenskap och matematik

[Biologi](#) 57

[Djur \(zoologi\)](#) 59

[Fysik](#) 53

[Jordens utveckling](#) 55

[Kemi](#)54

[Livets utveckling](#) 57

[Matematik](#)51

[Mekanik](#) 53

[Mått och vikt, tabeller](#) 53

[Naturfenomen](#) 55

[Naturvetenskapens historia](#)50

[Rymden \(astronomi\)](#)52

[Tidmätning, kalendrar och klockor](#)52

[Vatten](#)55

[Väder \(meteorologi\)](#)55

[Växter \(botanik\)](#)58

[Evenemang](#)

[Experiment](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58 och 59

Religion och livsåskådning

[Ateism och agnosticism](#) 21

[Etik](#) 17

[Filosofi](#) 109, 11-19

[Paranormala fenomen](#) 15

[Religioner](#) 22-28, 29

[Fråga en expert](#)

[Länklistor](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 109,11-19,1115,17, 22-28, 29

Samhälle och ekonomi

[Ekonomi och näringsliv](#) 33, 657, 658

[EU \(Europeiska unionen\)](#) 354

[Försvar, krigföring och vapen](#) 6525-6529

[Internationella relationer](#) 32, 354, 6525-6529

[Konsumentfrågor](#) 647

[Lag och rätt](#) 34

[Skola, utbildning och arbete](#) 658, 7957

[Sociala frågor](#) 7951

[Statskunskap och politik](#) 32, 36-39

[Övriga frågor](#)

[Evenemang](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklistor](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 32, 33, 34, 354, 36-39, 647, 657, 658, 7951, 7957

Slå upp

[Arkiv och bibliotek](#) 101,102,

[Citat](#) 90

[Flaggor](#) 73

[Fråga en expert](#)

[Kartor](#) 91

[Mått och vikt, tabeller](#) 53

[Särskilda personer](#) 92

[Tidmätning, kalendrar och klockor](#) 52

[Uppslagsverk](#) 103

[Växelkurser, valutaomvandling](#) 657

[Evenemang](#)

[Experiment](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 101,102,103, 53, 657, 73, 91, 92

Sport och fritid

[Hem och trädgård](#) 63

[Hobby och pyssel](#) 793

[Idrott](#) 796-799

[Lek och spel](#) 793,794

[Mat och dryck](#) 641

[Evenemang](#)

[Experiment](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 63, 641, 793,794, 796-799

Språk och skrift

[Danska](#)

[Engelska](#)

[Finska](#)

[Franska](#)

[Italienska](#)

[Norska](#)

[Romani](#)

[Ryska](#)

[Samiska](#)

[Spanska](#)

[Svenska](#)

[Tyska](#)

[Teckenspråk](#)

[Konstgjorda språk](#)

[Datorspråk](#)

[Övriga språk](#)

[Språkvetenskap](#)

[Skrift](#) Även 76

[Evenemang](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 80 och 76

Teknik

[Avfallsteknik och återvinning](#) 644

[Datorer och IT](#) 62, 651, 654

[Elektroteknik](#) 62, 66-68,69

[Energi](#) 62, 644, 66-68,69

[Fordon och trafik](#) 62, 66-68, 69 656

[Livsmedelstillverkning](#) 66

[Mekanik](#) 62 66-68, 69

[Teknikhistoria och uppfinningar](#) 60, 62 66-68.69

[Övrig teknik](#) 62, 66-68. 69

[Evenemang](#)

[Experiment](#)

[Fråga en expert](#)

[Länklister](#)

[Museer](#)

[Ordlistor och lexikon](#)

[Organisationer, institutioner och föreningar](#)

[Radio- och TV-program](#)

[Spel, lek och lär](#)

[Tidskrifter](#)

Delar läggs in på 62, 651, 654, 66, 66-68, 69

Länkskafferiet har ingen logisk uppbyggnad som passar till de kunskaper som behövs för planering av framtiden.

Sven Winnells klassifikationssystem är uppbyggt efter framtidsplaneringens behov.

SW Klassifikationssystem för verksamheter.

O....1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

- O....10 Övergripande samhällskunskap. Övergripande värderingar
- O....101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
- O....102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
- O....103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar
- O....104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
- O....105 Övergripande om forskning o d
- O....106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
- O....107 Övergripande filosofier om utbildning o d.
- O....108 Samhällskunskap. Samhällsguiden.
- O....109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

- O....11/19 Individernas inre verkligheter.
- O....11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
- O....12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
- O....13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
- O....14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
- O....15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
- O....16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.
- O....17 Individens moral och uppfattningar om moral.
- O....18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

O....2 Religiösa verksamheter o d

- O....20 Övergripande religiösa verksamheter o d
- O....21 Allmän religionsvetenskap
- O....22/28 Kristna religioner
- O....29 Icke kristna religioner o d

O....3 Politikvetenskaper. Politiska verksamheter.

- O....31 Statistik och demografi
- O....32 Statsvetenskap
- O....33 Nationalekonomi, internationell ekonomi
- O....34 Lagar o förordningar, traktat, juridik

- O....35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
- O....351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)
- O....352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.)
- O....353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)
- O....354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d)

O....36/39 Politiska krav och politiska planeringar:

- O....36...om individernas kroppsliga förhållanden.
- O....37...om utbildning o d.
- O....38...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.
- O....39...om sociala miljöer, nöjen, sport o d

O....4 Sambandsforskningsverksamheter.

- O....40. 41-49. Systemvetenskap. Infostruktur.

O....5 Naturforskning. Matematikverksamheter.

- O....50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap
- O....51 Matematik
- O....52 Astronomi, rymdforskning
- O....53 Fysik o d
- O....54 Kemi o d
- O....55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d
- O....56 Paleontologi, arkeologi o d
- O....57 Biologi, ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärtflighet
- O....58 Botanik.
- O....59 Zoologi

O....6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

- O....60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter
- O....61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks
- O....62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
- O....63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske
- O....64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
- O....641 Matlagning. 642 Måltider, servering, restauranger.
- O....643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
- O....644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
- O....645 Användning av inventarier o d.

O....646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).
O....647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter
O....648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
O....649 Personvård: barn, hemsjukvård, allm. hushållsarbete.

O....65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d
O....651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning
O....6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
O....6525-6529 Militära verksamheter
O....653 Handelsverksamheter.
O....654 Telekommunikationsverksamheter.
O....655 Förlagsverksamheter o d.
O....656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
O....657 Penningverksamheter.Finans Försäkring.Skatter.
O....658 Allm.företagsekonomi,Arbetsförmedling o-marknad
O....659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

O....66/68 Tillverkning av varor
O....66 Tillverkning av kemivaror o d
O....67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d
O....68 Tillverkning av komplexvaror
O....69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar

O....7 Formgivning av fysiska o sociala miljöer.
O....70 Allmänt om konst o kultur.
O....71 Övergripande planering av fysiska miljöer
O....72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur
O....73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning
O....74 Konsthantverk,formgivn.bruksföremål.Inredning
O....75/77 Bildkonst.75 Måleri.76 Grafiskt, 77 Foto
O....78 Musik (konserter o d 792)

O....79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks.Sport
O....7911-7913 Seder och bruk .
O....7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
O....792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
O....793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.

O....794 Spel. Skicklighets-och turspel Lotteri. Lotto. Tips

O....795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
O....7951 Sociologi. Socialvård. Kriminologi.
O....7952/7956 Sociala miljöer o verks. i fysiska miljöer
O....7957 Undervisning o d.
O....7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet
O....7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d
O....796/799 Sport, idrott o d.

O....8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
O....80 Språk.Språkliga verksamh. 802/809 motsv. 82/89.
O....81 Litteraturvetenskap-historia. 812/819 motsv. 82/89.

O....82/89 Skönlitteratur på olika språk
O....82 Engelsk skönlitteratur o d.
O....83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.
O....84 Fransk skönlitteratur o d
O....85 Italiensk skönlitteratur o d
O....86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d
O....87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d
O....88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d
O....89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d

O....9 Saklitterärt.Allm.geografi, historia.Biogr.
O....90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen
O....91 Allm. geografi, reseskildr.913/919 motsv. 93/99.
O....92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d
O....93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
O....93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshist.
O....94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa
O....95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.
O....96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.
O....97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika
O....98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika
O....99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden

Fler i arbete: Grunden för framtidens välfärd.

Ds 2008:36. **Utgiven:** 27 maj 2008. **Typ:** Departementsserien (Ds)

Avsändare: Finansdepartementet.

Ladda ner

[Fler i arbete: Grunden för framtidens välfärd, Ds 2008:36 \(pdf 456 kB\)](#)

101 sidor.

Sammanfattning.

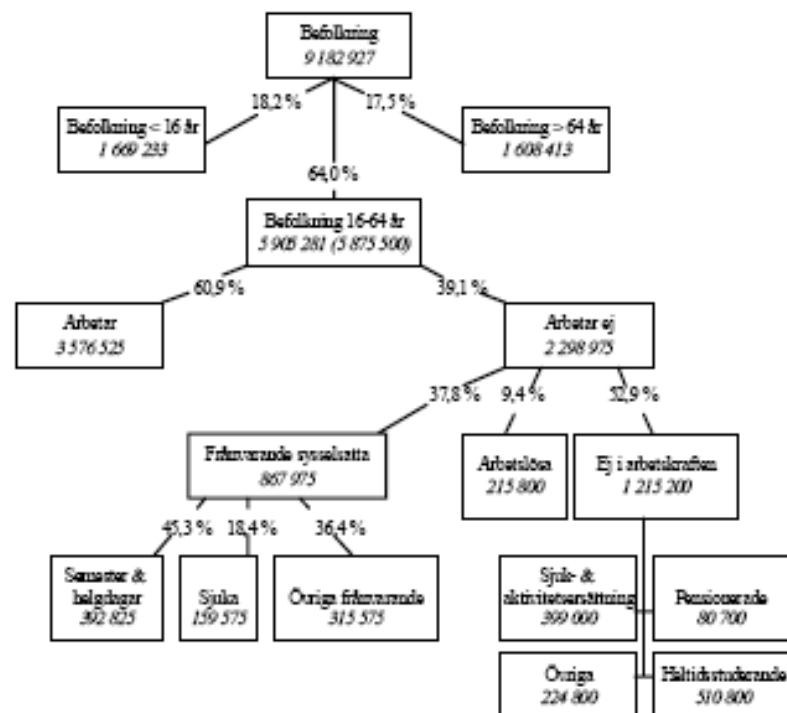
För att kunna bibehålla dagens välfärdssystem även i framtiden krävs att det totala antalet arbetade timmar ökar. Åtgärder som ökar arbetsutbudet måste vidtas redan nu. I rapporten konstateras att det i dagsläget finns potential att öka antalet arbetade timmar främst i fyra grupper: unga, äldre, personer med utländsk bakgrund och kvinnor.

Innehåll:

Förord	1
1 Inledning	7
2 Produktionen, konsumtionen och försörjningsbördan.....	13
2.1 Den offentliga konsumtionen och BNP	13
2.2 Offentliga inkomster och utgifter i ett livscykelperspektiv	16
2.3 Den demografiska och ekonomiska försörjningskvoten.....	19
3 Den offentliga sektorns finansiering och arbetsutbudet	23
3.1 Finansieringen av framtidens välfärdssystem.....	23
3.2 Tillväxt och betydelsen av ett ökat arbetsutbud	28
4 Arbetsutbudets bestämningsfaktorer	31

4.1 En enkel modell för individens val av arbetsutbud	32
4.2 Effekten av förändringar i skatte- och transfereringssystemen	34
4.3 Utvidgningar av den enkla modellen	36
5 Arbetsutbudet: Dagens situation och den framtida utvecklingen	39
5.1 Situationen på arbetsmarknaden	40
5.1.1 Läget 2007	40
5.1.2 Utvecklingen av antalet arbetade timmar.....	47
5.2 Den framtida utvecklingen	51
5.2.1 Befolkningsutvecklingen fram till år 2050.....	51
5.2.2 Befolkningsutvecklingens konsekvenser för de offentliga finanserna	55
6 Potentiellt arbetsutbud i grupperna unga, äldre, personer med utländsk bakgrund och kvinnor	63
6.1 De unga.....	64
6.2 De äldre.....	69
6.3 Personer med utländsk bakgrund.....	75
6.4 Kvinnor	82
6.5 Sammanfattande bedömning av det potentiella arbetsutbudet i de fyra grupperna	87
7 Avslutning	91
Referenser.....	93
Appendix 1:	97
Offentlig konsumtion i ett livscykelperspektiv och individens ålder, sysselsättningsstatus, utbildningsnivå samt födelseland.....	97

Figur 5.1.1 Befolkningen efter arbetsmarknadsstatus en genomsnittlig dag, år 2007²⁷

Anm.: 1. Befolkningssiffrorna kommer från befolkningsstatistiken och avser situationen den 31 december 2007. För befolkningen 16-64 år anges befolkningen enligt AKU inom parentes, vilket avviker något från befolkningsstatistiken.

2. I AKU anges antalet frånvarande, hela samt delar av referensveckan, efter frånvarorsak. AKU redovisar dock inte hur stor del av referensveckan

²⁷ Av figuren framgår inte hur stor andel av befolkningen som (i genomsnitt) befann sig i arbetsmarknadspolitiska program år 2007. Detta beror på att AKU klassificerar personer som deltar i vissa arbetsmarknadspolitiska program som sysselsatta. Detta gäller t ex programmen Offentligt skyddat arbete, Samhall, start av näringsverksamhet och anställning med lönebidrag eller anställningsstöd. Personer som deltar i en arbetsmarknadsutbildning klassificeras istället som studerande, dvs. utanför arbetskraften.

Avslutning

Det är önskvärt att öka medvetenheten om att det finns ett samband mellan hur mycket vi arbetar och det välbstånd vi kan uppnå. Detta samband gäller såväl för enskilda individer och familjer som för landet som helhet. På lång sikt omfattas vi alla av restriktionen att vi inte kan konsumera mer än vad vi producerar. Om fler arbetar ökar storleken på den samlade produktionen.

Vi vet att det kommer att inträffa omfattande demografiska förändringar under de kommande decennierna. Framförallt kommer andelen äldre att öka kraftigt och denna förändring är inte av övergående natur. Allt färre individer i yrkesverksam ålder måste försörja allt fler utanför yrkesverksam ålder. Samtidigt tenderar efterfrågan på välfärdstjänster att öka när vi blir rikare. Dessa förändringar utsätter de offentliga finanserna för stora påfrestningar. I frånvaro av ett ökat antal arbetade timmar – och de ökade skatteintäkter och minskade transfereringar som detta medför – är det inte självklart att dagens välfärdssystem kan bibehållas. Vi har sett att det finns en outnyttjad arbetskraftspotential i grupperna unga, äldre, personer med utländsk bakgrund och kvinnor, och att det därför är av stor betydelse att antalet arbetade timmar i dessa, och andra, grupper ökar.

Huvudbudskapet i denna rapport är att om vi ska kunna bibehålla möjligheten att även i framtiden upprätthålla välfärdssystem av dagens omfattning förutsätter det att antalet arbetade timmar ökar, både genom att fler arbetar och att medelarbetstiden ökar. Enskilda individers val har konsekvenser.

De med låga inkomster behöver pengar till ett drägligt liv.

2008-05-26

Ny statistik: Swedfunds rapport visar att Sverige tappar ytterligare marknadsandelar i tillväxtländer

Sverige fortsätter att tappa marknadsandelar i de länder som växer mest. Siffror för 2006 som nu finns tillgängliga visar att förlusten av marknadsandelar fortsätter i både Asien, Sydamerika och Östeuropa. Den nedåtgående trenden berör fler länder än vad som tidigare varit känt, bland andra Mexiko och länder kring Persiska viken.

Det framgår av rapporten ”*Världsekonomin nya tillväxtmarknader – underskattad potential för svenska företag*”, som idag publiceras i en uppdaterad version. Rapporten har kompletterats med siffror för 2006 som fram tills nu inte funnits tillgängliga. Analysen har också utvidgats till att gälla ytterligare sex länder. Rapporten är skriven av ekonomen **Peter Stein** på uppdrag av Swedfund.

- Det är oroande att svenska företag i så hög utsträckning fokuserar sin handel och sina investeringar på länder där tillväxten är relativt låg. Nästan hälften av den globala produktionen sker idag i utvecklingsländer, och det är också där tillväxten är störst. Här finns stora möjligheter för svenska företag att göra lönsamma affärer, säger **Björn Blomberg**, vd för Swedfund.

Mellan 2005 och 2006 tappade Sverige marknadsandelar i 17 av de 26 länder som ingått i analysen (och där uppgifter finns tillgängliga). I Östeuropa med närområde skedde förluster av marknadsandelar i samtliga länder, förutom Rumänien och Ungern.

I Asien tappade Sverige marknadsandelar i Malaysia medan viss upphämtning skedde i Indonesien. Från flera länder i Asien saknas uppgifter, vilket när det gäller Kina beror på att den svenska handeln är så liten att den inte ens redovisas i internationell statistik.

De nya siffrorna visar att den trend som Swedfund tidigare beskrivit fortsätter. Svensk export och svenska direktinvesteringar är starkt geografiskt koncentrerade till vårt närområde och blir så allt mer. 2007 gick 75 procent av svensk varuexport till Europa. Av den totala svenska exportökningen sedan 2001, utgjorde ökningen till Asien försumbara 2,6 procent.

Denna interna skriftserie syftar till att bredda kunskapen om Swedfunds marknader och föränderliga omvärld. I de fall skrifterna kan vara av intresse även för allmänheten finns de att ladda ner på Swedfunds hemsida och trycks även i begränsad upplaga

Den uppdaterade rapporten finns bifogad detta utskick i pdf-format. Den kan även beställas genom att skicka mail till mary.juusela@swedfund.se eller laddas ner från www.swedfund.se.

För mer information:

Björn Blomberg, vd Swedfund, 070-325 76 07
Peter Stein, 070 424 09 68, pstein@comhem.se
Maria Lannér, Kommunikationschef, 08-725 94 17, maria.lanner@swedfund.se

För mer information: Per Juth , Chef, Globalisering och tillväxt i privat sektor, +46-8 725 94 26 , per.juth@swedfund.se

Företagarna bör skärpa sig.

Förändrad regional indelning.

Utgiven: 27 maj 2008. **Typ:**Rapporter.

Avsändare:Finansdepartementet.

Ladda ner Rapport: [Förändrad regional indelning \(pdf 644 kB\)](#)
15 sidor.

Sammanfattning

Utredaren Jan-Åke Björklund har haft i uppdrag att vara en samtalspartner samt samordna diskussionerna mellan kommuner, landsting och andra berörda parter om en förändrad regional indelning. Rapporten är en redovisning av uppdraget.

1. Sammanfattning

De lokala och regionala önskemålen från kommuner, landsting och andra berörda parter är med stor majoritet att det ska bildas regionkommuner i princip enligt Ansvarskommitténs förslag. Lokala och regionala initiativ driver en pågående regionbildningsprocess, där takten och graden av enighet växlar. Fram till i dag har denna process gett önskemål om indelning för sju regionkommuner.

Skåne och *Västra Götaland* finns redan som landsting med utvecklingsuppgifter och skulle år 2011 bli regionkommuner. Skåne ska ta upp överläggningar med Blekinge och Kronoberg om en eventuell sydsvensk regionkommun med start år 2015.

Beslut i fullmäktige att hos regeringen ansöka om att få bilda regionkommun med start år 2011 är klara eller nära förestående för ytterligare fyra regionkommuner:

Norra Sverige (Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland – utom Sundsvall och Ånge)

Mittsverige (Jämtland samt Sundsvall och Ånge)

Halland

Gotland

Den sjunde regionkommunen skulle bli *Svealand* (Dalarna, Gävleborg,Uppsala, Örebro och eventuellt Värmland och Västmanland). Fullmäktigebeslut planeras under juni för de fyra först nämnda landstingen, medan det är ovisst hur man ställer sig i Värmland och Västmanland. I Stockholms län finns ingen stor majoritet för att bilda regionkommun.

I övriga län (Värmland, Västmanland, Södermanland, Östergötland, Jönköping och Kalmar) finns enighet eller en stor majoritet för att bilda regionkommun, men gränserna är inte klara.Mitt arbetssätt med samtal och öppna redovisningar av de lokala och regionala önskemålen uppfyller regeringens krav på ”underifrånperspektiv”. Resultatet har blivit en redovisning av vilka regionkommuner som skulle bildas, om man följer önskemålen såsom de uttrycks av den representativa demokratin runt om i landet. Regionbildningsprocessen har skett utan statlig styrning och under ovisshet om det kommer att bli någon indelningsreform.

2. Uppdraget

Genom regeringsbeslut 2007-06-28 (Fi2007/4137) har jag fått uppdraget att samordna diskussioner om förändrad regional indelning. Jag ska efter inkomna lokala och regionala önskemål utgöra en

samtalspartner och samordna diskussioner som förs mellan kommuner, landsting och andra berörda parter om en förändrad regional indelning.

Uppdraget inleddes 15 augusti 2007 och ska vara redovisat till regeringen senast 30 maj 2009. Uppdragets utformning innebär att jag inte drivit någon uppfattning om vilka lösningar som skulle vara bäst och att jag inte förhandlat fram några lösningar. Jag har på begäran varit en samtalspartner i regionaliseringsprocessen.

Önskemål att föra samtal med mig har inkommit från alla län. Jag har träffat företrädare för ett stort antal kommuner, alla landsting, kommunala samverkansorgan, kommunförbund, politiska partierna, Sveriges Kommuner och Landsting, länsstyrelserna, departement, statliga myndigheter, statliga utredningar, fackliga organisationer, idrottsförbund, Företagarna, handelskamrar, branschorganisationer, företag, chefsgrupperingar och massmedia. Jag har träffat flera tusen personer. De flesta kontakterna har varit med lokala och regionala politiker. Jag har medverkat i möten med fullmäktigeförsamlingar, landstingsstyrelser, kommunstyrelser, regionstyrelser, partimöten, konferenser, seminarier och fört samtal med enskilda politiker. Vad mötena och samtalen handlat om redovisas översiktligt i avsnitt 5. De besked jag fått redovisas i avsnitten 6 – 8. Finansdepartementet har löpande fått information om uppdraget.

3. Ansvarskommittén

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. De viktigaste statliga utredningarna är:

- Länsdemokratiutredningen (SOU:1968:47)
- Länsberedningen (SOU:1974:84)

- Länsdemokratikommittén (SOU:1982:24)
- Regionutredningen (SOU:1992:63)
- Västsverigeutredningen (SOU:1992:66)
- Regionberedningen (SOU:1995:27)
- Parlamentariska Regionkommittén (SOU:2000:85)
- Ansvarskommittén (SOU:2007:10).

Ansvarskommitténs slutbetänkande ”*Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft*” SOU 2007:10 är grunden för mitt uppdrag. Vid samtalen om ändrad regional indelning har utgångspunkten varit kommitténs förslag om uppgifter, ansvarsfördelning och geografi. När det gäller uppgifterna och hur det kan fungera i praktiken har Skåne och Västra Götaland tjänat som förebilder.

Ansvarskommitténs förslag utgör en sammanhållen helhet och förutsätter en ny läns- och regionkommunindelning. Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner, menar kommittén. Sex kriterier för indelning ställs upp och kommittén bedömer att det kommer att resultera i en indelning i sex till nio län och regionkommuner. Detta ska inte endast lösa dagens problem, utan framför allt förmå hantera de utmaningar kommittén ser framför sig på ett par, tre decenniers sikt. Kommittén lämnar inget eget indelningsförslag. Den slutliga indelningen måste ta form i dialog mellan å ena sidan staten och å andra sidan lokala och regionala företrädare, anför kommittén.

4. Remissvaren

Ansvarskommittén var enig i sina förslag. Remissutfallet är i de delar som mitt uppdrag gäller nästan lika enigt. En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som uttalar en tydlig

uppfattning, är huvudsakligen positiv till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling. Det starkaste stödet kommer från den kommunala sektorn där nära 100 procent ställer sig bakom förslaget.

Förslaget att dela in landet i väsentligt färre och större län och regioner stöds också av en mycket stor majoritet. Omkring 90 procent av de drygt 250 instanser som uttrycker en tydlig uppfattning i denna del är i huvudsak positiva till förslaget. Också här är stödet från den kommunala sektorn nära 100 procent.

Remissammanställning finns i *Ds 2008:17*. Remissyttranden har inkommit från 543 remissinstanser.

5. Regiondiskussioner

Vid de många samtal, sammanträden, konferenser m.m. där jag deltagit har regionfrågan diskuterats grundligt. Geografin har satts i sitt sammanhang med regionfrågans olika delar. Det har inte uppfattats som meningsfullt att bara diskutera gränser. Följande samtalsämnen har varit vanliga.

- Vad är problemet? Drivkrafter och motkrafter.
- Alla utredningarna sedan 1960-talet. Betydelsen av att Ansvarskommittén är enig. Remissutfallet.
- Uppgifterna. Vilka uppgifter har en regional logik? Företrädarrollen.
- Kommunernas roll.
- Vad betyder fortsatt regionalisering för staten? Länsstyrelserna. Sektorsmyndigheterna.
- Går det att engagera medborgarna i regionfrågan? Den representativa demokratins roll. Partierna. Valfråga. Folkomröstningar.
- Erfarenheter från Skåne och Västra Götaland. Hur går man praktiskt tillväga vid regionbildningar?

- Utvärderingar. Forskarstöd.
- Tidtabeller. Ansökan.
- Valkretsar.
- Ekonomiska regleringar.
- Politisk organisation och förvaltningsorganisation.
- Lokaliseringar. Inomregional balans.
- Och så naturligtvis gränser.

Samtal har varit min arbetsmetod. Efter dessa samtal har jag – när så varit relevant – bett om besked om man vill bilda ny region ungefär som i Skåne och Västra Götaland. Jag har också bett om besked om hur gränserna ska dras. Dessa besked har jag noterat, fått bekräftelse på att jag uppfattat rätt och fått löfte om att redovisa öppet för andra. På så sätt har jag rest runt i landet med en berättelse om vad man i de olika länen vill i regionfrågan.

6. Besked länsvis

I sammanställningen av remissutfallet *Ds 2008:17* redovisas bland annat länsvisa synpunkter på regional indelning. Vad som där redovisas avviker inte mycket från de besked jag fått, men jag har fått fler besked och ibland tydligare. Det beror på att jag kommit in både senare och ofta mer ingående, jämfört med remissvaren. I denna redovisning upprepar jag inte det som står att läsa i *Ds 2008:17*. Processer för att bilda regioner pågår i hela landet. Detta tar tid. Det tillhör processen att analysera, diskutera, förhålla sig till andra, invänta, överväga, ta nya tag och kanske förändra den första uppfattningen.

En omständighet som påverkat processen har varit osäkerheten om regeringens inställning. På flera håll har frågan ställts om det är

meningsfullt att arbeta med regionbildning, innan man vet om det ska bli nya regioner. Här följer de konkreta besked som jag i dagsläget har fått från politikerna i kommuner/landsting/regionförbund/politiska partier. Formerna för att representera och ge besked varierar mellan länen. I flera län har de politiska partierna utsett regionbildningsgrupper som företrätt länet. I andra län har regionförbundets styrelse haft den rollen. Formella beslut att hos regeringen ansöka om indelningsändring har fattats av några landstingsfullmäktige eller vid länsbyte kommunfullmäktige. Fler beslut av landstingsfullmäktige är planerade under juni.

Stockholms län

Majoriteten i Stockholms kommun och Moderata Samlingspartiet i länet vill inte delta i regionbildning enligt Ansvarskommitténs förslag. Övriga partier är drivande för, eller i de flesta fall positiva till, att bilda en större Stockholmsregion. Med hänsyn till de politiska styrkeförhållandena innebär detta att det inte finns tillräckligt stöd för att Stockholms län ska bilda regionkommun. I många län delas Ansvarskommitténs bedömning att det är olämpligt med en alltför befolkningstung Stockholmsregion. Så är det t.ex. i Dalarna, Gävleborg, Örebro och Värmland.

Uppsala län

Från Uppsala län har företrädare för landstinget och regionförbundet deltagit i samtal om att bilda en Svealandsregion byggd på Uppsala – Örebro sjukvårdsområde, det vill säga Dalarnas, Gävleborgs, Uppsala, Västmanlands, Örebro, Värmlands och Södermanlands län. Partierna i Uppsala län har enats om följande minsta gemensamma ställningstagande: ”Styrgruppen för regionfrågan i Uppsala län ställer sig bakom Landstingets i Uppsala län strävan att få till stånd ett gemensamt avtal om sjukvård i nuvarande sjukvårdsregion. Vi är

också beredda att diskutera bildandet av regionkommun/er som understödjer denna samverkan.”

28 april antog Regionförbundets styrgrupp för regionfrågan med anledning av förfrågan från övriga län i ”Svealandsgruppen” (de sex länen i sjukvårdsområdet utom Södermanland) följande uttalande:

”Vår tidigare uttalade strävan att stödja en process som stärker nuvarande sjukvårdsregion kvarstår, men de fortsatta diskussionerna bör föras utan tidspress. Det saknas förutsättningar att finna en bred uppslutning till ett positivt ställningstagande till bildandet av regionkommun till januari 2011. Vi vill också understryka vikten av att pågående samarbete kring infrastruktur, kollektivtrafik och annat tillväxtsamarbete kan utvecklas såväl inom nuvarande sjukvårdsregion som i Mälardalsområdet.” Socialdemokraterna och Miljöpartiet reserverade sig mot uttalandet 28 april och ville ställa sig bakom en ansökan om att bilda regionkommun tillsammans med övriga landsting i Uppsala-Örebro sjukvårdsregion från och med 2011-01-01. Efter ytterligare kontakter med ”Svealandsgruppen” har företrädarna för de politiska partierna i Uppsala län nu inlett diskussioner om att bilda en regionkommun med Dalarna, Gävleborg, Örebro och Värmland. Besked från Västmanland avvaktas.

12 maj uttalade landstingen i Dalarna, Gävleborg, Uppsala, Örebro och Värmland genom arbetsutskottet i samverkansnämnden för Uppsala – Örebro sjukvårdsregion att de är beredda att inleda diskussioner om att bilda en gemensam regionkommun. Besked från Västmanland avvaktas. Ärendet om regionbildning är uppe för beslut i landstingsstyrelsen 26 maj.

Södermanlands län

I Södermanland är man politiskt överens om önskan att bilda region tillsammans med Stockholm och andra delar av Mälardalen. Målet för Södermanlands del i regionfrågan har av de politiska partierna i

regionförbundet formulerats: ”En ny regionkommun enligt Ansvarskommitténs förslag som bygger på hållbar tillväxt, regionförstoring och konkurrenskraft. Stockholm och Mälardalen är den naturliga geografin för en sådan region.” Landstingsstyrelsen har 23 april skrivit till landstingsstyrelsen i Stockholm med begäran om dialog om förutsättningarna för bildandet av regionkommun för i första hand Stockholm – Södermanland.

Östergötlands län

I Östergötland har samtliga nio politiska partier en gemensam ambition att till år 2011 bilda en Östra Götalandsregion med grannlänerna – i första hand Kalmar och Jönköping. Landstinget förbereder ett fullmäktigebeslut om att tillskriva regeringen om regionbildning. Från beredningen av ärendet kan följande citeras: ”Mot bakgrund av den stora enighet som finns i Östergötland vill Landstinget i Östergötland uttala att man ser det som mycket angeläget att en regionkommun bildas där Östergötland ingår som en del i en större geografisk enhet. Regionkommunens geografiska omfattning får närmare preciseras sedan pågående överläggningar där företrädare för landsting, kommuner och regionförbund deltar slutförts.”

Jönköpings län

Den samlade uppfattningen från de politiska partierna i länet är att en regionbildningsprocess bör utgå från nuvarande Jönköpings läns gränser. Olika meningar om vart detta ska leda har ännu inte överbryggats.

Kronobergs län

Regionförbundet har tillsammans med regionförbundet i Blekinge sänt

en skrivelse till Region Skåne om att bilda en stor sydsvensk region. Den politiska uppslutningen kring en sydsvensk region är mycket stor.

Gotlands län

Kommunen har i politisk enighet ansökt (Fi2008/2986) hos regeringen att år 2011 få bilda regionkommun enligt Ansvarskommitténs modell.

Kalmar län

Politisk enighet råder om behovet av en större region och att länet ska hållas ihop. Problemet är att uppfattningarna bryts i frågan om länet bäst hör hemma i ett Östra Götaland eller i en stor sydsvensk region. Partiernas företrädare överlägger med sina kollegor i Östergötland och Jönköping men är även öppna för diskussioner med företrädarna för Sydsverige.

Blekinge län

Från Blekinge är beskedet från samtliga politiska partier att man vill bilda regionkommun med Skåne och Kronoberg och även gärna södra Kalmar och södra Halland – det vill säga en stor sydsvensk region. Regionförbundet har tillsammans med regionförbundet i Kronoberg sänt en skrivelse till Region Skåne om att bilda en stor sydsvensk region.

Skåne län

Region Skåne fortsätter som nu och har hos regeringen hemställt om permanentning av mandatet för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet (Fi2008/3445). Dessutom har de politiska partierna i Region Skåne framfört att de är positiva till en större sydsvensk region samt att Region Skåne vill inleda överläggningar med grannlänerna (Blekinge, Kronoberg och eventuellt delar av Kalmar) om ett nytt sydsvenskt län. Siktet är inställt på start 2015.

Hallands län

De politiska partierna i Halland har enhälligt rekommenderat att landstinget och de halländska kommunerna ansöker hos regeringen att bilda regionkommun med start år 2011. Kommunernas fullmäktige beslutar i frågan under maj och i början av juni. Landstingsfullmäktige fattar beslut 9 juni.

Västra Götaland

Västra Götalandsregionen fortsätter som nu och har hos regeringen hemställt om permanentning av mandatet för det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet (Fi2008/3445). Från Värmland har kontakt tagits om ett eventuellt sammangående och frågan bereds.

Värmlands län

I Värmland finns en stor politisk majoritet för att bilda en stor regionkommun. Moderata Samlingspartiet är emot. Det har varit en övervikt för att tillsammans med Örebro län och andra län inom sjukvårdsområdet bilda en Svealandsregion. Samtal förs även med Västra Götaland. Osäkerhet om en Svealandsregion gör att alternativet Västra Götaland börjat väga tyngre. Värmlands parlamentariska referensgrupp i regionfrågan beslöt 18 april ”att det är angeläget att regionkommuner införs från 1 januari 2011 att ställa sig positiv till att fortsätta diskussionen om att bilda regionkommun i Svealand att fortsätta diskussionerna med Västra Götalandsregionen att i landstingsfullmäktige ha ambitionen att fatta beslut under maj månad 2008 i syfte att inlämna ansökan.” Landstinget deltog i uttalandet 12 maj om regionbildning som refereras under Uppsala län.

Örebro län

Örebro län har en stor politisk majoritet för att inom sjukvårdsområdet

bilda en Svealandsregion – så stor den kan bli. Moderata Samlingspartiet är emot. Landstinget deltog i uttalandet 12 maj om regionkommun som refereras under Uppsala län. 29 maj är ärendet om regionbildning uppe för beslut i landstingsstyrelsen.

Västmanlands län

Från Västmanland finns ännu ingen samlad uttalad uppfattning. Huvudalternativet är att bilda regionkommun med Stockholm, men Svealandsalternativet övervägs också. Brev har sänts från landstinget till Stockholm – landstinget, kommunförbundet och Stockholms kommun – med förfrågan om Stockholm vill ingå i regionkommun tillsammans med Västmanland. Svar avvaktas.

Dalarnas län

I politisk enighet arbetar partierna i Dalarna för att tillsammans med Gävleborgs län bilda en Svealandsregion med övriga län som så önskar. Landstinget deltog i uttalandet 12 maj om regionkommun som refereras under Uppsala län. Ärendet om regionbildning är uppe för beslut i landstingsstyrelsen 26 maj.

Gävleborgs län

I Gävleborg finns politisk enighet om att tillsammans med Dalarna bilda en Svealandsregion med övriga län som så önskar. Landstinget deltog i uttalandet 12 maj om regionkommun som refereras under Uppsala län. Ärendet om regionbildning står på dagordningen för landstingsstyrelsen 28 maj och landstingsfullmäktige 10 juni.

Jämtlands län

Landstingsfullmäktige i Jämtland väntas 24 juni besluta att hos regeringen ansöka om att år 2011 få bilda region MittSverige tillsammans

med Sundsvalls och Ånge kommuner. Kommunfullmäktige i Sundsvall planerar motsvarande beslut 16 juni och i Ånge har kommunfullmäktige den 14 april beslutat om ansökan. En överenskommelse mellan alla politiska partier utom Moderata Samlingspartiet är grunden för ansökningarna om indelningsändringen.

Västernorrlands län

Landstingsfullmäktige i Västernorrland har 24 april beslutat att hos regeringen ansöka om bildandet av region Norra Sverige (Fi2008/3048). Kommunfullmäktige i Ånge har 14 april beslutat ansöka om att ingå i region MittSverige. Motsvarande beslut väntas kommunfullmäktige i Sundsvall fatta 16 juni. Besluten grundas på en överenskommelse mellan alla politiska partier utom Moderata Samlingspartiet och Sjukvårdspartiet.

Västerbottens län

Landstingsfullmäktige har 2 april beslutat att hos regeringen ansöka om bildandet av region Norra Sverige (Fi2008/3176). Beslutet grundas på en överenskommelse mellan alla politiska partier utom Moderata Samlingspartiet.

Norrbottnens län

Landstingsfullmäktige i Norrbotten har 9 maj beslutat om minoritetsremiss av majoritetens förslag att hos regeringen ansöka om bildandet av region Norra Sverige. Majoriteten reserverade sig mot återremissen och tillkännagav att beslut om ansökan kommer att fattas av landstingsfullmäktige 27 maj. Beslutet grundas på en överenskommelse mellan alla politiska partier utom Moderaterna, Folkpartiet och Sjukvårdspartiet. Mandatfördelningen är Centerpartiet 4, Kristdemokraterna 3, Socialdemokraterna 31, Vänsterpartiet 6,

Miljöpartiet 2. Det ger 46 röster för regionbildningen. Moderata Samlingspartiet har 8 mandat, Folkpartiet 4 och Norrbottens Sjukvårdsparti 13 mandat, vilket ger 25 röster emot.

7. Fortsättningen

Nya regioner/landsting 2011 eller 2015 diskuteras på flera håll. Ansvarskommittén såg starka skäl för att en indelningsreform så långt som möjligt ska genomföras vid årsskiftet 2010/2011. Detta är också uppfattningen hos de flesta som diskuterar tidpunkten. Man menar att det är ogörligt att arbeta med struktur- och organisationsfrågor ända till år 2015. Krafterna måste i första hand ägnas åt sakfrågorna. Erfarenheterna från stora fusioner talar för att processen inte får bli för utdragen. Två års organisationsarbete kan räcka. Framförallt de som är tveksamma till nya regionbildningar menar att man åtminstone bör vänta till efter nästa val och ha 2015 som startår för eventuella nya regioner. Rådrummet kan behövas för eftertanke och förankring.

Diskussioner om vad som händer efter det att denna rapport lämnats förs allt intensivare. Regeringens besked efterfrågas. De som bestämt sig för att bilda regionkommun önskar klartecken för att kunna inleda det konkreta fusionsarbetet. De som tvekar vill ha besked om regeringens inställning för att kunna avgöra om det är meningsfullt att gå vidare med regionbildning. De som är emot regionkommuner vill ha frågan avförd från agendan.

.....

Klarar den representativa demokratin att lösa problemen med regioner?

Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga

Utgiven: 15 maj 2008. **Typ:** Promemoria. **Avsändare:**

Finansdepartementet

Ladda ner

[Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga, promemoria \(pdf 232 kB\)](#) [Remisslista \(pdf 105 kB\)](#)

Sammanfattning

Promemorian innehåller förslag om sänkta socialavgifterna för alla under 26 år. Redan i dag har personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 25 år nedsatta socialavgifter. Nu föreslås att alla under 26 år omfattas av nedsättningen samtidigt som sänkning blir ännu större. Socialavgifterna för unga kommer nu att bestå av ålderspensionsavgiften samt en fjärdedel av övriga avgifter. För alla personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år sänks arbetsgivaravgifterna till 15,74 procent och egenavgifterna till 15,32 procent. Det gör att företagens kostnad för att anställa en ung person blir cirka 13 procent lägre än i normalfallet.

Förslaget avses träda i kraft den 1 januari 2009.

Detta ökar ju inte de anställdas inkomster.

I det följande:

Från

[Sven Winnell 080202: Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid. \(http://winnell.com/omr36-39t.pdf\)](#)

Kopia av sidorna 208-222: Sven Winnell 070608:

En påminnelse om skatter och bidrag.

Kopia av sidorna 314-338 + innehållsförteckning till

omr36-39t.pdf: Något om skatte- och bidragshistoria mm.

Kopia av sidorna 382-404:

Tillägg 080412 på sidorna 382-404 i Sven Winnell

080202: Fördomar, kunskaper, moral, politik för

välfärdsfördelning och koldioxid.

Kopior av omr36-39t.pdf gick till partiledare m fl.

Försörjningsstöd 2008 – om ändring i socialtjänstförordning (2001:937)

Pensionärer med låga inkomster.

Kopia av sidorna 59-76 i

[Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift. \(http://winnell.com/omr36-39k.pdf\)](#)

Kopior av omr36-37k.pdf gick till partiledare m fl.

MP Grundtrygghet, medborgarlön. Motion 1996.

Sven Winnell 070608:

En påminnelse om skatter och bidrag.

Socialdemokraterna avskaffade arv-och gåvoskatterna.

Det har länge stått klart, att förmögenhetsskatten bör avkaffas. Den borgerliga regeringen avkaffar nu förmögenhetsskatten, men socialdemokraterna fördömer det. Statens inkomster av förmögenhetsskatten är relativt små.

Vårbudgeten 200v3. Tabell 5.5.

Miljarder kronor

	Utfall 2000	Utfall 2001	Prognos 2002	2003	2004	2005	2006
Inkomstår							
Förmögenhetsskatt	8,2	6,5	4,3	4,5	4,8	5,0	5,1

F d finansminister Kjell-Olof Feldt (s) hade i DN den 010719 en artikel om förmögenhetsskatt. Han skriver :

“Socialdemokratin vill göra Sverige rättvist. Kanske oftare än någonsin i partiets historia talas det om en politik för rättvisa. (I förslaget till nytt partiprogram återfinns ordet rättvisa dussintalet gånger bara på de första fyra sidorna.) Det är en ädel uppgift som borde tilltala många. Dessutom kommer den aldrig att ta slut - det går alltid att hitta nya orättvisor.

Ett område där kravet på rättvisa har en lång tradition är uttaget av skatt. Uppfattningen om hur ett rättvist skattesystem ser ut har visserligen varierat genom åren. (Exempelvis ansågs det en gång i tiden rättvist att makars förvärvsinkomster sambeskattades. Den inställningen skulle i dag stämplas som ett orättvist hinder för jämställdhet mellan män och kvinnor.) Men ett slags röd tråd har ändå varit att skatt ska tas ut efter bärkraft: den som har mer ska betala mer än den som har mindre.

DENNA VÄRDERING HAR varit grunden för att Sverige har förmögenhetsskatt. Vi har således inte nöjt oss med att ta ut skatt på medborgares intäkter av sina förmögenheter, det vill säga kapitalavkastningen. Själva innehavet av tillgångar av något värde anses motivera att ägaren årligen överför en del av förmögenhetsvärdet (ovanför ett visst belopp) till staten. Här tillämpas dessutom den annars övergivna principen om makars sambeskattning. Man och hustru (och ogifta sambos med gemensamma barn) får bara tillgodöra sig ett grundavdrag.

Man kan diskutera det ekonomiskt förnuftiga med denna ordning och tycka att det kunde räcka med att staten beskattar kapitalets avkastning och de vinster som eventuellt görs vid tillgångars försäljning (förutom att kapital som ärvs beskattas enligt en progressiv skala). Ett antal svenskar tycks vara av den uppfattningen och förvarar betydande tillgångar på ställen utanför skatteväsendets räckvidd. Finansdepartementet uppskattar att cirka 400 miljarder kronor saknas i våra självdeklarationer.

Men om man nu har värderingen att den som har mer ska betala mer, fungerar då den svenska förmögenhetsbeskattningen så att den värderingen uppfylls? Det är ganska enkelt att konstatera att det inte är fallet.

De riktigt stora privatkapitalisterna, som äger mer än 25 procent av aktievärdet i företag noterade på Stockholms fondbörs A-lista, är helt fria från skatt på detta innehav. Detta skattefrälse motiveras av att de annars skulle flytta till länder utan förmögenhetsskatt. Och sådana finns det många.

De som äger aktier i företag utanför börsens A-lista är också befriade från förmögenhetsskatt. Det motiveras med att detta slags aktieinnehav är så kallat arbetande kapital i företagen.

Människor som är gifta eller bor ihop med gemensamma barn betalar högre skatt på samma förmögenhet än andra par.

Skatten på villor tas ut på marknadsvärde/taxeringsvärde medan andra boendeformer, till exempel bostadsrätter, taxeras långt under marknadsvärdet.

Vissa former av försäkringskapital beskattas, andra inte. Ingen vet egentligen varför.

Det är inget överord att kalla detta ett orättvist och godtyckligt skattesystem. De allra rikaste betalar ingen förmögenhetsskatt alls på stora delar av sina tillgångar. För övriga förmögenhetsägare beror skattebelastningen på hur man placerat sina tillgångar, om de finns i villa eller i annat boende, hur man ordnat sina privata relationer osv. De enda som med full säkerhet betalar förmögenhetsskatt på alla sina tillgångar är löntagare som äger andelar i fonder, aktier på börsens A-lista, obligationer och bor i villa. Inte minst, eller kanske allra främst, socialdemokrater borde uppröras över att en skatt, vars enda motiv är idén om rättvisa, i det övervägande antalet fall vänder den tunga änden neråt.

DET ENKLASTE SÄTTET att undgå orättvisorna och godtycket vore givetvis att avskaffa förmögenhetsskatten.”

Förmögenhetsskatten har utretts bl a i

“Reformerade egendomsskatter (SOU 2004:36)”

Representanter för Skatteverket har där föreslagit att förmögenhetsskatten avskaffas.

Man kan tro att det nu med den nuvarande förmögenhetsbeskattningen på många sätt smusslas undan förmögenheter för att undgå skatt. Trots misstanksamhet mot “dynamiska effekter” kan man tro, att ett borttagande av förmögenhetsbeskattningen ger dynamiska effekter som minskar statens kostnader för borttagandet. Den nu orättvisa förmögenhetsbeskattningen är ett tungt skäl till avskaffandet. Det kan räcka med skatt på avkastningarna. Den socialdemokratiska P-O Edin (tidigare LO-ekonom) förespråkar avskaffande och betecknar förmögenhetsskatten som en skadlig skatt.

Reformerade egendomsskatter SOU 2004:36.

Särskilda yttranden.

“Av sakkunniga Vilhelm Andersson och Kjell Dahlström, Skatteverket.

Förmögenhetsskatten

Egendomsskattekommitténs uppdrag omfattar bl.a. att se över beskattningen för småhusägare med låga eller normala inkomster så att dessa inte påförs fastighets- och förmögenhetsskatter med belopp som gör det svårt för dem att ha kvar sina fastigheter. Sett ur fastighetsägarnas synvinkel kan detta sammanfattas på så sätt att den sammanlagda beskattningen av fastighetsinnehavet ska vara rimlig. Kombinationen av fastighets- och förmögenhetsskatter orsakar i vissa fall betydande likviditetsproblem.

Enligt vår uppfattning hade det mest naturliga för kommittén varit att först se vilken betydelse förmögenhetsskatten har i en sådan situation. Särskilt med hänsyn till att denna skatt helt nyligen har varit föremål för en utredning, Skattebasutredningens betänkande ”Våra skatter?” (SOU 2002:47).

Skattebasutredningen pekadeS på svagheter på svagheter med det nuvarande sättet att beskatta förmögenhetstillgångar och möjligheterna att helt legalt undgå beskattning. Även de internationella aspekterna togs upp. Det är relativt få länder som beskattar förmögenhetstillgångar och de som gör det har betydande tröskelvärden innan skattskyldighet inträder. Skattebasutredningen konstaterade också de svårigheter Sverige har att få information från utlandet vad gäller förmögenhetstillgångar.

I betänkandet från Skattebasutredningen har dessutom på ett övertygande sätt belysts hur den nuvarande förmögenhetslagstiftningen strider mot några av de viktigaste grundprinciperna i vårt skattesystem.

En sådan grundläggande princip är kravet på likformighet, dvs. att personer i samma förmögenhetssituation betalar lika mycket skatt. Den nuvarande förmögenhetslagstiftningen uppfyller inte ens lågt ställda

krav på likformighet. Den har extremt smala baser på grund av omfattande undantag, vilket medför att betydande förmögenhetstillgångar inte blir föremål för beskattning. Det i sin tur skapar möjligheter att relativt enkelt, helt eller delvis, kunna undgå beskattning. Skatterna blir godtyckliga och får till följd att hushåll med lika stora förmögenhetstillgångar betalar olika mycket i förmögenhetsskatt. Det gör att förmögenhetsskatten i sin nuvarande utformning har besvärande inslag av frivillig beskattning. Inslaget av frivillighet förstärks av att lagstiftningskomplexet är omfattande och svårkontrollerat.

Skattebasutredningens uppfattning var att basen för förmögenhetsskatt bör breddas till samtliga makroekonomiskt viktiga tillgångar. Om detta skulle stöta på alltför stora problem var utredningens slutsats att förmögenhetsskatten bör slopas.

Den enda breddning av basen för förmögenhetsskatten som Egendomsskattekommittén föreslår är att samtliga marknadsnoterade aktier bör bli föremål för förmögenhetsbeskattning. Det innebär att även aktier på O-listan blir förmögenhetsbeskattade och att gränsdragningen mot de skattepliktiga aktierna på A-listan försvinner. Det är i och för sig bra ur breddningssynpunkt, men skapar en ny gränsdragningsproblematik, nämligen mot skattefriheten för onoterade aktier i rörelsedrivande bolag och andelar i rörelsedrivande handelsbolag. Det kan tyckas som att det inte skulle vara något särskilt problem, eftersom det är fråga om mindre företag utan några större förmögenhetsvärden. Det är säkert sant att flertalet av företagen är av den kategorin, men gruppen onoterade företag innehåller också företag med betydande värden, i vissa fall till och med miljardvärden.

Skattefriheten för företagstillgångar innefattar även viktiga förmögenhetstillgångar som hyreshus och jordbruksfastigheter. Här finns inslag av ren kapitalplacering, där skattefriheten för förmögenhetsskatt höjer prisnivån för nämnda tillgångsslag och snedvrider valet mellan olika placeringar. Det är inte helt ovanligt med annonser med ungefär följande innehåll: "Kapitalstark köpare önskar köpa - i prisintervallet 10–20 miljoner kronor". Det kan därför upplevas som egendomligt och svårt att motivera att storbyggmästarens hyreshus och godsägarens jord- och skogsinnehav undantas från förmögen-

hetsbeskattning, medan pensionärens egna hem räknas som tillgång i förmögenhetsskattehänseende.

Det finns även andra inslag av stötande olikformigheter i förmögenhetsbeskattningen, t ex undantaget för huvuddelägares aktier, skattefriheten för pensionskapital och värðderingen av bostadsrätter. Även lagen (1997:324) om begränsning av skatt medför att lika stora förmögenheter kan komma att bli olika hårt beskattade beroende på den skattskyldiges inkomstsituation. Redan behovet av en begränsningsregel visar ju också att förmögenhetsskatten i sig lätt får konsekvenser som inte kan anses rimliga.

Det finns också anledning anta att förekomsten av förmögenhets-skatt uppmuntrar till placeringar av finansiella tillgångar utomlands och att dessa tillgångar inte blir föremål för beskattning i Sverige. Den beskattning Sverige går miste om handlar då inte enbart om förmögenhetsskatten, utan i ännu högre grad om skatten på kapitalavkastningen och eventuell kapitalvinstbeskattning.

Vi kommer därför till samma slutsats som Skattebasutredningen. Förmögenhetsskatten bör slopas helt eftersom föreslagna lösningar är otillräckliga för att komma till rätta med de snedvridningar och andra störande effekter som dagens förmögenhetslagstiftning ger upphov till....."

Det är dumt av socialdemokraterna att motsätta sig avskaffandet av förmögenhetsskatten.

Vänsterpartiet och miljöpartiet bör avstå från dogmer om att förmögenhetsskatter är något bra.

Fastighetsskatten.

Den borgerliga regeringens förslag att avskaffa fastighetsskatten är bra. Socialdemokraterna motsätter sig det, vilket är dumt. De menar att det blir för liten vinst kvar för en säljare, när reaskatten höjs till 30%. Enligt riksbanken kan fastighetspriserna tänkas stiga 5% när förslaget är genomfört.

Antag ett småhus som nu har värdet 1 miljon och har kostat i inköp 500 000. Säljs det nu blir vinsten 500 000 och med 20% skatt återstår 80% av 500 000 = 400 000 kr.

Efter skattereformen säljs huset för 1 050 000, vinsten blir 550 000 kr, skatten blir 30% och för säljaren blir kvar 70% av 550 000 kr= 385 000 kr. Det är 15 000 kr mindre än före reformen och inte mycket att gnälla överl.

Om reformen medför att huspriset stiger med 10% så att det blir 1 100 000 efter reformen blir det kvar för säljaren 70% av 600 000 kr= 420 000 kr, dvs 20 000 mer än före reformen.

Det är dumt av socialdemokraterna att motsätta sig regeringens förslag att avskaffa fastighetsskatten.

Socialdemokraterna borde inrikta sig på viktigare saker. När det gäller reaskatten på fastigheter finns förmodligen anledning fundera över uppskovsreglerna, som kanske kan förbättras.

Bifogas :

Från Sven Wimmell 070419: Skatter och bidrag för 2008

<http://wimmell.com/omr36-39s.pdf> :

Sammanfattning om förslag för skatter och bidrag 2008.

Sammanfattning 070419 om förslag för skatter och bidrag 2008:

Finansministern om ny skattereform.

DN 070414 sid Ekonomi 6:

“Lågavlönade på tur.

Finansministern flaggar för ny skattereform.

Kommande skattesänkningar ska gynna låg- och medelinkomsttagare. Fördelningspolitiken är en förutsättning för att få väljarnas förtroende också i framtiden.

Det säger finansminister Anders Borg i en intervju med DI Weekend. Han medger att borttagandet av förmögenhetsskatten och fastighetsskatten mest gynnar dem som har mycket än dem som har lite.

-Vi har nu ett särskilt ansvar för att fördelningspolitiken blir rimlig. Framtida skattesänkningar måste ha en tyngdpunkt hos låg- och medelinkomsttagare, säger han till tidningen.

-Vår förhoppning är att i höstens budgetproposition ta andra steget i inkomstskattereformen. Fördelningspolitiken är en förutsättning för att vi ska få väljarnas förtroende också i framtiden.

Han betonar också att meningen med att avskaffa förmögenhetsskatten inte varit att främja de rikaste. I stället ska det gynna entreprenörskap och sysselsättning.

Och om fastighetsskatten säger Borg:

-Att ta bort den var ett vallöfte, det var självklart att vi var tvungna att komma med det förslaget. Människor uppfattade fastighetsskatten som orättvis och orimlig.

Finansministern är också bekymrad över situationen på arbetsmarknaden:

-Vi har haft en jobbtillväxt under cirka nio månader. Och jag hade inte räknat med att vi skulle ha brist på arbetskraft i flera branscher samtidigt som en miljon män står utanför arbetsmarknaden. Jag hade hoppats att de skulle kunna komma tillbaka relativt enkelt, säger Borg.

TT”

Jobbavdraget.

Den borgerliga regeringen genomför två bra förslag: att ta bort förmögenhetsskatten och ta bort fastighetsskatten. Men regeringen genomför också andra förslag, som är dåliga, bl a jobbavdragen och skattelättnader för s k hushållsnära tjänster. Dessa två förslag gynnar framför allt dem med de högsta inkomsterna på ett orimligt sätt.

Regeringen menar, att skattesänkningarna som följer av jobbavdraget, omkring 45 miljarder kr, till 75% tillfaller låg- och medelinkomsttagare. Det blir inte så mycket, men de borgerliga har aldrig talat om vad de menar med medelinkomst. De flesta har nog uppfattat det borgerliga budskapet så, att de som har låga inkomster skulle få väsentliga skattelättnader. Det har sagts, att det skulle bli skattelättnader på 1000 kr i månaden. När allmänheten upptäckt att det inte blir så mycket för låga inkomster har statsminister Reinfeldt sagt att två makar med låga förvärvsinkomster då tillsammans får 1000 kr.

Två makar med höga förvärvsinkomster får tillsammans 2392 kr per månad.

Begreppet "medelinkomst" är förförande och vilseledande, isynnerhet som folk vanligen inte vet hur stor medelinkomsten är.

Bättre är att använda "medianinkomst", d v s den mittersta inkomsten, den inkomst där det finns lika många inkomsttagare över som under. Och det är nog så de flesta uppfattat de borgerligas förslag. I deras förslag som nu löper 2007 får den övre hälften av dem som får jobbavdrag cirka 2/3 av skattelättnaderna. Den undre hälften får 1/3 av skattelättnaderna, inte 75%.

Närmast kopia av fem sidor om jobbavdrag mm som finns längre bort i det följande (sid 92-96). Efter det förslag om låginkomstpensionärer (från sid 57-63), TV-avgift (sid77) och bostadsbidrag för icke-pensionärer utan barn (sid 37-39).
(Sidangivelserna gäller ej i 36-39u.pdf)

En jämförelse grundavdrag - jobbavdrag.

Prisbasbeloppet är 2007 enligt Riksdagens utredningstjänst 40300 kr. I följande tabeller har vid antalet prisbasbelopp inom parentes satts in belopp i kronor). **K-skatt 33%. Skiktgränser 2007 enligt skatteverket 328 000 och 489 000.**

Taxerad förvärvsinkomst

överstiger inte 0,99 prisbasbelopp (39900)

överstiger 0,99 men inte 2,72 prisbasbelopp (39900 men inte 109700)

överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp (109700 men inte 125400)

överstiger 3,11 men inte 7,88 prisbasbelopp (125400 men inte 317600)

överstiger 7,88 prisbasbelopp (317600)

Grundavdrag

0,423prisbasbelopp (17100)

0,423 prisbasbelopp (17100) ökat med 20 procent av det belopp med vilket den taxerade förvärvsinkomsten överstiger 0,99 prisbasbelopp (39900)

0,77 prisbasbelopp (31100)

0,77prisbasbelopp (31100) minskat med 10 procent av det belopp med vilket den taxerade förvärvsinkomsten överstiger 3,11 prisbasbelopp (125400) 0,293 prisbasbelopp (11900)

Inkomst

0- 17100

17100- 39900

39900-109700

109700-125400

125400-317600

317600-328000

328000-489000

489000-

Marginalskatt Jobbavdrag. Marginaleffekt

0%

33%

0,8x33=26,4%

33%

36,3%

53%

53%

58%

0%

-33%= 0%

- 0,7%= 25,7%

- 0%

- 3,3%= 33%

- 0%

- 0%

- 0%

Arbetsinkomst överskrifter inte 0,79 prisbasbelopp (31900)	Skattereduktion / Jobbavdrag skillnaden mellan arbetsinkomsterna och summan av grundavdraget (och sjöinkomstavrdraget,) multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överskrifter 0,79 men inte 2,72 prisbasbelopp (31900 men inte 109700)	skillnaden mellan summan av 0,79 (31900) prisbasbelopp och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,79 och 2,72 prisbasbelopp och summan av grundavdraget (och sjöinkomstavrdraget), multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överskrifter 2,72 prisbasbelopp (109700)	skillnaden mellan 1,176 prisbasbelopp (47400)och summan av grundavdraget (och sjöinkomstavrdraget),multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

För inkomst 31900 kr blir jobbavdraget $(31900-17100) \times 0,33 = 14800 \times 0,33 = 4884$ kr. Marginaleffekten blir 33% i skikt 17100-31900

För inkomst 109700 kr blir jobbavdraget $(31900 + 0,2 \times (109700 - 31900) - 31100) \times 0,33 = (31900 + 77800 \times 0,2 - 31100) \times 0,33 = (31900 + 15560 - 31100) \times 0,33 = 16360 \times 0,33 = 5399$ kr

Marginaleffekt av jobbavdrag i skiktet 31900-109700: 0,7%.
 $(5399 - 4884) / (109700 - 31900) = 575 / 77800 = 0,007$, dvs 0,7%.

Effekt i genomsnitt 17100-109700: 5399/92600 = 5,8%

För inkomst 109700 kr blir jobbavdraget $(47400 - 31100) \times 0,33 = 16300 \times 0,33 = 5379$ kr

För inkomster över 109700 kr blir jobbavdraget **5379 kr** upp till inkomst 125400 eftersom grundavdraget är 31100 i hela det skiktet.

Vid inkomst över 125400 kr sjunker grundavdraget med 10% av stigande inkomst vilket gör att jobbavdraget stiger med $10 \times 0,33\%$ av stigande inkomst från jobbavdrag 5379 vid 125400 kr inkomst.

Vid inkomst 317600 kr, 192200 mer än 125400, då grundavdraget är 11900 kr bör det ha stigit med 6343 kr till 11 722 kr. Sedan är grundavdraget samma vid högre inkomster och jobbavdraget samma.

Marginaleffekt av jobbavdraget i skiktet 125400-317600: 3,3%

Exempel på andra jobbavdrag.

Regeringens förslag till jobbavdrag har en godtycklig utformning. Det är gjort för att ge låga skattesänkningar vid låga inkomster och höga skattelättnader vid höga inkomster.

I statsbudgeten står: "Marginalskatten sjunker kraftigt för riktigt låga inkomster samt med drygt tre procentenheter för inkomster mellan drygt 100 000 och 300 000 kronor per år." Marginalskatten för inkomster 17100-39900 kr, men nästan inte alls 39900 -109700.

Om man antar att principen är användbar kan man variera utformningen genom att ändra några komponenter.

Om man vill ha lika stora jobbavdrag för de flesta kan man öka jobbavdragen i inkomstskiktet 31900-109700 kr genom att öka på faktorn "20 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,79 och 2,72 prisbasbelopp" och samtidigt ändra regeln för arbetsinkomster över 2,72 basbelopp.

Här visas fyra exempel :

1) 20% ändras till 30% och jobbavdraget över inkomst 2,72 basbelopp sätts till det jobbavdrag som det blir vid inkomst 2,72 basbelopp.

Inkomstskiktet är 77800 kr. Med ökning från 20% till 30% ökar jobbavdraget $0,1 \times 77800 \times 0,33 = 2567$ kr. Med 20% blev jobbavdraget 5399 kr och med ökningen blir det 7966 kr.

För inkomster över 2,72 prisbasbelopp (109700) ska jobbavdraget bli 7966 kr och det åstadkoms genom att skriva: att jobbavdraget ska vara 7966 kr ,eller om man vill krångla till det: $0,198$ prisbasbelopp.

I skiktet 31900-109700 ökar jobbavdraget från 4884 kr till 7966 kr = ökning 3082 kr och marginaleffekten av jobbavdraget i skiktet blir 3,96%. Summa marginaleffekt av skatt och jobbavdrag blir $26,4 - 3,96 = 22,4\%$

För inkomster över 109700 kr blir jobbavdraget 7966 kr.

2) 20% ändras till 35% och jobbvdraget över inkomst 2,72 basbelopp sätts till det jobbvdrag som det blir vid inkomst 2,72 basbelopp.

Inkomstskiktet är 77800 kr. Med ökning från 20% till 35% ökar jobbvdraget $0,15 \times 77800 \times 0,33 = 3851$ kr. Med 20% blev jobbvdraget 5399kr och med ökningen blir det 9250 kr.

För inkomster över 2,72 prisbasbelopp (109700) ska jobbvdraget bli 9250 kr och det åstadkoms genom att skriva: att jobbvdraget ska vara 9250 kr ,eller om man vill krångla till det: 0,230 prisbasbelopp.

I skiktet 31900-109700 ökar jobbvdraget från 4884 kr till 9250 kr= ökning 4366 kr och marginaleffekten av jobbvdraget i skiktet blir 5,61%. Summa marginaleffekt av skatt och jobbvdrag blir $26,4-5,6= 20,8\%$

För inkomster över 109700 kr blir jobbvdraget 9250 kr.

3) 20% ändras till 40% och jobbvdraget över inkomst 2,72 basbelopp sätts till det jobbvdrag som det blir vid inkomst 2,72 basbelopp.

Inkomstskiktet är 77800 kr. Med ökning från 20% till 40% ökar jobbvdraget $0,2 \times 77800 \times 0,33 = 5134$ kr. Med 20% blev jobbvdraget 5399kr och med ökningen blir det 10533 kr.

För inkomster över 2,72 prisbasbelopp (109700) ska jobbvdraget bli 10533 kr och det åstadkoms genom att skriva: att jobbvdraget ska vara 10533 kr ,eller om man vill krångla till det: 0,261 prisbasbelopp.

I skiktet 31900-109700 ökar jobbvdraget från 4884 kr till 10533 kr= ökning 5649 kr och marginaleffekten av jobbvdraget i skiktet blir 7,3% .Summa marginaleffekt av skatt och jobbvdrag blir $26,4-7,3= 19,1\%$

För inkomster över 109700 kr blir jobbvdraget 10533 kr

4)20% ändras till 45% och jobbvdraget över inkomst 2,72 basbelopp sätts till det jobbvdrag som det blir vid inkomst 2,72 basbelopp.

Inkomstskiktet är 77800 kr. Med ökning från 20% till 45% ökar jobbvdraget $0,25 \times 77800 \times 0,33 = 6419$ kr. Med 20% blev jobbvdraget 5399kr och med ökningen blir det 11818 kr.

För inkomster över 2,72 prisbasbelopp (109700) ska jobbvdraget bli 11818 kr och det åstadkoms genom att skriva: att jobbvdraget ska vara 11818 kr = 0,293 prisbasbelopp.

I skiktet 31900-109700 ökar jobbvdraget från 4884 kr till 11818 kr= ökning 6934 kr och marginaleffekten av jobbvdraget i skiktet blir 8,9%.Summa marginaleffekt av skatt och jobbvdrag blir $26,4-8,9= 17,5\%$

För inkomster över 109700 kr blir jobbvdraget 11818 kr

Vid kommunal utdebitering 33%:

- * I det gällande inkomskattesystemet är första skiktet mellan inkomst 0 och 17100 kr, där blir det ingen skatt.
- * Nästa skikt ligger mellan 17100 kr och 39900 och där är grundavdraget 17100 kr. marginals-katten är 33%
- * Skiktet därefter är mellan 39900 kr och 109700. Där ökar grundavdraget med 20% av stigande inkomst, vilket gör att marginals-katten blir 26,4%.
- * I skiktet 109700 -125400 kr ökar inte grundavdraget utan ligger på samma nivå i hela skiktet, Marginals-katten blir 33%
- * I skiktet 125400 - 317600 minskar grundavdrag med 10% av stigande inkomst så att marginals-katten blir 36,3%, Vid 317600 slutar minskningen av grundavdrag .
- * I skiktet 317600-328000 är grundavdraget konstant, och marginals-katten blir 33% men nedre skiktgränsen kommer vid 328000.
- * I skiktet 328000 till 489000 utgår k-skatt 33% och statlig skatt 20% så att marginalakatten blir 53%.
- * I skiktet över 489000 utgår K-skatt 33% och statlig skatt 25% så att marginals-katten blir 57,8%

Förbryllande med jobbvadragen är att skiktet i skattesystemet 39900-109700 inte används i jobbvadragssystemet, nedre skiktgränsen är i skattesystemet 39900 men i jobbvadragssystemet 31900. En skillnad på 8000 kr.

Det är svårt att förstå varför man gjort så. Hade skiktgränsen i jobbsystemet legat på samma som i skattesystemet, 39900, hade de 20 procenten i jobbsystemet precis täckt ökningen av grundavdraget i skiktet så att det blivit 17100 kr och jobbvadraget i skiktet blivit lika stort i hela skiktet.

Nu blir de 20 procenten 1600 kr högre än ökningen av grundavdraget så att jobbvadraget i skiktet stiger med 33% av 1600=528 kr= 0,7% av stigande inkomst i skiktet.

Jobbavdragen är dåliga i fördelningspolitik.

Finansministern har sagt att jobbvadragen har kommit till för att undanröja tröskeeffekter och höga marginaleffekter vid låga inkomster, men var är tröskeeffekterna och de höga marginaleffekterna?

I inkomstskiktet 17100-31900 innebär reglerna i jobbsystemet att lättnaden blir 4884 kr vid inkomst 31900. Det hänger med upp till 109700 med ett litet påslag på 528 kr som nämndes nyss.

Men vid 109700 får ensam denna lättnad, medan två makar får 2x 4884 kr= 9768 kr. Det är en dålig fördelning då lägsta rimliga hushållskostnader för ensam 2007 är 122000 och för makar 183000.

Vid inkomst 109700 kr är månadsinkomsten 9142 kr och preliminärskatten i kolumn 1 med jobbvadrag på det 1749 kr= 20988 kr/år. Efter skatt blir det 109700 - 20988 = 88712 kr.

Ensam med detta disponibelt får ett underskott på 122000 - 88712 = 33288 kr.

Två makar med vardera samma inkomst får ett underskott på 183000 - 2x 88712 = 5576

För den ensamme fattas i kassan 33288 kr medan bristen för makarna bara är 5576 kr.

Det är fel att försöka ordna jämlikhet med att sänka inkomstskatten vid låga inkomster. Det måste till en hushållsanknuten faktor som gör att ensamma får mer än makarna. Det är huvudsakligen bostadskostnaderna som gör att ensamma har det så mycket sämre än makarna.

Det bästa sättet är att införa bostadsbidrag vid låga inkomster som är konstruerade så att ensamma vid samma arbetsprestation som makarna kan få samma standard som de. Sådana bidragssystem har visats i det föregående.

Jobbavdragen har ingen bra fördelningseffekt. De slösar bort pengar som kan användas på bättre sätt.

Förvärvsarbetandes extrakostnader p g a arbetet.

Det händer att förvärvsarbetande inte äter lunch hemma. De kan ha matlåda med sig till jobbet, ha fri lunch på företaget eller gå på något matställe och äta. Skatteverket anger förmånsvärde 20007 för fria måltider: frukost 32 kr, lunch 64 kr, middag 64 kr, summa för helt fri kost 160 kr per dag.

Konsumentverket anger livsmedelskostnader i sina tabeller. "Alla mål äts hemma eller matlåda": i genomsnitt för man och kvinna i åldrar 18-60 år 1590 kr per månad. Kostnad per dag: $1590 / 30 = 53$ kr. Fördelat: frukost 11 kr, lunch 21 kr, middag 21 kr, summa 53 kr.

Om man istället för matlåda för lunch för 21 kr går på matställe blir det 43 kr dyrare. 5 dagar i veckan 20 dagar per månad gör 860 kr per månad och 10320 kr per år. (5 dagar i 48 arbetsveckor blir 240 dagar = 20 dagar per månad).

Avrundat blir extrakostnaden för lunch ute 10 000 kr per år.

Konsumentverket har en annan beräkning, de har också ett pris på livsmedelskostnaderna för "utom lunch 5 dagar/vecka" och det är lägre än "Alla mål äts hemma eller matlåda": Lägre per månad: Kvinnor 18-30 år: 330 kr, 31-60 år : 320 kr, 18-60:genomsnitt 320 kr. Män 18-30 år:420 kr, 31-60 år 390 kr, 18-60 år: genomsnitt 400 kr.

Genomsnitt för kvinnor och män: 360 kr per månad = ca 18 kr per arbetsdag för lunch hemma. Går man istället ut och äter skulle det enligt skatteverket kosta 64 kr per dag (förmåndvärde), dvs 46 kr dyrare per arbetsdag= per år för 240 arbetsdagar: 11040 kr. Avrundat 10000 kr.

Om man skulle betrakta extra matkostnader p g a arbete som avdragsgilla kostnader i deklarationen skulle det ge en skattelättnad på

Inkomst 39900-109700:	26,4% av 10000=	2640 kr
109700-125400:	33% av 10000=	3300 kr
125400-317600:	36,3% av 10000=	3630 kr.

Extra kostnader för semester och annat..

Om man på samma sätt vill ha avdrag för högre semesterkostnader för att man arbetar, t ex avdrag med 10000 kr blir skattesänkningen som nyss för maten dvs omkring 3300 kr.

Summa extrakostnader för mat och semester och annat.

I hushållsbudgetar som visats tidigare har för förvärvsarbetande som minimum angetts extra kostnader per person 5000 kr, varav 2000 kr för utelunch en gång i veckan och 3000 kr för semester.

I det som gäller inkomståret 2007 är jobbvadragen, dvs avdragen och inte skattelättnaden av jobbvadragen:

För inkomst 31900 kr $31900 - 17100 =$ **14800 kr**

För inkomst 109700 kr blir jobbvadraget $(31900 + 0.2 \times (109700 - 31900) - 31100) = (31900 + 77800 \times 0,2 - 31100) \times = (31900 + 15560 - 31100) =$ **16360 kr.**

För inkomst 109700 kr blir jobbvadraget $47400 - 31100 =$ **16300 kr.**

Mellan 109700 och 317600 stiger avdraget med 10% av stigande inkomst.

För inkomst 317600 blir jobbvadraget $47400 - 11900 =$ **35500 kr.** Det kan vara svårt att förstå varför kostnaderna ska bli högre vid högre inkomster. Ska höginkomsterna ha bättre mat?

Det är stötande att skattelättnaderna av jobbvadraget blir större vid högre inkomster. I Alliansens förslag och i moderaternas motion står att jobbvadragen ska vara samma vid inkomst över 107900 (2007: 109700).

Högsta skattelindring av jobbvadragen i regeringens förslag för 2007 är 11 720 kr.

Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.

Nyss visades fyra alternativ där skattelättnaden av jobbavdragen vid inkomst över 109700 blir

- 1) 7966 kr= 3754 kr lägre än 11720 kr
- 2) 9250 kr= 2470 kr lägre än 11720 kr
- 3) 10533 kr= 1187 kr lägre än 11720 kr
- 4) 11818 kr= 98 kr högre än 11720 kr

För 2008 bör skattelättnaden bli lika stor för alla inkomster över 109700 kr. Alternativ 2 eller 3 borde kunna väljas beroende på vad statsfinanserna klarar. I alternativ 2 blir det minskning av skatteminskningen vid inkomster över 292900 kr, i alt 3: 305700 kr.

Medelinkomsten 2007 ligger på 25400 kr/mån= 304800 kr/år.

En bättre fördelningsprofil erhålls om man samtidigt med ändring av arbetsavdraget avskaffar TV-licensen för privathushåll och ersätter den med en kollektivlicens betald av riksdagen.

Per hushåll innebär det en skattelättnad på drygt 2000 kr, säg 2000. Det innebär en mer rättvis fördelning mellan ensamma och makar.

I så fall kan man välja alternativ 2 : 9250 kr är 2470 kr lägre än 11720 kr, men det minskat med 2000 kr för ensam blir 470 kr lägre. För makar blir vinsten på TVlicensen 1000 kr per make och resultatet blir 1470 kr lägre än 11720 kr så att jobbavdragets minskning blir mindre vid inkomster över 302900 kr. Medelinkomsten får ingen försämring.

Ensamma med låga inkomster får underskott i hushållsbudgetarna och därför bör införas bostadsbidrag för ensamma utan barn enligt förslag som visats tidigare. Kostnaderna för det borde kunna tas bl a genom att minska jobbavdragen vid höga inkomster. Några kostnadsberäkningar om detta görs inte här.

Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Lägsta rimliga levnadskostnad för ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn och inkomstskatter 2006 var 120 000 kr per år exklusive semester. I tabeller om skatterna 2006 finns uppgifter om hur stora överskotten i hushållsbudgetarna är sedan 120 000 kr och inkomstskatter betalats. Tabell för 2007 finns också, där 120 000 sigit till 122 000.

De borgerligas skatteförslag ligger i den gamla högerns skatte-tradition som går ut på att klaga på marginalsatserna vid höga inkomster och kräva lägre skatter vid höga inkomster. De med höga inkomster vill framhäva sin förträfflighet och förmåga till ekonomisk framgång genom att klaga på marginalsatser och höga skatter vid höga inkomster.

De som har höga inkomster beundras av många och många tycks se höga inkomster som det viktigaste av allt. Höga chefer inom organisationer tävlar med varandra om att ha höga inkomster och tar ibland till tvivelaktiga metoder för att ge sig själva höga inkomster. Det räcker inte med årslöner på många miljoner, det ska också vara bonusar och pensioner för hundratals, uppemot miljardtals kr.

Ledningen för statliga företag, myndigheter och organisationer (inklusive statsråd och riksdagsledamöter) har inkomster som ligger högt över vad vanligt folk har, och är med och avgör vad det vanliga folket ska få för inkomster. Det makthavande skiktet tycks ha mycket dåliga kunskaper om de levnadsförhållanden som de med låga inkomster lever under. Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelnings problem.

Varken alliansen eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det.

Att leva på sin lön.

Borgerliga kräver "att det ska gå att leva på sin lön" och att man ska få "hälften kvar".

De borgerliga partierna menar att inkomstskatterna är orimligt höga vid höga inkomster. Men om man ser på hur stora skatterna är i procent av inkomsterna blir slutsatsen en annan. Av tabeller framgår att inkomstskatten 2006 för ensam är cirka 30% vid en lön som räcker till lägsta rimliga levnadsstandard, cirka 32% vid medellön och cirka 40 % vid en lön på en halv miljon kr per år, då personen har disponibelt cirka 200 000 kr mer än vad som behövs för den lägsta standarden. Jämfört med 30% skatt för den som bara får ihop till lägsta standard och 40% skatt för den som har 200 000 kr mer disponibelt är 40% mycket lågt och inte något som motiverar skattesänkning.

Ensam som har lön 720 000 kr per år betalar (2006) ca 45% i skatt och har disponibelt efter skatt nära 300 000 kr mer än den som har lön som bara räcker till lägsta standard. Det finns inga goda skäl varför den med lön 720 000 kr ska få en skattesänkning med 16 000 kr som i moderaternas förslag våren 2005. Man kan inte hävda, att den som tjänar en halv miljon eller 720 000 kr inte kan leva på sin lön.

Ensam med deltid kan ha lön på 12 000 kr per månad och har det då svårt att leva på lönen. Ensam sjuk eller arbetslös som haft låg lön kan med 80% ersättning från försäkringar ha ersättning på 10 000-12 000 kr eller lägre, och har då verkligen svårt att leva på det.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig på sådana inkomster om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag som ger ensamma så mycket att de kan leva på sin lön.

Pensionärer med låga inkomster.

Pensionärer med låga inkomster behöver förbättringar . Här en kort redovisning av det som finns utförligare längre bort i det följande (sid 57-63).

*** Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:**

"16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (strykes: ~~och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (strykes: ~~som utgör permanentbostad~~) för den sökandes make".

Att fritidshusens taxeringsvärden ska påverka bostadstilläggen infördes under krisåren på 1990-talet. Någon återställning har inte skett. Pensionärer med låga inkomster tillhör enligt makt-havarna en underklass som man inte behöver bry sig om.

*** I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräkning efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär. I Sveriges högkonjunktur 2007 behandlas lågpensio-närerna sämre än 1975.**

Sedan förmögenhetsskatten och fastighetsskatten tagits bort, med skattelättnader för icke-pensionärer som kan uppgå till hundratusentals kronor, är det orimligt att för låginkomst-pensionärer i bostadstilläggssystemet behålla regler om att förmögenheter ska påverka tilläggen.

I lagen om bostadstillägg innebär 16§ och 17§ att pensionärerna får bostadstilläggen reducerade på grund av förmögenhet. När förmögenhetsskatten tas bort kan mycket rika icke-pensionärer få stora skattelättnader. Det är då olämpligt att de sämst ställda pensionärerna har kvar förmögenhetsreglerna i 16§ och 17§, de bör tas bort så att förmögenhet i alla former på inget sätt minskar bostadstilläggen.

16§ och 17§ bör upphöra att gälla.

Utdrag ur lagen finns längre bort i det följande (sid 60-63).

*** I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har marginaleffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort.**

TV-licensen.

Se: Sven Winnell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112. Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen. (<http://winnell.com/omr36-39l.pdf>)

Innehållsförteckning : Utdrag:

“Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.

Regeringen föreslår i propositionen följande lydelse:

“7 § TV-avgiften är 1 996 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 499 kronor.....”

Lydelsen bör istället, i princip, bli:

“7 § TV-avgiften är 1 968S kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.....”

Förslaget tillfredsställer både dem som vill ha kvar ett avgiftssystem och dem som vill avskaffa avgiftsfinansieringen och vill att public service-verksamheten ska finansieras gemensamt av skattemedel på samma sätt som annan verksamhet, som är omistlig för allmänheten.

Andra än privatbostadshushåll bör betala avgift enligt propositionens förslag. Förslaget är ett avgiftssystem, men krånglet för alla privathushåll försvinner och byråkratikostnaderna på uppemot en miljard kr per år för hantering av avgifterna för privatpersoner försvinner. Finansieringen behandlas i det följande.

De individuella TV-avgifterna tar för mycket energi från hushållen och myndigheterna. Det finns mycket annat som behöver uppmärksamhet.”

Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag. Gäller alla åldrar.

Förslagen här tar sikte på att förbättra för dem med de lägsta inkomsterna. Om förslagen genomförs torde de väsentligt minska behov av socialbidrag. De offentliga kassornas kostnader för bidragen torde i hög grad bli betalda genom lägre kostnader för socialbidrag. Det är enklare och trevligare att ansöka om bostadsbidrag hos försäkringskassan än att gå till socialvården. Den som får bostadsbidrag behåller sin frihet på ett annat sätt än den som får socialbidrag.

Bostadsbidragen som kan erhållas är vanligen lägre än de skatter som bidragstagaren betalar. Reglerna är samma för ensamma och makar tillsammans. Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Bostadsbidrag är ett träffsäkert sätt att korrigera skattesystemets oförmåga att fördela skatt efter förmåga. De lägsta rimliga levnadskostnaderna för makar/sambor är 150% av kostnaderna för en ensam, inte 200%. Skatteskalen tar inte hänsyn till att levnadskostnaderna per person är högre för ensamma än för makar/sambor. Det enklaste och bästa sättet att göra en korrigering av skattesystemets skeva utfall är bostadsbidrag.

Det finns möjlighet att avväga beloppsgränser efter det utfall man önskar för bidragstagarna och de kostnader man vill ge staten.

Cirka en tredjedel av dem med arbetsinkomster ligger i gällande skattesystem för 2006 på en inkomst där ensamma går med underskott sedan de rimliga lägsta kostnaderna betalats.

De borgerliga som gör anspråk på att göra ett nytt bra system har i sina förslag inte alls klarat att göra en vettig fördelning med hänsyn till låginkomsternas problem, förslagen går ut på att göra stora skattesänkningar för dem med höga inkomster.

Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.

Disponibelt efter skatt och hushållskostnader 120000 för ensam, för makar 180 000. kr per år.

Kompletterat med bostadsbidrag enligt förslag nedan för ickepensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4200 kr per mån = 50400 kr per år för ensam och 5100 kr per mån för makar/sambor=61 200kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 120 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 180 000 för makar/sambor.

I de angivna lägsta kostnaderna (enligt tidigare redovisning ovan) ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor.

För hushåll utan studiemedel:

Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 400 och 4200 kr per månad. Max bidrag 2 850 kr per mån= 34 200 kr per år. Avtrappning 20% av inkomst över 58 500. Avtrappningssträcka 171 000. Slutavtrappat vid inkomst 58500+ 171 000= 229 500 kr = 19125 kr per mån.

Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Ensam				Makar lika inkomst		Ensam bostadsbidrag			Makar bobidrag	
Mån. lö	Prelskatt	Efter skatt	Över-	Överskott		Årslön	Avtrappning	Bidrag	Avtrappning	Bidrag
/mån	/år	/mån	/år	/år		per person				
6001	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x 2 - 180000)	72 000	2700	31500	17100 17100
7001	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048	84 000	5100	29100	21900 12300
8001	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384	96 000	7500	26700	26700 7500
9001	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840	108 000	9900	24300	31500 2700
10001	2491	29892	7510	90120	-29880	240 krisgräns	120 000	12300	21900	34200 0
11001	2849	34188	8152	97824	-22176	15648	132 000	14700	19500	
12001	3212	38544	8789	104468	-14532	20936 30% av inkomsterna	144 000	17100	17100	
13001	3575	42900	9426	113112	-6888	46224 2008 för arbetsink.	156 000	19500	14700	
14001	3938	47256	10063	120756	756 krisgräns	61512 över noll ligger under	168 000	21900	12300	
15001	4301	51612	10700	128400	8400	76800 148 000, enl. (m)	180 000	24300	9900	
16001	4664	55968	11337	136044	16044	92088	192 000	26700	7500	
17001	5027	60324	11974	143688	23688	107376	204 000	29100	5100	
18001	5390	64680	12611	151332	31332	122554	216 000	31500	2700	
19001	5753	69036	13248	158976	38976	137952	228 000	33900	300	

Ensam:

En ung flicka kan få arbete på ett kafé med lön 70-80 kr per timme = cirka 12-13 000 kr per mån. enligt P1s jobbprogram söndagen den 2 april 2006. Vid 12 000 (ca 72 kr per tim) blir det i detta alternativ disponibelt 2568 kr utöver grundkostnaderna 120 000 kr. Vid 13 000 kr (ca 78 kr per tim) 7812 kr. Vid 11 000 kr (ca 66 kr per tim) blir det underskott 2676 kr. Vid 10 000 kr (ca 60 kr per tim) blir underskottet 7980 kr.

Vid inkomst 13 000 kr är skatten 42 900 kr per år och bidraget 14 700, dvs 28 200 kr lägre än skatten. Vid inkomster över 9000 kr per mån är skatten alltid större än bidraget. Bostadsbidraget bör ses som en komponent i skattesystemet som korregerar skattesystemets skeva utfall.

Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn, med bostadsbidrag enligt föregående sida.

Ensam						Makar lika inkomst		Årslön per person	Ensam bostadsbidrag		Makar bobidrag	
Mån. lö	Prelskatt /mån	Efter skatt /år	Över- /mån	Över- /år	Överskott skott/år	Överskott /år			Bidrag	Överskott efter bidrag	Bidrag	överskott efter bidrag
6001	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x 2 - 180000)		72 000	31500	-32856	17100	-51612
7001	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048		84 000	29100	-26424	12300	-38748
8001	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384		96 000	26700	-19992	7500	-25884
9001	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840		108 000	24300	-13620	2700	-13140
10001	2491	29892	7510	90120	-29880	240 krisgräns		120 000	21900	-7980	0	240
11001	2849	34188	8152	97824	-22176	15648		132 000	19500	-2676		15648
12001	3212	38544	8789	104468	-14532	20936 30% av inkomsterna		144 000	17100	2568		20936
13001	3575	42900	9426	113112	-6888	46224 2008 för arbetsink.		156 000	14700	7812		46224
14001	3938	47256	10063	120756	756 krisgräns	61512 över noll ligger under		168 000	12300	13056		61512
15001	4301	51612	10700	128400	8400	76800 148 000, enl. (m)		180 000	9900	18300		76800
16001	4664	55968	11337	136044	16044	92088		192 000	7500	23544		92088
17001	5027	60324	11974	143688	23688	107376		204 000	5100	28788		107376
18001	5390	64680	12611	151332	31332	122554		216 000	2700	34032		122554
19001	5753	69036	13248	158976	38976	137952		228 000	300	38976		137952
20001	6151	73812	13850	166200	46200	152400 Medianinkomst 2008		240 000				
21001	6514	78168	14487	173844	53844	167688 242 000 för arbetsink.		252 000				
22001	6877	82524	15124	181488	61488	182976 över noll, enl.(m)		264 000				
23001	7240	86880	15761	189132	69132	198264		276 000				
24001	7603	91236	16398	196776	76776	213552 Medianinkomst 2008		288 000				
25001	7966	95592	17035	204420	84420	228840 282 000 för arbetsink.		300 000				
26001	8324	99888	17677	212124	92124	244248 över 41 200, enl. (m)		312 000				
27001	8799	105588	18202	218424	98424	256848		324 000				
29001	9859	118308	19142	229704	109704	279408		348 000				
30001	10389	124668	19612	253344	115344	290688 80% av inkomsterna		360 000				
35001	13039	156468	21962	263544	143544	347088 2008 ligger under		420 000				
40001	15731	188772	24270	291240	171240	402480 351 000, enl (m). för		480 000				
45001	18631	223572	26370	316440	196440	452880 arb.ink över noll		540 000				
50001	21531	258372	28470	341640	221640	503280 (389 000 för arb.ink.		600 000				
55001	24431	293172	30570	366840	246840	553680 över 41 200)		660 000				
60001	27331	327972	32670	392040	272040	604080		720 000-				

Något om skatte- och bidragshistoria.

(8 april 2004). Från omr36-39k.pdf :

“Jag har noga följt riksdagens fördelningspolitik sedan 1964 och nästan varje år lämnat kommentarer och förslag. De nuvarande statsråden var 1964 i genomsnitt 13 år gamla.

Fram till den 20 april 1989 skrev jag 4920 sidor om skatte- och bidragssystem o d. Den 20 april 1989, som var SAPs hundraårsdag, började jag med sida nr 1 i den sidnumrering jag fortsatt med sedan dess. Mina utredningar har vanligen gått till statsråd, i första hand statsministrar, finans- och skatte-, social-, och bostadsministrar, till ledarna för alla eller de största partierna inom eller utom regeringen, samt ibland till riksdagsutskott. (Sedan jag börjat lägga in skatteutredningarna på hemsidan har den gamla sidnumreringen upphört)

Under mellankrigstiden och tiden närmast efter andra världskriget var en väsentlig del i hushållsstrukturen att av makar var den ene, vanligen mannen, förvärsarbetande med inkomster till hushållet, och den andre, vanligen frun - hemmafrun, var hemma och skötte hemmet. Skattesystemet byggde på det och innehöll sambeskattnings av makarna. Kvinnorna skulle bli gifta och försörjda. Ogifta kvinnor fick försörja sig själva. Sedan började fruarna ta arbete och systemet med sambeskattnings började te sig alltför ålderdomligt.

Bl a med uppgiften att avskaffa sambeskattnings arbetade Allmänna Skatteberedningen i början av 60-talet. Utredningens förslag var dåliga, det enda som kom ut av utredningen var momsens. Finansminister Gunnar Sträng (s) tillsatte Familjeskatteberedningen, som lämnade förslag som kan betecknas som svagsinta.

Gunnar Sträng utfomade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattnings, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmameskattereduktion, som till en del

fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs så småningom bort helt. När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

Det har hela efterkrigstiden funnits sådana som klagat över höga marginalsatser. I skattepropositionen 1970 tog Sträng bort allt om marginalsatser, han menade, att det viktiga var skatterna och inte marginalsatserna. Efter reformen var visserligen skatteskalen vid höga inkomster böjd uppåt, men det fanns en komponent som gjorde, att kurvan blev nästan rak. De gamla marginalsatsekverulanterna fortsatte dock att tala om att marginalsatserna ökade med stigande inkomst, trots att så inte var fallet.

Under 50- och 60-talen var bostadsbristen ett stort politiskt kapitel. Det s k miljonprogrammet under 60-talet och början av 70-talet gav en miljon nya bostäder, en fantastisk satsning. Efteråt har många klankat på bostäderna från programmet, men lägenheterna håller god standard. Brådskan att bygga bort bostadsbristen gjorde att det blev många stora flerbostadshus, som sedan ogillades av somliga. De som fick bostäder fick ändå någonstans att bo, vilket är en fördel. På senare tid har kommit propåer om att stadslandskapen är för litet stadslika och att det behövs mer tät bebyggelse. När miljonprogrammet var utfört gick musten ur och det har sedan knappast funnits någon bostadspolitik med prisvärt engagemang. Efter miljonprogrammet följde småhusbyggande. Ingvar Carlsson var den förste bostadsministern (som inrättades på 70-talet, nu finns ingen bostadsminister) och avskaffade paritetslånen som betalades av de boende och ersatte dem med räntebidrag som betalades av staten. Senare har gjorts försök att förbättra bostadsfinansieringssystemet.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattnings som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärsinkomstens marginalsatt. I 1982 års skatterform ändrades dessa avdragseffekter något. I 1990 års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

Det har hänt mycket i skattesystemet sedan 1970. En tid minskades inkomstskatterna och i stället ökades arbetsgivaravgifterna. Senare har det gått i andra riktningen: arbetsgivaravgifter har minskats och istället har införts egenavgifter på inkomstsidan, och nu håller man på och reducerar egenavgifterna genom avdragsrätter.

Bostadsbidragen har ändrats många gånger sedan 1970 och sällan med goda resultat. Många av dem som i regeringarna sysslat med bostadsbidrag har blivit landshövdingar. Långa tider levde riksdagsmännen i tron att barnen i Sverige bara bestod av tvillingar, man bundade ihop barnen två och två och gav bostadsbidrag per par. För avtrappning av bostadsbidrag fanns länge två procentsatser, den högsta 23 %, nu är det en på 20%. I mitten på 70-talet förlorade socialdemokraterna regeringsmakten till de borgerliga, som införde flerbarnstillägg. 1982 återtog socialdemokraterna makten.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginalskatter vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalskatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bäste bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg, vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summamarginal-effekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett s k ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med neddragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I 1990 års skattereform sänktes marginalskatten mycket avsevärt för de högsta inkomsterna, reformatörerna räknade med "dynamiska effekter" som skulle göra så att staten ändå skulle få in tillräckligt med pengar för den förlust staten gjorde med de sänkta marginalskatterna. De dynamiska effekterna som verkligen uppstod skulle redovisas när de hade uppstått. Redovisningar har förekommit, men har smygits

undan, det har nog inte uppstått så mycket dynamiska effekter man hoppats på, men det är inte heller lätt att räkna ut. Nu är det glömt att marginalskatterna sänktes rejält för höga inkomster och höginkomsttagare fortsätter med att kräva sänkta marginalskatter.

I samband med 1990 års skattereform ändrades bostadsbidragen för barnfamiljerna. Ändringarna av skatterna medförde behov av ändrade bostadsbidrag, och barnfamiljerna kompenserades i bostadsbidragen, noga räknat kompenserades två gånger, men det var det nog inte många som förstod. En förändring var att tidigare fem kategorier barnantal minskades till tre: ett, två och tre+. Det finns numera inte många familjer med fyra eller fler barn.

En epokgörande och storartad förändring har inträtt med det nya systemet med maxtaxa på dagis. Det minskar marginaleffekten för berörda med ca 5%enheter. Märkligt är, att partier som vanligen brukar kräva sänkta marginalskatter, ogillat maxtaxan.

I 1970 års skattereform var skatteskalen inte indexreglerad och folkpartiledaren Bertil Ohlin, som vid den tiden var oppositionsledare, krävde många år enträget en indexreglering. Utan indexreglering och med inflation och högre löner fick staten in mer och mer i skatter, vilket Gunnar Sträng gillade. I ett TV-program kommenterade Ohlin detta och sa, att om han varit finansminister skulle han nog också gillat en skatteskala utan indexreglering. Nu är skalan indexreglerad genom koppling till basbelopp.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereformproposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%) i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den s k brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. Detta lär vara föga känt av den stora allmänheten. I de hjälpredor de skattskyldiga får från myndigheterna inför deklarationen

finns inte detta nämnt, däremot finns tabeller med grundavdrag för olika inkomster, men det lär inte vara många som med ledning av tabellerna räknar ut vilka marginalsatserna är i olika inkomstlägen.

Jag har aldrig vågat föreslå politikerna att studera systemet med höjningar och sänkningar av grundavdraget, därför att jag fruktar att om de okunniga politikerna ger sig på det, och börjar ändra, blir det bara sämre.

Skatteskalen före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalan till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), som åstadkoms av den procentuella kommunalskatten och av den kommunala plus den statliga procentuella skatten över den skiljelinjen, ett begrepp jag införde för länge sedan. I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalan med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard. År 2004 är de lägsta rimliga levnads-kostnaderna för vuxna icke-pensionärer avrundat 108 000 kr per år för ensam och 162 000 kr per år för två makar/sambor. (2006 120 000 respektive 180 000) Makar/ sambor 150% av ensam.

Levnadsstandard beror av många förhållanden, men en viktig komponent är tillgången till pengar för det nödvändigaste. Det är dessa pengar som är av intresse när man ska konstruera ett skattesystem som fördelar efter bärkraft. Det ska redan nu sägas, att det idag, på grund av politiskt motstånd, torde vara nästan omöjligt att konstruera ett system som fördelar efter bärkraft, men man kan göra förbättringar i den riktningen.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster eftersom poli-

tikerna intresserar sig så litet för dem. När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år.

Bostadsbidragen för barnfamiljerna har jag lämnat förslag om. TV-licensen är en dryg post för dem med låga inkomster, den är orättvis och missgynnar ensamstående. Licensen bör för hushållen ersättas med en kollektivlicens betald av staten. Jag har lämnat förslag om finansiering.

Jag har också ägnat mig åt annat, som jag inte vill kommentera nu.

Men under de senaste decennierna har jag ägnat mig mycket åt pensionärerna med låga inkomster. Under hela tiden under omstöpningen av pensionssystemet och bostadstillägssystemet har jag lämnat utredningar och förslag.

Pensionssystemet för dem födda 1937 eller tidigare måste väl accepteras även om ensamstående är något missgynnade och skulle behöva en justering.

Bostadstillägssystemet för pensionärer födda 1937 eller tidigare är dock en skandal och behöver en grundlig översyn. I första hand måste man ta bort regeln om att taxeringsvärden på fritidshus ska påverka tilläggen. Men sedan behöver man bl a justera regler om kapital och kapitalinkomster och regler om avtrappningar.

Reglerna om lägre fastighetsskatter, reduktion vid vissa lägre inkomster, på småhus bör gälla också för pensionärer födda 1937 eller tidigare för deras fritidshus i fall då de inte permanentbor i småhus.”

Nu efter valet 2006 har de borgerliga partierna tagit över skattepolitiken mm. Kommentarer och förslag om skatter o d mm finns i utredningarna på hemsidan. Utredningar finns förtecknade i [Sven Wimmell 080203: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll.](http://wimnell.com/omr40zf.pdf) (<http://wimnell.com/omr40zf.pdf>)

<http://wimnell.com/omr36-39h.pdf> (050522+050605) till

<http://wimnell.com/omr36-39s.pdf> (070419) innehåller de borgerliga partiernas skatter od, innehållsförteckningarna till dem bilägges.

Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Lägsta rimliga levnadskostnad för ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn och inkomstskatter 2006 var 120 000 kr per år exklusive semester. I tabeller om skatterna 2006 finns uppgifter om hur stora överskotten i hushållsbudgetarna är sedan 120 000 kr och inkomstskatter betalats. Tabell för 2007 finns också, där 120 000 sigit till 122 000.

De borgerligas skatteförslag ligger i den gamla högerns skattemetod som går ut på att klaga på marginalskatterna vid höga inkomster och kräva lägre skatter vid höga inkomster. De med höga inkomster vill framhäva sin förträfflighet och förmåga till ekonomisk framgång genom att klaga på marginalskatter och höga skatter vid höga inkomster.

De som har höga inkomster beundras av många och många tycks se höga inkomster som det viktigaste av allt. Höga chefer inom organisationer tävlar med varandra om att ha höga inkomster och tar ibland till tvivelaktiga metoder för att ge sig själva höga inkomster. Det räcker inte med årslöner på många miljoner, det ska också vara bonusar och pensioner för hundratals, uppemot miljardtals kr.

Ledningen för statliga företag, myndigheter och organisationer (inklusive statsråd och riksdagsledamöter) har inkomster som ligger högt över vad vanligt folk har, och är med och avgör vad det vanliga folket ska få för inkomster. Det makthavande skiktet tycks ha mycket dåliga kunskaper om de levnadsförhållanden som de med låga inkomster lever under. Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelnings problem.

Varken alliansen eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det.

Att leva på sin lön.

Borgerliga kräver "att det ska gå att leva på sin lön" och att man ska få "hälften kvar".

De borgerliga partierna menar att inkomstskatterna är orimligt höga vid höga inkomster. Men om man ser på hur stora skatterna är i procent av inkomsterna blir slutsatsen en annan. Av tabeller framgår att inkomstskatten 2006 för ensam är cirka 30% vid en lön som räcker till lägsta rimliga levnadsstandard, cirka 32% vid medellön och cirka 40 % vid en lön på en halv miljon kr per år, då personen har disponibelt cirka 200 000 kr mer än vad som behövs för den lägsta standarden. Jämfört med 30% skatt för den som bara får ihop till lägsta standard och 40% skatt för den som har 200 000 kr mer disponibelt är 40% mycket lågt och inte något som motiverar skattesänkning.

Ensam som har lön 720 000 kr per år betalar (2006) ca 45 % i skatt och har disponibelt efter skatt nära 300 000 kr mer än den som har lön som bara räcker till lägsta standard. Det finns inga goda skäl varför den med lön 720 000 kr ska få en skattesänkning med 16 000 kr som i moderaternas förslag våren 2005. Man kan inte hävda, att den som tjänar en halv miljon eller 720 000 kr inte kan leva på sin lön.

Ensam med deltid kan ha lön på 12 000 kr per månad och har det då svårt att leva på lönen. Ensam sjuk eller arbetslös som haft låg lön kan med 80% ersättning från försäkringar ha ersättning på 10 000-12 000 kr eller lägre, och har då verkligen svårt att leva på det.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig på sådana inkomster om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag.

Icke-pensionärer med höga inkomster och ensampensionärer med låga pensioner.

I tabellen här intill finns för olika stora inkomster uppgifter om skatt och om hur mycket som blir kvar sedan lägsta rimliga hushållskostnader betalats. Ensam med inkomst under cirka 14000 kr per månad får underskott i hushållsbudgeten. Han eller hon betalar skatt 47256 kr per år och kan nätt och jämnt leva på inkomsterna efter skatt.

Vid inkomst 13000 kr/mån är underskottet cirka 7000 kr per år, på grund av skatten på cirka 43000 kr.

Vid inkomst 60 000 kr per månad och 720 000 kr per år är det disponibelt 272 040 kr efter skatt och efter det hushållskostnaderna 120 000 kr betalats.

I detta läge sänker den borgerliga regeringen skatterna med 12 000 kr eller er mer för den med årsinkomsterna 720 000 kr. De låga inkomsterna får inte mycket med av skattesänkningarna. Makar med lika inkomst och vardera 60 000 kr lön i månaden har disponibelt efter skatt och hushållskostnader tillsammans 604 080 kr per år och får skattelättnader på 24 000 kr eller mer.

Ensam pensionär med låg pension får underskott i hushållsbudgeten:

Pension 100 000 kr per år: underskott 34992 kr per år (skatt 26796 kr)

Pension 110 000 30936 (skatt 28776 kr)

Pension 120 000 26940 (skatt 30756 kr)

Av ökningen med 10 000 kr från 100 000 får behållas 4056 kr

Marginaeffekten är 59,44%

Av ökningen med 10 000 kr från 110 000 får behållas 3996 kr

Marginaeffekten är 60,04%

En del av dem kan få bostadstillägg som förbättra situationen.

En del får inte bostadstillägg.

2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4200 kr per mån = 50400 kr per år för ensam och 5100 kr per mån för makar/sambor=61 200kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 120 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 180 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor.

Ensam

Mån. lön	Prelskatt /mån	Efter skatt /år	Över-skott/år
6001	1364	16368	4637 55644 -64356
7001	1628	19536	5373 64476 -55524
8001	1892	22704	6109 73308 -46692
9001	2161	25932	6840 82080 -37920
10001	2491	29892	7510 90120 -29880
11001	2849	34188	8152 97824 -22176
12001	3212	38544	8789 104468-14532
13001	3575	42900	9426 113112 - 6888
14001	3938	47256	10063 120756 756 krisgräns
15001	4301	51612	10700 128400 8400
16001	4664	55968	11337 136044 16044
17001	5027	60324	11974 143688 23688
18001	5390	64680	12611 151332 31332
19001	5753	69036	13248 158976 38976
20001	6151	73812	13850 166200 46200
21001	6514	78168	14487 173844 53844
22001	6877	82524	15124 181488 61488
23001	7240	86880	15761 189132 69132
24001	7603	91236	16398 196776 76776
25001	7966	95592	17035 204420 84420
26001	8324	99888	17677 212124 92124
27001	8799	105588	18202 218424 98424
29001	9859	118308	19142 229704 109704
30001	10389	124668	19612 253344 115344
35001	13039	156468	21962 263544 143544
40001	15731	188772	24270 291240 171240
45001	18631	223572	26370 316440 196440
50001	21531	258372	28470 341640 221640
55001	24431	293172	30570 366840 246840
60001	27331	327972	32670 392040 272040

Makar lika inkomst

Överskott /år
-68712 (55644x 2 - 180000)
-51048
-33384
-15840
240 krisgräns
15648
20936
46224
61512
76800
92088
107376
122554
137952
152400
167688
182976
198264
213552
228840
244248
256848
279408
290688
347088
402480
452880
503280
553680
604080

2008. Ensam pensionär född 1937 eller tidigare.

Prisbasbelopp 2008 PBB: 41000.

(Bosättning i Sverige 40 år och intjänande av pension under 30 år)

Tilläggspension 100 000 kr/år=2,439 PBB (8333 kr/mån)

Beräkningsunderlag för garantipension, enligt försäkringskassan:

Tilläggspension	100 000
Folkpension som inte motsvaras av tilläggspension (vid 30 intjänandeår)(vid mindre än 30 år blir det ett belopp, som är komplicerat att räkna ut)	0
Summa	<u>100 000</u>
Summa delat med 41000 =	2,439 PBB

Tillägg för ogifta: Om beräkningsunderlaget är lägst 1,529 prisbasbelopp men högst 3,16 prisbasbelopp räknas underlaget om så här:

1. Underlag upp till och med 1,51 prisbasbelopp räknas om till ett belopp motsvarande 2,17 prisbasbelopp.
2. Den del av underlaget som överstiger 1,51 prisbasbelopp multipliceras med talet 0,60.
3. Resultaten av beräkning 1 och 2 summeras.
 $2,439 - 1,51 = 0,929$; $0,929 \times 0,60 = 0,557$; $2,17 + 0,557 = 2,727$
 $2,727 \times 41000 =$ **111807**

Garantipensionen blir: $111\ 807 - 100\ 000 = 11\ 807$ kr/år=984 kr/mån.

Utbetalad pension/ mån : $8333 + 984 = 9317$ kr

Skatt på 9317 tabell 33 kolumn 2: 2233 kr/mån (per år 26796)

Disponibelt efter skatt: $9317 - 2233 = 7084$ kr/mån=85008 kr/år.

Lägsta levnadskostnader 2006: 120000. 2008 säg samma.

Underskott i hushållsbudget $120000 - 85008 = 34992$ kr/år.

Tilläggspension 110 000 kr/år=2,683 PBB (9167 kr/mån)

Beräkningsunderlag för garantipension, enligt försäkringskassan:

Tilläggspension	110 000
Folkpension som inte motsvaras av tilläggspension	0
Summa	<u>110 000</u>
Summa delat med 41000 =	2,683 PBB

Tillägg för ogifta, samma regel som vid inkomst 100 000:

$2,683 - 1,51 = 1,173$; $1,173 \times 0,60 = 0,7038$; $2,17 + 0,7038 = 2,874$;

Garantipensionen blir: $117834 - 110000 = 7834$ kr/år=653 kr/mån.

Utbetalad pension/ mån : $9167 + 653 = 9820$ kr

Skatt på 9820 tabell 33 kolumn 2: 2398 kr/mån (per år 28776)

Disponibelt efter skatt: $9820 - 2398 = 7422$ kr/mån=89064 kr/år.

Levnadskostnader 2006: 120000. 2008 säg samma.

Underskott i hushållsbudget $120000 - 89064 = 30936$ kr/år.

Jämfört med tilläggspension 100 000 kr har det disponibla efter skatt ökat med $89064 - 85008 = 4056$ kr. dvs av 10 000 kr har bortfallit i lägre garantipension och skatt 5944 kr, dvs **marginaleffekten är 59,44 %**

Tilläggspension 120 000 kr/år=2,927 PBB (10 000 kr/mån)

Beräkningsunderlag för garantipension, enligt försäkringskassan:

Tilläggspension	120 000
Folkpension som inte motsvaras av tilläggspension	0
Summa	<u>120 000</u>
Summa delat med 41000 =	2,927 PBB

$2,927 - 1,51 = 1,417$; $1,417 \times 0,60 = 0,850$; $2,17 + 0,850 = 3,02$

Garantipensionen blir: $123820 - 120000 = 3820$ kr/år=318 kr/mån.

Utbetalad pension/ mån : $10\ 000 + 318 = 10\ 318$ kr

Skatt på 10318 tabell 33 kolumn 2: 2563 kr/mån (per år 30756)

Disponibelt efter skatt: $10318 - 2563 = 7755$ kr/mån=93060 kr/år.

Levnadskostnader 2006: 120000. 2008 säg samma.

Underskott i hushållsbudget $120000 - 93060 = 26940$ kr/år.

Jämfört med tilläggspension 110000 kr har det disponibla efter skatt ökat med $93060 - 89064 = 3996$ kr. dvs av 10000 kr har bortfallit i lägre garantipension och skatt 6004 kr, dvs **marginaleffekten är 60,04 %**

I samband med småhus finns två sätt att bo.

(8 april 2004).

Det ena sättet är att man bor i en villa, och vanligen är en sådan tämligen rymlig och större än det minsta rimliga. Reglerna för bostadsbidrag till villaboende är generösa. Garage, bilplats stor källarevåning od räknas inte som förmån.

Det andra sättet är att man bor i en liten hyreslägenhet och har ett fritidshus vid sidan om för kontakt med naturen. Den som bor i villa får bostadsbidrag för den stora bostaden, den som har fritidshus får inget bostadsbidrag för fritidshuset.

Pensionärer med låga inkomster, med fritidshus kan räknas ha haft dem under en stor del av livet, troligen ofta byggt dem själva långt tillbaka i tiden och huset ingår i levnadsättet. De har ådragit sig stora taxeringsvärden på grund av att andra sålt hus dyrt. Budgeten tillåter bara en liten billig permanentbostad-hyreslägenhet. Det är inte troligt, att nyblivna pensionärer med BTP skaffar fritidshus.

Taxeringsvärdena har höjts så att fastighetsskatterna stigit. Pensionärerna med inkomster i skikt som ger bostadstillägg har svårt betala dessa höjningar, än mindre betala minskningar av bostadstilläggen. Fritidshusen är vanligen sådana att de bebos bara en del av året. Till sammans med andra pålagor på fritidshusen blir det en dryg kostnad räknat per boendemånad, och man kan räkna med att fritidshusägare i inkomstskikt med bostadsbidrag måste sänka sina hushållskostnader mer än rimligt för att kunna ha råd ha husen om det överhuvudtaget är möjligt att ha dem kvar.

Taxeringsvärdena i fritidshusen är fiktiva värden, som inte motsvaras av några verkliga inkomster. Enda sättet att få ut några pengar från fritidshusen är att sälja dem. (En pensionär med låg inkomst får vanligen inte låna på husen). Men det är olämpligt att genom minskning av bostadsbidragen för fritidshusägare tvinga dem att sälja husen. De bör få ha den stimulans som fritidshusen ger. Det finns i så fall lika goda skäl att på samma sätt sänka bostadstilläggen för dem som bor i villor.

Att fritidshusens taxeringsvärden ska påverka bostadstilläggen infördes under krisåren på 1990-talet. Någon återställning har inte skett. Pensionärer med låga inkomster tillhör enligt makthavarna en underklass som man inte behöver bry sig om.

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär. I Sveriges högkonjunktur 2007 behandlas lågpensionärerna sämre än 1975.

Sedan förmögenhetsskatten och fastighetsskatten tagits bort, med skattelättnader för icke-pensionärer som kan uppgå till hundratusentals kronor, är det orimligt att för låginkomstpensionärer i bostadstilläggs-systemet behålla regler om att förmögenheter ska påverka tilläggen.

I lagen om bostadstillägg innebär 16§ och 17§ att pensionärerna får bostadstilläggen reducerade på grund av förmögenhet. När förmögenhetsskatten tas bort kan mycket rika icke-pensionärer få stora skattelättnader. Det är då olämpligt att de sämst ställda pensionärerna har kvar förmögenhetsreglerna i 16§ och 17§, de bör tas bort så att förmögenhet i alla former på inget sätt minskar bostadstilläggen. 16§ och 17§ bör upphöra att gälla.

Pensionärer med låga pensioner kan få bostadstillägg. Det gäller dem som bor i hyreslägenhet eller permanentvilla, men en som bor i hyreslägenhet och har ett fritidshus kan få bostadstillägget helt bortreducerat på grund av reglerna om att fritidshusens taxeringsvärden skall påverka bostadstilläggen. Den som bor i permanentvilla får ingen sådan minskning av bostadstillägget.

Det blir för långt att belysa det nu.

Mer om detta finns på [omr36-39k.pdf](#). Om skatter och bidrag se även de tidigare sidorna 212-222.

Bostadstillägg 2008 för ensam pensionär 65 år och äldre.

Bostadskostnad i hyreslägenhet 50400 kr per år, 4200 kr per månad.

Bostadstillägg kan erhållas med 93% av bostadskostnad för kostnad högst 5000 kr per månad. Högsta bostadstillägg för bostaden som kostar 4200 kr per månad blir 46872kr per år, 3906 kr per månad.

Tillägget minskas med stigande inkomst. Pensionären har tilläggs-pension och garantipension, inga kapitalinkomster. Tre fall studeras: Tilläggspension 100 000, 110 000 och 120 000 kr per år. Garantipensionen är respektive 11807kr/år, 7834 kr/år och 3820 kr/år

Utbetald pension per år blir respektive 111804, 117840, 123816

Från dessa pensionsinkomster ska räknas bort ett fribelopp som är 2,17 prisbasbelopp, vilket 2008 blir $2,17 \times 41000 = 89970$ kr. Det som blir kvar kallas reduceringsinkomst. Reduceringsinkomsten blir respektive 22834, 28870, 34846.

Det högsta möjliga bostadstillägget minskas med 62% av reduceringsinkomsten. 62% av reduceringsinkomsten blir respektive 14157, 17899, 21604 kr. (För delar av reduceringsinkomsten över ett prisbasbelopp minskas med 50%)

Det högsta möjliga tillägget för pensionären det gäller nu är 46872 kr per år. När det minskas blir det kvar respektive $46872 - 14157 = 32715$ kr.; $46872 - 17899 = 28973$; $46872 - 21604 = 25268$ kr.

Ensam pensionären har vid tilläggspension kr per år	100 000	110 000	120 000
underskott före bostadstillägg	34 992	30 936	26 940
Bostadstilläggen:	32 715	28 973	25 268
minskar underskottet till:	2 277	1 963	1 671
Skatt	26 796	28 776	30 756

Trots bostadstilläggen räcker inte pengarna till det nödvändigaste

Marginaleffekt av bostadstilläggen.

Intervallet 100 000-110 000 .

Bostadstilläggen minskar med 62% av ökningen av den utbetalade pensionen (tilläggspension+garantipension) mellan de studerade inkomsterna med tilläggspensioner 100 000, 110 000 och 120 000.

Här är frågan vilken marginaleffekt det blir på tilläggspensionerna. Minskningen är 62% av ökningen av tilläggspension + garantipension (utbetald pension). Hur mycket blir det räknat på tilläggspensionen? Ökning av tilläggspension+garantipension mellan tilläggspension 100 000 och 110 000 är $10000 - (11807 - 7834) = 10000 - 3973 = 6027$. 62% av 6027 = 3737 kr. Så mycket minskar bostadstillägget, vilket är 37,37 % av 10 000.

Marginaleffekten av skatt och garantipension är enligt föregående beräkningar 59,44%. Med marginaleffekt av bostadstillägg 37,37 % blir det summa 96,81 %

Intervallet 110 000-120 000.

Ökning av tilläggspension+garantipension mellan tilläggspension 110 000 och 120 000 är $10000 - (7834 - 3820) = 10000 - 4014 = 5986$. 62% av 5986 = 3711 kr. Så mycket minskar bostadstillägget, vilket är 37,11% av 10 000.

Marginaleffekten av skatt och garantipension är enligt föregående beräkningar 60,04%. Med marginaleffekt av bostadstillägg 37,12 % blir det summa 97,16 %

När tilläggspensionen ökar med 20 000 kr och pensionären inte har några kapitalinkomster kan bostadstillägg erhållas. Men av de 20 000 kronorna faller bort 97% för skatt, minskad garantipension och minskat bostadstillägg. Av 20 000 kr får pensionären behålla 600 kr. (Underskottet minskar 606 kr)

120 000 i tilläggspension motsvarar cirka 130 000 kr i årlig intjänandeinkomst. Utför man beräkningarna för högre tilläggspensioner ska man finna liknande förhållanden en bra bit upp. Det kan inte göras nu.

Skattesystemet förändras.

DN070207 sid 4: “Peter Wolodarski: Välkommen till snårskogen!

ENLIGT DET SVENSKA skattesystemet är det numera bättre att vara född 1983 än 1982. Sedan en tid tillbaka belönas nämligen de förra med väsentligt lägre skatt. Arbetsgivaravgiften för 83:orna är 21,31 procent mot 32,42 procent för 82:orna.

Det är ett av flera exempel på hur den borgerliga regeringen har börjat mixtra med skatterna. I arbetslinjens namn har finansminister Anders Borg ägnat sig åt en omfattande finjustering av de offentliga systemen. Varje procentsats, varje ersättningsnivå ska ställas om så att samhället når ett nytt optimum.

Arbetslösa och ungdomar ska bli "anställningsbara" genom tillfälligt lägre skatter. Efterfrågan på hushållsnära tjänster ska ta fart genom avdragsmöjligheter. Och fram till att EU kom med invändningar var det även tänkt att delar av tjänstesektorn skulle få lägre arbetsgivaravgifter.

FÖRÄNDRINGARNA HAR ädla syftenmen får ofta mindre lyckade konsekvenser. Den som råkar vara född 1982 missgynnas i förhållande till den är född 1983. Den som direktanställer någon för arbete i hemmet belastas med väsentligt högre skatt än den som betalar genom faktura. Och arbetsgivarna tvingas hålla reda på ännu fler skattesatser - ofta godtyckligt satta - vilket stärker motiven att skatteplanera.

Finansminister Anders Borg kan säkert i detalj motivera var och en av dessa selektiva åtgärder. Sociala ingenjörer brukar ha en hög tilltro till sin egen förmåga att styra utvecklingen. Men som omväxling till den senaste finansteoretiska litteraturen skulle Borg även ha glädje av att studera den svenska skattehistorien.

Den visar nämligen att det är lätt att förlora kontrollen över ett komplext skattesystem. Det var denna insikt som låg bakom tillkomsten av den stora skattereformen i början av 1990-talet.

Då var mottot: enkla, klara och generella spelregler. Sverige skulle bort från skatteundantag, avdragsekonomi och slumpmässighet. Har de borgerliga partierna redan glömt det? Förr eller senare kommer de att gå vilse i den skattesnårskog som nu åter växer fram.
peter.wolodarski@dn.se “

Sven Winnell: Utredningar om skatter o d.

(Skatter även i andra utredningar)

Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag. Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TV-licens. (<http://winnell.com/omr36-39h.pdf>)

Innehåll sid:

- 3 De borgerliga partiernas skatteförslag. Och kommentarer till det.
- 4 Inkomst efter skatt 2004 och partiernas skatteförslag. Översikt.
- 6 Borgerliga motioner.
- 6 Levnadskostnader.
- 7 Skatt i procent av inkomsten.
- 7 Att leva på sin lön.
- 7 De borgerliga partierna slösar med pengar i sina skatteförslag.
- 8 Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2004.
- 10 Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
- 11 Hushållsbudgetar för pensionärer.
- 12 Sammanfattning om levnadskostnaderna.
- 13 Lönestatistisk årsbok 2002.
- 20 Skatteförslag.
- 20 Centerpartiet.
- 25 Folkpartiet.
- 28 Kristdemokraterna.
- 29 Moderaterna.
- 31 Statens utgifter.
- 32 Partiernas budgetförslag.
- 32 Centerpartiets budgetförslag.
- 34 Folkpartiets budgetförslag.
- 38 Kristdemokraternas budgetförslag.
- 40 Moderaternas budgetförslag.
- 44 Folkpartiets rapport den 9 april 2005: “Rädda sjukförsäkringen”.
- 50 Något om kostnader för datorer.
- 53 Platt skatt.
- 55 Att leva på sin lön.
- 59 Bostadsbidrag för icke-pensionärer. Princip.

61 Bostadsbidrag till ensamma icke-pensionärer utan barn.
62 Några utdrag från Socialstyrelsen.
64 Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.
68 TV-licensen.
72 Partiernas vårbudgetmotioner 2005. Innehållsförteckningar.
72 Centerpartiets vårbudgetmotion 2005.
73 Folkpartiets vårbudgetmotion 2005.
76 Kristdemokraternas vårbudgetmotion 2005.
78 Moderaternas vårbudgetmotion 2005.
80 Moralen.
82 Arbetslösheten.
83 Arbetslöshet och ohälsa.
85 Arbetslöshet och ohälsa störst i norr.
86 Tillägg 050605.
87 Partiernas förslag. Genomsnittliga skattesänkningar.
88 Partiledardebatten i TV.
88 Partiernas politik.
90 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.
90 Ersatt för privathushåll TV-licensen med en kollektivlicens
91 Barnfamiljer.
91 Moderaterna avskaffar bostadsbidragen.
92 Centerledaren vill bilda borgerlig regering.
92 Folkomröstningarna.
93 Riksdagen och EU-konstitutionen.
93 Demokratiskt underskott i EU
94 Högsta domstolen och Lagrådet.
95 Den livstidsdömda svenskan i Kalifornien
96 Marknadskrafterna.
96 De borgerliga partierna
97 Konjunkturinstitutet.
97 Arbetsmarknadsstyrelsen.
98 Statistiska centralbyrån.
99 Löneökningar.
99 Svenskt Näringsliv.
100 Produktionens Betydelse. Från IVA
101 Företagarna. <http://www.foretagarna.se>
102 Småföretagen dominerar samtliga branscher.
103 Sex av tio företag är verksamma inom tjänstesektorn
104 Småföretagen – en viktig arbetsgivare

Sven Winnell 050920: Velfärd, skatter, arbete, tillväxt. (<http://winnell.com/omr36-39i.pdf>)

Detta är en fortsättning på :

Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag.
Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TVlicens.
(<http://winnell.com/omr36-39h.pdf>)

Innehåll sid:

3 Innehållet i sammanställningen 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag mm.
4 De borgerliga partiernas skattesänkningar
5 En insändare i DN.
6 Idelogierna.
6 Regeringsförklaringen i september 2005.
16 De borgerliga partiernas program.
21 Det lönar sig att ha hög inkomst.
22 Centerpolitik
22 Moderaterna avskaffar bostadsbidragen.
23 Förbättringar för låginkomster.
23 TV-licensen.
24 DN vill ta bort TV-licensen.
24 Platt skatt. Förmögenhetsskatt.
25 Utbildningspolitik och kriminalvård.
26 Högers frihetsideologi.
26 Bubblor och piedestaler.
27 Arbete och tillväxt.
28 Regeringens skrivelse 2004/05:48
29 Nutek om regelförenklingar 050701.
31 Sven Winnell 050615:
 Utdrag ur NUTEKs Årsbok 2005.
 Om fler och växande företag och fler starka regioner.
55 Näringslivets regelnämnd NNR.
56 Finansdepartementet Pressmeddelande:

050920:budgetprop för 2006.
62 Vänsterpartiet om budgeten för 2006.
66 Asylpolitiken.
67 Vänsterpartiets valplattform för 2006.
72 Vänsterns ekonomisk-politiska vägval.
73 V-riksdagsmän och partistyrelsen.
74 De borgerliga partierna 22 sept 05.
77 De borgerliga partierna 22 sept 05.
78 Straffa arbetslösa som inte söker jobb.
81 M står fast vid sänkt sjukpeng.

82 Information om Sven Wimmells hemsida.
86 Sven Wimmell. Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen ?
93 Klassifikationssystem för verksamheter. Områden 1-9.
95 Människorna har olika behov av information i olika roller.
96 Informationsstress vår nya folksjukdom.
97 Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen
98 Åtta bilder med samband mellan områdena 1-9 mm:
99 Schema över påverkans -och förändringproblem.
100 Den fundamentala påverkanskedjan och ett schema
med pilar som visar påverkan mellan områdena.
101 Schema med politiska och opolitiska planeringar.
102 Bild med pilar för påverkan mellan olika områden:
103 Omvärldsanalys. Ett schema med alla områden.
104 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter.
105 Hjärnan. Utåtgående och inåtgående funktioner.
106 Hjärnan. De inre delarna.
107 Den fundamentala påverkanskedjan.
108 Några korta kommentarer.
110 Citat ur Agenda 21.

114 Alliansens budget 051003 för 2006.
121 Några kommentarer till alliansens förslag.

[Sven Wimmell 060111: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006. \(http://wimmell.com/omr36-39j.pdf\)](http://wimmell.com/omr36-39j.pdf)

Innehåll

Sid

- 2 Inledning om de borgerliga partiernas förslag.
- 4-54 LO-rapporten: "Vad vill egentligen moderaterna?"
Rapport av LOs chefsekonom Dan Andersson
samt LO-ekonomerna Åsa-Pia Järliden Bergström,
Albin Kainelainen och Anna-Kirsti Löfgren
- 4 1 Inledning
- 5 2 Vem får vad? - En studie av fördelningseffekter av
moderaternas ekonomiska politik
- 7 2.1 Metod
- 8 2.2 Moderaternas förslag till besparingar
- 11 2.3 Hur fördelar sig moderaternas besparingar mellan individer?
- 18 2.4 Moderaternas förslag till skatteförändringar
- 20 2.5 Fördelningseffekter av moderaternas skattepolitik
- 23 2.6 Fördelningseffekter av moderaternas samlade budgetförslag
- 25 3 Förstår moderaterna vad de gör?
- 26 3.1 Varför finns det offentliga försäkringssystem?
- 33 3.2 Moderaterna förstår inte den svenska modellen
och vad välfärdsstaten syftar till
- 37 3.3 Moderaterna ett lönesänkarparti
- 40 3.4 Moderaterna och jämställdheten
- 46 3.5 Förvärvsavdrag
- 47 4 Konklusion
- 52 5 Källor
- 53 6 Appendix 1: Sammanställning av moderaternas föreslagna
reformer för år 2007

55 Sammanfattning om LO och kommentarer.

55 Fördelning på individer med moderaternas förslag.

59 Sjuklighet och arbetslöshet.

64 Folkpartiets rapport 9 april 2005: "Rädda sjukförsäkringen".

Moderaternas försämringar i socialförsäkringarna bör överges.

65 Moderaternas skattesänkningar bör överges.

65 Den borgerliga alliansens politik bör överges.

65 Borgerlig och socialdemokratisk politik.

66 Socialdemokraternas politiska riktlinjer. Innehållsförteckning.

69 Innehållsförteckningar till några utredningar.

70 De borgerliga partiernas politik.

72 Tillstånd och förändringar utomlands o i Sverige oroar. Vad göra?

75 Det viktigaste: välfärden o välfärdsfördelningen, inte arbetslösheten

77 Om SCBs rapport Trender och prognoser 2005.

78 Världshistorien och framtiden

80 Mellanöstern, hela världen, Sverige

84 Katastrof- och krisberedskap. Välfärdsfördelning.

85 Lärarutbildning. Forskning. Samhällsplanering. Skolan.

88 Om EU.

89 Hur ska politikerna kunna förbättra världen?

89 Socialdemokraterna och valet.

93 Ekonomisk välfärd för låginkomster.

101 SCBs arbetsmarknadsstatistik.

104 Minimilöner

105 Bort med nuvarande tevelicensen.

109 Ensamstående med låga inkomster betalar för mycket skatt.

109 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.

110 Bostadsbidrag för icke-pensionärer. .

112 Bostadsbidrag till ensamma icke-pensionärer utan barn.

113 Några utdrag från Socialstyrelsen.

115 Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.

119 Artiklar om skolan och lärare och om Kina.

125 Sist ett schema om verksamheter i Sverige och i världen.

126 Regeringen. departementen och statsråden

142 Tillägg 060130

[Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift. \(http://winnell.com/omr36-39k.pdf\)](#)

Innehåll:

Sid

4 Alliansens skattelättnader.

Av dem som får skattelättnader får den hälft som har de lägre inkomsterna 37% av de totala skattelättnaderna och den hälft som har de högre inkomsterna 63%. Det mesta av skattelättnaderna går alltså till de högre inkomsterna.

5 Inkomst efter skatt 2004 .

7 Borgerliga motioner. (Våren 2005)

9 Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2004 +bostadskostnader mm.

11 Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

12 Hushållsbudgetar för pensionärer.

13 Sammanfattning om levnadskostnaderna

14 De borgerliga partiernas förslag.

15 Alliansen.

17 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:m 010 Ldn

22 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:fp 013 PJ

24 Motion till riksdagen 2005/06:c 007 eb

26 Motion till riksdagen. 2004/05:Fi15 av G Hägglund m.fl. (kd)

26 Moderaterna 2005/2006 och 2004/2005

28 Något om skatte- och bidragshistoria.

31 **Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.**

32 Från omr36-39j.pdf: 3.2 Moderaterna förstår inte den svenska modellen,

33 Alliansen och de borgerliga.

35 **Några andra bättre förslag.**

35 Innehåll i det följande.

Ekonomisk välfärd vid låginkomster.

Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.

Pensionärer med låga inkomster.

TV-licensen: Inför kollektivlicens för privathushållen.

Förmögenhetsskatten

37 **Ekonomisk välfärd för låginkomster.**

40 Inkomst efter skatt 2004 .

41 Antal med överskott och underskott.

41 SCBs statistik.

45 SCBs arbetsmarknadsstatistik.

47 SCB Ämnesområden

48 Minimilöner

49 **Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.**

49 Ensamstående med låga inkomster betalar för mycket skatt.

49 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.

50 Bostadsbidrag för icke-pensionärer. .

52 Bostadsbidrag till ensamma icke-pensionärer utan barn.

53 Några utdrag från Socialstyrelsen.

55 Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.

59 **Pensionärer med låga inkomster.**

61 I samband med småhus finns två sätt att bo.

62 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.

62 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

62 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.

63 Dräpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.

63 I intervju av Thomas Hempel i P1:statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen

63 I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar.

64 Kommentar 051122:

65 Avskrift av brev Till statsminister Göran Persson.

66 Skattereduktion för fastighetsskatt.

67 Andra påpekanden o förslag.

68 Summa marginaleffekt 2004.

70 Ett alternativ med bara en faktor 57%_för avtrappning av bostadstillägg.

73 Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

75 Påminnelser om pensionärsproblemen. Har gått till statsråd och partiledare.Flera gånger efter 8 april 2004.

77 **TV-licensen: Inför kollektivlicens för privathushållen.**

77 Bort med nuvarande tevelicensen.

78 TV-licensen. Från omr36-39h.pdf.

78 SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1

79 Förslag. Inför kollektivlicens för privathushållen.

80 Offentliga sektorn spar när TV-licensen tas bort.

81 Förslag. Med finansiering.

82 DN 060201: Dags att slopa tevelicensen.

83 Avskrift av brev 10 mars 2005: Till utbildnings-och kulturministern Leif Pagrotsky. Angående TV-licensen.

85 Kopior av tidigare brev om TV-licensen.

87 DN huvudledare: Hellre skatt än licens.

88 Schein om TV-licensen

92 Utdrag ur några brev från 1995-2000.

95 Sammanfattning av SOU 2005:2

96 Lagrafsremiss

101 Ändringsförslag om kollektivlicens för privathushåll.

Föreslagen lydelse i Lag om TV-avgift 7§

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

102 **Förmögenhetsskatten bör slopas. Med finansiering**

102 Svenskt Näringslivs nyhetsbrev på Internet 060315.

104 **Några andra utredningar.**

[Sven Winnell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112. Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen. \(winnell.com/omr36-39l.pdf\)](#)

Innehåll

4 TV-avgiften i proposition 2005/06:112

4 Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.

Regeringen föreslår i propositionen

4 Lydelsen bör istället, i princip, bli:

Finansiering.

5 Den nuvarande TV-avgiften är orättvis och dyrbar.

Föreslagen lydelse i Lag om TV-avgift 7§

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

7 Regeringens proposition 2005/06:112

Viktigare än någonsin!

Radio och TV i allmänhetens tjänst 2007–2012

7 Propositionens huvudsakliga innehåll

7 Innehållsförteckning

9 1 Förslag till riksdagsbeslut

9 2 Lagtext.

10 I det följande finns avskrifter av sidorna 80-104 med kapitlen 14-18.

11 14 Ekonomiska förutsättningar

- 15 15 Avgiftssystemet och övriga avgiftsfrågor
- 25 16 Ikraftträdande
- 26 17 Ekonomiska konsekvenser
- 27 18 Författningskommentarer

30 **Om TV-avgiften . Från 36-39k.pdf:**

31 **TV-licensen: Inför kollektivlicens för privathushållen.**

- 31 Bort med nuvarande tevelicensen.
- 32 TV-licensen. Från omr36-39h.pdf.
- 32 SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1
- 33 Förslag. Inför kollektivlicens för privathushållen.
- 34 Offentliga sektorn spar när TV-licensen tas bort.
- 35 Förslag. Med finansiering.
- 36 DN 060201: Dags att slopa tevelicensen.

- 37 Avskrift av brev 10 mars 2005: Till utbildnings- och kulturministern Leif Pagrotsky. Angående TV-licensen.
- 39 Kopior av tidigare brev om TV-licensen.
- 41 DN huvudledare: Hellre skatt än licens.
- 42 Schein om TV-licensen
- 46 Utdrag ur några brev från 1995-2000.
- 49 Sammanfattning av SOU 2005:2
- 50 Lagrafsremiss
- 55 Andningsförslag om kollektivlicens för privathushåll.

56 **Några viktiga saker att intressera sig för.**

- 57 Något om skatte- och bidragshistoria.
- 60 Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.
- 61 Några andra bättre förslag.
- 62 Pressmeddelande från SCB 2006-03-23. Hushållens ekonomi (HEK). Inkomstspridningen har ökat.
- 64 Pressmeddelande 27 mars 2006 Justitiedepartementet Tiopunktsprogram för förstärkt integrations- och storstadspolitik.
- 68 Några andra utredningar.

Sven Winnell 060408: Budgetpropositionen våren 2006. Levnadskostnader. Skatter. bidrag. Förbättringar för dem med låga inkomster. Pensionärer. Icke-pensionärer. (<http://winnell.com/omr36-39m.pdf>)

Innehåll sid:

4 Ideologierna.

- 4 Finansministern i november 2004.
- 7 Bättre rik och frisk än fattig och sjuk.
- 10 Valet hösten 2006 och de borgerliga.

12 Budgetpropositionen i april 2006.

- 12 Pressmeddelande 5 april 2006. Finansdepartementet.
- 14 DN om budgetpropositionen 060406
- 14 Nuder & co sätter press på de borgerliga
- 15 Goda tiderna gav snabb uppgörelse
- 16 Tyngda studenter inte nöjda
- 16 Budgeten en chans för fler flyktingar
- 17 Alliansen ser förslaget som spretigt

18 Pensionärer med låga inkomster.

- 18 I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 19 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.
- 19 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.
- 20 Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.
- 20 I intervju av Thomas Hempel i P1: statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen
- 20 I prop 2000/01:140 blev det istället ytterligare försämringar. Propositionens titel: Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.
- 21 Kommentar 051122.
- 21 Utdrag ur brev till statsminister Göran Persson 040408.
- 25 Summa marginaleffekt 2004.

27 Ett alternativ med bara en faktor 57% för avtrappning av bostadstillägg.

29 Förmögenhetsskatten bör slopas.

29 Johan Fall, Svenskt Näringsliv på Internet 2005-12-12.

29 Svenskt Näringslivs nyhetsbrev på Internet 060315.

30 Miljardflykt från Sverige.

31 De individuella TV-avgifterna bör slopas,

och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen.

32 Socialstyrelsen. Social rapport 2006.

32 Förord.

33 Innehåll

34 Sammanfattning

42 Några utdrag från Socialstyrelsen.

42 SOS-rapport 9 mars 2005

42 Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004

44 SOS-rapport februari 2006

45 Något om skatte- och bidragshistoria.

48 Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.

49 Alliansens skattelättnader.

50 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.

51 Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2006 +bostadskostnader mm.

53 Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

54 Hushållsbudgetar för pensionärer.

55 Inkomst efter skatt 2006 .

56 Inkomst efter skatt 2004 .

57 Inkomst efter skatt 2004 .

58 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006.

Förslag.

59 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Alternativ med lägre bostadsbidrag.

61 Meddelandeblad från Socialstyrelsen om Riksnormen.

62 Socialstyrelsen informerar om riksnormens konstruktion och beräkningsunderlag.

64 Bostadsbidrag - till ungdomar utan barn. Gällande system 2006.

66 Tabeller för grundavdrag inkomståret 2006

69 Preliminär skatt 2006. Tabell 33

73 Hushållens ekonomi (HEK). Inkomstspridningen har ökat. Pressmeddelande från SCB 2006-03-23.

74 Inkomster

76 Från "omr36-39k.pdf".

76 Ekonomisk välfärd vid låginkomster.

79 Inkomst efter skatt 2004 .

80 Antal med överskott och underskott.

80 SCBs statistik.

84 SCBs arbetsmarknadsstatistik.

86 SCB Ämnesområden

87 Minimilöner

Sven Winnell 060813: De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna. (<http://winnell.com/omr36-39n.pdf>)

Innehåll

- 6 Sverige under 1900-talet.**
- 9 Man vet vad man har men inte vad man får.**
- 10 De borgerliga partiernas förslag.
- 10 Alliansens skattelättnader.
- 10 Granskning av de borgerliga partiernas förslag.
- 11 Allians för Sverige. Direktiv.
- 12 Alliansen om arbete och trygghet.
- 14 Moderaternas vårbudgetmotion 2006.
- 16 Folkpartiets vårbudgetmotion 2006.
- 17 Kristdemokraternas vårbudgetmotion 2006.
- 19 Centerpartiets vårbudgetmotion 2006.
- 21 Alliansens skattelättnader.**
- 24 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)
- 24 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)
- 25 Moderaternas vårbudgetmotion 2006 sid 117. Moderaternas (ej alliansens) förslag för 2009.
- 26 Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2006 +bostadskostnader mm.**
- 28 Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2006. Boendeförhållanden.
- 29 Månadskostnader, förvärvsarbete icke-pensionärer:
- 30 Hushållsbudgetar för pensionärer.
- 31 Meddelandeblad från Socialstyrelsen om Riksnormen.**
- 31 Riksnormen för försörjningsstöd 2006.
- 32 Socialstyrelsen informerar, om riksnormens konstruktion och beräkningsunderlag.

- 34 **Inkomst efter skatt 2006 .**
- 35 Folkpartiet i vårbudgetmotionen.
- 35 Levnadskostnader och skatter för de lägsta inkomsterna
- 36 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.**
- 37 Förvärvsarbete icke-pensionärer utan barn med bostadsbidrag enligt föregående sida.
- 38 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag.
- 38 Grundavdrag inkomståret 2006**
- 39 KV. Koll på pengarna 2006. 20-åring i egen bostad**
- 39 Möbler och utrustning för ungdom i första egna bostad.
- 40 Bostadsbidrag - till ungdomar utan barn. Gällande system 2006.
- 42 Centrala studiemedelnämndens hemsida. csn.se 060517
- 44 Barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg 2006.**
- 45 Ändrade regler för underhållsstöd 1 februari 2006**
- 46 Bostadsbidrag - allmän information. Icke-pensionärer. 2006.**
- 47 Bostadsbidrag till barnfamiljer
- 51 Socialdemokraternas politiska riktlinjer. Innehållsförteckning.**
- 55 Innehållet i några utredningar som finns på Internet.**
- 55 Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag. Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TV-licens.
- 56 Sven Winnell 050920: Velfärd, skatter, arbete, tillväxt.

57 Sven Wimmell 051106+051109: Tillstånd och förändringar utomlands och i Sverige oroar. Vad göra ? Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?

59 Sven Wimmell 051120: Det viktigaste problemet är: välfärden och välfärdsfördelningen, inte arbetslösheten.

61 Sven Wimmell 060111+tillägg 060130: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006.

62 Sven Wimmell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift.

64 Sven Wimmell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112. Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen.

66 Sven Wimmell 060408: Budgetpropositionen våren 2006. Levnadskostnader. Skatter. bidrag. Förbättringar för dem med låga inkomster. Pensionärer. Icke-pensionärer.

68 Några tidningsartiklar.

68 DN 051024 sid 6:

Partiernas medlemsantal halverat på drygt tio år.

70 DN060507 sid Kultur 8: Forskaren som satte dagordningen

72 DN060507 sid Kultur 9: Den svenska agendan

Journalister kan inte ta kritik.

73 DN060507 sid Kultur 8: Dagordningsteorin

73 DN 060531 sid Ekonomi 8:

Ökat samarbete hotar mångfald i medierna.

74 DN 060531 sid Ekonomi 8:

Medieägandet förändras allt snabbare.

Sven Wimmell 060921: Alliansen vann valet 2006. Epoken Göran Persson är slut. (<http://wimmell.com/omr36-39o.pdf>)

Innehåll sid:

5 Struktumvandlingar, arbetslöshet och ny politik.

5 I Sverige pågår bl a två struktumvandlingar som påverkar arbetslösheten

5 Struktumvandlingarna medför problem

5 Det har varit riksdagsval och kommunalval den 17 sept. 2006.

5 Demokrati.

7 Inkomst efter skatt 2006 .

8 De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna.

8 Alliansens skattelättnader.

9 Skattelättnaderna bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna. De borgerliga partiernas förslag gynnar de höga inkomsterna. Men de borgerliga partierna har länge hållit på och påstått att deras förslag till skattesänkningar främst tillfaller dem med låg- och medelinkomster.

9 De borgerligas budgetmotioner våren 2006.

10 Alliansens förslag innebär, att skattelättnader på 30 miljarder kr går till de högsta inkomsterna, dvs till sådana som inte behöver skattesänkningar. De borgerliga partierna försöker dölja detta genom att påstå att skattesänkningarna mest går till låg- och medelinkomster.

10 Medierna. TV. Radio. Tidningar.

13 Från www.socialdemokraterna.se 060913. 100 slag (m)ot välfärden

41 Allians för Sverige. 2006-08-23. Valmanifest 2006.

62 Alla ska med. Socialdemokraternas valmanifest 2006-2010.

71 Sven Winnell: Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen?

Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.

**Kunskaper om verksamheterna och deras samband
för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam
värld.**

(Sven Winnells hemsida <http://winnell.com>)

78 Klassifikationssystem för verksamheter.

80 Människorna har olika behov av information i de olika rollerna.

81 Informationsstress vår nya folksjukdom.

82 Klassifikationssystemet för verksamheter och
bibliotekssystemen

83 Åtta bilder med samband mellan områdena 1-9 mm.

92 Den fundamentala påverkanskedjan.

94 Informations- och kunskapsflöden.

Det följande är hämtat från

Sven Winnell 060813:

De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna.

<http://winnell.com/omr36-39n.pdf>)

96 Sverige under 1900-talet.

99 Man vet vad man har men inte vad man får.

100 De borgerliga partiernas förslag.

100 Alliansens skattelättnader.

100 Granskning av de borgerliga partiernas förslag.

101 Allians för Sverige. Direktiv.

102 Alliansen om arbete och trygghet.

104 Moderaternas vårbudgetmotion 2006.

106 Folkpartiets vårbudgetmotion 2006.

107 Kristdemokraternas vårbudgetmotion 2006.

109 Centerpartiets vårbudgetmotion 2006.

111 Alliansens skattelättnader.

114 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06

av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)

114 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06

av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)

115 Moderaternas vårbudgetmotion 2006 sid 117.

Moderaternas (ej alliansens) förslag för 2009.

116 Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2006

+bostadskostnader mm.

118 Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2006.

Boendeförhållanden.

119 Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

120 Hushållsbudgetar för pensionärer.

121 Meddelandeblad från Socialstyrelsen om Riksnormen.

121 Riksnormen för försörjningsstöd 2006.

122 Socialstyrelsen informerar, om riksnormens konstruktion och
beräkningsunderlag.

124 Inkomst efter skatt 2006 .

125 Folkpartiet i vårbudgetmotionen.

125 Levnadskostnader och skatter för de lägsta inkomsterna

126 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006.

Förslag.

127 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn med

bostadsbidrag enligt föregående sida.

128 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.

Förslag.

128 Grundavdrag inkomståret 2006

129 KV. Koll på pengarna 2006. 20-åring i egen bostad

129 Möbler och utrustning för ungdom i första egna bostad.
130 Bostadsbidrag - till ungdomar utan barn. Gällande system 2006.
132 Centrala studiemedelnämndens hemsida. csn.se 060517

134 **Barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg 2006.**

135 **Ändrade regler för underhållsstöd 1 februari 2006**

136 **Bostadsbidrag - allmän information. Icke-pensionärer. 2006.**

137 Bostadsbidrag till barnfamiljer

141 **Socialdemokraternas politiska riktlinjer.
Innehållsförteckning.**

145 **Innehållet i några utredningar som finns på Internet....**

159 **Några tidningsartiklar.**

159 DN 051024 sid 6:

Partiernas medlemsantal halverat på drygt tio år.

162 DN060507 sid Kultur 8: Forskaren som satte dagordningen

164 DN060507 sid Kultur 9: Den svenska agendan
Journalister kan inte ta kritik.

164 DN060507 sid Kultur 8: Dagordningsteorin

165 DN 060531 sid Ekonomi 8:

Ökat samarbete hotar mångfald i medierna.

166 DN 060531 sid Ekonomi 8:

Medieägandet förändras allt snabbare

Sven Winnell 061023: Politik efter valet 2006. (<http://winnell.com/omr36-39p.pdf>)

Innehåll sid:

3 **Alliansens sänkta inkomstskatter.**

4 **Regeringsförklaringen 6 oktober 2006.**

19 Ministrarna i den nya regeringen.

25 Regeringsförklaringen - punkt för punkt. SVT Nyheter.

27 **Gamla socialdemokratiska regeringen.**

42 Sveriges statsministrar.

43 **Den nya regeringen med Alliansen. Antagande.**

44 Den nya riksdagens ledamöter.

55 **Socialdemokraternas skuggregering.**

57 **LOs ordf. Wanja Lundby-Wedin om regeringsförklaringen**

58 LO om ny lönerapport.

58 **Lönerapport år 2006. Från LO.se 061010.**

75 **DNs ledarskribenter.**

77 **Partiledardebatt i riksdagen 061011.**

96 **Statsråd och public service.**

105 **Globaliseringen.**

108 **Strukturomvandlingar, arbetslöshet och ny politik.**

110 **Inkomst efter skatt 2006 .**

111 **De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna.**

115 Den nya regeringen och deras skatter mm.

116 Höjda avgifter åter upp skattesänkning.

117 Statsbudgetens avsnitt om jobbavdraget.

121 Kommentarer.

122 Några artiklar om skatter mm.

122 Nya a-kassan slår mot lågavlönade.

124 Fler blev arbetslösa med nytt sätt att mäta.

125 Minskad fastighetsskatt påverkar redan inflationen.

126 Förslag till statsbudget för 2007.

127 Statsbudget för 2007. Innehållsförteckning.

131 Innehållet i några utredningar som finns på Internet.

131 Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag. Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TV-licens.

132 Sven Winnell 050920: Velfärd, skatter, arbete, tillväxt.

133 Sven Winnell 051106+051109: Tillstånd och förändringar utomlands och i Sverige oroar. Vad göra ? Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?

135 Sven Winnell 051120: Det viktigaste problemet är: velfärden och velfärdsfördelningen, inte arbetslösheten.

137 Sven Winnell 060111+tillägg 060130: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006.

138 Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift.

140 Sven Winnell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112. Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen.

142 Sven Winnell 060408: Budgetpropositionen våren 2006. Levnadskostnader. Skatter. bidrag. Förbättringar för dem med låga inkomster. Pensionärer. Icke-pensionärer.

143 Sven Winnell 060813: De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna.

145 Sven Winnell 060921: Alliansen vann valet 2006. Epoken Göran Persson är slut.

148 **Något om skatte- och bidragshistoria.** (8 april 2004). Från sid 28 i (<http://winnell.com/omr36-39k.pdf>)

152 Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.

Sid 31-34 i (<http://winnell.com/omr36-39k.pdf>)

156 **Kapital- och egendomsskattefrågor.**
Från budgetpropositionen

162 Tillägg 061031+070110. Innehåll se sid 162.

[Sven Winnell 070111+070223: Den borgerliga regeringens skatter och skattepropaganda. Utdrag ur omr36-39o.pdf+omr36-39p.pdf . Och något om oppositionen. \(http://winnell.com/omr36-39q.pdf\)](#)

Innehåll sid:

2 **“Politik ett låtsasspel - igår och idag.”**

3 **“Ett återupprättande av arbetslinjen”**

4 **Från omr36-39o.pdf:**

Alliansens skattelättnader.

9 **Från omr36-39p.pdf:**

Alliansens sänkta inkomstskatter.

Struktumvandlingar, arbetslöshet och ny politik.

Inkomst efter skatt 2006 .

De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna.

Den nya regeringen och deras skatter mm.

Kommentarer.

Tillägg till skattehistorien i oktober 2006

Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.

Statsbudgetens skatter.

Alliansens företrädare har hela valrörelsen sagt, att skatterna främst ska sänkas för låg-och medelinkomster. I statsbudgeten står det: “Skattelättnaden bör således utformas så att större delen av skattelättnaden tillfaller låg-och medelinkomsttagare.” Men riksdagens utredningstjänst har visat, att att den hälft av landets inkomsttagare som har de högsta inkomsterna tjänar mest på budgeten. Den hälft som tjänar minst får bara tolv procent av den samlade inkomstförbättringen, medan den hälft som tjänar mest får hela 88 procent.

SVERIGES RIKSDAG. UTREDNINGSTJÄNSTEN.

Regeringens skatter. Finansministern menar att riksdagen räknat fel, men statsbudgeten innehåller inga tydliga siffror om hur förbättringarna fördelar sig på olikakategorier.

Sänk jobbavdraget för höga inkomster.

Filippa Reinfeldt vilseleder med falsk propaganda.

Kent Asps valundersökning.

41 **Exminister lämnar moderaterna**

42 **Politik efter valet 2006.**

87 **Kompletteringar 070223.**

Sven Winnell 070328: Om socialdemokraterna och regeringen.
Om skatter och skatteförslag. (<http://winnell.com/omr36-39r.pdf>)

Innehåll sid:

- 2 Förslag.
- 2 Skattesänkningarna av jobbavdragen
- 3 Preliminärskatt 2006 och 2007
- 4 Om socialdemokraterna och regeringen.
- 4 Mona Sahlins tal 18 mars 2007. En kortad variant.
- 8 Första debatten Sahlin-Reinfeldt.
- 9 Om debatten Sahlin-Reinfeldt.
- 11 Strukturomvandlingar, arbetslöshet och ny politik.
- 12 Skattesänkningarna i valrörelsen och efter valet.
- 15 Riksdagens utredningstjänst. Utredning för socialdemokraterna
- 18 Inkomst efter skatt 2006 .
- 19 Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till
levnadskostnaderna.
- 20 Sänk jobbavdraget för höga inkomster.
- 21 Skatteutredningar o d på Sven Winnells hemsida.
- 23 Vallöfte till fattiga blev klipp för rika.
- 24 Vallöfte till fattiga blev klipp för rika. Fortsättning.
- 25 Preliminärskatt 2006 och 2007
- 27 Regeringens vårbudget.
- 28 Moderaterna utestänger folket från offentligheten.
- 29 Utdrag från moderatmotion i riksdagen 2005/2006.
- 29 Utdrag ur Proposition 2006/07:1. Kap 5 Skattefrågor.
- 32 TV-licensen.
- 32 Pensionärer med låga inkomster.
- 34 Ändring av pensionärers bostadstillägg.
Då förmögenhetsskatten tas bort.
- 35 Lag (2001:761) om bostadstillägg, till pensionärer m.fl.

38 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn.

42 Förmögenhetsskatten tas bort.

45 Annat än skatter o d :

46 Tal av Göran Persson på extra partikongress 17 mars 2007.

61 Mona Sahlins tal 18 mars 2007 vid s-partikongressen, sedan hon
blivit vald till partiordförande 070317.

79 Pär Nuder om valförlusten.

83 Göran Persson om valförlusten.

86 Göran Persson. Här har du ditt liv.

87 Ordförande Persson. Första programmet

88 Programmen om Ordförande Persson.

90 Ordförande Persson. Andra programmet.

91 Göran Persson. Program tre.

92 Göran Persson. Program fyra.

95 Angående Perssons ledarstil.

98 Reinfeldt och Wallström om EU.

98 Om Reinfeldt-Wallströminlägget mm.

100 Sociala frågor i EU.

101 Sahlins nya sekreterare.

102 Socialdemokratin dirigerar borgerlig politik.

104 EU 50 år.

108 Preliminär skatt 2006. Tabell 33

112 Preliminär skatt 2007. Tabell 33

Sven Winnell 070419: Skatter och bidrag för 2008. (<http://winnell.com/omr36-39s.pdf>)

Innehåll sid:

- 4 **Sammanfattning om förslag för skatter och bidrag 2008.**
- 5 Finansministern om ny skattereform.
- 5 Jobbavdraget.
- 6 En jämförelse grundavdrag - jobbavdrag.
- 7 Exempel på andra jobbavdrag.
- 9 Jobbavdragen är dåliga i fördelningspolitik.
- 9 Förvärvsarbetsandes extrakostnader p g a arbetet.
- 10 Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.
- 11 Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.
- 12 Pensionärer med låga inkomster.
- 13 TV-licensen.
- 13 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.
- 14 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.
- 15 Förvärvsarbetsande icke-pensionärer utan barn, med bostadsbidrag enligt föregående sida.
- 16 **Boende och fastighetsskatter.**
- 17 Om boende och om fastighetsskatten.
- 17 Ensamstående och makar/sambor utan barn.
- 18 Utrymme för barn.
- 19 Fastighetsskatten.
- 21 Sammandrag av några tabeller om boende.
- 26 Statsrådsberedningen, 3 april 2007. Uppgörelse om avskaffande av fastighetsskatten.
- 27 **Hushållskostnader, socialbidrag, disponibel inkomst, bostadsbidrag och barnbidrag.**
- 28 Konsumentverkets hushållsbudgetar:2006+bostadskostnader mm.

- 30 Månadskostnader, förvärvsarbetsande icke-pensionärer:
- 31 Hushållsbudgetar för pensionärer 2006.
- 32 Meddelandebud från Socialstyrelsen om Riksnormen.
- 32 Riksnormen för försörjningsstöd 2006.
- 33 Socialstyrelsen informerar, om riksnormens konstruktion och beräkningsunderlag.
- 35 Inkomst efter skatt 2006 .
- 36 Folkpartiet skriver på sid 7 i vårbudgetmotionen.
- 36 Levnadskostnader och skatter för de lägsta inkomsterna
- 37 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.
- 38 Förvärvsarbetsande icke-pensionärer utan barn, med bostadsbidrag enligt föregående sida.
- 39 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag.
- 39 Grundavdrag inkomståret 2006
- 40 KV. Koll på pengarna 2006. 20-åring i egen bostad
- 41 Möbler och utrustning för ungdom i första egna bostad.
- 42 Bostadsbidrag - till ungdomar utan barn. Gällande system 2006.
- 44 Centrala studiemedelnämndens hemsida. csn.se 060517
- 46 Barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg 2006.
- 47 Ändrade regler för underhållsstöd 1 februari 2006
- 48 Bostadsbidrag - allmän information. Icke-pensionärer. 2006.
- 49 Bostadsbidrag till barnfamiljer
- 53 Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2006 +bostadskostnader mm. Kompletterat med uppgifter för 2007.
- 55 Månadskostnader, förvärvsarbetsande icke-pensionärer 2006 och för 2007
- 56 Hushållsbudgetar för pensionärer 2006. Kompletterat med uppgifter för 2007.
- 57 Pensionärer med låga inkomster.
- 59 I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 60 Ändring av pensionärers bostadstillägg. Då förmögenhetsskatten tas bort.
- 60 Lag (2001:761) om bostadstillägg, till pensionärer m.fl.
- 64 Finansministern i lördagsintervju 070414.
- 64 Borg vill skrota bostadsbidraget

65 Till statsrådet Ingela Thalén. Åsikter om Familjeutredningens betänkande: Ur fattigdomsfällan. SOU 2001:24. 28 feb 2001. Med förslag.

71 Skatter, TV-avgift, nedskärningar, jobbavdrag och nya förslag.

72 Strukturomvandlingar, arbetslöshet och ny politik.

73 Preliminärskatt 2006 och 2007.

74 Skattelättnaden 2007

75 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)

76 Inkomst efter skatt 2006 och förbättring 2007.

77 Regeringen tänker på förslag.

77 TV-licensen.

78 Riksdagens utredningstjänst. Utredning för socialdemokraterna.

81 Jobbavdraget är ett problem.

81 Sänk jobbavdraget för höga inkomster.

83 Jobbavdraget hos de bogerliga före valet.

83 Statsbudgetens avsnitt om jobbavdraget.

86 De borgerligas förslag enligt moderaternas budget 051005:

87 Inkomstskattelagen. Från www.lagrummet.se 070416.

87 63 kap. Grundavdrag.

88 65 kap. Skatteberäkningen.

92 En jämförelse grundavdrag - jobbavdrag.

93 Exempel på andra jobbavdrag.

95 Jobbavdragen är dåliga i fördelningspolitik.

95 Förvärvsarbetandes extrakostnader p g a arbetet.

96 Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift.

Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.

97 Skatteutredningar o d på Sven Wimmells hemsida.

98 Hur behandlar man låginkomster och avvikande?

98 Medelklassens förakt för de avvikande.

99 Socialförvaltningen i Vetlanda.

99 Politiker med tvivelaktiga husaffärer.

101 Preliminärskatter inkomstår 2007.

106 Vårbudgeten 2007.

107 Vårbudgeten 2007 kom till Riksdagen.

108 Vårbudgeten 2007. Pressmeddelande 16 april 2007.

108 Vårbudgeten 2007: En politik för fler i jobb och bättre möjligheter för företagande

108 Svensk ekonomi

108 Sysselsättning och arbetslöshet

108 Stabila finanser

109 Inflationen

109 Skattekvoten

109 Statsskulden

109 Företags-, integrations-, ungdoms- och jobbpaket

112 Övriga satsningar

114 Kontakt

[Sven Winnell 080202: Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid. \(http://winnell.com/omr36-39t.pdf\)](http://winnell.com/omr36-39t.pdf)

Innehåll:

- 2 Innehållsförteckning
- 6 **En början.**
- 6 Världen. Klimat och sociala relationer.
- 6 Koldioxidutsläpp.
- 6 Fysiska och sociala miljöer.
- 6 Mänsklighetens utveckling.
- 7 Sociala relationer.
- 8 Sveriges elva folkhälsomål.
- 11 FN:s Konvention om barnets rättigheter.
- 12 Människornas levnadsvillkor och planering av framtiden.
- 14 Inre verkligheter och sociala miljöer.
- 14 Rådande och väntade bristsituationer och konfliktrisker medför krav om mer och bättre planeringar
- 16 Inre verkligheter, spekulativt tänkande och empirism. Framtidsplaneringens möjligheter. Medvetande. Ansvar.
- 17 Problemen har hopat sig och finns framför allt i de sociala miljöerna som formar de inre verkligheterna.
- 18 De inre verkligheterna och de sociala miljöerna under tidernas lopp
- 19 Historien om människan.
- 23 Åke Holmberg: Vår världs historia.
- 31 Exempel på inre verkligheter och sociala miljöer.
- 52 Religioner, världsliga makthavare, klasser och slavar. En sammanfattning av exemplen i det föregående
- 62 Sven Winnell 080201: Sveriges och omvärldens historia. Innehåll
- 65 Krig och revolutioner.
- 69 Nobels fredspris 2007 om klimatet.
- 70 Läget i början av 2008.
- 70 Förenta Nationernas Millenniedeklaration. Sammandrag.
- 73 Från näbbmus till millenniedeklaration.
- 75 Människorna avgör tillsammans världens framtid. Inre och yttre verkligheter. Samspel med symboler.
- 75 Rådande och väntade bristsituationer och konfliktrisker medför krav om mer och bättre planeringar
- 77 Inre verkligheter, spekulativt tänkande och empirism. Framtidsplaneringens möjligheter. Medvetande. Ansvar.
- 78 Problemen har hopat sig och finns framför allt i de sociala miljöerna som formar de inre verkligheterna.
- 79 Individens möjligheter att förbättra för sig. Att påverka och förändra individer och miljöer.
- 80 Symboler, symbolsystem, informationsmedel, informationskanaler, informationskanalsystem.
- 80 Människorna kan påverka fysiska ting med fysiska krafter och påverka psyken med information.
- 81 Processer i de inre verkligheterna som föregår människornas agerande i den yttre verkligheten.
- 82 Inre verkligheter och åsikter förändras vartefter. Åsiktsledande institutioner och organisationer.
- 83 Människor i samspel. Inre verkligheter och verksamheter kommer till uttryck i yttre verksamheter.
- 84 Viljor, framtidsvisioner, problem, makt och planeringar.
- 85 Inre och yttre verkligheter och verksamheter hos personer och organisationer
- 85 Sändare, förmedlare, mottagare, överföringsfel och problem.

- 86 **Sven Winnell:**
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
- 93 Klassifikationssystem för verksamheter.
- 95 Människorna har olika behov av information i de olika rollerna.
- 96 Informationsstress vår nya folksjukdom.
- 97 Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen.
- 98 Åtta bilder med samband mellan områdena 1-9 mm.
- 99 Schema över påverkans -och förändringdproblem.
- 100 Den fundamentala påverkanskedjan och ett schema med pilar som visar påverkan mellan områdena.
- 101 Schema med politiska och opolitiska planeringar.
- 102 Bild med pilar för påverkan mellan olika områden:
1/2 Individernas inre verklighet (i psyket) sedd som medel. Vilja och förmåga att förändra.
3/4 Politiska styrningar i den yttre verkligheten (medel).
5/6 Ekonomiska handlingar i den yttre verkligheten (medel till kroppslig nytta).
7/9 Kulturella handlingar i den yttre verkligheten (medel till psykisk nytta).
1/2 Individens inre verklighet (i psyket) sedd som mål. Upplevelse av tillfredsställelse.
- 103 Omvärldsanalys. Ett schema med alla områden.
- 104 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter.
- 105 Hjärnan. Utåtgående och inåtgående funktioner.
- 106 Hjärnan. De inre delarna.
- 107 Den fundamentala påverkanskedjan.
- 108 Medier.
- 109 Informations- och kunskapsflöden.
- 110 Kommentarer till det föregående.
- 113 Skolpolitik.
- 115 EU-kommissionens nyckelkompetenser.
- 116 Myndigheter mm i sverige.se fördelade på SW-områdena 1-9.
- 117 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.
- 118 2 Religiösa verksamheter o d.
- 118 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
- 120 4 Sambandsforskningsverksamheter.
- 121 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.
- 122 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
- 130 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
- 136 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
- 137 9 Saklitterära verksamheter. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia
- 138 **Fortsättning. Kommentarer om politik efter valet 2006.**
- 138 Strukturuomvandlingar, arbetslöshet och ny politik
- 139 Planering och styrning.
- 139 En svensk världsplanering behövs.
- 140 Det första steget om folkets kunskaper och värderingar.
- 141 Svenska väljare okunniga.
- 142 Oppositionen leder stort.
- 143 SvD Ledarbloggen 080121.
- 145 **Sverige. En början på hösten 2007. Politik**
Kungens tal vid svenska Riksdagens öppnande hösten 2007.
- 146 Världen i regeringsförklaringen hösten 2007.
- 148 Kärnkraft minskar koldioxidutsläppen.
- 150 Hela regeringsförklaringen hösten 2007.
- 157 Regeringens proposition 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008
- 163 Budgetdebatten hösten 2007.
- 197 Socialdemokraterna: Sverige tjänar på Rättvisa.

- 200 Socialdemokraternas budgetmotion hösten 2007.
 205 Kommentarer till socialdemokraternas förslag.
- 206 Sven Winnell 070419: Skatter och bidrag för 2008.
 208 Sven Winnell 070608: En påminnelse om skatter och bidrag.
 212 Finansministern om ny skattereform.
 212 Jobbavdraget.
 213 En jämförelse grundavdrag - jobbavdrag.
 214 Exempel på andra jobbavdrag.
 216 Jobbavdragen är dåliga i fördelningspolitik.
 216 Förvärvsarbetandes extrakostnader p g a arbetet.
 217 Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.
 218 Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.
 219 Pensionärer med låga inkomster.
 220 TV-licensen.
 220 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.
 221 Förslag
 221 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.
- 223 Partiledardebatt 071017.
- 239 **Slutet på 2007 och början på 2008**
 239 Partiledardebatt 080116.
 286 H.M. Konungens jultal 2007.
 288 Låt oss vara goda av egoistiska skäl.
 290 Machiavelli: Fursten.
 292 Alf Svensson kritiserar regeringen.
 292 Velfärd. Trygghet för de rikaste.
 293 Regeringen följer Machiavellis fursteregler.
 295 Mona Sahlin: Regeringen vilseleder.
 298 Från Socialdemokraternas budgetmotion hösten 2007.
 300 Mona Sahlin och Thomas Östros om socialdemokraternas politik.
- 302 S vill vara bäst på att skapa jobb.
 303 S: Vår politik är mer framtidsinriktad.
 304 "Sahlin helt fel ute med sitt lagbyggande"
 306 Ny bottennivå för moderaterna
 306 Högervind bland väljarna ledde till maktskiftet 2006
 307 De politiska partierna.
 309 Till vänster om socialdemokraternas förnyare.
 310 Överklass, adel, borgare, medelklass, arbetare och arbetarklass.
 314 Något om skatte- och bidragshistoria.
 317 Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnads-
 kostnaderna.
 318 Icke-pensionärer med höga inkomster och ensam pensionärer
 med låga pensioner.
 319 2008. Ensam pensionär född 1937 eller tidigare.
 320 I samband med småhus finns två sätt att bo
 321 Bostadstilägg 2008 för ensam pensionär 65 år och äldre.
 322 Skattesystemet förändras.
 322 Sven Winnell: Utredningar om skatter o d. Innehållet i
<http://winnell.com/omr36-39h.pdf> (050522+050605) till
<http://winnell.com/omr36-39s.pdf> (070419)
- 339 Fördomar, kunskaper, moral och politik för välfärdsfördelning
 och koldioxid.
 342 Dåliga fördomar, dåliga kunskaper och dåliga moraler.
 342 Förbättra inre verkligheter och sociala miljöer.
 346 Innehållet i: Sven Winnell 050403. Lärarutbildning.
 Forskning. Samhällsplanering. Skolan.
 (<http://winnell.com/omr40v.pdf>)
 349 Är det primärval eller schlagerfestival?
 350 Något om värdbilder, livsåskådningar, ideologier, människo-
 syn, värderingar, attityder, fördomar, moral, jämställdhet
 och diskriminering.
- 359 Historien om människan på sju sidor.
 366 Historien om människan på 16 sidor.

Tillägg 080412 på slutet på sidorna 382-404:

- 382 Innehållsförteckning för tillägget.
- 383 Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2008
och bostadskostnader mm.
- 388 Skatter och överskott i hushållsbudgetar 2006 och 2008
- 389 Nu tar vi tredje steget med jobbskatteavdragen (Regeringen).
- 391 S sågar regeringens nya skatteavdrag.
- 392 S tänker satsa massivt mot utbrett skattefusk.
- 394 Kvalitet är ordet.
- 395 Vänsterpartiet.
- 398 Observera det som står på sidorna 206-222, 314-321, 322-338.
- 399- Skattetabeller för skatt 2008
- 404

Tabellerna på sidan 388 visar bl a:

Makar med lika inkomst vardera 60 000 kr per månad och tillsammans 1 440 000 kr per år får skattelättnad (2006-2008) tillsammans 34168kr
De har 2008 överskott i hushållsbudgeten på 640 248 kr sedan vanliga hushållskostnader på 186 000 kr betalats. De stora skattelättnaderna för att de enligt regeringen ska arbeta mera. Vid låga inkomster är skattelättnaderna lägre.

Tillägg 080412 på sidorna 382-404 i

Sven Winnell 080202:

Fördomar, kunskaper, moral, politik för välfärdsfördelning och koldioxid.

(<http://winnell.com/omr36-39t.pdf>)

Sid

382	Innehållsförteckning för tillägget.
383	Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2008 och bostadskostnader mm.
388	Skatter och överskott i hushållsbudgetar 2006 och 2008
389	Nu tar vi tredje steget med jobbskatteavdragen (Regeringen).
391	S sågar regeringens nya skatteavdrag.
392	S tänker satsa massivt mot utbrett skattefusk.
394	Kvalitet är ordet.
395	Vänsterpartiet.
398	Observera det som står på sidorna 206-222, 314-321, 322-338.
399-	Skattetabeller för skatt 2008
404	

Tabellerna på sidan 388 visar bl a:

Makar med lika inkomst vardera 60 000 kr per månad och tillsammans 1 440 000 kr per år får skattelättnad (2006-2008) tillsammans 34 168kr. De har 2008 överskott i hushållsbudgeten på 640 248 kr sedan vanliga hushållskostnader på 186 000 kr betalats. De stora skattelättnaderna för att de enligt regeringen ska arbeta mera. Vid låga inkomster är skattelättnaderna lägre.

Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2008 + bostadskostnader mm.

I Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna 2008" finns beräkningar för år 2008. Konsumentverket anger:

Individuella kostnader:

1. Livsmedel: Bygger på en fyra veckors näringsberäknad matsedel med vanliga rätter som innehåller både råvaror och halvfabrikat. Lättöl ingår liksom lite godis, läsk och snacks. Beloppen för vuxna gäller vid låg fysisk aktivitet. Med en rask promenad på 30 min/dag, lägg till 70 kr. Är du ensamstående lägger du till 100 kronor per månad för mindre förpackningar och mer svinn.

Alla mål äts hemma eller matlåda (Utom tilläggen 100 kr och 70 kr):

Kvinna 18-30 år 1480 kr per mån. 31-60 år 1440 kr. 61-74 år 1330 kr. 75- år 1290 kr.

Säg kvinna 18-60 år 1450 kr per mån. 61- år 1320 kr/mån.

Man 18-30 år 1920 kr. 31-60 år 1820 kr. 61- 74 år 1650 kr. 75- år 1440 kr

Säg man 18-60 år 1850 kr per mån. 61- år 1570 kr/mån

(Om lunch äts ute 5 dagar i veckan blir livsmedelskostnaderna hemma 330 kr/mån lägre för kvinnor och 410 kr lägre för män i åldrarna 18-60 år.)

2. Kläder, skor: Innehåller också kemtvätt, skoreparationer och tillbehör som väska, klocka, paraply. **Vuxen kv: 530 kr/mån. Man 520**

3. Fritid, lek (inklusive mobil): Här ingår bl a leksaker, cd-skivor, böcker, skidor, cykel, föreningsavgift. **Vuxen person 480 kr/mån.**

4. Hygien (personlig): Tvål, tandkräm, blöjor, hårklippning etc. För kvinnor till och med 49 år ingår mensskydd för ca 30 kronor i månaden.

Kvinna 18-60 år 320 kr per mån. 61- år 300 kr.

Man 18- år 250 kr.

Summa individuella kostnader exkl livsmedel: kv 18-60 år 1330 kr per mån, 61-år 1310 kr, man 18- år 1250 kr.

Gemensamma kostnader:

5. Förbrukningsvaror: Tvätt-och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper m m. **1 person 100 kr per mån. 2 pers 120 kr.**

6. Hemutrustning (inklusive dator): Möbler, husgeråd, tv, dator(ca 200 kr/mån) m m, sådant som slits och ersätts. Frys, disk-, tvättmaskin ingår inte. **1 pers 510 kr per mån, 2 pers 600 kr.**

7. Media, fast telefon, Internet m m: Innehåller även brev, kort och frimärken m m. **1 pers 760 kr per mån, 2 pers 790 kr.**

8. Hemförsäkring kostar olika beroende på bostadsort. Storstad: över 200 000 inv. Mellanstor stad: 50 000 - 200 000 inv. Mindre tätort: under 50 000 inv. **I person storstad 150 kr per mån. 2 pers 160 kr.** (Mellanstad 100/110. Mindre tätort 80/80.)

Summa gemensamma kostnader storstad (exkl el): 1 pers 1520 kr per mån. 2 pers 1670 kr.

9. El - Uppskattad förbrukning i hyreslägenhet: 1 person 150 kWh per månad, 2 personer 220 kWh. El i Stockholm fast avgift ca 50 kr per mån. KWh-pris ca 1,20 kr. (Fortum) Gör: **1 person 230 kr per mån. 2 pers 310 kr.**

Övrigt:

Kollektivresor och fackavgifter (inkl a-kassa): För en 20-åring anger Konsumentverket: Kollektiva lokalresor 500 kr per månad och fackavgifter (inkl a-kassa) 610 kr per månad. **Summa 1110x12=13320 per år.**

I Stockholm kostar busskort i april 2008: 690 kr per mån (pensionär 420 kr). För förvärsarbetande i Stockholm 190 kr/mån=2280 kr/år mer än Konsumentverkets 500 kr /mån.

För åldrar 18-60 år är kostnaderna enligt punkterna 1-9 i följande uppställning.

Punkten 10 är en post läkarvård och tandvård, som socialstyrelsen hade i en tidigare socialbidragsnorm, ca 70 kr per månad, men som inte finns med i Konsumentverkets budget.

För livsmedel räknas här med att alla mål äts hemma (matlåda till arbetet), för ensamboende ska läggas till 100 kr per månad. För promenad tillägg 70 kr per mån.

Hemförsäkring i storstad.

Bostadskostnader:

Genomsnittlig hyra för hyreslägenheter i riket 2006 enligt SCBs Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2008. Sid 187, tabell 9.1.

2 rok 4169 kr per mån = 50028 kr per år.

3 rok 5083 kr per mån = 60996 kr per år.

Procentuell hyresförändring mellan januari 2006 och januari 2007 enligt SCB sid 179 i årsboken: 0,9%. (0,3% i Stor-Stockholm och 1,3% i övriga kommuner med mer än 75 000 invånare). (Den genomsnittliga höjningen var 2004 2,5%, 2005 2,3%, 2006 1,3%.)

Det gör för 2007:

2 rok 50478 kr per år.(Ökning 450 kr)

3 rok 61545 kr per år.(Ökning 549 kr)

Ökning 2007-2008 antag 1,0%.

Det gör hyror 2008:

2 rok 50982 kr per år = 4249 kr per mån. Säg 4300 kr per mån = 51600 kr per år.

3 rok 62160 kr per år = 5180 kr per mån. Säg 5200 kr per mån = 62400 kr per år.

Utrymmesstandard :

Enligt Diagram 10.2, sid 225 i årsboken, hade i hyreslägenheter 2002:

Hushåll med en person - 64 år i genomsnitt ca 1,8 rok (1,77), 65 - år cirka 2,0 rok (2,08).

Hushåll med makar, 2 personer - 64 år cirka 2,8 rok (2,72), 65 - år cirka 3,0 rok (2,98).

(Siffrorna inom parentes från tabell 10.7 på sid 230 i årsboken).

I bostadsrättslägenheter, tab 10.7 ungefär som i hyrslägenheter: Ensam - 64 år 1,95 rok, 65 - år 2,46. Makar - 64 år 2,92 rok, 65- år 3,14 rok.

I småhus är rumsantalen cika 2 rum större än i hyrslägenheter: Ensam - 64 år 4,17 rok, 65 - år 4,19. Makar - 64 år 4,72, 65 - år 4,64 rok.

Mot bakgrunden av dessa siffor är det rimligt att räkna med 2rok för ensam och 3rok för makar. (Utan barn).

Boverkets principer för bostadsytor innebär att 2 rok för ensam och 3 rok för makar ger likvärdig bostandard.

1 person 2 rok 4300 kr per mån = 51600 kr per år.

2 personer 3 rok 5200 kr per mån = 62400 kr per år.

Konsumentverket anger för 2008 bostadskostnad 4700 kr per månad (inkl el) för ensam 20 år som bor i egen lägenhet 2rok. Utan el 230 kr blir det 4470 kr per mån.

Månadskostnader år 2008, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam man	Ensam kv.	Makar
1. Livsmedel. Alla mål äts hemma eller matlåda	1850+170	1450+170	1850+ 1450+ 140
2. Kläder och skor	520	530	520+530
3. Lek och fritid (inkl mobil)	480	480	480+480
4. Hygien (personlig)	250	320	250+320
5. Förbrukningsvaror	100	100	120
6. Hemutrustning (inklusive dator)	510	510	600
7. Media, fast telefon, Internet mm	760	760	790
8. Hemförsäkring	150	150	160
9. Hushålls-el	230	230	310
10. Läkarvård, tandvård	70	70	70+70
Summa per månad 2008	5090	4770	8140
Genomsnitt för ensam man +kv/mån	4930		

Årskostnader år 2008, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

Individuella respektive

gemensamma kostnader:

Summa per månad 2008

enligt månadsedovisningen.

Genomsnitt för

ensam man +kv/mån

Ensam man

5090

Ensam kv.

4770

Makar

8140

4930

2008 per år:

59160

97680

Bostadshyra per år säg :

Ensam 2rok, 12x 4300 =

51600

Makar 3rok, 12x 5200 =

62400

Summa per år 2008,

bostad + övrigt

110760

160080

Förvärvsarbetande:arbets-

resor+ fackavgifter säg

13320

266400

Summa per år 2008:

bostad + övrigt

124080

186720

Här är inget räknat för

höga semesterkostnader eller

andra resor än lokalresor.

Säg för enkelhets skull,

avrundat

124 000

186 000

Makar 150 % av ensam.

Pensionärer 2008. I förhållande till förvärvsarbetande icke-pensionärer: Livsmedel: man 1600 kr per mån=250 kr lägre per månad, kvinna 1300= 150 kr lägre, genomsnitt m+kv 200 kr lägre per mån = 2400 kr per år. Busskort: 270 kr lägre per mån= 3240 kr per år. Fackavgift: 610 kr lägre per månad =7320 kr per år. Läkare och läkemedel : 900+1800 = 2700 kr högre per år. Summa: Ensam 10260 kr lägre. Makar 20520 lägre . Hemtjänst: (lågt räknat) ensam 1000 kr per år, makar 1500 per år. per **Summa cirka ensam 9000 kr, makar tillsammans cirka 19000 kr lägre.**

Ensam : 115 000

Makar tillsammans: 168 000

(Makar 146 % av ensam)

2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4200 kr per mån = 50400 kr per år för ensam och 5100 kr per mån för makar/sambor=61 200kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 120 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 180 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	Mån. Prelskatt	Efter skatt	Över-	Makar lika	Årsinkomst
lön	/mån	/år	/mån /år skott/år	inkomst	per person
6001	1364	16368	4637 55644 -64356	Överskott/år	
7001	1628	19536	5373 64476 -55524	-68712 (55644x 2 - 180000)	
8001	1892	22704	6109 73308 -46692	-51048	84 000
9001	2161	25932	6840 82080 -37920	-33384	96 000
10001	2491	29892	7510 90120 -29880	-15840	108 000
11001	2849	34188	8152 97824 -22176	240 kris-	120 000
12001	3212	38544	8789 104468 -14532	15648 gräns	132 000
13001	3575	42900	9426 113112 - 6888	20936	144 000
14001	3938	47256	10063 120756 756 kris-	46224	156 000
15001	4301	51612	10700 128400 8400 gräns	61512	168 000
16001	4664	55968	11337 136044 16044	76800	180 000
17001	5027	60324	11974 143688 23688	92088	192 000
18001	5390	64680	12611 151332 31332	107376	204 000
19001	5753	69036	13248 158976 38976	122554	216 000
20001	6151	73812	13850 166200 46200	137952	228 000
21001	6514	78168	14487 173844 53844	152400	240 000
22001	6877	82524	15124 181488 61488	167688	252 000
23001	7240	86880	15761 189132 69132	182976	264 000
24001	7603	91236	16398 196776 76776	198264	276 000
25001	7966	95592	17035 204420 84420	213552	288 000
26001	8324	99888	17677 212124 92124	228840	300 000
27001	8799	105588	18202 218424 98424	244248	312 000
29001	9859	118308	19142 229704 109704	256848	324 000
30001	10389	124668	19612 253344 115344	279408	348 000
35001	13039	156468	21962 263544 143544	290688	360 000
40001	15731	188772	24270 291240 171240	347088	420 000
45001	18631	223572	26370 316440 196440	402480	480 000
50001	21531	258372	28470 341640 221640	452880	540 000
55001	24431	293172	30570 366840 246840	503280	600 000
60001	27331	327972	32670 392040 272040	553680	660 000
				604080	720 000

2008. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4300 kr per mån = 51 600 kr per år för ensam och 5200 kr per mån för makar/sambor= 62 400kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 124 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 186 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	Mån. Prelskatt	Efter skatt	Över-	Makar lika	Årsinkomst
lön	/mån	/år	/mån /år skott/år	inkomst	per person
6001	836	10032	5165 61980 -62020	Överskott/år	
7001	1074	12888	5927 71124 -52876	-62040 (61980x2-186000)	
8001	1338	16056	6663 79956 -44044	- 43752	84 000
9001	1602	19224	7399 88788 -35212	-26088	96 000
10001	1910	22920	8091 97092 -26908	-8424	108 000
11001	2230	26760	8771 105252 -18748	8184 kris-	120 000
12001	2551	30612	9450 113400 -10600	24504 gräns	132 000
13001	2872	34464	10129 121548 - 2452	40800	144 000
14001	3193	38316	10808 129696 5696 kris-	57096	156 000
15001	3513	42156	11488 137836 13856 gräns	73392	168 000
16001	3834	46008	12167 146004 22004	83672	180 000
17001	4155	49860	12846 154152 30152	106008	192 000
18001	4475	53700	13526 162312 38312	122304	204 000
19001	4796	57552	14205 170460 46460	138624	216 000
20001	5149	61788	14852 178224 54224	154920	228 000
21001	5470	65640	15531 186372 62372	170448	240 000
22001	5790	69480	16211 194532 70532	186744	252 000
23001	6111	73332	16890 202680 78680	203064	264 000
24001	6435	77220	17569 210892 86828	219360	276 000
25001	6766	81192	18235 218882 94820	235784	288 000
26001	7097	85164	18904 226848 102848	251764	300 000
27001	7428	89136	19573 234876 110876	267696	312 000
29001	8247	98964	20754 249048 125048	283752	324 000
30001	8777	105324	21224 254688 130688	312096	348 000
35001	11427	156468	23574 282888 158888	323376	360 000
40001	14077	187124	25924 311088 187088	379776	420 000
45001	16874	202488	28127 337524 213524	436176	480 000
50001	19774	237288	30227 362724 238724	489048	540 000
55001	22674	272088	32327 387924 263924	539448	600 000
60001	25574	306888	34427 413124 289124	589848	660 000
				640248	720 000

Ensans
förbättring
på skatten

2006 - 2008

DN 080410:

"Nu tar vi tredje steget med jobbskatteavdraget"

“Alliansregeringens fyra partiledare har enat sig: Vi satsar på sänkt genomsnittsskatt och ytterligare sänkt marginalskatt för låg- och medelinkomsttagare. Vår samlade bedömning är att samhällsekonomin medger utrymme för nya reformer under 2009 och 2010. Därför går vi vidare med ett tredje steg i jobbskatteavdraget. Detta sker på två sätt. Dels med hjälp av sänkt genomsnittsskatt så att trösklarna in på arbetsmarknaden sänks. Dels genom ytterligare sänkt marginalskatt för låg- och medelinkomsttagare så att det lönar sig att arbeta mer. Vi vill också begränsa uttaget av statlig inkomstskatt för att öka drivkrafterna även för heltidsarbetande och göra det mer lönsamt att utbilda sig. Det är några av riktlinjerna för nya reformer som vi presenterar i vår propositionen nästa vecka, skriver statsminister Fredrik Reinfeldt, vice statsminister och näringsminister Maud Olofsson, utbildningsminister Jan Björklund och socialminister Göran Hägglund.”

“Att bekämpa människors utanförskap från arbetsmarknaden var Allians för Sveriges tydligaste löfte till väljarna i valet 2006. Vårt reformtempo har varit högt sedan regeringstillträdet. Några av de åtgärder vi har genomfört för fler jobb och minskat utanförskap har också upplevts som tuffa. Framför allt gäller det förändringarna i a-kassan och arbetet med att stävja fusk i sjukförsäkringssystemet. Det är samtidigt viktigt att komma ihåg varför dessa åtgärder har varit nödvändiga. Fler som arbetar innebär inte bara att fler människor får en lön att leva på, utan ökar också de offentliga resurserna.

Regeringen har redan inlett ett arbete för mer kunskap och arbetsro i skolan, en tryggare vård och omsorg samt betydande satsningar på det svenska rättsväsendet. Jobbskatteavdraget är en historisk skattelättnad för låg- och medelinkomsttagare, arbetsmarknadspolitiken har förändrats för att bättre stödja människor att komma tillbaka till arbete. Företagandet får steg för steg bättre villkor.

En stark konjunktur tillsammans med regeringens politik har fått Sverige på rätt väg. Under 2007 ökade sysselsättningen med 104 000 personer och utanförskapet minskade med 121 000 personer. Det är den största förbättringen sedan mätningarna inleddes. Bakom siffrorna finns människor som lämnat arbetslöshet, sjukskrivning, aktivitets- och sjukersättning samt försörjningsstöd. Fler unga och utrikes födda får jobb och en ökad andel kvinnor går från deltid till heltid. Ett tydligt framsteg är också att den sedan 30 år trendmässiga ökningen av antalet förtidspensionärer äntligen bröts under 2007.

När det råder internationell finansiell oro ökar vikten av ansvarstagande för de offentliga finanserna. Svensk ekonomi är i dag en av de starkaste i Europa och statsskulden betalas av i snabb takt. Det är en styrkeposition vi ska vårda. Vi kan till det också föra nya prognoser som visar att utanförskapet under kommande år väntas minska med mer än vi trodde så sent som i höstas.

Tack vare att sysselsättningen nu utvecklas positivt kan vi i samband med höstens budgetproposition presentera både satsningar på ytterligare välfärdsreformer och reformer för att ännu fler ska få arbete.

Storleken på satsningarna avgörs av hur starka de offentliga finanserna är och det reformutrymme som samhällsekonomin medger. Vår samlade bedömning är att det 2009 och 2010 föreligger ett utrymme för reformer.

I vårpropositionen som läggs fram den 15 april presenteras riktlinjerna för politiken och arbetet inför den budget som kommer i höst. Vi har nu enats om några av dess bärande delar.

För det första förstärker vi våra välfärdssatsningar med bland annat förbättringar av den psykiatriska vårdens funktion och kvalitet. En resursförstärkning kommer att ske för att stödja kommuner och landsting att utveckla en väl fungerande psykiatrisk vård. Individer med psykisk sjukdom, särskilt barn och ungdomar, blir prioriterade i detta arbete.

Vi ska även konkretisera arbetet med att förbättra kvalitet och kunskap i skolan. En grund är lagd för tidiga insatser när det gäller kunskaper i att läsa, skriva och räkna. Nu öppnar vi för ytterligare satsningar på matematik och naturorienterande ämnen. Tillsammans med tidigare aviserade satsningar på förbättrad kvalitet i barnomsorg och förskola samt reformer inom bland annat gymnasieskolan innebär det att vi går vidare med en förstärkning av det svenska utbildningssystemet.

De mest akuta problemen på svensk arbetsmarknad har hanterats med de åtgärder alliansregeringen hittills vidtagit. Sverige står i dag starkare än på länge och det innebär att vi kan ta oss an de långsiktiga tillväxtutmaningar vi står inför. Med stöd av den goda sysselsättningsutvecklingen och statsfinansernas styrka kan vi inleda rustningen av Sveriges framtida utvecklingskraft.

Väl fungerande kommunikationer är en grundpelare för att människor ska kunna ta sig till och från jobbet samt få vardagen att fungera. Under hösten kommer alliansregeringen att presentera ytterligare satsningar på infrastrukturen, både i form av närtidssatsningar och med sikte på en ny planeringsperiod.

Även förutsättningarna för forskning och innovationer har stor inverkan på Sveriges framtida möjligheter. Innovationer och forskning öppnar för nya lösningar för företagande och samhället i stor samt

bidrar till tillväxt. Vi kommer därför i höstens budgetproposition att presentera satsningar som fokuserar på forskning av hög kvalitet, som är innovativ och internationellt konkurrenskraftig.

En politik för välfärd och rustning av Sveriges utvecklingskraft förutsätter en politik för arbete. Därför fortsätter också reformarbetet för full sysselsättning och ökade drivkrafter för arbete.

Vi har som ett led i detta enats om att genomföra ett tredje steg i jobbskatteavdraget. Inriktningen blir dels sänkt genomsnittsskatt så att trösklarna in på arbetsmarknaden sänks, dels ytterligare sänkt marginalsatt för låg- och medelinkomsttagare så att det lönar sig att arbeta mer samt gå från deltid till heltid.

Vi vill också begränsa uttaget av statlig inkomstskatt, för att öka drivkrafterna även för heltidsarbetande och göra det mer lönsamt att utbilda sig.

I vilken omfattning och takt förslagen kan genomföras beror på utvecklingen av de offentliga finanserna samt en avvägning mot andra angelägna reformer. Människors drivkrafter att gå från bidrag till arbete blir fortsatt vår huvudprioritering.

Särskilda insatser kommer också att ske för att förstärka det gångna årets positiva sysselsättningsutveckling bland utrikes födda. Till det fogar vi också fortsatta reformer för att förbättra företagsklimatet med bland annat förslag om minskad beskattning för företagande, bättre villkor för små och växande företag och fortsatta regelförenklingar.

Kontrasten mot en splittrad opposition som bara gett ett fåtal besked är tydlig. Miljarder av våra gemensamma resurser ska spenderas på en jobbförstörande politik. Höginkomsttagare ska få höjd a-kassa för att inte arbeta och låginkomsttagare som arbetar ska få kraftigt höjd skatt. Det är en politik som skulle cementera utanförskapet och ge mindre pengar till välfärden.

Effekten av de få besked socialdemokraterna gett innebär enligt beräkningar kanske så många som 60 000 färre sysselsatta och skattehöjningar på cirka 20 miljarder kronor. Det skulle stänga dörrarna till arbetsmarknaden för många som nu ser dem öppnas. Detta samtidigt som exempelvis förskollärare och sjuksköterskor får skatten höjd med 400 kronor varje månad.

Målet om full sysselsättning och ett Sverige som håller ihop kommer allt närmare. Alliansregeringen för stegvis samman ett delat samhälle och ökar sammanhållningen mellan människor. Vi vet vad vi vill göra för Sverige; vi vet med vilken politik vi ska nå dit och vi vill genomföra den tillsammans. Det är så vi bygger trygghet för framtiden.

**FREDRIK REINFELDT
MAUD OLOFSSON
JAN BJÖRKLUND
GÖRAN HÄGGLUND**

DN 080411:

“S sågar regeringens nya skatteavdrag

Socialdemokraternas ekonomiske talesman Thomas Östros angriper regeringens "tomma vårbudget utan skarpa förslag". För att möta en hårdnande arbetsmarknad borde regeringen satsa på utbildning för de arbetslösa, inte avisera nya skattesänkningar.

Det säger Östros i en kommentar till gårdagens DN Debatt, där de fyra allianspartierna inför vårbudgeten på tisdag presenterade det tredje steget i regeringens jobbskatteavdrag.

Socialdemokraterna säger absolut nej till ytterligare skatteavdrag.

Thomas Östros påpekar att Arbetsförmedlingen nu varnar för en rejält avmattad konjunktur och till hösten kanske stigande arbetslöshet. Konjunkturinstitutet förutspår ingen ökad sysselsättning alls nästa år i

den privata sektorn.

Därför måste vårpropositionen enligt s innehålla skarpa åtgärder för att bekämpa arbetslösheten, särskilt bland de unga.

-Vi behöver en tilläggsbudget med investeringar i människor, säger Östros.

-Det går inte att som regeringen vänta till hösten, och då mest komma med skattesänkningar, som inte löser några problem på arbetsmarknaden.

Enligt Arbetsförmedlingen saknar bortåt 100 000 personer tillräcklig utbildning och erfarenhet för jobb i de branscher där det fortfarande är arbetskraftsbrist. Därför satsar socialdemokraterna i sin vårmotion särskilt på kvalificerad yrkesutbildning, yrkesvux, och bristyrkesutbildning i samarbete med näringslivet.

Statsminister Fredrik Reinfeldt säger sig välkomna att socialdemokraterna "återför striden till arbetslinjen".

- Men nu föreslår de ju bara att viska avbryta jobbpolitiken och återinföra deras sysselsättningspolitik, där stora volymer av arbetskraft sätts i arbetsmarknadsåtgärder, för att dölja att utanförskapet växer.

Jobbskatteavdragets tredje steg handlar dels om en ytterligare höjning av den skattefria inkomsten, dels om sänkt statlig inkomstskatt för inkomstgrupperna närmast över brytpunkten.

Moderaterna efterlyste nyligen en skattesänkning med cirka 13 miljarder kronor, runt 250 kronor mer i månaden netto för en medelinkomsttagare. Men på torsdagen ville Fredrik Reinfeldt inte precisera några belopp.

Inte heller fick pensionärerna några löften om att få del av skattesänkingskakan, eller om särskilda insatser för de sämst ställda pensionärerna:

-Den bästa politiken för dagens pensionär är att vi ser till att de som är i arbetsför ålder arbetar mer än förut. Då förstärker vi våra möjligheter att finansiera välfärden.

TOVE NANDORF

tove.nandorf@dn.se 08-738 21 10

DN 080411:

"S tänker satsa massivt mot utbrett skattefusk"

“Socialdemokraternas ekonomisk-politiska talesman Thomas Östros presenterar nytt program för bekämpning av skattefusk: Hålen i bolagsbeskattningen måste täppas till och svartarbetet stoppas. I dag presenterar vi socialdemokrater ett konkret åtgärds paket för bekämpning av det skattefusk som årligen kostar samhället 130 miljarder kronor. Bland annat måste man täppa till hålen i bolagsbeskattningen som riskerar beröva staten 50 miljarder kronor årligen i uteblivna skatteintäkter. Nya regler måste också införas för att stoppa svartarbete och felaktig skatteredovisning i många företag. Regeringen fortsätter med att försöka bekämpa fusk inom de sociala förmånssystemen. Men man låtsas inte om det mångdubbelt större skattefusket. Det skriver socialdemokraternas ekonomisk - politiska talesman Thomas Östros och gruppledaren för socialdemokraterna i skatteutskottet Lars Johansson.”

“Socialdemokraternas prioritering är mycket tydlig: vi väljer välfärden - förskola, omsorg, skola och vård - framför stora skattesänkningar för dem som tjänar mest. Vi ser med oro på att den borgerliga regeringens politik eroderar den skattebas som är grunden för finansieringen av vår gemensamma välfärd.

Samtidigt som basen för välfärden undermineras är regeringen helt passiv inför det skattefusk som årligen kostar samhället 130 miljarder kronor.

Den borgerliga regeringens politik handlar i grund och botten om att vidga klyftorna mellan människor. Bara den senaste budgetpropositionen innebär att de fyra tiondelar av befolkningen som tjänar minst får det sämre, medan den tredjedel av befolkningen som tjänar mest får 70 procent av alla inkomstförstärkningar. Det är en orättvis politik som går ut över kvaliteten i välfärden.

Vi socialdemokrater har andra ambitioner. Vi vill investera i rättvisa och välfärd. Det är så Sverige kan konkurrera i den globala ekonomin. Vi vill investera i läxläsning för skolbarnen, fler högskoleplatser, bristyrkesutbildningar för arbetslösa, mer resurser till forskning och exportstöd till svenska företag.

Men än mer skulle kunna göras om vi skulle komma tillrätta med fusk som finns inom förmånssystemen såväl som inom skattesystemet. I dag beräknas Sverige varje år gå miste om 20 miljarder kronor på grund av felaktiga utbetalningar av förmåner. Detta är fullständigt oacceptabelt.

Den socialdemokratiska regeringen tog förra mandatperioden initiativ för att komma till rätta med felaktigheterna inom förmånssystemen. Den borgerliga regeringen har fortsatt detta arbete, vilket är bra. Men lika allvarligt - och i kronor väsentligt mer omfattande - är att Sverige varje år går miste om 130 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter. Här har regeringen varit påfallande passiv.

Regeringens passivitet inför skattefusket är obegripligt. Ett mer effektivt bekämpande av skattefusket skulle ge mycket omfattande resurser till samhället. Resurser som kan användas till att investera i välfärden.

Vi socialdemokrater anser att alla former av fusk ska bekämpas lika ihärdigt. Därför presenterar vi nu ett sjupunktsprogram för bekämpning av skattefusk, som ett komplement till de åtgärder som redan bedrivs för att bekämpa förmånsfusket:

Regeringen bör redan i vårens tilläggsbudget tillföra Skatteverket resurser för att bekämpa fusk och brottslighet. Resurserna ska användas för att anställa kvalificerade utredare som i huvudsak ska rikta in sig på att komma tillrätta med stora skatteundandraganden. I vår budgetmotion från i höstas föreslog vi att Skatteverket borde få ökade anslag med 60 miljoner kronor.

En aktuell dom från Regeringsrätten som urholkar bolagsskatten innebär att staten riskerar att förlora uppemot 60 miljarder kronor per år i uteblivna skatteintäkter. Vi kräver att regeringen omedelbart agerar för att täppa till hålen i bolagsbeskattningen. I detta sammanhang bör det övervägas att skärpa skatteflyktslagen.

Gör ekobrott och skattefusk till en viktig punkt på vår agenda under Sveriges år som ordförande i EU. Hantera gemensamma problem som skatteparadis, uppgiftsutlämning från enskilda stater och andra internationella skattefrågor. I dag beräknas 11 300 miljarder dollar vara placerade i skatteparadis. Det finns mycket pengar att hämta på detta håll.

Ta initiativ för att samtliga stater inom EU ska omfattas av Sparandedirektivets informationsplikt samt att direktivet även ska gälla för juridiska personer. Sparandedirektivet innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i de länder där personen är bosatt, och inte där pengarna är placerade. I dag omfattas dock inte alla länder i EU av informationsutbytet, och inte heller alla juridiska personer.

Det är få saker som upplevs så orättvist för företag än att ha blivit utslagna från marknaden av en konkurrent som inte betalar sina skatter och avgifter. Rättvisa regler som följs av alla är viktigt för en fungerande marknadsekonomi. Därför föreslår vi också:

Att kassaregister ska omcertifieras vid ägarbyte för att på så sätt klargöra ansvarsförhållanden vid eventuella felaktigheter. Även kortläsare ska integreras i kassaregistren. Detta för att skydda köparen vid ägarbytet och öka tillförlitligheten i kontrollen.

Att det framgångsrika systemet med personalliggare utvidgas till bygg-, taxi- och tvätteribranscherna. Genom personalliggare i frisörs- och restaurangbranschen har svartarbetet minskat.

Att arbetsgivare varje månad redovisar den individuella skatt de betalar in för sina anställda, i stället för att som i dag göra inbetalningar som en klumpsumma. En individuell redovisning underlättar för Skatteverket att upptäcka om arbetsgivaren betalar in för lite skatt.

För varje procent som skattebortfallet minskar ökar den offentliga sektorns intäkter med en dryg miljard kronor. Det innebär att stora satsningar kan göras på de områden i välfärden där förstärkningar behöver göras.

För varje dag som går utan att några åtgärder vidtas förlorar samhället stora intäkter. Den borgerliga regeringen bör därför ta del av våra initiativ och presentera en åtgärds katalog redan till vårpropositionen.

**Thomas Östros
Lars Johansson “**

DN 080412:

Kvalitet är ordet

“ETT TAG VAR DET effektivitet som gällde, sedan kom valfrihet i ropet, och nu är det kvalitet som - för att tala i modetermer - verkar vara det nya svarta inom politiken.

Moderaterna ska göra kvaliteten i välfärden till huvudfråga i nästa riksdagsval, kristdemokraterna i Stockholms läns landsting betonar kvaliteten när de förändrar upphandlingsrutinerna för äldreomsorg, och inom socialdemokratin finns en gryende insikt om behovet av att fokusera mer på de offentligfinansierade verksamheternas kvalitet snarare än deras driftsform.

Om arbetslinjen och utanförskapet var 2006 års ord, kommer de att ersättas av kvalitet år 2010. Därmed hamnar sannolikt svensk välfärdsproduktion i nästa valrörelses centrum, i stället för trygghetssystemen som förra gången.

1990-talskrisen medförde fokus på effektivitetshöjningar, som var nödvändiga för att pengarna inte räckte. Samtidigt kom valfrihet att bli ett viktigt honnörsord. Fler aktörer och ökad affärsmässighet antogs främja båda dessa målsättningar.

I DAG VET VI ATT betoningen av effektivitet i denna servicebransch inte alltid uppskattats av medborgarna. Dessutom är valfriheten ofta en chimär, eftersom efterfrågan på till exempel äldreboenden är större än utbudet. Man får vara glad att bli erbjuden en plats över huvud taget. Samma sak inom barnomsorgen. Eftersom kostnaderna inte tillåts skena i väg, blir valfriheten ofta en rent teoretisk möjlighet, eller ett val mellan lång kötid och näst-bästa-lösningar.

Efter mängder av bolagiseringar, privatiseringar, konkurrensutsättningar och entreprenader i offentlig verksamhet, uppfattar medborgarna fortfarande att det finns brister i den offentligfinansierade välfärden. Enligt Sveriges Kommuner och landstings färsta opinionsundersökning är de redan hårt beskattade svenskarna beredda att betala ännu mer i skatt, bara pengarna går till ökad service och kvalitet i välfärden. Är vi omätliga på offentlig service? Eller har alla dessa genomgripande förändringar missat något?

Brukarna efterfrågar någonting som kallas kvalitet. Inom offentligfinansierad verksamhet brukar det handla om bland annat tid och bemötande. Men olika politiker fyller begreppet med eget innehåll.

Från borgerligt håll finns en förkärlek för att sätta likhetstecken mellan kvalitet och valfrihet. Man hoppas och tror att en rikedom av icke-offentligt utförda verksamheter automatiskt ska ge bättre kvalitet. Men medan möjligheten att kunna välja utförare av en tjänst säkert ibland bidrar till ökad livskvalitet, säger den inte nödvändigtvis något om kvaliteten på själva tjänsten.

ÄLDRE- OCH FOLKHÄLSOMINISTER Maria Larsson tog nyligen emot en utredning med förslag på en ny lag som ska främja valfrihet för dem som behöver handikapp- eller äldreomsorg, hälso- eller sjukvårdstjänster. Valfrihetsansträngningarna frikopplas intressant nog från strävandena efter ökad effektivitet. I stället framhåller Larssons partikamrater i Stockholms läns landsting att ökad kvalitet är främsta skälet till att man vill ha nya regler. Lägsta pris ska inte behöva vara avgörande när kommuner och landsting gör upphandlingar. I stället ska kostnadsnivån slås fast från början, och kombineras med en kravlista.

Även Fredrik Reinfeldts moderater verkar trots fortsatta skattesänkningar vara inne på att kvalitet fordrar mer än bara valfrihet. Sannolikt behövs mer pengar också. Kvalitet före effektivitet.

En socialdemokrati som vill återställa förändringarna i a-kassan och sjukförsäkringen kan få svårt att matcha ett sådant penningregn. Men samtidigt håller socialdemokraterna på att lära sig att fetast anslag inte alltid räcker som politiskt budskap. Det gäller att ha något att säga om verksamheternas innehåll också.

Till exempel har socialdemokraterna i Värmdö kommun föreslagit införandet av så kallade kvalitetsval i hemtjänsten. Tanken är att brukarna ska kunna ha egna önskemål om vilka sysslor hemtjänstpersonalen ska utföra inom den anslagna tiden i hemmet.

YTTERLIGARE INSPIRATION kan man kanske hämta ifrån Norge. I 120 norska kommuner sker ett omfattande reformarbete i syfte att höja kvaliteten i välfärdstjänsterna. Projekten bygger på att alla anställda rimligen har idéer om vad som kan förbättras i den verksamhet där de jobbar. Det gäller bara att skapa en miljö där de vågar föra fram sina förslag. Drivande kraft är Fagforbundet, som organiserar personal i offentlig sektor.

Kan det var så enkelt att ökad tillit till de anställda är den pusselbit som hittills fattats i Sverige? I så fall har (s) en chans att ro hem kvalitetsdebatten, även om (m) skulle ta initiativet när det gäller pengar. När arbetarklassens och medelklassens intressen sammanfaller, brukar socialdemokraterna vara svårslagna.

Moderaterna vill ha en repris på förra valrörelsens upplägg. Då stod jobb mot "bidrag" i debatten. Den här gången kan det bli välfärdens kvalitet mot "bidrag".

Frågan är om (s) kan ta sig ur den fällan.

Lotta Fogde

Fd statssekreterare (s) och fristående kolumnist i Dagens Nyheter.”

Vänsterpartiet.

Partistyrelsens förslag till kongressuttalande 080216 vid kongressen den 6-8 juni 08.

Ett parti i förändring

Vi vill vara del av en rörelse som ger människor kraft att förändra sin vardag. Vi vet att det är tillsammans som vi blir starka nog att förändra samhället. För oss är solidaritet, rättvisa och jämlikhet grundvalar i arbetet för en bättre värld. Det handlar om allt från att arbeta för gatljus vid busshållplatsen till att bekämpa krig och förtryck. Vi vill möta och samarbeta med människor som vill förändra sin verklighet.

Samhällsutvecklingen i Sverige och övriga världen går mot att människor upplever en alltstörre otrygghet och oro för framtiden. Denna upplevelse har sitt ursprung i att välfärden monteras ner, arbetsmarknaden blir osäker och främlingsfientlighet underblåses. Den för-stärks även av hoten mot välfärden från klimatförändringarna, den fortsatta utarmningen av våra ekosystem och av en orättvis världsordning som skapar krig och konflikter. Den härutvecklingen är det största hindret för människors möjlighet att tillsammans bygga ett solidariskt samhälle.

Ett parti i vardagen

Vänsterpartiet är ett parti i förändring. Vi omprövar arbetsformer och utvecklar vår egenpolitik. Det innebär inte att vår politik har varit dålig, men förutsättningarna för politiken förändras hela tiden. Vänsterpartiet behöver tänka och arbeta annorlunda i framtiden. Detta kan innebära att vi behöver ompröva politiken utan att tumma på våra grundläggande utgångspunkter och värderingar.

Vi är på många områden det enda parti som tydligt driver en politik som både gynnar de flesta och har ett starkt folkligt stöd. Vi vet att en

majoritet i Sverige är beredd att betala mer i skatt om den går till att stärka välfärden. Ändå är stödet för vänsterpartiet alltför svagt. Det finns flera skäl till detta. Vänsterpartiet har inte lyckats formulera denna politik på ett sätt som människor känner igen sig i. Många människor har haft en bild av vänsterpartiet som hindrar dem från att ta till sig vårt budskap, aktivera sig i och rösta på vänsterpartiet. Våra motståndare har enkelt kunnat utmåla oss som gammalmodiga, lite tråkiga och defensiva.

Vi vet förstås att bilden av vänsterpartiet som sprids stämmer dåligt överens med verkligheten, men det är ändå bilden de flesta ser. Vårt parti har använt för lite tid och kraft för att finnas i människors vardag och det har inneburit att vi också framstått som förvaltare av den rådande ordningen. Vi har skickliga parlamentariker, vilket vi ska vara stolta över. Men det räcker inte att vara bra på att skriva motioner om inte människor känner till vad vi vill och varför.

Vi ska vara ett lyssnande parti. Tillsammans med andra människor ska vi på arbetsplatser, skolor och i bostadsområden identifiera problem och formulera lösningar. Genom att vi finns i människors vardag och lyssnar på åsikter och förslag utvecklas och förändras vår politik. Det gör att vi, tillsammans med andra, får ökad kraft att förändra.

Ett parti i opposition

Valresultatet var ett misslyckande och en besvikelse. Våra egna misstag och en lyckad strategi från högeralliansen att berätta en historia som många kände igen, ledde till regeringsskiftet. Trots detta är opinionen mot högerpolitiken nu mycket stark.

Det behövs ett radikalt vänsteralternativ. Samtidigt vet vi att vi inte kommer att kunna förändra politiken ensamma. Därför deltar vi aktivt i organiserandet av motståndet tillsammans med folkrörelser, fackföreningar, organisationer och enskilda som tröttnat på högerpolitiken. I frågor där de andra oppositionspartierna är överens med oss ställer vi gemensamma krav. I några frågor – som motståndet mot en nyliberal

ekonomisk politik – står vänsterpartiet ensamt för oppositionen. I andra – som motståndet mot privatiseringar, avregleringar och utförsäljningar – är vi tydligast av oppositionspartierna. Vår uppgift är då inte att kompromissa med andra för att bli eniga inom oppositionen.

Några områden framstår i dagsläget som de allra mest angelägna när det gäller att forma ett realistiskt och visionärt alternativ till den borgerliga politik vi ser. Vänsterpartiet väljer en utbyggd och moderniserad välfärd framför skattesänkningar och privatiseringar. Det finns en risk att en ny majoritet 2010 låter ramarna för framtidens välfärd bestämmas av högeralliansens skattesänkningar. Vi menar istället att skatterna, framför allt på höga inkomster och förmögenheter, måste öka för att finansiera barnoch äldreomsorg, utbildning, sjukvård, kollektivtrafik och bra sociala försäkringar för alla. Samhällets resurser måste i större utsträckning användas till gemensamma lösningar.

Vi vägrar att acceptera att människor far illa när det finns ett överflöd av resurser i samhället. Vi vill styra resurser från överklassens lyxkonsumtion och ökande förmögenheter till reformer som ökar den generella välfärden och minskar skillnaderna i livsvillkor mellan människor. Vi vill investera för en hållbar social och ekologisk utveckling. Vi vet att Sverige är ett rikt land och att varje påstående om motsatsen görs för att försvåra radikala förändringar. Detta gör att vi står för den mest ansvarsfulla ekonomiska politiken där kostnader inte lämpas över till kommande generationer.

Rätten till arbete och egen försörjning är grundläggande i vår politik. Med ökad ekonomisk rättvisa skapas nya arbetstillfällen. Satsningar på vår gemensamma offentliga sektor och på ny energioch miljöteknik är exempel på sektorer som både ger nya jobb och medverkar till hållbar social och ekologisk utveckling.

Kvinnors vardag präglas av otrygghet och försämrade villkor, samtidigt som antifeministiska krafter växer sig allt starkare. Som feministiskt parti kämpar vi för kvinnors rätt till egen försörjning och till

sin egen kropp. Vi arbetar för höjda löner till kvinnor, rätt till heltid och arbetstidsförkortning. Vi bekämpar våld mot kvinnor och värnar rätten till fri abort.

Klimatproblemen är orsakade av människan och kan lösas av människan. Ett rättvist klimatutrymme för alla medborgare i världen ska vara utgångspunkten. Sverige ska vara ett föregångsland i den klimatomställning som är nödvändig i hela världen. Det krävs mer av gemensamma lösningar för transporter av både människor och varor. Miljöhänsyn ska vara överordnade marknadshänsyn.

Kunskap och bildning ska vara till för alla. Dagens system går mot att i allt högre utsträckning sortera elever och stänga dörrar för framtiden. Privatiseringen av skolan förstärker denna utveckling. Tillgången till och möjligheterna att utöva kultur måste vara en rättighet för alla. Vård ska ges efter behov och inte utifrån vad man har råd att efterfråga.

Fackföreningsrörelsen tappar medlemmar och solidariteten i akasse-systemet urholkas samtidigt som arbetslösa bestraffas och klasskillnaderna ökar. När konjunkturen viker kommer konsekvenserna av den förda politiken att bli katastrofala för många människor. Fackens roll och kollektivavtalens ställning måste stärkas. Det är en uppgift för helaarbetarrörelsen.

EGdomstolens avgörande i Vaxholmsmålet visar att i EU är den inre marknadens regler viktigare än sociala och fackliga rättigheter. Lägre löner och sämre anställningsvillkor blir ett konkurrensmedel. EU är i grunden ett nyliberalt projekt som försvårar kampen för rättvisa och välfärd. Sveriges agerande i EU har alltför ofta präglats av undfallenhet. Det bästa för solidariteten och demokratin vore att Sverige stod fri från EU. Vi vill återföra makt till medlemsländerna och vi kräver att det är medborgarna som i en folkomröstning om EU:s nya fördrag ska avgöra EU:s framtida utveckling.

USA:s ambitioner att styra och kontrollera världen förskräcker. Militärt våld, krig och ockupation är metoder som används för att garantera USA:s intressen. EU agerar på liknande sätt i världen, till skydd för sina intressen. Den underdånighet som präglade den förra socialdemokratiska regeringens förhållande till denna utveckling har under den borgerliga regeringen övergått till ett direkt stöd till USA:s ambitioner att styra världen. Sverige behöver en självständig och radikal utrikespolitik som försvarar folkrätten. Alliansfriheten måste återupprättas och Sverige bli en tydlig röst för global rättvisa.

Ett demokratiskt parti

Vänsterpartiet menar allvar med att demokrati och mänskliga rättigheter inte är förhandlingsbara. Det finns exempel på att avsaknaden av demokratiska fri- och rättigheter ursäktats i länder som kallar sig socialistiska.

Vänsterpartiet är en del av en europeisk vänstertradition som sedan länge slutgiltigt gjort upp med de odemokratiska idéer som framförts i namn av socialism och kommunism. För oss finns inga dubbla måttstockar. Vår socialism är alltid förenad med demokrati och en allomfattande respekt för mänskliga rättigheter. Mötesfrihet, organisationsfrihet, strejkrätt, yttrandefrihet samt allmänna, fria och hemliga val är nödvändiga beståndsdelar i varje demokratiskt samhälle. Vänsterpartiet står upp för de mänskliga rättigheterna oavsett var, när eller med vilka motiv de kränks och inskränks.

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna behandlar inte enbart demokratiska fri- och rättigheter. Lika stor vikt läggs vid sociala framsteg, förbättrade levnadsvillkor och mäns och kvinnors lika rättigheter. Det innebär att rätten till arbete, utbildning, bostad, vård, omsorg och kultur är nödvändiga för ett människovärdigt liv och ett demokratiskt samhälle.

Ett parti som förändrar

Högeralliansens framgångar i valet 2006 förklaras ofta med att de gick fram med ett gemensamt program för de flesta frågor och tydligt visade

att de ville regera tillsammans. En sådan förklaring bortser helt från att många röstade borgerligt för att bli av med en impopulär socialdemokratisk regering och statsminister. Högern lyckades göra förändring till ett självändamål för många.

När vi studerar vänsterns framgångar i andra länder finns det några gemensamma drag. För det första kan vi konstatera att en vänster som inte utgör ett alternativ ofta förlorar sympatier i stället för att vinna nya väljare. Det finns inga särskilt starka skäl att rösta på en vänster som inte i grunden vill förändra någonting. Entusiasmen för ett vänsterprojekt som bara handlar om hur skickliga partierna är på att regera blir lätt begränsad. För det andra kan vi konstatera att det krävs starka och radikala vänsterpartier för att förmå socialdemokratin att stå för en politik som förändrar samhället. Vänsterpartier som själva söker sig mot mitten legitimerar socialdemokratins vandring högerut och försvårar den nödvändiga omprövningen inom arbetarrörelsen. På motsvarande sätt kan vi se hur vänsterpartier växer när de vågar stå för entydlig vänsterpolitik och får inflytande när de lyckas pressa socialdemokratin till radikalisering.

Det finns starka krafter som motarbetar en rödgrön, socialistisk och feministisk politik. Men vi vet att om vi är tillräckligt många som organiserar oss och ställer krav på förändringar så blir de också möjliga att genomföra.

Ministerposter har inget egenvärde för oss. Avgörande är alltid vilken politik som blir resultatet av vårt arbete. För att kunna förändra eftersträvar vi makt att genomföra den politik vi står för. Om vi kan skapa en majoritet för en tydlig vänsterpolitik efter valet 2010 är vänsterpartiet ett självklart regeringsparti.

Men vår uppgift varken börjar eller slutar där. Vi skiljer oss från andra partier i det att vi inte bara vill lappa och laga ett orättvist samhällssystem. Vi vill i grunden förändra det. Vi vill skapa ett annat samhälle och en bättre värld.

Observera

Det som står om jobbavdrag och avgifter och skatter och bidrag för dem med låga inkomster. (sidnummer gäller i omr36-39t.pdf)

Sidorna 206-222

- 208 Sven Winnell 070608: En påminnelse om skatter och bidrag.
- 212 Finansministern om ny skattereform.
- 212 Jobbavdraget.
- 213 En jämförelse grundavdrag - jobbavdrag.
- 214 Exempel på andra jobbavdrag.
- 216 Jobbavdragen är dåliga i fördelningspolitik.
- 216 Förvärvsarbetandes extrakostnader p g a arbetet.
- 217 Förslag om ändring av jobbavdrag och TV-avgift. Förslag om bostadsbidrag för barnlösa.
- 218 Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.
- 219 Pensionärer med låga inkomster.
- 220 TV-licensen.
- 220 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag
- 221 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.

Sidorna 314-321

- 317 Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.
- 318 Icke-pensionärer med höga inkomster och ensampensionärer med låga pensioner.
- 319 2008. Ensam pensionär född 1937 eller tidigare.
- 320 I samband med småhus finns två sätt att bo
- 321 Bostadstilägg 2008 för ensam pensionär 65 år och äldre.

Sidorna 322-338

Sven Winnell: Utredningar om skatter o d.

Skattetabeller för beräkning av skatteavdrag för år 2008

Arbetsgivare gör skatteavdrag vid varje löneutbetalning. Huvudarbetsgivaren, dvs. den som normalt betalar ut högsta inkomsten, gör skatteavdrag enligt tabell eller enligt beslut från Skatteverket. På sidoinkomster görs skatteavdrag med 30 %. Pensionsutbetalare jämställs med arbetsgivare.

I de lägsta inkomstskikten blir skatteavdraget större om allmän pensionsavgift ska betalas på inkomsten. Denna avgift betalas av personer som är födda 1938 eller senare. Skattereduktionen för arbetsinkomster (jobbskatteavdraget) påverkar också kolumnindelningen eftersom storleken på reduktionen är beroende av om du är över eller under 65 år vid inkomstårets ingång och också av hur stora inkomsterna är.

Tabellen har därför indelats i fem kolumner. Samma skatteavdrag kan förekomma i vissa inkomstskikt i fler än en kolumn.

Kolumnindelning

Kolumn 1

avser löner, arvoden och liknande ersättningar till dig som är född 1943 eller senare. Allmän pensionsavgift ska betalas och inkomsten ger rätt till skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag)

Kolumn 2

avser inkomster (t.ex. pensioner) som det inte ska betalas allmän pensionsavgift på och inte ger rätt till någon skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag)

Kolumn 3

avser löner, arvoden och liknande ersättningar till dig som är född 1942 eller tidigare, men inte tidigare än 1938. Allmän pensionsavgift ska betalas och inkomsten ger rätt till en högre skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag) än enligt kolumn 1

Kolumn 4

avser löner, arvoden och liknande ersättningar till dig som är född 1937 eller tidigare. Allmän pensionsavgift ska därför inte betalas. Inkomsten ger samma rätt till skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag) som enligt kolumn 3

Kolumn 5

avser andra pensionsgrundande ersättningar än löner m.m., t.ex. ersättning från arbetslöshetskassa och egen arbetsskadelivränta, till dig som är född 1938 eller senare. Allmän pensionsavgift ska betalas på inkomsten men denna ger inte någon rätt till skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag).

Kolumn 1 avser alltså den vanliga förvärvsarbetande med rätt till jobbavdrag.

Kolumn 2 avser vanliga pensionärer.

Inkomstår 2008

Tabell 33

Skatteavdrag för månadslön

Lön kr Preliminär skatt för kolumn

Lön kr	1	2	3	4	5
1 - 1400	0	0	0	0	0
1401 - 1500	108	16	108	0	108
1501 - 1600	110	49	110	1	110
1601 - 1700	119	82	119	3	119
1701 - 1800	129	115	129	4	129
1801 - 1900	138	148	138	5	148
1901 - 2000	148	181	148	6	181
2001 - 2100	157	214	157	7	214
2101 - 2200	159	247	159	9	247
2201 - 2300	168	280	168	10	280
2301 - 2400	178	313	178	11	313
2401 - 2500	187	346	187	12	346
2501 - 2600	197	379	197	13	379
2601 - 2700	206	412	206	15	412
2701 - 2800	216	445	216	16	445
2801 - 2900	217	478	217	17	478
2901 - 3000	226	511	226	18	511
3001 - 3100	236	544	236	19	544
3101 - 3200	246	577	246	21	577
3201 - 3300	255	610	255	22	610
3301 - 3400	265	643	265	23	643
3401 - 3500	266	668	266	24	668
3501 - 3600	275	695	275	25	695
3601 - 3700	284	720	284	26	720
3701 - 3800	293	748	293	27	748
3801 - 3900	303	775	303	28	775
3901 - 4000	312	800	312	29	800
4001 - 4100	313	827	313	30	827
4101 - 4200	322	852	322	31	852
4201 - 4300	335	880	332	32	880

4301 - 4400	361	907	341	33	907
4401 - 4500	387	932	350	33	932
4501 - 4600	414	959	359	34	959
4601 - 4700	440	984	360	35	984
4701 - 4800	467	1012	370	36	1012
4801 - 4900	493	1039	379	37	1039
4901 - 5000	519	1064	388	38	1064
5001 - 5100	546	1091	398	39	1091
5101 - 5200	572	1116	407	40	1116
5201 - 5300	599	1144	416	41	1144
5301 - 5400	625	1171	417	42	1171
5401 - 5500	651	1196	426	43	1196
5501 - 5600	678	1223	436	44	1223
5601 - 5700	704	1248	445	45	1248
5701 - 5800	731	1276	454	46	1276
5801 - 5900	757	1303	464	47	1303
5901 - 6000	783	1328	465	48	1328
6001 - 6100	810	1355	474	49	1355
6101 - 6200	836	1380	483	71	1380
6201 - 6300	863	1408	492	98	1408
6301 - 6400	889	1435	502	124	1435
6401 - 6500	915	1460	511	150	1460
6501 - 6600	942	1487	512	177	1487
6601 - 6700	968	1512	521	203	1512
6701 - 6800	995	1540	531	230	1540
6801 - 6900	1021	1567	540	256	1567
6901 - 7000	1047	1592	549	282	1592
7001 - 7100	1074	1619	558	309	1619
7101 - 7200	1100	1644	559	335	1644
7201 - 7300	1127	1672	569	362	1672
7301 - 7400	1153	1699	578	388	1699
7401 - 7500	1179	1724	587	414	1724
7501 - 7600	1206	1751	597	441	1751
7601 - 7700	1232	1776	606	467	1776
7701 - 7800	1259	1804	615	494	1804
7801 - 7900	1285	1831	616	520	1831
7901 - 8000	1311	1856	625	546	1856

8001 - 8100	1338	1883	635	573	1883
8101 - 8200	1364	1908	644	599	1908
8201 - 8300	1391	1936	653	626	1936
8301 - 8400	1417	1963	663	652	1963
8401 - 8500	1443	1988	678	678	1988
8501 - 8600	1470	2015	705	705	2015
8601 - 8700	1496	2040	731	731	2040
8701 - 8800	1523	2068	758	758	2068
8801 - 8900	1549	2095	784	784	2095
8901 - 9000	1575	2120	810	810	2120
9001 - 9100	1602	2147	837	837	2147
9101 - 9200	1628	2172	863	863	2172
9201 - 9300	1655	2200	890	890	2200
9301 - 9400	1687	2233	922	922	2233
9401 - 9500	1719	2266	954	954	2266
9501 - 9600	1751	2299	986	986	2299
9601 - 9700	1783	2332	1018	1018	2332
9701 - 9800	1815	2365	1050	1050	2365
9801 - 9900	1847	2398	1082	1082	2398
9901 - 10000	1879	2431	1114	1114	2431
10001 - 10100	1910	2464	1146	1146	2464
10101 - 10200	1942	2497	1178	1178	2497
10201 - 10300	1974	2530	1209	1209	2530
10301 - 10400	2006	2563	1241	1241	2563
10401 - 10500	2038	2596	1273	1273	2596
10501 - 10600	2070	2629	1305	1305	2629
10601 - 10700	2102	2664	1337	1337	2664
10701 - 10800	2134	2700	1369	1369	2700
10801 - 10900	2166	2736	1401	1401	2736
10901 - 11000	2198	2772	1434	1434	2772
11001 - 11100	2230	2807	1466	1466	2807
11101 - 11200	2263	2846	1498	1498	2846
11201 - 11300	2295	2882	1530	1530	2882
11301 - 11400	2327	2917	1562	1562	2917
11401 - 11500	2359	2953	1594	1594	2953
11501 - 11600	2391	2989	1626	1626	2989
11601 - 11700	2423	3027	1658	1658	3027

11701 - 11800 2455 3063 1690 1690 3063
11801 - 11900 2487 3099 1722 1722 3099
11901 - 12000 2519 3135 1754 1754 3135
12001 - 12100 2551 3170 1786 1786 3170
12101 - 12200 2583 3209 1818 1818 3209
12201 - 12300 2615 3245 1851 1851 3245
12301 - 12400 2647 3280 1883 1883 3280
12401 - 12500 2680 3316 1915 1915 3316
12501 - 12600 2712 3352 1947 1947 3352
12601 - 12700 2744 3390 1979 1979 3390
12701 - 12800 2776 3426 2011 2011 3426
12801 - 12900 2808 3462 2043 2043 3462
12901 - 13000 2840 3498 2075 2075 3498
13001 - 13100 2872 3533 2107 2107 3533
13101 - 13200 2904 3572 2139 2139 3572
13201 - 13300 2936 3608 2171 2171 3608
13301 - 13400 2968 3643 2203 2203 3643
13401 - 13500 3000 3679 2235 2235 3679
13501 - 13600 3032 3715 2267 2267 3715
13601 - 13700 3064 3753 2300 2300 3753
13701 - 13800 3096 3789 2332 2332 3789
13801 - 13900 3129 3825 2364 2364 3825
13901 - 14000 3161 3861 2396 2396 3861
14001 - 14100 3193 3896 2428 2428 3896
14101 - 14200 3225 3935 2460 2460 3935
14201 - 14300 3257 3971 2492 2492 3971
14301 - 14400 3289 4006 2524 2524 4006
14401 - 14500 3321 4042 2556 2556 4042
14501 - 14600 3353 4078 2588 2588 4078
14601 - 14700 3385 4116 2620 2620 4116
14701 - 14800 3417 4152 2652 2652 4152
14801 - 14900 3449 4188 2684 2684 4188
14901 - 15000 3481 4224 2716 2716 4224
15001 - 15100 3513 4259 2748 2748 4259
15101 - 15200 3545 4298 2781 2781 4298
15201 - 15300 3578 4334 2813 2813 4334
15301 - 15400 3610 4369 2845 2845 4369

15401 - 15500 3642 4405 2877 2877 4405
15501 - 15600 3674 4441 2909 2909 4441
15601 - 15700 3706 4479 2941 2941 4479
15701 - 15800 3738 4515 2973 2973 4515
15801 - 15900 3770 4551 3005 3005 4551
15901 - 16000 3802 4587 3037 3037 4587
16001 - 16100 3834 4622 3069 3069 4622
16101 - 16200 3866 4661 3101 3101 4661
16201 - 16300 3898 4697 3133 3133 4697
16301 - 16400 3930 4732 3165 3165 4732
16401 - 16500 3962 4768 3197 3197 4768
16501 - 16600 3994 4804 3229 3229 4804
16601 - 16700 4027 4842 3262 3262 4842
16701 - 16800 4059 4878 3294 3294 4878
16801 - 16900 4091 4914 3326 3326 4914
16901 - 17000 4123 4950 3358 3358 4950
17001 - 17100 4155 4985 3390 3390 4985
17101 - 17200 4187 5024 3422 3422 5024
17201 - 17300 4219 5060 3454 3454 5060
17301 - 17400 4251 5095 3486 3486 5095
17401 - 17500 4283 5131 3518 3518 5131
17501 - 17600 4315 5167 3550 3550 5167
17601 - 17700 4347 5205 3582 3582 5205
17701 - 17800 4379 5241 3614 3614 5241
17801 - 17900 4411 5277 3646 3646 5277
17901 - 18000 4443 5313 3678 3678 5313
18001 - 18100 4475 5348 3711 3711 5348
18101 - 18200 4508 5387 3743 3743 5387
18201 - 18300 4540 5423 3775 3775 5423
18301 - 18400 4572 5458 3807 3807 5458
18401 - 18500 4604 5494 3839 3839 5494
18501 - 18600 4636 5530 3871 3871 5530
18601 - 18700 4668 5568 3903 3903 5568
18701 - 18800 4700 5604 3935 3935 5604
18801 - 18900 4732 5640 3967 3967 5640
18901 - 19000 4764 5676 3999 3999 5676
19001 - 19100 4796 5711 4031 4031 5711

19101 - 19200 4828 5750 4063 4063 5750
19201 - 19300 4860 5786 4095 4095 5786
19301 - 19400 4892 5821 4127 4127 5821
19401 - 19500 4924 5857 4160 4160 5857
19501 - 19600 4956 5893 4192 4192 5893
19601 - 19700 4989 5931 4224 4224 5931
19701 - 19800 5021 5967 4256 4256 5967
19801 - 19900 5053 6003 4288 4288 6003
19901 - 20000 5085 6039 4320 4320 6039
20001 - 20200 5149 6113 4384 4384 6113
20201 - 20400 5213 6184 4448 4448 6184
20401 - 20600 5277 6256 4512 4512 6256
20601 - 20800 5341 6330 4577 4577 6330
20801 - 21000 5406 6402 4641 4641 6402
21001 - 21200 5470 6476 4705 4705 6476
21201 - 21400 5534 6547 4769 4769 6547
21401 - 21600 5598 6619 4833 4833 6619
21601 - 21800 5662 6693 4897 4897 6693
21801 - 22000 5726 6765 4961 4961 6765
22001 - 22200 5790 6839 5026 5026 6839
22201 - 22400 5855 6910 5090 5090 6910
22401 - 22600 5919 6982 5154 5154 6982
22601 - 22800 5983 7056 5218 5218 7056
22801 - 23000 6047 7128 5282 5282 7128
23001 - 23200 6111 7202 5346 5346 7202
23201 - 23400 6175 7273 5410 5410 7273
23401 - 23600 6239 7345 5474 5474 7345
23601 - 23800 6304 7419 5539 5539 7419
23801 - 24000 6369 7491 5604 5604 7491
24001 - 24200 6435 7565 5670 5670 7565
24201 - 24400 6501 7636 5736 5736 7636
24401 - 24600 6567 7708 5803 5803 7708
24601 - 24800 6634 7782 5869 5869 7782
24801 - 25000 6700 7854 5935 5935 7854
25001 - 25200 6766 7928 6001 6001 7928
25201 - 25400 6832 7999 6068 6068 7999
25401 - 25600 6899 8071 6134 6134 8071

25601 - 25800 6965 8145 6200 6200 8145
25801 - 26000 7031 8217 6266 6266 8217
26001 - 26200 7097 8291 6333 6333 8291
26201 - 26400 7164 8362 6399 6399 8362
26401 - 26600 7230 8434 6465 6465 8434
26601 - 26800 7296 8508 6531 6531 8508
26801 - 27000 7362 8577 6597 6597 8577
27001 - 27200 7428 8643 6663 6663 8643
27201 - 27400 7494 8709 6729 6729 8709
27401 - 27600 7560 8775 6795 6795 8775
27601 - 27800 7626 8841 6861 6861 8841
27801 - 28000 7692 8907 6927 6927 8907
28001 - 28200 7758 8973 6993 6993 8973
28201 - 28400 7824 9039 7059 7059 9039
28401 - 28600 7929 9143 7164 7164 9143
28601 - 28800 8035 9249 7270 7270 9249
28801 - 29000 8141 9355 7376 7376 9355
29001 - 29200 8247 9461 7482 7482 9461
29201 - 29400 8353 9567 7588 7588 9567
29401 - 29600 8459 9673 7694 7694 9673
29601 - 29800 8565 9779 7800 7800 9779
29801 - 30000 8671 9885 7906 7906 9885
30001 - 30200 8777 9991 8012 8012 9991
30201 - 30400 8883 10097 8118 8118 10097
30401 - 30600 8989 10203 8224 8224 10203
30601 - 30800 9095 10309 8330 8330 10309
30801 - 31000 9201 10415 8436 8436 10415
31001 - 31200 9307 10521 8542 8542 10521
31201 - 31400 9413 10627 8648 8648 10627
31401 - 31600 9519 10733 8754 8754 10733
31601 - 31800 9625 10839 8860 8860 10839
31801 - 32000 9731 10945 8966 8966 10945
32001 - 32200 9837 11051 9072 9072 11051
32201 - 32400 9943 11157 9178 9178 11157
32401 - 32600 10049 11263 9284 9284 11263
32601 - 32800 10155 11369 9390 9390 11369
32801 - 33000 10261 11475 9496 9496 11475

33001 - 33200 10367 11581 9602 9602 11581
33201 - 33400 10473 11687 9708 9708 11687
33401 - 33600 10579 11793 9814 9814 11793
33601 - 33800 10685 11899 9920 9920 11899
33801 - 34000 10791 12005 10026 10026 12005
34001 - 34200 10897 12111 10132 10132 12111
34201 - 34400 11003 12217 10238 10238 12217
34401 - 34600 11109 12323 10344 10344 12323
34601 - 34800 11215 12429 10450 10450 12429
34801 - 35000 11321 12535 10556 10556 12535
35001 - 35200 11427 12641 10662 10662 12641
35201 - 35400 11533 12747 10768 10768 12747
35401 - 35600 11639 12853 10874 10874 12853
35601 - 35800 11745 12959 10980 10980 12959
35801 - 36000 11851 13065 11086 11086 13065
36001 - 36200 11957 13171 11192 11192 13171
36201 - 36400 12063 13277 11298 11298 13277
36401 - 36600 12169 13383 11404 11404 13383
36601 - 36800 12275 13489 11510 11510 13489
36801 - 37000 12381 13595 11616 11616 13595
37001 - 37200 12487 13701 11722 11722 13701
37201 - 37400 12593 13807 11828 11828 13807
37401 - 37600 12699 13913 11934 11934 13913
37601 - 37800 12805 14019 12040 12040 14019
37801 - 38000 12911 14125 12146 12146 14125
38001 - 38200 13017 14231 12252 12252 14231
38201 - 38400 13123 14337 12358 12358 14337
38401 - 38600 13229 14443 12464 12464 14443
38601 - 38800 13335 14549 12570 12570 14549
38801 - 39000 13441 14655 12676 12676 14655
39001 - 39200 13547 14761 12782 12782 14761
39201 - 39400 13653 14867 12888 12888 14867
39401 - 39600 13759 14973 12994 12994 14973
39601 - 39800 13865 15079 13100 13100 15079
39801 - 40000 13971 15185 13206 13206 15185
40001 - 40200 14077 15291 13312 13312 15291
40201 - 40400 14183 15397 13418 13418 15397

40401 - 40600 14289 15503 13524 13524 15503
40601 - 40800 14395 15609 13630 13630 15609
40801 - 41000 14501 15715 13736 13736 15715
41001 - 41200 14607 15821 13842 13842 15821
41201 - 41400 14713 15927 13948 13948 15927
41401 - 41600 14819 16033 14054 14054 16033
41601 - 41800 14925 16139 14160 14160 16139
41801 - 42000 15031 16245 14266 14266 16245
42001 - 42200 15137 16351 14372 14372 16351
42201 - 42400 15250 16464 14485 14485 16464
42401 - 42600 15366 16580 14601 14601 16580
42601 - 42800 15482 16696 14717 14717 16696
42801 - 43000 15598 16812 14833 14833 16812
43001 - 43200 15714 16928 14949 14949 16928
43201 - 43400 15830 17044 15065 15065 17044
43401 - 43600 15946 17160 15181 15181 17160
43601 - 43800 16062 17276 15297 15297 17276
43801 - 44000 16178 17392 15413 15413 17392
44001 - 44200 16294 17508 15529 15529 17508
44201 - 44400 16410 17624 15645 15645 17624
44401 - 44600 16526 17740 15761 15761 17740
44601 - 44800 16642 17856 15877 15877 17856
44801 - 45000 16758 17972 15993 15993 17972
45001 - 45200 16874 18088 16109 16109 18088
45201 - 45400 16990 18204 16225 16225 18204
45401 - 45600 17106 18320 16341 16341 18320
45601 - 45800 17222 18436 16457 16457 18436
45801 - 46000 17338 18552 16573 16573 18552
46001 - 46200 17454 18668 16689 16689 18668
46201 - 46400 17570 18784 16805 16805 18784
46401 - 46600 17686 18900 16921 16921 18900
46601 - 46800 17802 19016 17037 17037 19016
46801 - 47000 17918 19132 17153 17153 19132
47001 - 47200 18034 19248 17269 17269 19248
47201 - 47400 18150 19364 17385 17385 19364
47401 - 47600 18266 19480 17501 17501 19480
47601 - 47800 18382 19596 17617 17617 19596

47801 - 48000 18498 19712 17733 17733 19712
48001 - 48200 18614 19828 17849 17849 19828
48201 - 48400 18730 19944 17965 17965 19944
48401 - 48600 18846 20060 18081 18081 20060
48601 - 48800 18962 20176 18197 18197 20176
48801 - 49000 19078 20292 18313 18313 20292
49001 - 49200 19194 20408 18429 18429 20408
49201 - 49400 19310 20524 18545 18545 20524
49401 - 49600 19426 20640 18661 18661 20640
49601 - 49800 19542 20756 18777 18777 20756
49801 - 50000 19658 20872 18893 18893 20872
50001 - 50200 19774 20988 19009 19009 20988
50201 - 50400 19890 21104 19125 19125 21104
50401 - 50600 20006 21220 19241 19241 21220
50601 - 50800 20122 21336 19357 19357 21336
50801 - 51000 20238 21452 19473 19473 21452
51001 - 51200 20354 21568 19589 19589 21568
51201 - 51400 20470 21684 19705 19705 21684
51401 - 51600 20586 21800 19821 19821 21800
51601 - 51800 20702 21916 19937 19937 21916
51801 - 52000 20818 22032 20053 20053 22032
52001 - 52200 20934 22148 20169 20169 22148
52201 - 52400 21050 22264 20285 20285 22264
52401 - 52600 21166 22380 20401 20401 22380
52601 - 52800 21282 22496 20517 20517 22496
52801 - 53000 21398 22612 20633 20633 22612
53001 - 53200 21514 22728 20749 20749 22728
53201 - 53400 21630 22844 20865 20865 22844
53401 - 53600 21746 22960 20981 20981 22960
53601 - 53800 21862 23076 21097 21097 23076
53801 - 54000 21978 23192 21213 21213 23192
54001 - 54200 22094 23308 21329 21329 23308
54201 - 54400 22210 23424 21445 21445 23424
54401 - 54600 22326 23540 21561 21561 23540
54601 - 54800 22442 23656 21677 21677 23656
54801 - 55000 22558 23772 21793 21793 23772
55001 - 55200 22674 23888 21909 21909 23888

55201 - 55400 22790 24004 22025 22025 24004
55401 - 55600 22906 24120 22141 22141 24120
55601 - 55800 23022 24236 22257 22257 24236
55801 - 56000 23138 24352 22373 22373 24352
56001 - 56200 23254 24468 22489 22489 24468
56201 - 56400 23370 24584 22605 22605 24584
56401 - 56600 23486 24700 22721 22721 24700
56601 - 56800 23602 24816 22837 22837 24816
56801 - 57000 23718 24932 22953 22953 24932
57001 - 57200 23834 25048 23069 23069 25048
57201 - 57400 23950 25164 23185 23185 25164
57401 - 57600 24066 25280 23301 23301 25280
57601 - 57800 24182 25396 23417 23417 25396
57801 - 58000 24298 25512 23533 23533 25512
58001 - 58200 24414 25628 23649 23649 25628
58201 - 58400 24530 25744 23765 23765 25744
58401 - 58600 24646 25860 23881 23881 25860
58601 - 58800 24762 25976 23997 23997 25976
58801 - 59000 24878 26092 24113 24113 26092
59001 - 59200 24994 26208 24229 24229 26208
59201 - 59400 25110 26324 24345 24345 26324
59401 - 59600 25226 26440 24461 24461 26440
59601 - 59800 25342 26556 24577 24577 26556
59801 - 60000 25458 26672 24693 24693 26672
60001 - 60200 25574 26788 24809 24809 26788
60201 - 60400 25690 26904 24925 24925 26904
60401 - 60600 25806 27020 25041 25041 27020
60601 - 60800 25922 27136 25157 25157 27136
60801 - 61000 26038 27252 25273 25273 27252
61001 - 61200 26154 27368 25389 25389 27368
61201 - 61400 26270 27484 25505 25505 27484
61401 - 61600 26386 27600 25621 25621 27600
61601 - 61800 26502 27716 25737 25737 27716
61801 - 62000 26618 27832 25853 25853 27832
62001 - 62200 26734 27948 25969 25969 27948
62201 - 62400 26850 28064 26085 26085 28064
62401 - 62600 26966 28180 26201 26201 28180

62601 - 62800 27082 28296 26317 26317 28296
62801 - 63000 27198 28412 26433 26433 28412
63001 - 63200 27314 28528 26549 26549 28528
63201 - 63400 27430 28644 26665 26665 28644
63401 - 63600 27546 28760 26781 26781 28760
63601 - 63800 27662 28876 26897 26897 28876
63801 - 64000 27778 28992 27013 27013 28992
64001 - 64200 27894 29108 27129 27129 29108
64201 - 64400 28010 29224 27245 27245 29224
64401 - 64600 28126 29340 27361 27361 29340
64601 - 64800 28242 29456 27477 27477 29456
64801 - 65000 28358 29572 27593 27593 29572
65001 - 65200 28474 29688 27709 27709 29688
65201 - 65400 28590 29804 27825 27825 29804
65401 - 65600 28706 29920 27941 27941 29920
65601 - 65800 28822 30036 28057 28057 30036
65801 - 66000 28938 30152 28173 28173 30152
66001 - 66200 29054 30268 28289 28289 30268
66201 - 66400 29170 30384 28405 28405 30384
66401 - 66600 29286 30500 28521 28521 30500
66601 - 66800 29402 30616 28637 28637 30616
66801 - 67000 29518 30732 28753 28753 30732
67001 - 67200 29634 30848 28869 28869 30848
67201 - 67400 29750 30964 28985 28985 30964
67401 - 67600 29866 31080 29101 29101 31080
67601 - 67800 29982 31196 29217 29217 31196
67801 - 68000 30098 31312 29333 29333 31312
68001 - 68200 30214 31428 29449 29449 31428
68201 - 68400 30330 31544 29565 29565 31544
68401 - 68600 30446 31660 29681 29681 31660
68601 - 68800 30562 31776 29797 29797 31776
68801 - 69000 30678 31892 29913 29913 31892
69001 - 69200 30794 32008 30029 30029 32008
69201 - 69400 30910 32124 30145 30145 32124
69401 - 69600 31026 32240 30261 30261 32240
69601 - 69800 31142 32356 30377 30377 32356
69801 - 70000 31258 32472 30493 30493 32472

70001 - 70200 31374 32588 30609 30609 32588
70201 - 70400 31490 32704 30725 30725 32704
70401 - 70600 31606 32820 30841 30841 32820
70601 - 70800 31722 32936 30957 30957 32936
70801 - 71000 31838 33052 31073 31073 33052
71001 - 71200 31954 33168 31189 31189 33168
71201 - 71400 32070 33284 31305 31305 33284
71401 - 71600 32186 33400 31421 31421 33400
71601 - 71800 32302 33516 31537 31537 33516
71801 - 72000 32418 33632 31653 31653 33632
72001 - 72200 32534 33748 31769 31769 33748
72201 - 72400 32650 33864 31885 31885 33864
72401 - 72600 32766 33980 32001 32001 33980
72601 - 72800 32882 34096 32117 32117 34096
72801 - 73000 32998 34212 32233 32233 34212
73001 - 73200 33114 34328 32349 32349 34328
73201 - 73400 33230 34444 32465 32465 34444
73401 - 73600 33346 34560 32581 32581 34560
73601 - 73800 33462 34676 32697 32697 34676
73801 - 74000 33578 34792 32813 32813 34792
74001 - 74200 33694 34908 32929 32929 34908
74201 - 74400 33810 35024 33045 33045 35024
74401 - 74600 33926 35140 33161 33161 35140
74601 - 74800 34042 35256 33277 33277 35256
74801 - 75000 34158 35372 33393 33393 35372
75001 - 75200 34274 35488 33509 33509 35488
75201 - 75400 34390 35604 33625 33625 35604
75401 - 75600 34506 35720 33741 33741 35720
75601 - 75800 34622 35836 33857 33857 35836
75801 - 76000 34738 35952 33973 33973 35952
76001 - 76200 34854 36068 34089 34089 36068
76201 - 76400 34970 36184 34205 34205 36184
76401 - 76600 35086 36300 34321 34321 36300
76601 - 76800 35202 36416 34437 34437 36416
76801 - 77000 35318 36532 34553 34553 36532
77001 - 77200 35434 36648 34669 34669 36648
77201 - 77400 35550 36764 34785 34785 36764

77401 - 77600 35666 36880 34901 34901 36880
77601 - 77800 35782 36996 35017 35017 36996
77801 - 78000 35898 37112 35133 35133 37112
78001 - 78200 36014 37228 35249 35249 37228
78201 - 78400 36130 37344 35365 35365 37344
78401 - 78600 36246 37460 35481 35481 37460
78601 - 78800 36362 37576 35597 35597 37576
78801 - 79000 36478 37692 35713 35713 37692
79001 - 79200 36594 37808 35829 35829 37808
79201 - 79400 36710 37924 35945 35945 37924
79401 - 79600 36826 38040 36061 36061 38040
79601 - 79800 36942 38156 36177 36177 38156
79801 - 80000 37058 38272 36293 36293 38272

% % % % %

80001 - 80800 46 48 45 45 48
80801 - 81200 46 48 46 46 48
81201 - 85400 47 48 46 46 48
85401 - 87800 47 49 46 46 49
87801 - 88800 47 49 47 47 49
88801 - 95600 48 49 47 47 49
95601 - 96200 48 50 47 47 50
96201 - 98200 48 50 48 48 50
98201-106200 49 50 48 48 50
106201-108200 49 50 49 49 50
108201-109800 49 51 49 49 51
109801-118800 50 51 49 49 51
118801-124400 50 51 50 50 51
124401-125000 51 51 50 50 51
125001-134600 51 52 50 50 52
134601-143600 51 52 51 51 52
143601-147600 52 52 51 51 52
147601-155400 52 53 51 51 53
155401-169800 52 53 52 52 53
169801-180600 53 53 52 52 53
180601-183600 53 54 52 52 54
183601-207400 53 54 53 53 54

207401- 224400 54 54 53 53 54
224401- 232200 54 54 54 54 54
232201- 266800 54 55 54 54 55
266801- 288600 55 55 54 54 55
288601- 325000 55 55 55 55 55
325001- 373600 55 56 55 55 56
373601- 404200 56 56 55 55 56
404201- 541800 56 56 56 56 56
541801- 622600 56 57 56 56 57
622601- 673600 57 57 56 56 57
673601-1625400 57 57 57 57 57
1625401-1868200 57 58 57 57 58
1868201-2021200 58 58 57 57 58
2021201- 58 58 58 58 58

Kommentarer:

Skatt i procent av lön i kolumn 1 för vanliga för-
värvsarbetande:

Lön kr/mån	Skatt i % av lönen	Årslön kr
6 001	13%	72 000
7 001	15	84 000
8 001	17	96 000
9 001	18	108 000
10 001	19	120 000
20 001	26	240 000
30 001	29	360 000
40 001	35	480 000
50 001	40	600 000
60 001	43	720 000
70 001	45	840 000
80 001	46	960 000
98 201	49	1 178 400
125 001	51	1 500 000
207 401	54	2 488 800
673 601	57	8 083 200
1 868 201	58	22 418 400

Socialstyrelsens meddelandeblad

December 2007

Mottagare:

Samtliga nämnder inom socialtjänsten, Kammarrätter, Länsrätter m.fl.

Försörjningsstöd 2008 – om ändring i socialtjänstförordning (2001:937)

Regeringen har den 6 december 2007 fattat beslut om ändring i socialtjänstförordningen som innehåller riksnormen för år 2008.

Utdrag ur socialtjänstförordningen.

2 kap.

1 § Riksnormen för beräkning av skäligen kostnader enligt 4 kap. 3 § första stycket 1 socialtjänstlagen (2001:453) grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar och delas upp på olika hushållstyper och åldersintervaller. Riksnormen för ett hushåll under 2008 utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna beräknade enligt följande tabeller.

Personliga kostnader i kronor per barn och ungdom

ej lunch 5 dagar/vecka

under 1 år	1 460
1–2 år	1 650
3 år	1 320
4–6 år	1 580

med lunch

under 1 år	1 590
1–2 år	1 810
3 år	1 480
4–6 år	1 810
7–10 år	2 020
11–14 år	2 320
15–18 år	2 610

Personliga kostnader i kronor – vuxna

Ensamstående	2 700
Sambr	4 870

Gemensamma hushållskostnader i kronor – medlemmar i hushållet

1 pers.	850
2 pers.	950
3 pers.	1 190
4 pers.	1 370
5 pers.	1 560
6 pers.	1 780
7 pers.	1 950

För hushåll med fler än sju personer beräknas kostnaden för varje tillkommande hushållsmedlem som skillnaden mellan hushåll med sex respektive sju personer.

För en vuxen person som inte är att anse som sambo, men som ingår i hushålls- gemenskap med flera personer, beräknas normen såsom personliga kostnader för ensamstående plus kvoten av de gemensamma kostnaderna för hushållet och antalet medlemmar i hushållet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008.

Riksnormens konstruktion och beräkningsunderlag

Riksnormen anger endast en totalsumma för personliga kostnader – för barn och ungdomar i olika åldersgrupper och för vuxna ensamstående respektive sambor. Beloppen för de utgiftsposter som ingår i personliga kostnader, dvs. livsmedel, kläder och skor, fritid och lek samt hygien, är inte reglerade i förordningen. Likaså anges i socialtjänstförordningen endast en totalsumma för gemensamma hushållskostnader. I denna ingår dels förbrukningsvaror för skötsel av bostad och kläder och dels avgifter för dagstidning, telefon och TV-licens. vilka beloppsmässigt inte heller är reglerade i förordningen

Riksnormen ger kommunerna möjlighet att differentiera utbetalningarna för förskolebarn med hänsyn till om de får fri lunch utanför hemmet fem dagar per vecka, t.ex. inom kommunal barnomsorg. Den lägre normen gäller inte då barnen är frånvarande p.g.a. lov, sjukdom eller liknande och därmed äter hemma. Riksnormen för barn i skolåldrarna, 7–18 år, är däremot inte differentierad med hänsyn till lunch utan beräknad så att den i

genomsnitt ska täcka lunch i hemmet under skollov och normal övrig frånvaro.

Riksnormen differentierar inte heller utbetalningarna för vuxna med hänsyn till eventuell fri lunch. Någon skillnad görs inte heller på personliga kostnader för ensamstående vuxna i enpersonshushåll jämfört med ensamstående vuxna i flerpersonshushåll.

Underlagssummor per månad för de olika utgiftsposter som ingår i riksnormen framgår av nedanstående tabell.

Personliga kostnader inom riksnormen

Barn och ungdomar Vuxna									
	Under 1 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11- 14 år	15- 18 år	Ensam- stående	Sambor
Livsmedel Ej lunch 5 d/v	570	630	630	790	-	-	-	-	-
Livsmedel Alla måltider	700	790	790	1020	1080	1 240	1 450	1 560	2 540
Kläder/skor	290	390	390	420	450	470	510	500	1010

Fritid/lek	40	130	130	240	350	420	420	390	770
Hygien	510	450	120	80	90	140	180	250	550
Barn- och ungdomsförsäkring	50	50	50	50	50	50	50		

SUMMA

Ej lunch 5 dagar/v	1 460	1 650	1 320	1 580	-	-	-	-	-
Alla måltider	1 590	1 810	1 480	1 810	2 020	2 320	2 610	2 700	4 870

Lunchkostnad ingår men barn i skolåldern, 7–18 år, förutsätts få kostnadsfri skollunch.

Gemensamma hushållskostnader inom riksnormen

Antal medlemmar i hushållet							
	1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.
Förbrukningsvaror	110	130	220	250	290	350	380
Dagstidning, telefon, TV-licens	740	820	970	1120	1270	1430	1570
SUMMA	850	950	1190	1370	1 560	1 780	1 950

I försörjningsstödet ingår också *skälig kostnader* för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring och medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. Vad som ska ingå för dessa poster bedöms individuellt men normalt ingår den faktiska kostnaden om den är skälig.

Vanliga frågor och korta svar om ekonomiskt bistånd

Här har vi samlat korta svar på de vanligaste frågorna. Om du vill ha utförligare information, ta kontakt med socialtjänsten i din kommun eller se rubriken Mer information till höger på den här sidan.

Vart ska jag vända mig?

Till socialtjänsten i kommunen där du bor. Om du tillfälligt befinner dig i en annan kommun och behöver akut hjälp, kan du vända dig till kommunen där du befinner dig.

Hur gör jag för att ansöka om bistånd?

Ring och beställ en tid för besök. Vid besöket lämnar du en ansökningsblankett och de uppgifter om din ekonomiska situation som handläggaren behöver.

Sparas uppgifter hos socialtjänsten?

Ja. Uppgifter sparar normalt i fem år och förstörs sedan.

Hur går utredningen av ansökan till?

Ansökan om bistånd ska bedömas individuellt. Handläggaren tittar på din ekonomiska situation men också på vad du själv eller socialtjänsten kan göra för att du ska bli självförsörjande.

Vad kan jag göra om jag inte får bistånd?

Du kan kräva ett skriftligt beslut som du kan överklaga. Be handläggaren om information om hur det går till.

Kan jag bli tvungen att betala tillbaka?

Ja. Till exempel om biståndet är någon typ av förskott eller om du felaktigt fått för mycket i bistånd.

Vad kan jag få bistånd till?

Du kan få bistånd till försörjningen och till annat som du behöver för att leva på en rimlig nivå.

Vem kan få ekonomiskt bistånd?**Vad krävs för att jag ska kunna få ekonomiskt bistånd?**

Ekonomiskt bistånd är tänkt att fungera som ett sista skyddsnät för den som har tillfälliga ekonomiska problem. Du har i första hand ett eget ansvar för att reda upp din situation. Socialtjänsten kan t.ex. kräva att du söker arbete och accepterar att vara med i kommunens eller arbetsförmedlingens program eller åtgärder för arbetslösa.

Socialtjänsten gör en individuell bedömning av varje ansökan. I regel har du inte rätt till ekonomiskt bistånd om du har pengar på banken eller andra tillgångar. Du ska alltså vara helt utan egna ekonomiska resurser för att ha rätt till bistånd. Du ska också i första hand söka de generella förmåner och ersättningar som du kan få, t.ex. sjukpenning, föräldrapenning, bostadsbidrag och underhållsstöd.

Kan jag få akut hjälp?

Ja, om du riskerar att annars hamna i en nödsituation. Det finns inte definierat vad som är en nödsituation utan socialtjänsten bedömer detta från fall till fall.

Vad gäller om jag är arbetslös?

Du ska vara anmäld vid arbetsförmedlingen och aktivt söka arbete. Du måste även visa att du står till arbetsmarknadens förfogande genom att vara beredd att ta de arbeten eller arbetsmarknadsåtgärder som du blir erbjuden. Arbetsmarknadsåtgärder kan vara t.ex. arbetsmarknadsutbildning, praktik, arbetsrehabiliterande åtgärder och

svenskundervisning för invandrare (sfi). Även åtgärder som kommunen erbjuder kan räknas hit.

I första hand krävs att du söker och tar lämpligt heltidsarbete. Om du inte kan få heltidsarbete direkt måste du söka och ta lämpligt deltidsarbete så länge. Du måste också vara beredd att söka arbeten utanför det yrkesområde eller den ort där du tidigare arbetat.

Vad gäller om jag är sjuk?

Socialtjänsten kräver i regel att du är sjukskriven och visar upp ett läkarintyg om du inte kan arbeta eller söka arbete p.g.a. sjukdom. Om sjukskrivningen blir långvarig kan socialtjänsten även kräva att få se läkarens plan för rehabilitering. Det är också möjligt att socialtjänsten vill ta kontakt med din läkare, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen för att få veta vilken hjälp du behöver.

Vad gäller om jag är studerande?

Socialtjänsten beviljar oftast inte ekonomiskt bistånd till studerande under terminerna. Du anses då kunna klara dig på studiemedel eller andra studiestöd. Alternativet för den som inte klarar sig på studiemedel är oftast att ta ett arbete. Om det finns särskilda skäl kan dock socialtjänsten göra undantag, t.ex. om du hamnat i en situation som du inte väntat dig.

Studiemedlen är beräknade efter terminens längd och det syns på studiemedelsbeskedet hur länge pengarna ska räcka. Under studieuppehåll gäller samma krav som för andra arbetslösa. Om du aktivt har sökt sommarjobb men inte fått något, kan du alltså ha rätt till ekonomiskt bistånd om du uppfyller övriga villkor. (Se också frågan om unga arbetslösa)

Vad gäller om jag är ung och arbetslös?

Samma regler gäller som för övriga arbetslösa (se frågan om arbetslösa). Socialtjänsten kan dessutom ställa ett särskilt krav på unga arbetslösa att de deltar i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Detta gäller:

- ungdomar under 25 år,
- personer över 25 år med särskilt behov av kompetenshöjande verksamhet och
- studerande som under studieuppehåll behöver ekonomiskt bistånd.

Om studerande söker ekonomiskt bistånd i samband med studieuppehåll får socialtjänsten alltså begära att de deltar i någon form av praktik, även om den inte behövs för studierna.

Socialtjänsten kan ge avslag på ekonomiskt bistånd om du tackar nej till praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet utan att ha ett acceptabelt skäl. Socialtjänsten kan även minska på biståndet i denna situation.

Vad gäller om jag är ung och har avbrutit gymnasiet?

Om du är under 18 år ska dina föräldrar försörja dig. Om du har fyllt 18 år kan du söka ekonomiskt bistånd och får visa för socialtjänsten att du söker arbete. Eventuellt kräver socialtjänsten att du deltar i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet (se frågan om unga arbetslösa).

Socialtjänsten kan inte kräva att du börjar i gymnasiet igen för att du ska kunna få bistånd.

Vad gäller om jag är ung och vill flytta hemifrån?

Enligt lagen är föräldrar skyldiga att försörja sina barn tills de fyller 18 år. Om du fortfarande går i skolan (gymnasiet) när du fyller 18 år

förlängs skyldigheten. Den gäller då tills du gått ut skolan, men inte efter du fyllt 21 år.

18-20-åringar som inte går i skolan kan alltså söka ekonomiskt bistånd för egen del. Men när det gäller bistånd till kostnader för eget boende har ungdomar inte någon självklar rätt till detta. Ungdomar som vill flytta hemifrån får bara hjälp till bostadskostnader när det finns starka skäl för flyttningen, t.ex. hälsoproblem. Man räknar med att ungdomar inte flyttar hemifrån förrän de kan betala för boendet själva.

Hur söker jag ekonomiskt bistånd?

Vem ska jag vända mig till?

Ta kontakt med socialtjänsten i din kommun och beställ tid för ett besök. Ofta vill socialtjänsten redan i telefon veta lite om varför du ringer. Du måste uppge namn och adress. För det mesta skickar socialtjänsten även en del skriftlig information där det står t.ex. vad du ska ha med dig vid besöket. Ofta får du också i förväg en ansökningsblankett som du ska fylla i och ta med.

Kom ihåg att säga till om du behöver en tolk.

Vilka uppgifter måste jag lämna?

En utredning om ekonomiskt bistånd är frivillig och kan inte genomföras mot din vilja. Du kan när som helst begära att socialtjänsten avbryter utredningen. Men om du vill ha ett beslut som bygger på en noggrann utredning måste du lämna uppgifter till socialtjänsten. Det gäller uppgifter om t.ex. boende och familjeförhållanden samt om alla ekonomiska förhållanden som är viktiga för bedömningen av din ansökan, t.ex. inkomster, tillgångar och utgifter.

Vad händer med de uppgifter jag lämnar till socialtjänsten?

Socialtjänsten är skyldig att skriva ned, *dokumentera*, de uppgifter som är viktiga för handläggningen av din ansökan. Det ska stå i dokumentationen t.ex. vad som har kommit fram när handläggaren kontrollerat uppgifter hos andra myndigheter och vilka beslut som har fattats. Du måste godkänna att handläggaren tar kontakt med andra myndigheter, oftast gör du det på ansökningsblanketten.

Dokumentationen ska vara korrekt och neutral och får inte innehålla uppgifter som känns kränkande. Socialtjänsten ska bara dokumentera det som betyder något för deras utredning och beslut. Du har rätt att läsa vad som har skrivits om dig och du har också rätt att få noterat om du tycker att något som står är felaktigt eller om du har en annan åsikt. Dokumentationen sparas normalt i fem år och förstörs sedan.

De uppgifter du lämnar till socialtjänsten är sekretessbelagda, dvs. får inte lämnas ut. Det finns dock undantag, t.ex. i vissa fall när polisen begär det under en utredning om brott.

Vad händer om jag lämnat felaktiga uppgifter?

Du blir tvungen att betala tillbaka bistånd som du fått pga. felaktiga uppgifter. Om du medvetet har lurat socialtjänsten betraktas det som ett misstänkt bedrägeri och kan leda till polisanmälan.

Vad ska jag ha med mig vid ett besök hos socialtjänsten?

Du måste ha med dig legitimation som visar vem du är och hyreskontrakt/hyresavi eller annat som visar var du bor och vad du betalar för bostaden. För att visa hur din ekonomiska situation ser ut kan du ta med dig kopia på bilagan till din senaste deklaration. Om du har inkomster bör du ha med dig lönebesked och avier för utbetalning av t.ex. pension, sjukpenning, föräldrapenning, underhållsstöd eller bostadsbidrag för de senaste 2–3 månaderna. Du kan även ta med dig

annat som du tror hjälper handläggaren att få en överblick över din ekonomiska situation.

När du ansöker om ekonomiskt bistånd till annat än försörjningen måste du oftast kunna visa vad det kostar genom kvitto, kostnadsförslag eller liknande. Så är det för t.ex. läkarvård, medicin, tandvård, glasögon, möbler eller annat till hemmet och flyttning. Om du är arbetslös måste du kunna visa upp besökskort från arbetsförmedlingen eller andra papper som visar att du försöker få ett arbete. Om du är sjukskriven måste du kunna visa upp läkarintyg.

Vad kan jag få ekonomiskt bistånd till?

Vad är ekonomiskt bistånd?

Ekonomiskt bistånd, eller socialbidrag som det tidigare kallades, är ekonomiskt stöd enligt socialtjänstlagen. Man kan få ekonomiskt bistånd till försörjningen och till annat som man behöver för att leva på en rimlig nivå.

Bistånd till försörjningen kallas försörjningsstöd och består av en norm (riksnormen) och skäligena (rimliga) kostnader för några andra vanliga behov, t.ex. boende och hushållsel. Utgifter som inte ingår i försörjningsstödet hör till livsföringen i övrigt. Det är sådant som inte hänger ihop med försörjningen men som ändå är nödvändigt (se också frågan om hjälp till annat).

Vad ingår i försörjningsstöd?

I riksnormen ingår kostnader för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, hälsa och hygien, barn- och ungdomsförsäkring, förbrukningsvaror, samt dagstidning, telefon och TV-avgift. Om det finns särskilda skäl kan socialtjänsten i ett enskilt fall beräkna kostnader till både högre och lägre nivå än i riksnormen. Riksnormen grundar sig på beräkningar från Konsumentverket.

I försörjningsstödet ingår också skäliga kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring och medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. Vad som kan räknas in för dessa behov bedöms individuellt men normalt räknas de kostnader du har om de är skäliga. Med skälig kostnad menas att den ligger på en rimlig nivå.

Vad ska riksnormen räkna till?

Livsmedel: Beräkningen bygger på en fyra veckors matsedel med vanliga och nyttiga rätter till frukost, lunch, middag och mellanmål. Både råvaror och halvfabrikat ingår men inte sådant som godis, snacks eller vin. Kostnaden för ensamhushåll är något högre p.g.a. att de köper mindre förpackningar och har mer svinn.

Kläder och skor: Vanliga kläder och skor för olika årstider, väder och tillfällen. Kostnader för skoreparationer, kemtvätt och tillbehör som väskor, klocka och paraply ingår också.

Fritid och lek: Vanliga fritidsaktiviteter inomhus och utomhus inklusive motion och kultur. Här ingår t.ex. medlemskap i förening/ idrottsklubb, gå på bio/hyra video, lyssna på musik, läsa böcker, cykla, simma och åka skidor eller skridskor. För yngre barn ingår också t.ex. leksaker och spel. Dyrare fritidsintressen, semester, husdjur och kostnader för dator- och TV-spel ingår inte.

Hälsa och hygien: Varor för den personliga hygien som tvål, tandkräm, tandborste och hudkräm. Kostnader för hårklippning, rakapparat och mensskydd ingår. För barn upp till tre år ingår blöjor. Hälso- och sjukvårdsprodukter, besök hos läkare och tandläkare samt läkemedel ingår inte (se också frågan om hjälp till annat).

Barn- och ungdomsförsäkring: Gruppförsäkring för sjukdom och olycksfall.

Förbrukningsvaror: Varor som behövs för att sköta om bostaden och kläder och skor, t.ex. medel för tvätt, disk och rengöring, dammsugarpåsar, glödlampor och skokräm. Toalett- och

hushållspapper, pappersservetter, plastfolie och fryspåsar, tejp m.m. ingår också.

Dagstidning, telefon, TV-licens m.m.: Prenumeration av en dagstidning, avgift för TV-licens och kostnader för telefon inklusive en del kostnader för mobiltelefon. Kostnader för brevpapper, kuvert, vykort och frimärken ingår också. Kostnader för kabel-TV, Internet och dator ingår inte.

Hur bestäms beloppen i riksnormen?

Riksnormen bestäms varje år av regeringen. De belopp som ingår i normen baserar sig på beräkningar från Konsumentverket och ska vara en vanlig konsumtionsnivå, dvs. varken minimum eller lyx. Beloppen är uppdelade på olika typer av hushåll och åldersgrupper. Socialstyrelsen informerar varje år i Meddelandeblad om beloppen i riksnormen.

Kan jag få mer i bidrag om jag har mer kostnader än vad som ingår i riksnormen?

Ja. Socialtjänsten kan i vissa fall räkna med en högre norm. En sådan höjning gör socialtjänsten i enskilda fall och efter en individuell bedömning. Exempel på situationer när normen kan höjas är om du behöver äta dyrare mat eller har extra stort behov av telefon eller fritidsaktiviteter. Du ska kunna visa för socialtjänsten att ditt behov medför högre kostnader än vad som ingår i normen. Även motsatsen gäller, dvs. att socialtjänsten i ett enskilt fall kan ge en lägre norm om det finns särskilda skäl.

Kan jag få ekonomiskt bistånd till boendekostnad även om jag bor i villa eller bostadsrätt?

Ja. Det avgörande är att kostnaden ligger på en rimlig nivå. Socialstyrelsen rekommenderar att kostnaden för boende i villa

inkluderar ränteutgifter och nödvändiga driftskostnader, t.ex. kostnader för vatten, uppvärmning, sophämtning, fastighetsförsäkring och tomträttsavgäld. I kostnaden för boende i bostadsrätt ingår ränteutgifter och månadsavgift. Avbetalning på lån (amortering) brukar man inte få hjälp med.

Vad är en rimlig boendekostnad?

Det finns inga klara och enkla regler för vad som är rimliga kostnader för boende. Enligt regeringen måste socialtjänsten göra en bedömning av vad som är rimligt i varje enskilt fall och jämföra med vad en låginkomsttagare har råd med.

Socialstyrelsen rekommenderar att socialtjänsten gör sin bedömning med hänsyn till den faktiska kostnaden för boendet och till behovet av just denna bostad. Kostnaden bör jämföras med hyran i allmännyttiga eller andra större bostadsföretag där du bor eller i närmaste tätort.

Rekommendationen bygger på tanken att detta är en form av boende som låginkomsttagare normalt har råd med.

Vilka regler gäller vid boende i andra hand?

I princip gäller samma regler som vid boende i första hand. Du ska kunna visa att du bor på adressen. Du bör vara folkbokförd (mantalsskriven) där och kunna visa upp ett hyresavtal. Avtalet bör innehålla de uppgifter som socialtjänsten behöver för att kunna bedöma om hyran är rimlig. Det gäller t.ex. storlek och standard på bostaden, om den är möblerad eller omöblerad och vad som ingår i hyran. Hur har ni kommit överens om t.ex. hushållsel och telefon? På samma sätt som vid boende i första hand kan bostadssituationen på orten eller i kommunen påverka vad som är rimlig hyra.

Socialtjänsten kan också i sin bedömning ta hänsyn till ditt behov av bostad och möjlighet att hitta en annan bostad. Om du tillhör dem som

kan få bostadsbidrag, kan socialtjänsten kräva att du har ett hyresavtal som ger rätt till bostadsbidrag.

Kan jag få hjälp till annat än försörjningen?

Ja. Du kan efter en individuell bedömning få ekonomiskt bistånd även till annat. I allmänna råd om ekonomiskt bistånd tar Socialstyrelsen upp några exempel på behov som man kan ha vid sidan av försörjningen. Det är kostnader och avgifter för t.ex.

- hälso- och sjukvård,
- tandvård,
- glasögon,
- utrustning till hemmet,
- flyttning,
- utrustning för spädbarn,
- umgängesresor,
- kommunal service,
- ansöknings- och förmedlingsavgifter,
- rekreation och
- begravning.

Denna uppräkningslista är endast exempel och det är möjligt att få ekonomiskt bistånd även till annat om man kan visa att man behöver det. Om det finns särskilda skäl kan man i speciella fall även få bistånd till skulder.

När det gäller hälso- och sjukvård och läkemedel får du normalt ekonomiskt bistånd till det som ingår i högkostnadsskyddet.

Kostnaden för tandvård bör oftast vara godkänd av socialtjänsten innan behandlingen börjar, undantagen gäller tandvård som är akut. Om behandlingen är dyr kan socialtjänsten kräva att förslaget till behandling bedöms av en annan tandläkare.

Det finns ingen allmän rätt för personer som får egen bostad att få bistånd till möbler m.m. utan det ska finnas ett särskilt skäl. Det kan

vara att du t.ex. måste flytta för att du är i en akut eller hotfull situation. Du kan också vara ung men tvungen att flytta hemifrån för att få en rimlig levnadssituation. Umgängesresor är föräldrars eller barns resor från en ort till en annan för umgänge. Med rekreation menas t.ex. reskostnader eller stughyra.

För begravning gäller att eventuella tillgångar i dödsboet i första hand ska användas för att betala begravningen. Begravningskostnaden går före andra kostnader som t.ex. obetald hyra, el, telefon eller liknande. Om socialtjänsten ger bistånd ska det räcka till en värdig begravning. Socialtjänsten ska ta hänsyn till den avlidnes och anhörigas önskemål inom rimliga gränser.

Fråga: Kan jag få låna pengar?

Nej, men i vissa fall kan du få bistånd mot återbetalning – se frågan om återbetalning.

Hur räknar man ut ekonomiskt bistånd?

Hur beräknas försörjningsstöd?

Försörjningsstödet beräknas normalt månadsvis. Först bestämmer man vilka som ingår i hushållet. I socialtjänstens beräkningar ingår gifta, sambor och registrerade partner normalt i samma hushåll och har gemensam ekonomi. Därefter räknar man ut riksnormen för hushållet. Den får man genom att lägga ihop de personliga kostnaderna för alla i hushållet med gemensamma hushållskostnader (Meddelandeblad). Genom att lägga ihop riksnormen med eventuella månadskostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring och medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa får man vad hushållet totalt behöver för att klara sig en månad. Dessa kostnader ska vara rimliga (skäliga). Hushållets behov av försörjningsstöd får man genom att dra ifrån eventuella egna inkomster. Beräkningssättet kan beskrivas så här:

Personliga kostnader

+ gemensamma hushållskostnader

+ skäliga kostnader

– inkomster

= behov av försörjningsstöd.

Varför får olika personer eller hushåll olika mycket försörjningsstöd?

Försörjningsstödet bedöms individuellt liksom övrigt ekonomiskt bistånd. Det betyder bl.a. att det beräknas efter vad var och en behöver. Ett tydligt exempel är att en barnfamilj får mer i försörjningsstöd eftersom den har större utgifter per månad än en ensamstående person. Men det betyder också att två personer i samma situation kan få olika mycket i bistånd eftersom socialtjänsten bedömer att deras behov är olika stort.

Hur påverkar inkomster och tillgångar vad jag får i ekonomiskt bistånd?

När socialtjänsten räknar ut om ett hushåll har rätt till ekonomiskt bistånd brukar man ta med hushållsmedlemmarnas alla nettoinkomster (efter skatt). Det gäller t.ex. lön eller avgångsvederlag, sjukpenning, föräldrapenning, arbetslöshetsersättning, pension, underhållsbidrag, barnbidrag eller bostadsbidrag. Det gäller normalt även t.ex. skatteåterbäring, skadestånd och ersättningar från försäkringsbolag. Om du har pengar på banken, aktier eller någon annan tillgång som är lätt att komma åt måste du i regel utnyttja den i första hand. Om du har tillgångar som är mer låsta, t.ex. hus eller bostadsrätt, kan du få ekonomiskt bistånd under en period medan du säljer tillgången eller löser ditt ekonomiska problem på annat sätt.

Kan jag få ekonomiskt bistånd om jag har en bil?

En bil är ofta en tillgång som kan säljas och ge inkomst, oavsett om den används eller inte. Socialtjänsten bedömer dock från fall till fall om bilen ska räknas som en tillgång. Man tittar bl.a. på bilens värde och hur länge du behöver ekonomiskt bistånd. Om behovet av bistånd är tillfälligt eller om du behöver bilen i ditt arbete, kan socialtjänsten acceptera att du har den kvar. Detsamma gäller om bilen är så gammal att det knappast blir någon inkomst om den säljs.

Socialstyrelsen rekommenderar att driftskostnaderna för bilen (bensin, reparationer m.m.) räknas in i ditt ekonomiska månadsbehov om du behöver bilen t.ex. i ditt arbete eller för att komma till arbetet. I andra fall får du klara av dessa kostnader på annat sätt.

Kan jag få ekonomiskt bistånd om jag har fritidshus?

Ett fritidshus är en tillgång som kan säljas och ge inkomst. En förutsättning är att försäljningen ger ett överskott, dvs. att det blir pengar över när du har betalat av eventuella lån på huset. Oftast accepterar socialtjänsten att du har ett fritidshus om du endast behöver ekonomiskt bistånd en kort period, dvs. högst fyra månader.

Kan jag få ekonomiskt bistånd om jag har villa eller bostadsrätt?

En villa eller bostadsrätt är i princip en tillgång som kan säljas och som därför kan påverka din rätt till ekonomiskt bistånd.

Socialstyrelsen har rekommenderat att villan eller bostadsrätten bara ska räknas som en tillgång om ditt behov av bistånd blir långvarigt, dvs. längre än fyra månader. En förutsättning för försäljning är att det blir ett överskott, dvs. att det blir pengar över efter att du har betalat av eventuella lån på huset.

Socialtjänsten måste alltid göra en bedömning i det individuella fallet. Det kan finnas skäl till att du inte bör sälja din bostad. Sådana skäl kan vara att det är svårt att få en ny bostad, att bostaden är svår att sälja

eller att flyttningen på något annat sätt är olämplig för dig eller din familj. Om du ändå blir tvungen att sälja villan eller bostadsrätten rekommenderar Socialstyrelsen att du får rimlig tid på dig, vilket är minst fyra månader.

Kan jag bli skyldig att betala tillbaka?

Ja. Enligt reglerna i socialtjänstlagen får socialtjänsten i vissa fall kräva tillbaka pengar som har betalats ut. Det gäller om biståndet var förskott på t.ex. utbetalning av lön, sjukpenning, pension eller bostadsbidrag, om den som fått biståndet är indragen i en arbetskonflikt, t.ex. en strejk, om den som fått biståndet har pengar men tillfälligt inte kan komma åt dem p.g.a. strejk, dataproblem e.d. eller om biståndet var felaktigt på grund av misstag eller oriktiga uppgifter. Det gäller även om socialtjänsten har gjort fel och betalat ut för mycket. Det kan därför vara viktigt att kontrollera utbetalningar från socialtjänsten så att du inte blir återbetalningsskyldig. För att socialtjänsten ska kunna kräva tillbaka pengar måste det finnas ett skriftligt beslut. Där ska det stå varför pengarna ska betalas tillbaka och du ska ha fått en kopia på beslutet.

Vid sidan av reglerna i socialtjänstlagen har socialtjänsten rätt att enligt lagen om allmän försäkring få tillbaka pengar om det ekonomiska biståndet var förskott på en retroaktiv utbetalning av månadsersättning som du ansökt om hos försäkringskassan. Det kan vara t.ex. pension, aktivitetsersättning, sjukersättning, sjukpenning, bostadsbidrag eller underhållsstöd. I dessa fall kräver socialtjänsten tillbaka pengarna direkt från försäkringskassan.

Vad kan jag göra om socialtjänsten säger att jag inte har rätt till ekonomiskt bistånd?

Vad kan jag göra om socialtjänsten säger att jag inte har rätt till ekonomiskt bistånd?

Du har alltid rätt att lämna in en ansökan och få den prövad.

Socialtjänsten är skyldig att hjälpa till med ansökan om det behövs. Du har även rätt att få ett skriftligt beslut som du kan överklaga.

Kan jag överklaga socialtjänstens beslut?

Ja, du kan överklaga om du inte är nöjd med beslutet. Det gäller också om du fått bara delvis avslag. Du måste dock överklaga inom tre veckor från att du fått beslutet.

Ett överklagande innebär att domstolen prövar om socialtjänstens beslut är riktigt. Domstolen kan ändra beslutet och socialtjänsten måste rätta sig efter domstolen. Blir du missnöjd också med länsrättens beslut kan du gå vidare och överklaga till kammarrätten och slutligen till Regeringsrätten. I dessa fall bestämmer domstolen själv om den ska ta upp överklagandet (s.k. prövningstillstånd).

Socialtjänsten ska informera dig om hur allt går till och även hjälpa dig om du behöver det.

Hur överklagar jag?

Ett överklagande ska vara skriftligt. Någon särskild blankett behövs inte och överklagandet kan göras mycket enkelt. Det viktiga är att du talar om vilket beslut du överklagar och vad du tycker är fel. Behöver du hjälp med överklagandet är socialtjänsten skyldig att ge dig hjälp. Skicka överklagandet till det socialtjänstkontor som beslutat i ditt ärende. Det måste ha kommit dit senast tre veckor efter att du fick beslutet.

Pensionärer med låga inkomster.

Kopia av sidorna 59-76 i

Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift. (<http://winnell.com/omr36-39k.pdf>)

Kopior av omr36-39k.pdf gick till partiledare m fl.

Pensionärer med låga inkomster.

* Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:

“16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §. Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (~~strykes: och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (~~strykes: som utgör permanentbostad för den sökandes make~~”).

Strykningarna bör gälla åtminstone pensionärer födda 1937 eller tidigare och gälla snarst möjligt.

* I systemet för fastighetsskatter bör reduktion av fastighets-skatt gälla också åtminstone för fritidshus som pensionärer födda 1937 eller tidigare har, och som permanentbor i bostad med hyresrätt od.

Reglerna för skattereduktion för fastighetsskatt kan i lagen (2001:906) i princip få följande lydelse: “Reglerna för skatte-

reduktion gäller permanentbostaden och de gäller småhus som inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt samt gäller för fritidsfastighet som ägs av pensionär vilken inte har sin permanentbostad i fastighet som ger pensionären rätt till skatte-reduktion.” (Eventuellt bara “pensionärer födda 1937 eller tidigare.)

*** Dessutom bör genomföras andra ändringar**

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär.

10% och 370 000 kr kan gälla som ett första steg och borde kunna träda i kraft åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsstadiet har marginaleffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör fr o m 1 jan 2005 som ett steg till förbättringar införas ett fribelopp för kapitalinkomster på 10000 kr.

* Marginaleffekterna av pensionsinkomster är i många fall mycket höga, isynnerhet vid låga pensioner. Systemet med två avtrappningsfaktorer 62% och 50% medför högre marginaleffekter, upp till 97,2%, vid lägre än vid högre pensioner, vilket inte är bra. Det medför också att marginaleffekten för kapitalinkomster blir högre vid lägre inkom-

ter, vilket inte heller är bra.

De som har bostadstillägg bör helst ha samma marginaleffekt och ska det vara någon skillnad bör det vara lägre marginaleffekt vid lägre pensioner, inte lägre vid högre pensioner. Jag har gjort ett förslag med bara en faktor på 57%, som finns redovisad i mina utredningar nu. Maximalt bostadstillägg för ensam avtrappas då mellan inkomster 85281 och 171492 och för make mellan 76046 och 119162. Maken ligger längre ner i skatteskalen och får lägre skatter och marginal-effekter än ensam.

*** Sven-Olof Lodin, fd professor i finansrätt, expert till Äldreberedningen och Carl-Johan Åberg, fd vd för AP-fonden, har påpekat att staten tar ut 24,26 procent i löneskatt på de arbetsinkomster som äldre personer har.** De menar att det medfört en helt oförsvarbar överbeskattning av pensionärerna. De menar att de pensionerades arbetsinsatser fortfarande är önskvärda, och föreslår, att löneskatten tas bort helt eller sänks till 10%.

Vill statsmakterna öka incitamentet för arbetsgivarna och de anställda att vara kvar i jobbet då bör avgiften sänkas till noll, att försvara sig med att man inte har råd att ändra löneskatten visar bara att man inte förstått eller velat förstå problemet, menar de.

Jag har undersökt hur löneskatten slår i ett litet fall där en pensionär har en utbetalad ATP-del på 36549 och av det får behålla 3576 kr (9,8%). Han vill bättra på sin ekonomiska situation och tar ett förvärvsarbete och tjänar 2000 kr. På det betalar han löneskatt (som sedan får dras av) och av de 2000 kronorna får han efter skatt och bidragsminskning behålla 43 kr. Marginaleffekten blir 97,9%

Sänks löneskatten till 10% får han behålla 50 kr, marginaleffekt 97,5%. Tar man bort löneskatten helt blir marginaleffekten 97,2%.

I det här fallet spelar det just ingen roll om man tar bort löneskatten eller ej för man kan räkna med att pensionären inte är så dum att han tar detta jobb om han är tvungen deklarerar det. Han försöker ordna det som ett svartjobb, men det går inte alltid att göra så.

Om det ska löna sig för pensionärer med bostadstillägg att förvärvsarbete legalt måste det rejäla tag i tilläggssystemet. Om pensionären i inkomstskikt med bostadstillägg tjänar 2000 kr måste han få behålla åtminstone hälften och med skatt 25,6-32-35,2% får inte tilläggsminskningen vara större än ca 18% eller ca en tredjedel av den ordinarie tilläggsminskningen. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör bara 30% av förvärvsinkomsten påverka bostadstillägget.

I samband med småhus finns två sätt att bo.

(8 april 2004).

Det ena sättet är att man bor i en villa, och vanligen är en sådan tämligen rymlig och större än det minsta rimliga. Reglerna för bostadsbidrag till villaboende är generösa. Garage, bilplats stor källare-våning od räknas inte som förmån.

Det andra sättet är att man bor i en liten hyreslägenhet och har ett fritidshus vid sidan om för kontakt med naturen. Den som bor i villa får bostadsbidrag för den stora bostaden, den som har fritidshus får inget bostadsbidrag för fritidshuset.

Pensionärer med låga inkomster, med fritidshus kan räknas ha haft dem under en stor del av livet, troligen ofta byggt dem själva långt tillbaka i tiden och huset ingår i levnadsättet. De har ådragit sig stora taxeringsvärden på grund av att andra sålt hus dyrt. Budgeten tillåter bara en liten billig permanentbostad-hyreslägenhet. Det är inte troligt, att nyblivna pensionärer med BTP skaffar fritidshus.

Taxeringsvärdena har höjts så att fastighetsskatterna stigit. Pensionärerna med inkomster i skikt som ger bostadstillägg har svårt betala dessa höjningar, än mindre betala minskningar av bostadstilläggen. Fritidshusen är vanligen sådana att de bebos bara en del av året. Tillsammans med andra pålagor på fritidshusen blir det en dryg kostnad räknat per boendemånad, och man kan räkna med att fritidshusägare i inkomstskikt med bostadsbidrag måste sänka sina hushållskostnader mer än rimligt för att kunna ha råd ha husen om det överhuvudtaget är möjligt att ha dem kvar.

Taxeringsvärdena i fritidshusen är fiktiva värden, som inte motsvaras av några verkliga inkomster. Enda sättet att få ut några pengar från

fritidshusen är att sälja dem. (En pensionär med låg inkomst får vanligen inte låna på husen). Men det är olämpligt att genom minskning av bostadsbidragen för fritidshusägare tvinga dem att sälja husen. De bör få ha den stimulans som fritidshusen ger. Det finns i så fall lika goda skäl att på samma sätt sänka bostadstilläggen för dem som bor i villor.

Jämför två fall för ensam pensionärer med låga inkomster:

1) pensionär som bor i en liten hyreslägenhet och har ett genomsnittligt fritidshus med taxeringsvärde 460 000. Inget på banken. På grund av fritidshuset minskas bostadstillägget: Fritidshuset anses ge en inkomst på 15% av 360 000 = 54 000. Bostadstillägget minskas med 62% av 39300 = 24366 plus 50% av 14700 = 7350, Summa bidragsminskning. 31 716 kr. Ingen reduktion av fastighetsskatten.

2) pensionär som permanentbor i en villa med samma eller högre taxeringsvärde. Ingen minskning av bostadstillägget. Men reduktion av fastighetsskatten med uppemot 3000 kr om taxeringsvärdet är 762000 kr = genomsnitt för permanentboendehus.

Skillnaden till fritidshusägarens nackdel är i runda tal 35 000 kr per år. För pensionären med fritidshus innebär det katastrof, pensionären kan inte öka sina disponibla inkomster genom förvärvsarbete eftersom det intjänade till nära 100% försvinner i skatt och minskning av bostadstillägg.

I det närmast följande beskrivs några händelser i bostadstilläggens historia från 1990 års skattereform till den katastrofala propositionen 2000/01:140 Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.

Viktiga händelser i bostadstilläggs historia. (8 april 2004).

I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

Bl a infördes regler om kapital som ska påverka pensionärernas bostadstillägg, BTP. Från min sida 2275: **Efter den 1 januari 1990 gällde att förmögenhet i form av privatbostadsfastighet eller privatbostad inte skulle påverka inkomstberäkningen för bostadstillägg om bostaden beboddes av pensionären:**

“Ett småhus eller en bostadsrätt pensionären bor permanent i och som pensionären söker bostadstillägg för skall således inte påverka årsinkomsten och därmed inte heller minska bostadstilläggets storlek. Inte heller skuld på sådan bostad påverkar inkomstberäkningen. **När det gäller privatbostadsfastighet eller privatbostad som pensionären inte bebor men har för privat bruk (fritidsfastighet) gäller samma regler, dvs. inte heller sådan bostad påverkar inkomstberäkningen”**

En orsak till att fritidsfastigheter var undantagna från inkomstprövningen var att en sådan fastighet inte inbringar någon verklig inkomst. Det ansågs rimligt att utforma inkomstprövningen i större utsträckning med hänsyn till faktisk inkomst än med hänsyn till möjlig inkomst, det var önskvärt att göra inkomstprövningen efter faktisk inkomst.

1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort. Från mina sidor 2914-2915:

I mitt brev till bl a statsministern den 10 mars 1995, med sidorna 1926-1952 behandlade jag pensionärsproblem. Regeringen föreslog vid den tiden v/issa försämringar för pensionärerna, men föreslog också, att den skärpningsregeln i bostadstilläggsystemet skulle tas bort. Som kapitalinkomster räknades 5% av kapitalen plus (skärpnings-

regeln) 10% av kapital över 75000 för ensam. Dessa 10% skulle alltså avskaffas, vilket var ett bra förslag. På mina sidor 1934-1936 skrev jag:

“Sverker Olofsson på TV och Pia Nilsson på posten och skärpningsregeln.

Sverker Olofsson sköter TV2-programmet ”Plus” som nu går på måndagar. Han granskar konsumentproblem och avslöjar många dumheter, men i programmet den 27 februari och den 6 mars 1995 har han gett sig in på problem om pensionärernas kapitalinkomster han uppenbarligen inte behärskar. Och han har gjort det med hjälp av postens familjeekonom Pia Nilsson. Pia Nilsson har sagt att regeringens förslag är orättvist därför att pensionärer med förmögenheter på 1,5 miljoner kr kan få bostadsbidrag om skärpningsregeln tas bort. Sverker Olofsson har okritiskt anammat Pia Nilssons åsikt i detta.

Pia Nilsson blandar ihop olika saker:

- * Ett problem är om marginaleffekter ska tillåtas gå över 100%,
- * ett annat är belastningen i allmänhet på pensionärerna. Pia Nilsson menar att regeringens förslag ger en omvänd Robin Hood-effekt som tar från de fattiga och ger åt de rika. Pia Nilsson ogillar att man sänker marginaleffekterna till under 100% från procenttal som kan gå upp över 300 % och därmed ‘ger till de rika’.

Men borttagandet av skärpningsregeln innebär inte att man ‘tar från de fattiga och ger åt de rika’. Skärpningsregeln är ett gammalt problem, som inte har med dagens åtstramningar att göra. Skärpningsregeln bör tas bort så fort som möjligt från den 1 juli 1995 så att marginaleffekterna i möjligaste mån kommer ner under 100%.

Talet om att bostadsbidrag kan gå till dem som har förmögenheter på 1, 5 miljoner kr om man tar bort skärpningsregeln är illa genomtänkt. Antalet personer med förmögenheter på 1,5 miljoner kr och mer är litet, antalet pensionärer med detta är ännu mindre och antalet pensionärer med denna förmögenhet och inkomster som är så låga att de kan få BTP är försvinnande litet, nära noll. Längre bort i det följande redovisar jag förmögenhets- och inkomststrukturer.

De nu gällande förmögenhetsgränserna för skärpningsregeln sattes 1975 då penningvärdet var drygt fyra gånger större än nu. KPI 1975 var 347 (1949=100%), i november 1994 1432 och kan 1996 antas bli 1496, dvs 4,3 gånger större än 1975. En uppräkningsgräns efter KPI skulle ge ca 325 000 för ensam och ca 520 000 för två makar. En sådan uppräkningsgräns skulle dock innebära att nästan inga skulle utsättas för skärpningsregeln och då är det bättre att slopa den helt, så som regeringen föreslår.....

Skärpningsregeln har betydelse mest i fall med lägre förmögenheter. Pia Nilsson vill förhindra förbättringar för dem och gör det genom att utmåla ett exempel med en pensionär som har en förmögenhet på 1,5 miljoner kr och inte har några andra inkomster och som knappast existerar....”

Resultatet av Sverker Olofssons och Pia Nilssons ingripande blev, att centerpartiet förhindrade borttagandet av skärpningsregeln.

Vid denna tid gällde fortfarande reglerna om att taxeringsvärden på privatbostäder, inklusive fritidshus, inte skulle påverka bostadstillägget.

Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.

Regeringens förslag att i inkomstunderlaget för pensionärernas bostadstillägg skulle läggas in taxeringsvärdena för pensionärernas fritidshus .

I mitt brev till socialförsäkringsutskottet den 21 maj 1996, med sidorna 2241-2270, lämnade jag förslag med anledning av regeringens förslag för pensionärer i prop 1995/96:150.

Jag skrev i början :

” Regeringens förslag om att i inkomstunderlaget för pensionärernas bostadstillägg lägga in taxeringsvärdena för pensionärernas fritidshus är mildt sagt synnerligen olämpligt och bör ej genomföras.

... I brevet nu belyser jag pensionärernas förhållanden och ger många

förslag om hur regeringens förslag till besparingar på pensionärerna ska ersättas av andra besparingar.”

I budgetpropositionen 1996/97:1 återkom regeringen med samma förslag om fritidshus.....

Regeringen anger i sin proposition att förslaget om fritidshusen ska inbringa staten 200 miljoner kr, men inga redo-visningar finns om hur det beräknats och det finns inget om konsekvenser i individuella fall.”

I intervju av Thomas Hempel i P1: statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen

Intervjun sändes i P1 den 17 april 1996 kl 6.15, kl 6.40, kl 7.20, kl 8.03, 9.04 och förmodligen fler gånger än så.

Beträffande förslagen om pensionärernas bostadsbidrag sa statsministern Göran Persson bl a : ”Jag önskar att vi kunde ha detta gjort....Skulle man hitta en annan metod att ta ut detta i form av besparingar är jag övertygad om att vi är öppna för det.”

Men det blev inga förbättringar av regeringens förslag.

(Statsminister Göran Persson menade i TV-programmet “Värsta språket” den 18 mars 03 att han kan eller känner till hundratals sätt att svara intervjuare med svar som inte förpliktigar till något, men så att det kan verka som ett rejält svar. Man får hoppas, att hans svar i det här fallet var allvarligt menat och inte bara en undanflykt.)

I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar. Propositionens titel: Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.

Se brevet till statsminister Göran Persson den 2 mars 2002 med sidorna 3123-3161.

I propositionen 2000/01:140 : Skärpningsregeln för kapital höjs från 10% till 15%, dvs en ökning till 150% av nuvarande, avtrappningsfaktorn för botilläggen från 40% till 62%, dvs en ökning till 155% av nuvarande. Avtrappningsfaktorn för kapital stiger i propositionen till 155% av 150% av nuvarande till 232,5% av nuvarande, dvs avtrappningsfaktorn ökar till mer än det dubbla.

Kapital i pensionärernas privatbostäder (villor för permanentboende och fritidshus) bör ej påverka bostadstillägget. Skärpningsregeln kommer då att ha betydelse för kapital på bank o d.

Förmögenhetsgränsen 75000 för ensam för skärpningsregeln sattes 1975 då penningvärdet var större än nu. KPI 1975 var 347 (1949=100%), i april 2002 272,9 (1980=100) = $272,9 \times 5,71 = 1558$ (1949=100), dvs 4,49 gånger större än 1975. En uppräknings av förmögenhetsgränsen efter KPI skulle i april 2002 ge ca 337 000 för ensam och ca 539 000 för två makar.

Förmögenhetsgränsen för skärpningsregeln bör för ensam vara minst 337 000, säg minst 350 000. Bättre är att slopa skärpningsregeln helt, så som regeringen var inne på 1995.

Man bör komma ihåg att pensionärer med BTP har enormt höga marginaleffekter för pensioner, ca 93%, och för arbetsinkomster kan de gå upp över 100%.

Icke-pensionärer och pensionärer med höga inkomster (utan BTP) betalar 30% kapitalinkomstskatt medan pensionärer med låga inkomster nödgas betala många hundratals procent av en kapitalinkomst i skatt och minskning av BTP.

I regeringens proposition 2001/02:140 ökas låginkomstpensionärernas kapitalinkomstbeskattning (skatt och bidragsminskning) till mer än det dubbla.

På sid 3147-3148 tog jag in statminister Göran Perssons beskrivning av hur goda de svenska statsfinanserna är, så att förbättringar för låginkomstpensionärerna borde ske, och på sid 3148-3149 tog jag in delar av det nyligen antagna socialdemokratiska partiprogrammet, där det talas om solidaritet o d, som borde omsättas i praktisk handling när det gäller låginkomstpensionärerna:

“Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål....

Detta gemensamma bästa förutsätter solidaritet. Solidaritet är den sammanhållning som kommer ur insikten att vi alla är ömsesidigt beroende av varandra, och att det samhälle är bäst, som byggs i samverkan i ömsesidig hänsyn och respekt.” Och så vidare.....

Avtrappningen för fritidshus kan ses som en extra fastighetsskatt.

Skärpningsregeln innebär att 15% av taxeringsvärdena ska tas upp och botillägget minskas med 62% av det, dvs botillägget minskas med 9,3% av taxeringsvärdet. Om den vanliga fastighetsskatten är 1,2 % blir summa fastighetsskatt i förekommande fall för pensionär med fritidshus $1,2 + 9,3 = 10,5\%$, dvs 9 gånger så mycket som den vanliga fastighetsskatten.

(2002 var fastighetsskatten 1,0% . Summa fastighetsskatt i förekommande fall för pensionär med fritidshus $1,0 + 9,3 = 10,3\%$, dvs 10 gånger så mycket som den vanliga fastighetsskatten.)

Kommentar 051122:

Vid fastighetstaxeringarna av småhus som påbörjats hösten 2005, då husägarna fått taxeringsförslag, har det visat sig att höjningarna i många fall är mycket stora, inte ovanligt med ökning uppemot 200%.

Med genomsnittligt fritidshus med taxeringsvärde 460 000 (2004): En ökning 200% innebär en ökning av fastighetsskatten: med 9200 kr.

Avskrift av brev

“ Till statsminister Göran Persson.

Jag ber här med e-post till Statsrådsberedningen
<registrator@primeminister.ministry.se>
få lämna några sidor om vad som just nu bör göras för pensionärer
födda 1937 eller tidigare.

Det mest angelägna nu är att ändra reglerna för pensionärer med
låga inkomster och fritidshus:

*** Det första som behöver göras är att ta bort regeln i
bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden
för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna
ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag
(2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:**

“16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för
förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan
om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna para+graf och 17
§.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt
lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bort-
seende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privat-
bostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen
(1999:1229) (~~strykes: och som utgör den sökandes permanent-
bostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som
har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om
värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (~~strykes: som
utgör permanentbostad~~) för den sökandes make”.

Strykningarna bör gälla åtminstone pensionärer födda 1937 eller
tidigare och gälla snarast möjligt, förslagsvis från 1 juli 2004.

*** I systemet för fastighetsskatter bör reduktion av fastighetsskatt
gälla också åtminstone för fritidshus som pensionärer födda 1937
eller tidigare har, och som permanentbor i bostad med hyresrätt
od. Detta bör kunna träda i kraft 1 juli 2004.**

Reglerna för skattereduktion för fastighetsskatt kan i lagen
(2001:906) i princip få följande lydelse: “Reglerna för skatte-
reduktion gäller permanentbostaden och de gäller småhus som
inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt samt gäller för fri-
tidsfastighet som ägs av pensionär vilken inte har sin per-
manentbostad i fastighet som ger pensionären rätt till skatte-
reduktion.” (Eventuellt bara “pensionärer födda 1937 eller tidigare.)

*** Dessutom bör genomföras andra ändringar enligt förslag på
sidorna i det följande.**

Sid

3550-3556 Skattereduktion för fastighetsskatt.

3557 Uppgörelse mellan s, v och mp.

3377-3379 Behövliga åtgärder

3380-3459 Sven Wimmell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller
tidigare.

Kopia av detta brev går till:

Finansminister Bosse Ringholm. Finansdepartementet

<registrator@finance.ministry.se>

Samordningsminister Pär Nuder. Statsrådsberedningen

<registrator@primeminister.ministry.se>

Socialminister Lars Engqvist. Socialdepartementet

<registrator@social.ministry.se>

Barn- och familjeminister Berit Andnor. Socialdepartementet

<registrator@social.ministry.se>

Folkhälso- och socialtjänstminister Morgan Johansson.

Socialdepartementet <registrator@social.ministry.se>

Jämställdhets- och demokratiminister Mona Sahlin.

Justitiedepartementet <registrator@justice.ministry.se>

Kulturminister Marita Ulvskog. Kulturdepartementet

<registrator@culture.ministry.se>

Socialdemokraternas partisekreterare.

"Socialdemokr.Partistyrelsen" <info@sap.se>

Vänsterpartiledare Lars Ohly. Vänsterpartiet

<vansterpartiet@riksdagen.se>

Miljöpartiets språkrör. Miljöpartiet <info@mp.se>

Moderatledare Fredrik Reinfeldt. moderaterna i riksdagen

<info@moderat.se>

Fp-ledare Lars Leijonborg. "folkpartiet@riksdagen.se"

<folkpartiet@riksdagen.se>

Kd-ledare Göran Hägglund. kristdemokraterna

<info@kristdemokraterna.se>

Centerledare Maud Olofsson. centerpartiet i riksdagen

<centerpartiet@riksdagen.se>

(Sidorna 3377-3459 gick den 8 februari 2004 till samma personer som detta brev, men beträffande v och kd till dåvarande partiledarna.

Stockholm den 8 april 2004

Sven Winnell

Ì Fyrverkarbacken 40.

112 60 stockholm.

Sid 3549

"Skattereduktion för fastighetsskatt. (8 april 2004)

Från statsrådsberedningen har jag fått följande meddelande:

"Subject: SB2002/10933

Date: Thu, 21 Nov 2002 10:59:27 +0100

From: anders.ekman@primeminister.ministry.se

To: sven.winnell@telia.com

Hej Sven,

Tack för ditt e-brev, som statsminister Göran Persson har bett mig besvara.

Jag har läst igenom ditt e-brev och vill kommentera frågan rörande begränsningsregeln. Du för fram att begränsningsregeln även ska gälla för pensionärers fritidshus. I dagarna har finansminister Bosse Ringholm ställt sig positiv till en ett sådant förslag. Den närmare utformningen av förslaget kommer dock presenteras då Egendoms-skattekommittén är klar med sitt arbete.

Med vänlig hälsning

Anders Ekman

Politiskt sakkunnig

Statsrådsberedningen"

I Egendomsskattekommitténs betänkande SOU 2004.36 står på sid 135 om skattereduktion för fastighetsskatt:

"Reglerna gäller endast permanentbostaden och de gäller småhus som inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt. Fritidsfastigheter omfattas inte. Reglerna är tillämpliga för permanentbostäder med taxeringsvärden mellan 280 000 kronor och tre miljoner kronor. Om värdet på bostaden är högre än tre miljoner kronor kan man få del av begränsningsregeln för den fastighetsskatt som betalas för taxeringsvärdet upp till tre miljoner kronor. För taxeringsvärden över tre miljoner kronor betalas vanlig fastighets-skatt på 1 procent."

Del av sid 3550.

Fortsättning t o m sid 3556 lagtexter o d om fastighetsskatter, ej med.

Andra påpekanden o förslag. (8 april 2004.)

Del av sid 3557 :

Statens kostnader för behövliga åtgärder för pensionärer födda 1937 eller tidigare är av marginell karaktär och bör ses i sammanhang med andra kostnader, t ex:

Ensam icke-pensionär med årsinkomst på 600 000 kr och med överskott i hushållsbudgeten på mer än 200 000 kr kan nu få skatterabatt för fastighetsskatt medan en ensam pensionär med låg inkomst och med genomsnittligt fritidshus nu går med stort underskott i hushållsbudgeten.

Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004 och med ett fritidshus med genomsnittligt taxerinÅgsvärde för fritidshus.

Sammanställning av resultatet. Ensam med lägsta pension 85 729 kr och med fritidshus.

Fastighetsskatt	4 600 kr
Minskning bostadstillägg	31 716
Summa	36 316
Utan fritidshus överskott	6 191
Med fritidshus underskott	30 125 kr
Drift och underhåll säg	5 400
Underskott	35 125 (Betalar inkomstskatt
20544+fast.sk=25144 kr)	

Utan minskning av bostadstillägget skulle överskottet 6191 kr räcka till fastighetsskatten och till 1591 kr för drift och underhåll.

Fall med ensam pensionär med fritidshus och inkomst 50 000 kr högre än lägsta pension

Underskottet blir 112674-95321=17353 kr och samtidigt betalas 40408 kr i skatter.

Del av sid 3377:

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär.

10% och 370 000 kr kan gälla som ett första steg och borde kunna träda i kraft 1 januari 2005 åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har marginaleffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör fr o m 1 jan 2005 som ett steg till förbättringar införas ett fribelopp för kapitalinkomster på 10000 kr.

* Marginaleffekterna av pensionsinkomster är i många fall mycket höga, isynnerhet vid låga pensioner. Systemet med två avtrappningsfaktorer 62% och 50% medför högre marginaleffekter, upp till 97,2%, vid lägre än vid högre pensioner, vilket inte är bra. Det medför också att marginaleffekten för kapitalinkomster blir högre vid lägre inkomster, vilket inte heller är bra.

De som har bostadstillägg bör helst ha samma marginaleffekt och ska det vara någon skillnad bör det vara lägre marginaleffekt vid lägre pensioner, inte lägre vid högre pensioner. Jag har gjort ett förslag med bara en faktor på 57%, som finns redovisad i mina utredningar nu. Maximalt bostadstillägg för ensam avtrappas då mellan inkomster 85281 och 171492 och för make mellan 76046 och 119162. Maken ligger längre ner i skatteskalen och får lägre skatter och marginaleffekter än ensam.

Bör kunna gälla åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare från 1 jan 2005.

Summa margineffekt 2004. (Från sid 3405)

Här gäller beloppsgränserna för bostadstillägg fall med maximalt tillägg.
Tabellen avser kommunalskatt, statlig skatt 200 kr tillkommer för alla.

Ensam.

Inkomst kr per år	Marginalskatt
161700- 58577	32%
58577-106896	25,6%
106896-121830	32%
121830-269991	35,2%
269991-	32%
	Minskning botillägg
- 85281 kr	0%
85281-124581	62%
124581-174129	50%
174129-	0%

Summa margineffekt	Kvar efter skatt och bidragsminskning
16700- 58577	32%
58577-85281	25,6%
85281-106896	25,6+62=87,6%
106896-121830	32+62 = 94%
121830-124581	35,2+62=97,2%
124581-174129	35,2+50=85,2%
174129-269991	35,2%
269991-291800	32%
291800-441300	32%+ statlig 20%
441300-	32%+ statlig 25%

85281 ger kvar = folkpension+ptillskott
21615 x 0,124 = 2680 kr För ATP-del
14934 x 0,06 = 896 kr För ATP-del
2751 x 0,028 = 77 kr För ATP-del
49548 x 0,148 = 7333 kr För ATP-del

Make.

Inkomst kr per år	Marginalskatt
16700- 58577	32%
58577-106896	25,6%
106896-121830Y	32%
121830-269991	35,2%
269991-	32%
	Minskning botillägg
- 76046 kr	0%
76046-115346	62%
115346-115766	50%
115766-	0%

Summa marginaleffekt	Kvar efter skatt och bidragsminskning
16700- 58577	32%
58577-76046	25,6%
76046-106896	25,6+62=87,6%
106896-115346	32+62 = 94%
115346-115766	32+50 =82%
115766-121830	32%
121830-269991	35,2%
269991-291800	32%
291800-441300	32%+statlig 20%
441300-	32%+ statlig 25%

Det är anmärkningsvärt att de som har låg ATP har marginaleffekt ensam 87,6-94,2-97,2% medan de som har högre ATP har 85,2%. Makar: 87,6-94% respektive 82%. Om man sänkte marginaleffekten för bostadstilläggen till 57% i första skiktet skulle det bli ensam 82,6-89,2-92,2 för lägre ATP och 85,2 för högre, samt makar: 82,6-89% för lägre ATP och 82% för högre.

Ett alternativ med bara en faktor 57% för avtrappning av bostadstillägg. (Från sid 3406)

Ensam: Maximalt bostadstillägg 49140 kr (med hyra 4500 kr per månad) minskas med 57% av 39300 i det första avtrappningsskiktet =22401 kr. Återstår bostadstillägg 26739. Avtrappningen av det tar en inkomst på 46911 kr (57% av 46911 kr är 26739). Inkomstskikten blir:

Fribelopp	85281 kr
Första skiktet	39300 (85281-124581)
Andra skiktet	46911 (124581-171492)
Summa inkomst	171492 kr (174129 i gällande system)

Make: Maximalt bostadstillägg 24576 kr (med hyra 4500/2 kr per månad) minskas med 57% av 39300 i det första avtrappningsskiktet =22401 kr. Återstår bostadstillägg 2175 kr. Avtrappningen av det tar en inkomst på 3816 kr (57% av 3816 kr är 2175). Inkomstskikten blir:

Fribelopp	76046 kr
Första skiktet	39300 (76046-115346)
Andra skiktet	3816 (115346-119162)
Summa inkomst	119162 kr (115766 i gällande system)

Ensam. Skatt plus avtrappning bostadstillägg 57%.

Summa margineffekt		Kvar efter skatt och bidragsminskning	
16700- 58577	32%		
58577-85281	25,6%	85281 ger kvar=folkpension+ptillskott.Gällande	
85281-106896	25,6+57= 82,6%	21615 x 0,174 = 3761 kr	För ATP-del (2680)
106896-121830	32+ 57= 89%	14934 x 0,11 = 1643 kr	För ATP-del (896)
121830-124581	35,2+57= 92,2%	2751 x 0,078 = 216 kr	För ATP-del (77)
124581-171492	35,2+57= 92,2%	49548 x 0,078 = 3865 kr	För ATP-del ()
171492-174129	35,2%	2637 x 0,648 = 1709 kr	För ATP-del (7333)
174129-269991	35,2%	Summa 11194 kr	o(10986)
269991-291800	32%	Av inkomstök. 12,6%	12,4%
291800-441300	32%+ statlig 20%		
441300-	32%+ statlig 25%		

Make. Skatt plus avtrappning bostadstillägg 57%.

Summa marginaleffekt		Kvar efter skatt och bidragsminskning	
16700- 58577	32%		
58577-76046	25,6%	76046 ger kvar=folkpension+ptillskott.Gällande	
76046-106896	25,6+57= 82,6%	30850 x 0,174 =	5368 kr För ATP-del (3825)
106896-115346	32+ 57= 89%	8450 x 0,11 =	930 kr För ATP-del (507)
115346-115766	32+ 57= 89%	420 x 0,11 =	46 kr För ATP-del (76)
115766-119162	32+ 57= 89%	3396 x 0,11 =	374 kr För ATP-del (2309)
119162-121830	32%	Summa	6718 kr (6717)
121830-269991	35,2%	Av inkomstök. 15,6%	15,6%
269991-291800	32%		
291800-441300	32%+statlig 20%		
441300-	32%+ statligp 25%		

Marginalskatterna för de högsta inkomsterna är mycket lägre än effekterna vid tillägg 57%.

Ensam: Vid inkomst 174129 där avtrappningen är avslutad i gällande system blir efter skatt och bidragsminskning kvar av ATP-delen i gällande system 10986 kr och i förslaget med en avtrappningsfaktor 57% 11194 kr.

Make: Vid inkomst 119 162 kr där avtrappningen är avslutad i förslaget med avtrappning 57%blir kvar av ATP-delen efter skatt och bidragsminskning 6717 kr i gällande system och 6718 kr i förslaget med avtrappning 57%%.

Med en enda faktor blir det smakligare marginaleffekter i de lägre inkomstskikten när faktorn minskas från 62 till 57%. Trots att avtrappningsfaktorn ökats från 50 till 57%i de högre inkomstlägena blir det totalt disponibla inte sämre där.

Maken ligger längre ner i skatteskalen och får lägre skatter och marginaleffekter än ensam.

Från sid 3378:

* **Sven-Olof Lodin**, fd professor i finansrätt, expert till Äldreberedningen och **Carl-Johan Åberg**, fd vd för AP-fonden, har påpekat att staten tar ut **24,26 procent i löneskatt på de arbetsinkomster som äldre personer har**. De menar att det medfört en helt oförsvarbar överbeskattning av pensionärerna. De menar att de pensionerades arbetsinsatser fortfarande är önskvärda, och föreslår, att löneskatten tas bort helt eller sänks till 10%.

Vill statsmakterna öka incitamentet för arbetsgivarna och de anställda att vara kvar i jobbet då bör avgiften sänkas till noll, att försvara sig med att man inte har råd att ändra löneskatten visar bara att man inte förstått eller velat förstå problemet, menar de.

Jag har undersökt hur löneskatten slår i ett litet fall där en pensionär har en utbetalad ATP-del på 36549 och av det får behålla 3576 kr (9,8%). Han vill bättra på sin ekonomiska situation och tar ett förvärvsarbete och tjänar 2000 kr. På det betalar han löneskatt(som sedan får dras av) och av de 2000 kronorna får han efter skatt och bidragsminskning behålla 43 kr. Marginaleffekten blir 97,9%

Sänks löneskatten till 10% får han behålla 50 kr, marginaleffekt 97,5%. Tar man bort löneskatten helt blir marginaleffekten 97,2%.

I det här fallet spelar det just ingen roll om man tar bort löneskatten eller ej för man kan räkna med att pensionären inte är så dum att han tar detta jobb om han är tvungen deklarerar det. Han försöker ordna det som ett svartjobb, men det går inte alltid att göra så.

Om det ska löna sig för pensionärer med bostadstillägg att förvärvsarbete legalt måste det rejäla tag i tillägssystemet. Om pensionären i inkomstkikt med bostadstillägg tjänar 2000 kr måste han få behålla åtminstone hälften och med skatt 25,6-32-35,2% får inte tilläggsminskningen vara större än ca 18% eller ca en tredjedel av den ordinarie tilläggsminskningen. För

pensionärer födda 1937 eller tidigare bör bara 30% av förvärvsinkomsten påverka bostadstillägget från 1 januari 2005.

Från sid 3379:

* **Ensamma och makar.** Jag har under många år studerat hushållsbudgetar, pensioner och bostadstillägg för pensionärer. Vid lägsta pensionerna har det ibland blivit underskott, ibland överskott i budgetarna. Alltid har ensam pensionärer haft det sämre än make-pensionärer. År 2004 blir det små överskott för både ensamma och makar, men den ensamma får ett överskott som är 790 kr lägre per år än en make. (Gäller fall utan fritidshus.) Det beror på ett gammalt fel i det gamla pensionssystemet, där folkpensionerna för ensamma och makar inte varit väl avvägda med hänsyn till levnadskostnaderna. Felet har överförs i det nya pensionssystemet.

Under utredningen av det nya pensionssystemet har jag många gånger påpekat felet, men det har trots det införts i nya pensionssystemet. Lägsta pension för ensam skulle behöva ökas. Marginalskatten för ensams lägsta pension är 25,6%. Ökar man ensams pension med 3% av prisbasbeloppet ökar pensionen med 1179 kr, vilket efter skatt gör 759 kr.

Emellertid återkommer reglerna i det nya pensionssystemet i så många sammanhang att en regeländring för dessa 790-759 kr skulle kunna te sig som mer våld än nöden kräver. Därför krävs ingen regeländring nu, men problemet bör hållas i minnet till en dag då denna ändring kan göras tillsammans med andra ändringar.

Ensamma är alltså missgynnade vid lägsta pension. En annan skillnad finns också: på ATP-delen blir skatten lägre för makar än för ensamma. Därför att makarna har större del av inkomsten i skikt med låg skatt.

* **TV-licensen** är nu (2004) uppe i 1872 kr per år, och är en dryg post för dem med låga inkomster. Den är en orättvis skatt som missgynnar ensamstående. Den bör avskaffas för hushållen och ersättas med en

kollektivlicens betald av staten. Finansieringen kan ske med sänkt grundavdrag varvid antalet betalare skulle öka och kostnaden för den gamla licensen skulle fördelas mer rättvist per person. Grundavdraget skulle inte behöva sänkas lika mycket som motsvarar dagens licens utan med mindre Sänkningen av grundavdraget skulle behöva vara (Se senare utredningar).

Med denna omläggning minskar eller bortfaller behovet att ändra i pensionssystemet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Omläggningen är bra också för ickepensionärer.

Omläggningen bör göras snarast och borde väl kunna vara i kraft 1 januaeri 2006 om det inte skulle gå till 1 januari 2005.

* Det finns förmodligen behov av fler förändringar i reglerna för pensionärer, men här har framförts det viktigaste för pensionärer födda 1937 eller tidigare och som tillhör de enklaste fallen med bara tilläggs pension, garantipension och bostadstillägg och som är friska med bara krämpor och funktionsdedättningar i mindre omfattning som hör till åldern.

* De behövliga åtgärderna gäller mest bostadstilläggen och därmed mest kvinnor och är därför också jämställdhetsfrågor. Av dem med bostadstillägg är 82% kvinnor. Bostadstilläggens förtryck drabbar mest kvinnor.

Antal pensionstagare med ålderspension i december 2002

	Samtliga Folkpension	Tilläggs- huvudförmån	Pensions- pension	Bostads- tillskott	Bostads- stöd
KVINNOR	903 292	902 779	727 964	207 927	266 685
MÄN	687 336	686 427	664 113	43 554	59 804
KVINNOR					
OCH MÄN	1 590 628	1 589 206	1 392 077	251 481	326 489

Innehållet i sidorna 3380-3459:

Sven Winnell 20040208:

Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

Innehåll i utredningen Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

3383	Sammanfattning.
3383	Levnadskostnader 2004.
3384	Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004. Utan och med fritidshus
3385	Marginaleffekter.
3388	Pensionärer med fritidshus. Fortsättning.
3389	Permanentboendehus och fritidshus.
3390	Kapitalinkomster
3391	Förvärvsinkomster.
3391	Statistik.
3392	Något om skatte- och bidragshistoria.
3392	I samband med småhus finns två sätt att bo.
3393	Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
3394	Kopior av äldre brevsidor.
3394	Pensioner och bostadstillägg för pensionärer.
3394	Utdrag ur lagar och broschyrer från myndigheter.
3396	Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2004 +bostadskostnader mm.
3397	Bostads- och hyresundersökningen 2002
3399	Månadskostnader, förvärvsarbete icke- pensionärer: Åldrar 19-60 år. 2004.
3399	Hushållsbudgetar för pensionärer.

3400 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004.

3401 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004 och med ett fritidshus med genomsnittligt taxeringsvärde för fritidshus.

3402 Marginaleffekter.

3403 Inkomstskattelagen. 63 kap. Grundavdrag

3404 Statlig inkomstskatt. Inkomstskattelagen 65 kap.

3404 Reglerna för bostadstilläggen.

3405 Summa marginaleffekt 2004.

3407 Maginaleffekter i gamla och nya pensionssystemen för födda 1937 eller tidigare.

3408 Pensionärer med fritidshus. Fortsättning.

3408 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004 och med ett fritidshus med genomsnittligt taxeringsvärde för fritidshus. Fortsättning på tidigare redovisning.

3408 Fall med ensam pensionär med fritidshus och inkomst 50 000 kr högre än lägsta pension

3409 Permanentboendehus och fritidshus.

3410 Kapitalinkomster

3411 Förvärvsinkomster.

3413 Statistik.

3415 Något om skatte- och bidragshistoria.

3418 I samband med småhus finns två sätt att bo.

3419 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.

3419 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

3419 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.

3420 Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1 mot pensionärer medfritidshus

3420 I intervju av Thomas Hempel i P1: statsminister Göran Persson sa att han var beredd dra tillbaka förslagen.

3421 I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar.
Propositionens titel:Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl

3422 Kopior av äldre brevsidor.

3422 Valfärden, EMU-valet, regeringsförklaringen, budgeten.(10 okt 2003) Kopia av sid 3266

3223 Till socialminister Lars Engqvist. (15 maj 2003). Innehåll. Kopia av sid 3208

3224 Till socialminister Lars Engqvist. (30 maj 2003). Kopia av sid 3259-3260

- 3426 Pensioner och bostadstillägg för pensionärer.
3427 Utdrag ur lagar och broschyrer från myndigheter.
3427 Ålderspension. För dig som är född 1937 eller tidigare. Försäkringskassan informerar. En broschyr på 21 sidor, gäller från 040101.
3427 Den allmänna pensionen
3428 Beräkning av tilläggspension
3429 Beräkning av garantipension.
3430 Svårt att hitta.
3432 Lag (1998:702) om garantipension
3435 Bostadstillägg till pensionärer. Broschyr, gäller från 040101. Försäkringskassan.
3442 Skatter.
3442 Fastighetsskatter
3443 Lag (2001:906) om skattereduktion för fastighetsskatt.
3445 Inkomstskattelag
3457 Grundavdrag inkomståret 2004
3459 Skatteavdrag 2004

Påminnelser om pensionärsproblemen.

HNar gått till statsråd och partiledare.

Flera gånger efter 8 april 2004.

DN 060316 sid 31 Läsarnas DN:

“Hela pensionsökningen och lite till gick bort i skatt

OM DEN AV OSS alla älskade barnboksförfattarinnan Astrid Lindgren varit i livet, är jag säker på att hon skrivit en andra del av sagan om Pomperipossa.

Den första delen som hon skrev handlade om höginkomsttagare som fick betala hela sin inkomst plus lite till i skatt till Skatteverket. Dåvarande finansminister Sträng svarade Astrid Lindgren att hon räknat fel, men hon stod på sig och sade att i så fall var det Skatteverket som hade räknat fel, och det hade de gjort. Därefter blev det ändring. Detta gällde ju höginkomsttagare.

Den andra delen av sagan om Pomperipossa skulle kunna handla om låginkomsttagare som fick betala hela pensionsökningen år 2003 plus lite till i skatt till Skatteverket.

Om ändå Astrid Lindgren vore här. Henne lyssnade alla på. Då hade det blivit ändring även för pensionärer med låga ATP-poäng. För nu gäller det beskattningen av pensionerna som ändrades från och med år 2003. Efter att pensionärerna tidigare betalat skatt efter en särskild skattetabell, skulle alla nu beskattas efter samma tabell som löntagarna. Men eftersom den skatten är högre skulle alla pensionärer kompenseras för detta.

Jag och många med mig med låga ATP-poäng har fått lägre pension. Det visar att löftet om kompensation inte gällde den gruppen. Det är många som har klagat men inte de med höga ATP-poäng för de var nöjda.

Som exempel: Min man, som har högsta ATP, fick behålla hela sin höjning av pensionen före skatt. Dessutom fick han en skatteminskning på 840 kronor i månaden; ingen dålig pensionshöjning och kompensation. Min pension däremot, höjdes med 270 kronor i

månaden före skatt. Skatteökningen på 358 kronor gör att pensionen minskar med 88 kronor i månaden. Var är min pensionsökning och kompensation?

TROTS LÖFTEN om att ingen skulle förlora på ändringen får man ingen rättelse när man överklagar. Det här felet med den nya beskattningen får konsekvenser även i fortsättningen eftersom garantipensionen blev för låg år 2003.

När jag fick uppgift om min pension för år 2006 blev jag återigen påmind om brutna löften. På bilagan stod bland annat med anledning av ändringen år 2003: "För att du som pensionär inte skulle drabbas av detta, utformades garantipensionen så att det kompenserar för det högre skatteavdraget."

Jag har svårt att acceptera denna lögn. Jag har överklagat till För-säk-ringskassan, länsrätten, Kammarrätten och Regeringsrätten, men länsrättens dom av den 28 november 2003 står fast: "Försäkringskassan har rätt tillämpat gällande bestämmelser." Kammarrätten meddelade den 17 mars 2004 att de "finner ej skäl lämna prövningstillstånd". Samma besked lämnade Regeringsrätten den 2 maj 2005.

Hur är det med rättvisan och demokratin i Sverige? Tänk om ändå Astrid Lindgren vore här! "

Underskriften har utelämnats här men finns i tidningen.

Miljöpartiet om grundtrygghet och medborgarlön.

Rådslag om grundtrygghet. 27/10 2007 i Sundsvall.

Jobben och trygghetssystemen blev huvudämne när Fredrik Reinfeldt och Mona Sahlin diskuterade på TV häromkvällen. Men har miljöpartiet någon beslutad konkret linje ifråga om socialpolitiken?

Frågan om någon form av grundtrygghet (medborgarlön) har varit kärt diskussions-ämne inom mp sedan partiet bildades.

Partistyrelsen har tillsatt en grupp som arbetar med partiets syn på ekonomiska trygghetssystem. I styrgruppen finns Gunvor G Ericson (sammankallande), Karin Jansson från partistyrelsen och Mikaela Valtersson från riksdagsgruppen. Dessutom finns arbetsgrupp och referensgrupp.

Syftet är att ta fram en proposition till kongressen i Östersund nästa år. Nu under hösten ordnas rådslag på sju platser i landet bl a i Sundsvall där vi träffas på gamla flickskolan (Kyrkans Hus) intill GA-kyrkan kl 13.00-17.30.

Möjlighet att få enklare lunch finns på Kyrkans Hus (pajer mm). Ingen kostnad för träffen.

Karin Jansson (Ljusdal) och vår riksdagstjänsteman Anna-Clara Müntzing håller i träffen.

Anmälan och info: Mp Västernorrland, Östra Långgatan 37 D, 852 36 Sundsvall eller janolof.tedebrand@mp.se eller 070-6997330.

MP 2005-01-25 Socialförsäkring

Vi anser att alla människor ska tillförsäkras en grundtrygghet.

Rätten till en grundläggande trygghet ska omfatta alla, oberoende av om man passar in i dagens modeller för olika former av bidrag eller inte.

Därför föreslår vi en radikal förändring av dagens bidrags- och försäkringssystem. Grundtryggheten ska ersätta alla olika försörjningsbidrag och omfatta alla i samhället.

Vår vision är att på sikt ersätta grundtryggheten med medborgarlön.

I vår grundsyn på människan som aktiv och skapande har vi en vision om ett samhälle med medborgarlön för alla. Medborgarlön kan skapa förutsättningar för människor att forma det gröna alternativa samhället.

I väntan på denna reform arbetar vi för högre grundnivåer i socialförsäkringarna.

Vi vill också införa ett så kallat "brutet tak" i socialförsäkringarna. Detta skulle innebära att om man blir arbetslös och har en låg lön så får man mer i procent från a-kassan. Alla får samma procent upp till ett visst belopp, men de som tjänar mer får sedan successivt mindre tillbaka från a-kassan.

Detta skulle minska klyftorna och bidra till ett mer rättvist samhälle.

Motion 1996/97:Sf225 Helhetssyn och grundtrygghet i socialförsäkringar

Motion till riksdagen 1996/97:Sf225

av Birger Schlaug m.fl. (mp) Helhetssyn och grundtrygghet i socialförsäkringar

Sammanfattning

Begreppen helhetssyn och grundtrygghet präglar Miljöpartiets syn på socialförsäkringarna. Hänsyn måste tas till människans hela situation när trygghetssystemen utformas. Det går inte att dela upp människan i en del som är sjuk, en annan som är arbetslös och en tredje som kanske har sociala problem. Vi avvisar därför den nuvarande inriktningen på renodling som en metod att reformera socialförsäkringarna. I stället vill vi gå den andra vägen och samordna olika system. Vi föreslår att en ny statlig försäkring inrättas vid långvarig ohälsa och/eller arbetslöshet, som ersätter förtidspensioneringen och möjligheten att få a-kassa i evig tid (kapitel 5). Vi föreslår också ett flertal åtgärder för att göra de kortvariga försäkringarna (upp till två år) vid sjukdom, arbetslöshet och barnafödande så enkla och lika som möjligt (kapitel 4). Här ingår också ett förslag om ett försörjningstillägg som i många fall kan ersätta socialbidragen. För en förbättrad helhetssyn är det också nödvändigt att genomföra en radikal reform av organisation och ekonomi kring socialförsäkringarna. Vi föreslår att de lokala arbetsförmedlingarna och försäkringskassorna kommunaliseras och slås samman med delar av kommunernas socialtjänst till en gemensam organisation (kapitel 6). Ingen tycks idag ha ett nödvändigt helhetsgrepp över vart trygghetssystemen är på väg. Den här motionen

är ett försök att ta ett sådant grepp! Vår andra huvudinriktning är att införa en bra grundtrygghet i trygghetssystemen. Det innebär bland annat att vi går emot regeringens linje att utestänga allt fler från de generella försäkringarna. I de kortvariga försäkringarna vill vi höja garantinivåerna och ha en högre procentuell ersättning vid låga än vid högre inkomster, ett så kallat "brutet tak". I den långvariga försäkringen vid ohälsa och arbetslöshet och i ålderspensionerna föreslår vi en ersättning lika för alla, oberoende av tidigare inkomst (kapitel 7). Vi visar också att flerpartiuppgörelsen om ett reformerat pensionssystem medför en olöslig konflikt mellan målen om inkomstkoppling och grundtrygghet, vilket lett till dyrbara, krångliga och svårbegripliga lösningar.

Grundtryggheten behövs av ekologiska, fördelningspolitiska och ekonomiska skäl. Det viktigaste målet skall vara att tillförsäkra människor ett grundläggande socialt skyddsnät i livets olika skeden. Däremot är det ingen uppgift för det statliga trygghetssystemet att tillförsäkra alla att kunna behålla en uppnådd högre levnadsstandard! Motionen inleds i kapitlen 2 och 3 med en genomgång av våra grundläggande värderingar och en diskussion av de principer som vi vill tillämpa.

Motionen avslutas i kapitel 8 med avsnitt om ekonomi och finansiering. En motion av den här omfattningen kan av naturliga skäl aldrig bli heltäckande. Den aktuella debatten om socialbidragen behandlas till exempel inte, annat än indirekt. Inte heller kopplingen till det nya studiemedelssystemet. Syftet har inte heller varit att redovisa någon fullständig syn på arbetsmarknadspolitiken eller familjepolitiken.

Våra huvudförslag i sammandrag framgår av tabellen nedan.
Tabell 1 Vårt förslag till socialförsäkringssystem i översikt
Kortvarigt

inkomstbortfall
Långvarig ohälsa och
arbetslöshet
Ålderdom
Varaktighet
Upp till 2 år
Efter 2 år
Vid pensionering
Aktuella försäkringar
Sjukförsäkring (S)
Föräldraförsäkr. (F)
Arbetslösh.förs. (A)
Grundskydd vid
långvarig
ohälsa/arbetslöshet
Grundskydd vid
ålderdom
Motsvarande försäk-
ringar idag
Samma + KAS
Sjukbidrag
Förtidspension
Arbetssskedeförsäkr.
a-kassa
Utbildningsbidr. m m
Folkpension
Pensionstillskott
ATP
Bostadstillägg
Kvalifikation
S: Har arbete

F: Har arbete
(S, F: se dock "golv")
A: Arbets sökande
Långvarigt sjuk
" , under rehab.
Arbets sökande
Arbetsmarknadsåtgärder
Uppnått pensionsålder
Ersättningsprincip
Inkomstbortfall - brutet tak
Grundskydd
Grundskydd
Ersättningsnivå
80 % upp till inkomst på
4,2 basbelopp/år
= 12.700 kr/mån
40 % av överskjutande
inkomst
Ensamstående:
9.900 kr/mån f skatt
7.200 kr/mån e skatt
(inklusive "basbostads-
kostnad"). Tillägg för
barn och högre
bokostnad.
Ensamstående:
9.300 kr/mån f skatt
6.800 kr/mån e skatt
(inklusive "basbostads-
kostnad"). Tillägg för
högre bokostnad.

Garanterad ersättning
(golv):
5.400 kr/mån
(Sjukförsäkring först efter
6 månader)

Högsta ersättning (tak)
vid inkomst:
6,5 basbelopp/år = 19.700
kr/mån

Övrigt
Försörjningstillägg till
socialbidragsnivå

Administration
Sammanlagen lokal organisation av arbetsförmedling,
försäkringskassa, socialtjänst (kommunen huvudman) Centralt verk
(RFV) Grundvärderingar och utgångspunkter
Miljöpartiet de grönas vision är långsiktigt uthålliga,
demokratiska samhällen som lever och verkar inom naturens
ramar, lokalt och globalt. Vår idé är solidaritet med naturen,
kommande generationer, världens folk och med människor i
vårt eget land.
Dessa värderingar ur Miljöpartiets partiprogram ligger till grund även
när vi i motionen beskriver hur vi anser att framtidens sociala
trygghetssystem i Sverige skall utformas. Människor vill och kan ta
ansvar Alla skall garanteras en grundtrygghet när de inte kan
försörja sig själva. Det är inte samhällets uppgift att
garantera en högre levnadsstandard.

Miljöpartiets grundsyn är att alla människor har samma värde och att
de har gemensamma grundläggande behov. Människan är aktiv och
skapande och vill och kan ta ansvar.

Grundsynen slår naturligtvis igenom i vårt förslag till utformning av
socialförsäkringssystemen. Samhället ska garantera en ekonomisk
bastrygghet när människor inte kan försörja sig själva. Däremot är det
inte samhällets uppgift att garantera att alla kan behålla den högre
levnadsstandard de tidigare kanske uppnått. Det måste vara en uppgift
för var och en att själv bedöma sina behov av försäkringsskydd över
grundskyddsnivån.

Människor har både rättigheter och skyldigheter. Rättigheten till en
grundtrygghet baseras på att vi är medlemmar i samhället, inte i första
hand på vår position i arbetslivet. Det betyder att även arbetslösa,
sjuka, handikappade och andra som inte har möjlighet att försörja sig
skall kunna lita på att de inte blir lämnade utanför. Samtidigt måste
alla som har möjlighet svara för sin egen försörjning. Vi måste
solidariskt hjälpa dem som inte har den möjligheten.

En ny arbetsmarknad

Trygghetssystemet måste klara en framtida arbetsmarknad som blir
mer rörlig och där risken för utslagning ökar. Framtidens
arbetsmarknad kommer att se ut på ett annat sätt än den vi varit
vana vid. Tiden när man kunde räkna med en säker plats på bruket från
skolan till pensionen är förbi. Globaliseringen av ekonomin och den
tekniska utvecklingen leder till grundläggande omvälvningar på
arbetsmarknaden. Arbetare i rutinproduktion riskerar att konkurreras ut
av maskiner och av arbetskraft i låglöneländer. Utvecklingen av
personliga tjänster hämmas av att de ofta blir dyra samt av höga
skatter på lönearbete. Den här utvecklingen riskerar att leda till en
fortsatt stor utslagning på arbetsmarknaden. En annan trend är att den
form av relativt trygga tillsvidareanställningar i lönearbete som hittills
dominerat arbetsmarknaden, kommer att ersättas av ett

betydligt mer brokigt mönster med nya kontraktsformer, tidsbegränsade anställningar, m.m.

Tillsammans kommer den här utvecklingen att ställa stora krav på framtidens socialförsäkringar. Det är därför anmärkningsvärt att regeringen fortfarande har inriktningen att socialförsäkringssystemen bara skall utformas för dem med "fast förankring på arbetsmarknaden" (sysselsättningspropositionen 1995/96: 222) och att man skärper inträdesvillkoren i arbetslöshetsförsäkringen så att ännu fler ställs utanför. Vi anser tvärtom att det är viktigt att nu börja planera för hur socialförsäkringarna skall utformas för en framtida arbetsmarknad som är betydligt rörligare än dagens och där målet måste vara att inga lämnas utanför. Det är naturligtvis också angeläget att politiskt söka förändra arbetsmarknaden i en mer socialt hållbar riktning.

En rättvis fördelning

Arbete åt alla med kortare arbetstid är den bästa fördelningspolitiken. Men de fördelningspolitiska inslagen måste också vara starka i socialförsäkringarna. För att motverka en framväxande segregation och minskad samhälls- solidaritet kommer stora krav att ställas på framtidens fördelningspolitik. Den allra viktigaste fördelningsåtgärden är att alla människor ges möjlighet att få ett arbete. Vi tror inte det är möjligt och önskvärt att minska dagens höga arbetslöshet med en ökad ekonomisk tillväxt. I stället för att vissa skall slita ut sig på för mycket jobb och dela med sig av sina pengar till de arbetslösa, är det bättre att dela på jobben så långt det är möjligt. Därför är en kortare arbetstid en viktig del av Miljöpartiets politik. Men även med en minskad arbetslöshet kommer behovet av fördelningspolitiska insatser att vara mycket stort. Det går inte att klara det behovet bara med progressiva skatter eftersom det skulle leda till helt orimliga marginalskatter. Därför är det viktigt att ta fördelningspolitiska hänsyn också

i utbildning, vård och omsorg och i socialförsäkringarna. Utbildning, vård och omsorg och andra tjänster som samhället erbjuder står till allas förfogande efter behov och oberoende av inkomst. Samtidigt bidrar alla till finansieringen genom att betala skatt i proportion till sin inkomst och oberoende av hur mycket man utnyttjar respektive tjänst. På samma sätt vill vi att socialförsäkringarna främst skall vara ett grundläggande socialt skyddsnät som alla bidrar till att finansiera i förhållande till sin inkomst. Många talar idag om att göra trygghetssystemen mer "försäkringsmässiga", d.v.s. att man så långt möjligt skall få igen det man betalat in till systemet. Det är ofta en täckmantel för att utestänga grupper och göra systemen mindre solidariska!

Ekologiskt ansvar

Staten skall inte garantera en ohållbar livsstil genom en hög kompensation för inkomstbortfall till alla. Vi i Sverige har, liksom i andra industriländer, en hög ekonomisk standard. Tjugo procent av jordens befolkning förbrukar närmare åttio procent av de knappa naturresurserna och svarar för en stor del av miljöförstöringen. Det är otänkbart att hela jordens befolkning skulle kunna tillägna sig den rika världens levnadsstandard och konsumtionsmönster. En långsiktigt hållbar ekologisk utveckling kan inte förenas med drömmen om evig tillväxt. Den kräver i stället att ekonomin läggs om i riktning mot ett kretsloppssamhälle där vi lever på naturens avkastning, inte på kapitalet. För det krävs både en grundläggande ombyggnad av samhällets fysiska strukturer för produktion, energi och transporter samt att vi tillsammans gör allvarliga ansträngningar för att minska vår materiella konsumtion. Människor med medelinkomster eller mer bidrar i allmänhet, genom sin livsstil och konsumtion, mer till resursförbrukning och miljöbelastning än personer med låga inkomster. Det bör därför inte vara en uppgift för staten att garantera en sådan livsstil genom full kompensation för inkomstbortfall.

Om människor med bättre inkomster själva får ta det ansvaret får de, om de så önskar, avsätta en del av sina inkomster till premier för tilläggsförsäkringar. Det kommer att få en återhållande effekt på deras övriga konsumtion.

Ekonomiska begränsningar

Ökad tillgänglighet och förbättringar för lågavlönade finansieras genom lägre ersättningsnivåer för medel- och högavlönade.

Miljöpartiet eftersträvar en samhällsekonomi i balans med sunda statsfinanser, låg ränta, låg inflation och låg arbetslöshet. De senaste årens ekonomiska kris har visat hur känsliga de offentliga finanserna är för en negativ ekonomisk tillväxt i kombination med ökad arbetslöshet. Statens och kommunernas skatteunderlag minskar samtidigt som utgifterna ökar, vilket har lett till att underskotten och skuldsättningen har ökat snabbt. Även vårt tidigare sätt att organisera välfärden ledde till en hård press på de offentliga finanserna, bland annat genom kraftigt ökade kostnader för socialförsäkringssystemen under 1980-talet. Den bantning av kostnaderna för systemen som påbörjats under senare år har därför varit smärtsam men nödvändig. Vi anser dock att den kunde ha genomförts med andra metoder. När vi föreslår hur framtidens trygghetssystem skall utformas är det nödvändigt att också tänka på de ovannämnda ekonomiska restriktionerna. Det gäller särskilt för ett parti som Miljöpartiet, som inte likt många andra partier tror att problem automatiskt kan lösas med en ännu snabbare ekonomisk tillväxt. De statliga överföringarna, där socialförsäkringarna dominerar helt, svarar för nära 40 procent av den offentliga sektorns samlade utgifter. Verksamheten i kommuner och landsting, där utbildning, vård och omsorg dominerar, tar i anspråk drygt 30 procent. Resten av de offentliga utgifterna går främst till statlig konsumtion (högre utbildning, försvar, rättsväsende, etc), statliga och kommunala investeringar samt statsskuldsräntor. De här utgifterna

visar att det är svårt att göra stora besparingar i de offentliga utgifterna utan att de grundläggande sociala trygghetssystemen berörs. Vår utgångspunkt för förslagen i motionen är att de totalt sett inte får kosta mer än den nuvarande utformningen av systemen. Den strategi vi föreslår i motionen är att förbättrade ersättningar för lågavlönade grupper och personer som står utanför nuvarande system skall bekostas genom sänkta ersättningsnivåer i socialförsäkringssystemen för medel- och högavlönade. Vi anser att det är bättre än att ytterligare försämra kvaliteten inom den grundläggande vården, utbildningen och omsorgen eller att höja skatter och avgifter!

Samordning och förenkling

Samordning och förenkling av regler och administration krävs för att en helhetssyn på människors behov skall vara möjlig. Dagens socialförsäkringssystem har vuxit fram ur olika historiska förutsättningar och uppvisar tillsammans en brokig bild, som är svår att förstå för de flesta. Mycket kan göras för att samordna system och göra dem billigare, enklare och mer lättbegripliga. Det kan gälla sådant som samordning av beräkningsregler, golv- och taknivåer och övergångstider mellan kort- och långvariga försäkringar.

Administrationen av trygghetssystemen på lokal nivå kan slås ihop och förenklas. Det nya pensionssystemet kan göras betydligt enklare och mer lättbegripligt.

Trygghet för kvinnor

Kvinnornas situation måste särskilt beaktas när trygghetssystemen utformas. Många kvinnor är särskilt utsatta i dagens omvandling på arbetsmarknaden, t.ex. i neddragningarna inom den gemensamma sektorn. Äldre kvinnor drabbas av arbetsskador och arbetssjukdomar i högre utsträckning än män. Unga kvinnor blir dessutom ofta ensamförsörjare när familjer spricker. Att - vilket genom historien varit fallet - fortsätta att låta mannen vara "norm" för utformandet av välfärdspolitiken, får förödande konsekvenser för många kvinnor. Att i

stället bygga lösningar som skyddar de mest utsatta grupperna är att göra en lågavlönad, kanske deltidsarbetande kvinna till ny norm. Miljöpartiets förslag till trygghetssystem gynnar låglönegrupperna i samhället. Därmed gynnas också kvinnorna eftersom de har lägre inkomster. Sålunda är medianinkomsten 1996 för kvinnor med sjukpenninggrundande inkomst ca 12.600 kronor per månad mot 16.000 kronor för män. En komplettering med ett försörjningstillägg gör dessutom att den vars enda problem är en för låg inkomst slipper en socialbidragsprövning. En allmän arbetstidsförkortning gynnar både kvinnor och män genom att hemarbetet kan bli mer jämställt och kvinnor med kort deltid får chans att öka sin arbetstid om de så önskar. Idag tillhör småbarnsfäder den grupp i samhället som arbetar mest övertid. Att dela på jobben blir ett enkelt sätt för alla pappor att kunna vara genuint delaktiga i omvårdnaden av barnen och i övrigt hemarbete.

Principer för trygghetssystemen

Behovsprövning, grundskydd eller inkomstbortfall?

Grundskyddsprincipen är generell, förutsätter ingen förnedrande prövning och skapar inga fattigdomsfällor. Den leder också till en bättre fördelning. En klassisk fråga i socialförsäkringsdebatten gäller om och i så fall hur socialförsäkringarna skall kopplas till tidigare inkomster och andra ekonomiska förutsättningar hos dem som skall ta emot ersättningarna. I figur 1 visar vi de tre huvudprinciperna:

Figur 1 Principer för socialförsäkringar

Principen om behovsprövning var den som först utvecklades när samhället började bygga upp egna trygghetssystem. Den skulle vara ett komplement till det omhändertagande som familjen stått för sedan urminnes tider. Stödet är ofta förenat med en så pass ingående prövning att den i sig avskräcker en del människor från att ansöka om stöd. Exempel på behovsprövat stöd är den gamla fattigvården, de nuvarande socialbidragen men också till exempel bostadsbidragen för

barnfamiljer och pensionärer. Historiskt har principen om behovsprövning främst stötts från konservativt håll. Nästa steg i utvecklingen var införande av ett skyddsnät på grundskyddsnivå. Den allmänna folkpensionen gav en, visserligen alltför låg, trygghet till alla på ålderns höst. Det allmänna barnbidraget är ett annat exempel på en sådan ersättning lika för alla oberoende av inkomst. Idag talar bland annat Miljöpartiet och Centerpartiet för mer inslag av grundskydd i trygghetssystemen. Under efterkrigstiden har en tredje princip, inkomstbortfallsprincipen, allt mer blivit vägledande. Den allmänna tilläggspensionen ATP, sjukförsäkringen, arbetslöshetsförsäkringen och sist föräldraförsäkringen har byggts ut efter den principen. Politiskt har Socialdemokraterna varit pådrivande. Även Folkpartiet och Vänsterpartiet förespråkar inkomstbortfallsprincipen. Dagens trygghetssystem ger exempel på alla tre principerna tillämpade i praktiken. Det finns också en mängd variationer i form av olika ersättningsnivåer, garantinivåer, övre tak, m m.

Grundskydd är generellt, inte behovsprövat

När Socialdemokraterna kritiserar socialförsäkringssystem som i högre grad bygger på grundtrygghet (till exempel enligt Miljöpartiets eller Centrerns modeller), gör man det ofta som om dessa vore samma sak som de behovsprövade systemen. Som motsats ställer man sina egna system som är "generella och inkomstkopplade". Man glömmer eller döljer att "generella" och "inkomstkopplade" inte är samma sak. Folkpensionen eller det allmänna barnbidraget är bra exempel på system som är generella. De utgår till alla utan prövning, men är inte beroende av vilken inkomst man har. Dagens inkomstkopplade socialförsäkringar bygger däremot inte på att alla ska vara delaktiga. Tvärtom utdefinieras idag alltför från försäkringarna. Miljöpartiets modell för grundtrygghet är generell. Däremot har den mindre eller i många lägen ingen inkomstkoppling. Grundtrygghetssystem bygger inte på någon prövning. Och de skapar inte heller några fattigdoms-

fällor genom att grundtryggheten trappas av vid stigande inkomster (vilket däremot förekommer i många av dagens inkomstkopplade system, t ex i pensionssystemet).

Fördelningspolitik

Vi menar att frågan om inkomstkoppling också måste ses i ett större fördelningspolitiskt sammanhang. Före de stora skattereformerna i början av 1980- och 1990-talen var mycket höga marginalsatser (dvs skatten på den sist intjänade kronan) ett viktigt inslag i fördelningspolitiken. Marginalsatserna kunde uppgå till storleksordningen 85 % för höginkomsttagare och kring 60-70 % för många medelinkomsttagare. Detta sänktes betydligt i och med skattereformerna. Skattereformen och de senaste årens försämringar i trygghetssystemen har tillsammans med utvecklingen på arbetsmarknaden lett till ökade klyftor i samhället. Många människor lever dag ut och dag in i en mycket utsatt ekonomisk situation. Många högre avlönade har tvärtom fått det bättre. I det läget skärps kraven på fördelningspolitiken. Minskade socialförsäkringsförmåner vid mellan- och högre inkomster är ett annat sätt att öka de fördelningspolitiska inslagen i de samlade skatte-, bidrags- och försäkringssystemen. Det är ett bra komplement till rimligt höga marginalsatser. När ekonomin är knapp är det också en bra metod att hushålla med resurserna. Det vore mer allvarligt om fortsatta besparingar skulle dra undan befolkningsstöd för välfärdens kärna i omsorg, vård och utbildning!

Olika principer för korta och långvariga ersättningar?

Kortvariga omställningsförsäkringar upp till 2 år bör bygga på en modifierad inkomstbortfallsprincip med brutet tak. Längre ersättningar skall utgå som ett grundskydd oberoende av tidigare inkomst.

I diskussionen om principer för socialförsäkringssystemen skiljer vi mellan ärenden som kräver ersättning under kortare omställningsperioder, och mellan dem som kan omfatta en mer permanent ersättning under många år. Ibland kan den senare omfatta

en persons hela återstående liv. Vi anser att kraven på helhetssyn och enkelhet gör att man bör eftersträva samma övergångsprinciper i alla försäkringar oavsett orsaken till inkomstbortfallet. En rimlig kompromiss kan då vara att övergången från den korta omställningsförsäkringen till en långvarig ersättning sker efter 2 år. Det ger bland annat människor en rimlig omställningstid för sin privata ekonomi. Kortvariga ersättningar - inkomstbortfall med brutet tak De kortvariga ersättningarna, upp till 2 år, avser dem som har en direkt och i tiden nära anknytning till arbetsmarknaden. I de här fallen ökar motiven för en viss koppling till inkomsten i ersättningarna. Även för dem som har en lön klart över grundskyddsnivån, finns det motiv för en viss inkomstkoppling. Man kan säga att de flesta vill ha en ersättning som kompenserar en del av inkomstbortfallet. Detta för att inte omedelbart komma efter med bostadslån eller andra utgifter om de blir sjuka eller arbetslösa några veckor eller månader. Vi anser därför att den obligatoriska försäkringen för kortare försäkringsfall skall vara inkomstrelaterad även över grundskyddsnivån. Men "självrisiknivån" kan vara högre vid medel- och höga inkomster. Det blir effekten av det "brutna tak" i ersättningssystemet som vi föreslår, och som innebär att den procentuella ersättningen minskar när inkomsterna ökar. Långvariga ersättningar - grundskydd lika för alla För oss är det grundläggande att ingen människa skall gå under för att hon inte har sin försörjning tryggad på något sätt. Det medför att alla långvarigt sjuka, arbetslösa eller gamla ska garanteras grundtrygghet. Utvecklingen på arbetsmarknaden med mer av rörlighet och tillfälliga anställningar gör det till ett lotteri att försöka bygga långvariga ersättningar på någon form av rättvist antagande om vilka framtida inkomster vi skulle ha fått om vi inte blivit sjuka eller arbetslösa! När vi dessutom idag knappast vet vad socialförsäkringarna kommer att innehålla i morgon, står det ännu klarare att samhället måste omdefiniera sitt

ansvar för sina medborgare. Vanliga medborgare behöver kunna planera sina liv. För att kunna det behövs fasta spelregler som inte ändras dag för dag. Ett grundskydd som innefattar samtliga medborgare, och som definierar situationen individen befinner sig i som avgörande för om han eller hon ska få grundskydd, är betydligt mer humant än dagens krampaktiga kvarhållande av inkomstbortfallsprincipen. Vi föreslår därför att såväl ersättningar vid långvariga fall av sjukdom eller arbetslöshet som ålderspension skall utformas som ett grundskydd.

Renodling eller samordning?

Vi avvisar nuvarande trend att renodla olika försäkringar. I stället skall försäkringar vid ohälsa och arbetslöshet så långt möjligt samordnas eller slås samman. Den nya ohälsöförsäkringen, som föreslås ersätta den nuvarande sjuk- och arbetsskadeförsäkringen och förtidspensioneringen, skall bara ge ersättning baserad på rent medicinska kriterier. Enligt tidigare regler hade äldre förvärvsarbetande större möjlighet att få förtidspension på grund av tungt eller pressat arbete, särskilt gällde det dem som friställts och hade svårt få arbete. Möjligheten att få förtidspension av rena arbetsmarknadsskäl togs bort 1991. Riksdagen har beslutat att ta bort de s.k. äldrereglerna från och med 1997, något som Miljöpartiet motsatt sig. De reglerna innebar, bland annat med tanke på hur arbetsmarknaden ser ut, att det bara krävdes smärre medicinska problem för försäkrade över 60 år. Den här renodlingen av försäkringarna har i praktiken redan inletts och många hävdar att det är vanligt att försäkringskassorna bryter mot lagen i påtvingad nit att spara pengar i just sjukförsäkringen. Det kan t.ex. ske genom att en person anses ha en restarbetsförmåga i ett "lättare" arbete och därför blir utan sjukpenning, sjukbidrag eller förtidspension. Att sedan detta lättare arbete inte existerar och inte heller är realistiskt med hänsyn till personens ålder, utbildning och allmänna sociala situation,

blir med renodlingsfilosofin inget problem för dem som administrerar ohälsöförsäkringen. Men risken är stor att en sådan person helt tvingas leva på socialbidrag när man samtidigt planerar en bortre parentes i arbetslöshetsförsäkringen. Vi anser att inriktningen mot att renodla olika försäkringar är en teoretisk konstruktion som har litet med verkligheten att göra. Den verkar mest ha kommit till i en kameral strävan att kostnaderna skall kunna bokföras på rätt konto!

Alla som arbetar med människor med mångfasetterade problem - dålig hälsa, svårt att finna lämpligt arbete och ibland också sociala problem - vet hur oerhört svårt det är att i praktiken sortera ut vad som är vad. Resultatet blir ofta att individen bollas på ett olyckligt sätt mellan försäkringskassa, sjukvård, arbetsförmedling och sociala myndigheter. I sämsta fall blir hon/han till "Svarte Petter" som ingen vill veta av och som ingen försäkring är helt tillämplig på. Det är ofta både förödande för dem som kommer i kläm och ineffektivt och resurskrävande för myndigheterna. Ett alternativ till renodlingen kan vara att slå ihop försäkringarna mot ohälsa och arbetslöshet till en "arbetslivsförsäkring". Vi anser att det finns starka skäl som talar för en sådan sammanslagning, framför allt när det gäller de långvariga försäkringarna. Vi tror att mycket bollande mellan olika försäkringar kan undvikas på det sättet. Oavsett om försäkringarna slås ihop eller inte bör de så långt möjligt ha gemensamma regler och ersättningsnivåer och också administreras från ett och samma ställe. Kortvariga ersättningar Med kortvariga ersättningar menar vi de ersättningar som skall utgå under en omställningsperiod på högst 2 år vid ohälsa och arbetslöshet. Hit räknar vi även föräldraförsäkringen. Vissa mindre ersättningar som havandeskapspenning, smittskyddspenning, m.m. behandlar vi inte av tids- och utrymmesskäl. De bör dock så långt möjligt följa samma principer som de större ersättningssystemen. Försäkringarnas organisation

Som komplement till nuvarande fackföreningsanknutna a- kassor skapas en neutral kassa som är obunden av intresseorganisationer. Sjuk- och föräldraförsäkringarna är idag renodlat statliga försäkringar som omfattar alla och administreras i ett gemensamt system. Arbetslöshets- försäkringen är däremot inte heltäckande. Den finansieras så gott som helt med statsbidrag men administreras av 40 olika arbetslöshetskassor som har nära anknytning till de fackliga organisationerna. För dem som inte får del av arbetslöshetsförsäkringen, som ger ersättning enligt inkomstbortfallsprincipen, finns också ett statligt kontant arbetsmarknadsstöd, KAS, som ger stöd på en låg grundnivå.

Vi anser att rent principiella skäl talar för att även arbetslöshetsersättningen borde vara en obligatorisk statlig försäkring som omfattar alla, på samma sätt som övriga försäkringar. Den nuvarande ordningen med fackföreningsanknutna a-kassor har dock en lång tradition och fungerar i huvudsak väl. Det är därför inte någon prioriterad uppgift att ändra på nuvarande ordning. För dem som av olika skäl inte vill eller kan ansluta sig till en fackföreningsanknuten kassa bör det dock finnas ytterligare valfrihet. Därför bör som komplement en neutral statsstödd arbetslöshetskassa skapas som står obunden i förhållande till intresseorganisationer.

Kvalifikationsregler och golvnivåer

Kvalifikationskraven till försäkringarna skall vara låga så att så många som möjligt blir delaktiga. Garantinivåerna bör bli enhetliga och höjas till ca 5.400 kronor per månad. Samtidigt som det i debatten framförs som ett starkt argument för nuvarande försäkringar att de är generella, pågår i praktiken en utveckling där fler och fler utestängs. En orsak till det är den ökade arbetslösheten som gör att många inte klarar kvalifikationskraven till försäkringarna. Men kraven har också skärpts både genom riksdagsbeslut och genom praxis i handläggningen. Det är

många grupper som av olika skäl hamnar utanför de olika försäkringarna.

Utanför a-kassan

Specifika krav på en viss tids förvärvsarbete direkt före försäkringstillfället finns framför allt i arbetslöshetsförsäkringen. Enligt hittills tillämpade regler krävs i huvudsak fem månaders förvärvsarbete i viss omfattning för att få ersättning från a-kassan eller KAS. Riksdagen har dock beslutat att förlänga tiden till nio månader för a-kassan och sex månader för KAS och samtidigt införa vissa andra skärpta krav. Skärpningen har beslutats bl.a. för att klara finansieringen av höjda ersättningsnivåer från 1998. Det är flera grupper som har svårt att klara dessa och andra krav.

Tillträdande.

De som söker sig ut på arbetsmarknaden efter att ha studerat, varit hemma för vård av barn, väntat på uppehållstillstånd, m.m. Viktiga grupper här är t.ex. ungdomar och flyktingar. Periodvis arbetande. Personer med en upprepad rörlighet mellan tillfälliga arbeten och mellanliggande arbetslöshetsperioder. Deras försörjningsmönster benämns ibland som "permanent tillfällighet" och studier under senare år

antyder att detta är relativt vanligt bland socialbidragstagare.

Sociala problem. De som mer permanent saknar arbete och som av olika skäl, t.ex. psykosociala svårigheter, inte får fotfäste på arbetsmarknaden. Den individuella variationen är stor vad gäller den historia som skapat problemen. Oförsäkrade. Personer som uppfyller arbetslöshetsersättningens arbetskrav, men inte dess medlemsvillkor. D.v.s. de som inte är medlemmar i a- kassan. Tidigare har detta varit vanligast vid kortvarig arbetslöshet, men med nuvarande utveckling på arbetsmarknaden blir det sannolikt vanligare även vid längre arbetslöshetsperioder. Utförsäkrade.

De som uppburit a-kassa så länge att de utförsäkrats. Traditionellt sett en liten grupp som med dagens arbetslöshet och skärpta kriterier för att bli ersättningsberättigad sannolikt kommer att bli alltmer viktig.

Utanför sjukförsäkringen

Mellan åren 1980 och 1992 ökade andelen personer som är nollklassade i sjukförsäkringen från 10 % av den vuxna delen av befolkningen till 16 %. Det innebär i runda tal 900.000 människor. Det handlar bland annat om:

- flyktingar och invandrare som har dåligt fäste på arbetsmarknaden, och därmed inte upparbetat några socialförsäkringsförmåner
- ungdomar, som av samma skäl som gruppen ovan saknar en hyfsad sjukpenningplacering
- hemarbetande
- unga mammor som blivit nollklassade eftersom de saknar inkomst när föräldraledigheten tar slut. (Det gäller att föräldrar är observanta på försäkringskassans regelsystem; om man inte tar ut föräldrapenning 5 dagar/vecka när barnet fyller ett år, så nollklassas man i sjukförsäkringen och får inte någon ersättning om man blir sjuk! Många är de föräldrar som trott sig vara förståndiga när de försökt leva ekonomiskt och sparsamt för att "töja ut" den dyrbara tiden hemma med sitt barn, och som upptäckt att de blivit nollklassade i stället.)

Utanför föräldraförsäkringen

I princip ramlar även kategorin "tillträdande", vilken tidigare beskrivits utanför föräldraförsäkringen. Föräldraförsäkringen har dock något speciella inträdesvillkor. Det inkomstbortfall man ersätts för under föräldraledigheten baseras på den inkomst som anmälts till försäkringskassan 240 dagar före förlossningen. (Det gäller sålunda att vara snabb med att konstatera en graviditet om man vill kunna förändra sina ekonomiska förutsättningar under föräldraledigheten...) Den som saknar anmäld inkomst ersätts i stället

med garantinivån 60 kronor per dag. Den nivån har inte uppgraderats på många år, och i de fall där den föräldralediga föräldern är ensamförsörjare innebär garantinivåplacering alltid socialbidragsberoende. Ungdomar, flyktingar och studerande utgör en stor del av den grupp som saknar annan föräldrapenning än garantinivån. En annan grupp är de hemarbetande, som dock ofta har en make/maka med förmåga att bidra till deras försörjning under föräldraledigheten.

"...Ett socialförsäkringssystem är icke avsett att hjälpa de uppenbart asociala eller antisociala elementen, det är i stället avsett för den del av vårt folk, som tillhör de goda medborgarnas kategori men som behöver skydd mot vissa speciella risker, så att dessa icke kasta dem ner bland den sociala bottensatsen..."

Gustav Möller 1928

Miljöpartiets syn på arbetskrav

Miljöpartiet motsätter sig skärpta krav som kommer att ställa ytterligare tiotusentals arbetslösa utan ersättning. Det är inte möjligt att i en motion av den här omfattningen i detalj gå in på de arbetskrav vi anser bör ställas. Ett minimikrav anser vi dock vara att riksdagen beslutar om en återgång till krav som tillämpats till och med 1996. Skall någon ändring göras bör den ske i motsatt riktning!

Miljöpartiets syn på garantinivåer Eftersom de kortvariga försäkringarna även av oss förutsätts vara inkomstkopplade måste det också finnas rimliga garantinivåer för dem som av olika skäl hade låga eller inga inkomster vid försäkringstillfället. Önskvärt vore givetvis om garantinivåerna kunde sättas så att det är möjligt att klara sig på dem och ingen skulle behöva söka socialbidrag. Eftersom socialbidragsnivåerna är mycket olika för olika individer är det inte möjligt. För att något förbättra läget bör dock garantinivåerna göras enhetliga och höjas något. Vi föreslår en nivå som motsvarar ca 5.400 kr/mån i både arbetslöshetsersättningen (246 kr/dag, 5 dagar/vecka,

vilket var miniminivån innan ersättningen sänktes till 75 procent) och föräldraförsäkringen (180 kr/dag, 7 dagar/vecka). För att färre skall bli beroende av socialbidrag föreslår vi också att ett så kallat "försörjningstillägg" införs. Detta utvecklas mer senare i kapitlet. Höjningen av garantinivån i framför allt föräldraförsäkringen är ganska dyr. Som en delfinansiering föreslår vi att de tre extra månaderna på garantinivå, 60 kr/dag, som finns för alla i dagens försäkring, slopas. I sjukförsäkringen är det inte rimligt att ha någon garantinivå för mycket korta sjukdomsfall, vilket skulle kunna leda till att man fick en högre ersättning som sjuk än som frisk. Det måste dock finnas något skydd för människor med inga eller låga inkomster som blir långvarigt sjuka, i väntan på att grundskyddet träder in efter 2 år. En rimlig lösning kan vara att ha en garantinivå i sjukförsäkringen efter till exempel 6 månader på samma nivå som i föräldra- och arbetslöshetsförsäkringarna, 5.400 kr/mån.

Ersättningsnivåer

Ersättningsnivån i de kortvariga försäkringarna bör vara 80 procent på inkomstdelar upp till en brytpunkt på 4,2 basbelopp, samt 40 procent på den del av inkomsten som överstiger brytpunkten. Från och med 1996 har riksdagen infört en i stort sett enhetlig ersättningsnivå på 75 procent av inkomsten i de försäkringar som skall ge ersättning vid kortvariga inkomstbortfall. Det kan leda till att många tvingas söka socialbidrag vid en litet längre sjukskrivning eller arbetslöshet. Belastningen på kommunernas socialbidrag ökar också när ersättningsnivån sänks för låginkomsttagare samtidigt som bostadsbidragen och barnbidragen försämras. Kommunerna bedömer själva att olika statliga neddragningar i de sociala trygghetssystemen kommer att leda till att socialbidragskostnaderna ökar med 1-2 miljarder kronor 1996. Eftersom de flesta kommuner inte har några ekonomiska marginaler tvingas de dra in på annan verksamhet som skola, barn- och

äldreomsorg i stället. Det leder också till att ännu fler kommunanställda förlorar sina arbeten och verksamheter urholkas. Miljöpartiets alternativ: brutet tak Miljöpartiet har två utgångspunkter som skäl till att utarbeta ett nytt system: Den ena är att vi inte kan acceptera så låga ersättningsnivåer för låginkomsttagarna som blivit resultatet av regeringens politik. Den andra är att vårt alternativ inte får kosta mer än vad som idag är ekonomiskt möjligt. Vår lösning är att ersättningsnivån i de kortvariga ersättningarna i socialförsäkringarna inte längre skall vara proportionella mot inkomsterna. I stället vill vi införa vad vi kallar ett brutet tak med en högre procentuell ersättning för de först intjänade inkomsterna upp till en viss nivå. Ovanför den nivån blir taket mindre brant med en lägre procentuell ersättning. Vi föreslår att brytpunkten där man övergår från det branta taket, från hög till lägre ersättningsnivå, sätts vid årsinkomster före skatt på 4,2 basbelopp. Det motsvarar 1996 ca 152.000 kronor i årsinkomst eller 12.700 kronor per månad. Under den gränsen skall ersättningsnivån i de kortvariga ersättningarna vara 80 %. De som har inkomster över gränsen får 80 % ersättning för inkomstbortfall som understiger brytpunkten 4,2 basbelopp och 40 % för den del av inkomsten som överstiger brytpunkten. Det är alltså inte så att ersättningen för hela inkomstbortfallet plötsligt övergår till att bara bli 40 % så fort man passerat brytpunkten. Exempelvis får den som tjänar 20.000 kr/mån en ersättning på 65 % av hela inkomsten. Figur 2 visar hur dagersättningen i sjukförsäkringen varierar med inkomsten år 1996 dels med en enhetlig ersättningsnivå på 75 % dels i vår modell med brutet tak och ersättningsnivåerna 80/40 %. Som jämförelse visas också inkomsten per dag när man inte är sjukanmäld. Figur 2 Sjukpenningnivåer vid olika ersättningsalternativ Brytpunkten, dvs den nivå där den brutna tak-kurvan böjer sig, ligger vid 4,2 basbelopp. Det motsvarar 1996 ungefär 12.700 kronor i månaden eller 152.000 kronor om året.

Balanspunkten, dvs den nivå där kurvorna möts och ersättningarna blir lika stora i de båda systemen, ligger vid ungefär 4,8 basbelopp. Det motsvarar 1996 ca 14.500 kronor i månaden. Medianinkomsten för de sjukpenningförsäkrade beräknas 1996 ligga vid drygt 14.000 kronor per månad (12.700 för kvinnor och 16.000 för män). Knappt 55 procent av de försäkrade beräknas ha en inkomst under balanspunkten (av kvinnorna nära 70 procent!) och får därmed en högre ersättning med Miljöpartiets förslag. Den resterande delen, drygt 45 procent av de försäkrade (drygt 30 procent av kvinnorna), får en lägre ersättning. Planerad höjning 1998

Vi har i vårt arbete undersökt ett antal möjliga kombinationer av ersättningsnivåer och brytpunkter i ett ersättningssystem med brutet tak. Med nuvarande ekonomiska ramar för socialförsäkringssystemen är det inte möjligt att lova högre ersättningsnivåer. I sammanhanget har vi också beaktat riksdagens principbeslut att höjasamtliga ersättningsnivåer 1998 till 80 procent. Det kommer sammanlagt att kosta över 3 miljarder kronor per år. Problemet med det löftet är den finansiering regeringen föreslår. De flesta finansieringsförslagen leder till att ännu fler utestängs ur systemet, t ex genom högre kvalifikationskrav (ett av finansieringsförslagen är också att göra väsentliga försämringar i tandvårdsförsäkringen från 1998. Ännu har inte regeringen presenterat fullständiga finansieringsförslag). Miljöpartiet anser att de flesta av de finansieringsförslag som hittills presenterats är oacceptabla, då de utgår från att en förbättrad ersättningsnivå även för folk med goda inkomster skall finansieras med ökad utestängning från bland annat arbetslöshets- och tandvårdsförsäkringarna. Vi anser i stället att höjningen av ersättningsnivån till 80 procent bör begränsas till låginkomsttagare medan medel- och höginkomsttagare får en lägre ersättning. Det vi sparar på detta jämfört med regeringens förslag bör

användas till förbättringar för de grupper som har det allra sämst genom lägre kvalifikationskrav till försäkringarna, högre garantinivåer och ett försörjningstillägg som gör att betydligt färre blir beroende av socialbidrag.

Gemensamt övre tak

Det övre taket för ersättning bör vara detsamma i alla försäkringar och ligga vid en inkomst på ca 6,5 basbelopp (19.500 kr/mån).

I enlighet med vår målsättning att samordna och förenkla socialförsäkringssystemen föreslår vi ett enhetligt tak i samtliga försäkringar. Det bör ligga på en nivå som är kostnadsneutral, d.v.s. den ökade kostnaden i arbets- löshetsförsäkringen bekostas av sänkningen av taket i sjuk- och föräldraförsäkringarna. Med den ersättningsmodell vi föreslår sker det om det gemensamma taket läggs vid en inkomst på ungefär 6,5 basbelopp eller 19.500 kronor per månad. Vi anser att det är en lagom nivå som en inkomstkopplad statlig försäkring bör kunna sträcka sig till. Inkomstkopplingen omfattar då ungefär 83 procent av de sjukpenningförsäkrade (93 procent av kvinnorna, 73 procent av männen).

Försörjningstillägg

Ett försörjningstillägg till socialförsäkringarna bör införas som gör så få som möjligt beroende av socialbidrag. Socialbidragen har ändrat karaktär De senaste årens försämringar av socialförsäkringssystemen har lett till kraftigt stigande kostnader för socialbidrag, vilket bidragit till att ytterligare urholka kommunernas ekonomi. I en utredning som Stockholms socialförvaltning gjort konstateras att socialbidragets funktion ändrats från att främst vara ett skyddsnät för människor med sociala problem till att vara en yttersta utpost när andra försörjningskällor inte fungerar som förväntat; arbetsmarknad, socialförsäkring och familjestöd. För 87 procent av bidragshushållen har socialbidraget numera den senare funktionen. Två tredjedelar av dessa hushåll har haft relativt korta behov av bistånd.

Lösningen på det här problemet är naturligtvis i första hand arbete till dem som inte har, i andra hand att de generella systemen tar hand om fler. Miljöpartiet strävar efter att de allmänna och icke behovsprövade socialförsäkringarna ska bli så heltäckande som möjligt. Det är ändå, av både kostnadsoch organisatoriska skäl omöjligt att helt undvika att människor under vissa omständigheter faller utanför de generella systemen. I de fallen måste även i fortsättningen socialbidragen vara det yttersta skydds nätet. Det förekommer dock ofta att de generella systemen ger en viss ersättning, som inte är tillräcklig för att försörja sig på och individen måste ändå söka kompletterande socialbidrag. Vi har i vårt förslag strävat efter att minska kvalifikationskraven till de generella systemen och att höja garantinivåerna. I många fall kommer de här höjda garantinivåerna att göra att människor slipper ifrån att bli beroende av socialbidrag. Det gäller särskilt personer utan eller med få barn och som har låga bostadskostnader, därför att de är samboende eller bor kvar hemma hos föräldrarna. Men det är svårt att sätta garantinivåerna så högt att de också täcker socialbidragsnivån för människor, som inte får stöd av eller delar sina kostnader med någon annan och som kanske också har barn att försörja.

Inför försörjningstillägg

Vi föreslår att det i de här fallen skall kunna utgå ett "försörjningstillägg". Försörjningstillägget kan ses som en form av förenklat socialbidrag för människor utan egentliga sociala problem, där det enda problemet är att den generella ersättningen från socialförsäkringarna är så låg att han eller hon hamnar under socialbidragsnivån. Detta gäller bland annat gruppen ensamförsörjare med barn, för vilka andelen bidrag är så hög som 40 % av den totala nettoinkomsten. Detta gör dem mycket sårbara för nivåsenkningar. Det handlar om människor som ständigt lever på marginalen trots att de kanske förvärvsarbetar eller studerar. Kriteriet för att få försörjningstillägg bör vara att sökanden uppfyller de generella krav

som redan idag ställs på människor som söker socialbidrag. Man skall t.ex. stå till arbetsmarknadens förfogande minst 30 timmar per vecka. Därefter jämförs inkomsten mot socialbidragsnormen för personens hela hushåll. En gemensam riksnorm bör användas, med ungefär samma uppbyggnad som Socialstyrelsens nuvarande rekommenderade norm. Försörjningstillägget utgår sedan som skillnaden mellan normen och den sökandes inkomster. Ett försörjningstillägg leder till en avlastning för socialtjänsten, så att den äntligen får möjlighet att arbeta med det som borde vara dess huvuduppgift, nämligen förebyggande socialt arbete. I ett senare kapitel ger vi förslag till hur försörjningstillägget skall kunna administreras och finansieras i en sammanslagen lokal organisation.

Grundskydd vid långvarig ohälsa och arbetslöshet

Efter en omställningstid på 2 år skall, enligt vårt förslag, kortvariga försäkringar baserade på inkomstbortfallsprincipen ersättas av mer långvariga försäkringslösningar, som bör baseras på grundskyddsprincipen.

Försäkringens organisation

En gemensam försäkring vid långvarig ohälsa och arbetslöshet bör inrättas. Försäkringen vid långvarig ohälsa kallas idag sjukbidrag eller förtidspension och är en del av det allmänna pensionssystemet. Förtidspensionen har tidigare också i viss mån fungerat som en arbetslöshetsförsäkring framför allt för äldre pensioner som har haft svårt att få arbete och som dessutom kan ha lättare medicinska problem. I övrigt finns ingen särskild försäkring för långvarigt arbetslösa, men a-kassan har i realiteten ändå kunnat fungera som en sådan försäkring genom varvning med arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det finns nu planer på att göra om den här ordningen radikalt. Förtids- pensionen skall brytas ut ur pensionssystemet och i stället bli en del av en ny sammanslagen ohälsöförsäkring. Sjuk- och arbetsskadekommittén föreslår att skyddet vid långvarig ohälsa skall

utgå som en månadsersättning, som är lägre än sjukpenningen vid kortvarig sjukdom. Samtidigt skall försäkringen renodlas till att bara omfatta rent medicinska kriterier. Man skall inte ta några arbetsmarknadspolitiska hänsyn. Samtidigt med det här förslaget har riksdagen fattat principbeslut om att sätta en bortre parentes så att a-kasseersättning inte skall utgå längre tid än cirka 3 år.

Helhetssyn i stället för renodling

Den planerade renodlingen av ohälsöförsäkringen och införandet av en bortre parentes i a-kassan kommer tillsammans, enligt vår mening, att leda till en ytterligare kraftig utslagning av människor med blandade medicinska problem, en svag ställning på arbetsmarknaden och kanske också sociala problem. En sådan renodling är en teoretisk konstruktion som inte fungerar i praktiken! Vi anser i stället att det bör införas en ny gemensam statlig försäkring, som skall träda in vid långvarig ohälsa och/eller arbetslöshet. Det kan ske efter förslagsvis två år, när de kortvariga sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna upphör. I stället för på renodling skall den nya försäkringen bygga på helhetssyn, där det är människans totala situation som granskas. Den sammanslagna försäkringen skall kombineras med att också administrationen slås samman. Det utvecklar vi mer i nästa kapitel. En gemensam försäkring och en gemensam administration har flera fördelar. Den är mer human mot den försäkrade som slipper slussas runt mellan ett flertal olika myndigheter och försäkringsformer. Den kan också leda till en betydande effektivisering och kostnadsbesparing.

Kvalifikationskrav

Människans hela situation skall beaktas. Målet skall vara att den försäkrades arbetsförmåga utvecklas och tas till vara på ett rimligt sätt, och om det inte är möjligt skall försäkringen ge ett grundskydd som det går att leva av. Att dela upp människan i en del som har svag hälsa, en annan med svag ställning på arbetsmarknaden och en tredje med

sociala problem fungerar inte i praktiken och är dessutom inhumant. I stället föreslår vi att kvalifikationen till den gemensamma långvariga försäkringen baseras på en samlad bedömning av den försäkrades hela situation. För den som har ohälsoproblem skall givetvis den medicinska bedömningen väga tungt. Men den kan inte bli allena utslagsgivande. Man måste också beakta personens ålder, psykiska hälsa och möjlighet att få arbete med den restarbetsförmåga han/hon har. Eventuella sociala problem måste också vägas in. Prövningen skall vara aktiv och syfta till att i första hand finna lösningar som gör att den försäkrade kan finna ett lämpligt arbete på hel- eller deltid. Härvid prövas alla de möjligheter som traditionellt används som utbildning, kompetensutveckling, rehabilitering, arbetsprövning och olika slag av arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det finns goda möjligheter att en sådan prövning kan göras både effektivare och mer human med den sammanslagna organisation vi föreslår. Försäkringen skall kunna fungera som en ersättning under den tid åtgärderna pågår. Den som har en större eller mindre arbetsförmåga kvar skall stå till arbetsmarknadens förfogande och också vara beredd att ställa upp på rimliga åtgärder för att komma tillbaka i arbete.

Ersättningsnivåer

Ersättningen skall vara ett grundskydd, lika för alla, på ungefär samma nivå som dagens förtidspension för en låginkomsttagare.

Dagens pensionssystem

De nuvarande systemen för förtidspensioner och ålderspensioner är uppbyggda på samma sätt, men det finns vissa skillnader i ersättningsnivåerna. Som en gemensam introduktion även till senare kapitel om ålderspensioner visas huvuddragen i figur 3.

Figur 3 Förtids- och ålderspensioner för ensamstående Heldragna linjer = ålderspension Streckade linjer = förtidspension

I botten i det nuvarande pensionssystemet ligger enfolkpension lika för alla. Folkpensionen för ålderspensionärer uppgår till ca 34.000 kronor per år.

De som har tjänat in ATP-rättigheter får därutöver ATP med 60 procent av den pensionsgrundande inkomsten, dock inte för det första basbeloppet. Över ATP-taket, 7,5 basbelopp, utgår ingen högre ATP.

De som inte har någon ATP får i stället pensionstillskott. Det uppgår för närvarande till 19.700 kronor per år för ålderspensionärer.

Pensionstillskotte avtrappas med hela ATP-inkomsten.

Summan av folkpension och pensionstillskott kan sägas vara den garantinivå som finns i det nuvarande systemet och som alla är garanterade även om de inte tjänat in några pensionsrättigheter. För ålderspensionärer uppgår garantinivån till ca 54.000 kronor per år eller knappt 4.500 kronor per månad.

Folkpensionen för förtidspensionärer har av besparingsskäl nyligen sänkts något. Det gör att en förtidspensionär som har så hög ATP att han inte längre får pensionstillskott totalt sett får en något lägre pension än en ålderspensionär. Garantinivån för en förtidspensionär är dock högre än för en ålderspensionär. Det beror på att pensionstillskottet är väsentligt högre. Totalt blir därmed garantinivån ca 71.000 kronor per år eller knappt 6.000 kronor per månad.

Sammanboende pensionärer har lägre folkpension än ensamstående. Det gäller både i ålders- och förtidspensionen.

Skatteregler

Pensionsnivåerna säger dock inte allt om skillnaden i standard mellan ålders- och förtidspensionärer. För det måste man också ta hänsyn till skattereglerna. Pensionärer har idag särskilda skatteregler. Såväl ålders- som förtids- pensionärer får göra ett särskilt grundavdrag som motsvarar folkpensionen och pensionstillskottet för ålderspensionärer. Det betyder att garantinivån, knappt 4.500 kronor per månad, blir ett nettobelopp att leva av för en ålderspensionär. En förtidspensionär på

garantinivån måste däremot betala skatt och får då kvar ca 5.200 kronor per månad att leva av. Garantinivån efter skatt blir alltså ca 700 kronor högre för en förtidspensionär jämfört med en ålderspensionär.

Som visats ovan kvarstår bara den skillnaden så länge

förtidspensionären lever på garantinivå. Den som har så hög ATP att pensionstillskottet försvinner får i stället ca 100 kronor i månaden mindre att leva av jämfört med motsvarande ålderspensionär.

Bostadstillägg

Garantinivåerna kan jämföras med Socialstyrelsens norm för socialbidrag. Den uppgår för närvarande för en ensamstående till 3.450 kronor per månad exkl bostadskostnad. Det betyder att marginalen till socialbidragsnormen för en ålderspensionär på garantinivå blir ca 1.000 kronor per månad och för en förtidspensionär ca 1.700 kronor. Den här marginalen räcker inte till att betala några högre bostadskostnader. Därför finns också ett särskilt bostadstillägg för pensionärer, förkortat BTP. BTP täcker från och med 1997 83 procent av bostadskostnaden mellan 100 och 4.000 kronor per månad för den som bara lever på garantinivån. Tillägget trappas av för den som har högre pensionsinkomster. För att få en komplett bild av pensionärernas ekonomi är det nödvändigt att också ta med bostadstillägget. Detta visas med ett exempel för en ensamstående förtidspensionär i figur 4. Figur 4 Totala pensionsförmåner, före och efter skatt Ensamstående förtidspensionär. Bostadskostnad 3000 kr/mån Heldragna linjer = före skatt Streckade linjer = efterskatt En förtidspensionär med en bostadskostnad på 3.000 kr/mån och som lever på garantinivå har med BTP och efter skatt 91.000 kr/år eller 7.600 kr/mån att leva av. Socialbidragsnormen är 6.450 kr/mån (socialstyrelsens norm 3.450 + bostadskostnaden 3.000). Marginalen i förhållande till socialbidragsnivån är alltså 1.150 kr/mån. Det kan jämföras med ovan angivna 1.700 kr/mån om man inte beaktar

bostadskostnader och bostadstillägg. Krympningen av marginalen beror alltså på att bostadstillägget inte täcker hela boendekostnaden utan bara en del av den. Av figuren kan man också se hur mycket förtidspensionären får kvar att leva på vid högre ATP-inkomster. Det framgår av den tjocka streckade kurvan. Det anmärkningsvärda är att kurvan är nästan vågrät för pensionärer som hade inkomster upp till ca 18.500 kr/mån som förvärvsarbetande. Den som tjänade så mycket får som pensionär bara ut 900 kr/mån mer i totala pensionsförmåner och BTP efter skatt, jämfört med den som lever på garantinivå! Det beror på att de ökade ATP-inkomsterna effektivt äts upp av att pensionstillskottet, grundavdraget i beskattningen och BTP faller bort. Knappt 30 procent av dagens drygt 400.000 förtidspensionärer har BTP, något fler kvinnor än män. Det är i huvudsak ensamstående pensionärer som har BTP. De sammanboende förtidspensionärerna har i regel en make som tjänar så mycket att familjen sammanlagt inte är berättigade till BTP. Pensionsförmånerna efter skatt för en sådan pensionär kan ungefär utläsas i den nedre streckade linjen i figur 2. Folkpensionen för en sammanboende är dock något lägre än i figuren. Det gör att garantinivån efter skatt blir ungefär 4.700 kr/mån, vilket är 1.800 kr/mån över socialbidragsnormen (exkl bostadskostnad) för en sammanboende. För en sammanboende utan bostadstillägg får alltså ATP en större reell betydelse.

Pensionsgrundande tid

För att få full ATP i den nuvarande ålderspensionen krävs att man har tjänat in ATP-poäng i minst 30 år. ATP-pensionen beräknas på de genomsnittliga ATP-poängen under de 15 bästa åren. För förtidspensionärer kan, av naturliga skäl, de här reglerna inte följas fullt ut eftersom de ofta inte hinner tjäna ihop till full ATP-pension innan de går i förtidspension. Man har då infört ett system med s.k. antagandeinkomster. Det betyder att man antar att personen skulle ha

behållit de inkomster man hade strax före förtidspensioneringen under resten av livet fram till pensionen. Antagandeinkomsten baseras på de två bästa av de fyra år som ligger närmast före förtidspensioneringen. Sjuk- och arbetsskadekommitténs förslag Sjuk- och arbetsskadekommittén föreslår att månadsersättningen som skall ersätta förtidspensionen skall vara 65 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sex senaste åren. Det bästa och sämsta av de sex inkomståren skall först räknas bort. Kommittén föreslår också att det skall finnas en garantinivå på 2,1 basbelopp eller 6.200 kronor/månad före skatt. Enligt vår analys ger kommitténs förslag ungefär lika hög ersättning som de nuvarande förtidspensionerna. Det är dock mycket som är oklart med kommitténs förslag, som skatteregler, bostadstillägg och hänsyn till familjesituation.

Utgångspunkter för Miljöpartiets förslag

Vi föreslår att ersättningen vid långvarig ohälsa och arbetslöshet skall utgå som ett grundskydd, i princip lika för alla och oberoende av tidigare inkomst. Det finns två skäl till att vi föreslår den förändringen. Ett principiellt skäl är systemet med antagandeinkomster. Ingen kan med säkerhet veta vilken inkomst en individ skulle ha fått under åren fram till pensionen om han/hon inte blivit sjuk eller arbetslös. Att basera det antagandet på några få inkomstår före insjuknande eller arbetslöshet blir ytterst lotteribetonat, i synnerhet på en arbetsmarknad som blir allt rörligare. Det kan knappast vara rättvist att kanske många års ersättning skall bestämmas på det sättet. Ett andra skäl mot en inkomstberoende ersättning framgår av kommentarerna till figur 4. Det som kallas en inkomstberoende ersättning är i själva verket inte alls särskilt inkomstberoende! Om man tar hänsyn till skatteregler och avtrappning av bostadstillägg, så kan en inkomstberoende ersättning aldrig få särskilt stor betydelse när den uppgår till så litet som 65 procent av inkomsten eller mindre. Vi kommenterar det här ytterligare i kapitlet om ålderspensionen.

Vårt förslag

Grundskyddsnivån ska självklart ligga över socialbidragsnivån. Vi anser att den bör ligga på ungefär samma nivå som förtidspensionen för en låginkomsttagare, som tjänar ca 12-13.000 kronor per månad, i dagens system. I den nuvarande garantinivån för förtidspensioner har man också beaktat att det skall vara möjligt att leva på den under mycket lång tid, eventuellt redan från unga år. Då måste marginalen ge ett utrymme för att också kunna bygga upp ett hem med de kapitalanskaffningar det för med sig. Hur bostadskostnader skall beaktas i grundskyddet är ett problem eftersom de varierar så kraftigt. Vi vill pröva en modell där den minsta bostadskostnad, som de flesta försäkrade minst har, inbakas i själva grundskyddet. Vi har på basis av tillgängliga uppgifter om BTP valt att som exempel räkna in bostadstillägget vid en "basbostadskostnad" på 2.200 kr/mån i grundskyddet. Därutöver föreslår vi på samma sätt som idag ett bostadstillägg för bostadskostnader som överstiger basbostadskostnaden upp till 4.000 kronor per månad för hushåll utan barn. Den övre bostadskostnadsgränsen bör höjas med 400 kronor för varje barn i hushållet. Vi har preliminärt kommit fram till en grundskyddsnivå, efter skatt, för ensamstående vid långvarig ohälsa och arbetslöshet på ca 7.200 kr/mån. Om grundskyddet skall anpassas till varje människas behov måste vi också ta hänsyn till familjesituation och försörjningsbörda. För samboende är det rimligt att räkna med "stordriftfördelar" av gemensamt hushåll. Det spar in både på bostadskostnaden och på en del andra hushållsutgifter. Vi har här räknat med en grundskyddsnivå inkl del i bostadskostnad och efter skatt på ca 5.800 kr/mån efter skatt. Därtill kommer eventuellt bostadstillägg för den del av bostadskostnaden som överstiger 2.200 kr/mån. I grundskyddet bör också ingå ett barntillägg. Vi har här räknat med en nivå på ca 500 kronor per barn och månad efter skatt för varje försörjare som uppbär grundskydd. För dem som har

försörjningsansvar för barn tillkommer kostnader för större bostad och barnets levnadskostnader. En del av de kostnaderna täcks genom allmänt familjestöd (barnbidrag, ev bostadsbidrag och bidragsförskott, etc) vare sig man är förvärvsarbetande eller får ersättning från den långvariga försäkringen. Den del som inte täcks av det allmänna familjestödet står normalt föräldrarna för med sina förvärvsinkomster. Om då en eller båda föräldrarna på grund av sjukdom eller arbetslöshet går miste om dessa inkomster är det rimligt att de kostnader för barnen som inte täcks av det allmänna familjestödet i stället täcks genom grundskyddet.

Sammanfattning, grundskyddsnivåer

Grundskyddet ska, precis som huvuddelen av socialförsäkringarna idag, vara beskattningsbart. Samma skatteregler bör gälla som för förvärvsarbetande. I tabell 2 ges några exempel på grundskyddsnivåer före och efter skatt.

Tabell 2 Grundskydd vid långvarig ohälsa och arbetslöshet

Ungefärliga nivåer 1996, kronor per månad

HUSHÅLLSTYP

före skatt

efter skatt

Ensamstående

9.900

7.200

Sammanboende

7.600

5.600

Ensamstående 1 barn

10.700

7.700

Ensamstående 2 barn

11.400

8.200

Sammanboende 1 barn

8.300

6.100

Sammanboende 2 barn

9.000

6.600

En sammanslagen organisation med lokal förankring

Staten skall, enligt vår mening, även i fortsättningen vara den huvudansvariga garanten, regelsättaren och finansiären av de stora socialförsäkringssystemen. Men samtidigt bör en stor del av det praktiska arbetet gentemot individerna decentraliseras till kommunal nivå. Detta utvecklar vi närmare i en särskild motion.

Ålderspensioner

Vi anser att även den statliga ålderspensionen bör bygga på principen om en grundtrygghet, lika för alla. Riksdagen har dock fattat principbeslut om att dagens ATP-system skall ersättas av ett nytt reformerat system från år 2000, som är annorlunda uppbyggt. Vi menar att det systemet har stora brister och inte håller vad det lovar. I kapitel 5 gav vi en kort redogörelse för nuvarande pensionssystem. Som en ytterligare bakgrund ger vi i nästa avsnitt vår syn på det reformerade systemet.

Problem i det reformerade pensionssystemet

Förslaget till reformerat pensionssystem innehåller olösliga målkonflikter mellan grundtrygghet och inkomstkoppling. Det är krångligt, svårbegripligt och dyrt att administrera. Det nya pensionssystemet bygger på en kompromiss mellan Socialdemokraterna och de fyra borgerliga före detta regeringspartierna. Figur 5 visar den principiella uppbyggnaden av det reformerade systemet.

Figur 5 Nytt system. Totala förmåner, före och efter skatt
Ensamstående pensionär. Bostadskostnad 3 000 kr/mån

Grunden i det reformerade systemet är en inkomstgrundad pension som man förutsätts tjäna ihop till under hela livet. Alla inkomster läggs samman och indexuppräknas. Även barnår, studier, m.m. tas med vid beräkningen. Vid pensioneringstillfället (som kan variera från 61 års ålder och uppåt) räknas pensionen ut med hjälp av ett delningstal som beaktar den beräknade återstående livslängden. Det gör att ersättningsnivån, dvs pensionsförmån i procent av genomsnittlig pensionsgrundande inkomst kan variera. Figuren utgår från en ersättningsnivå på ca 55 % av inkomsten som förvärvsarbetande. Det är en nivå som idag kan bedömas som trolig vid drygt 40 års intjänande och pensionering vid 65 års ålder. Den inkomstrelaterade pensionen skall liksom dagens ATP ha ett tak vid 7,5 basbelopp. Taket kommer att höjas vid höjda reallöner. För att säkra grundtryggheten föreslås som komplement en beskattad garantipension. Den skall brutto uppgå till 2,1 basbelopp, i dagens läge 76.000 kronor/år före skatt. Garantipensionen avtrappas enligt vissa regler mot en stigande inkomstrelaterad pension. I principbeslutet om det nya pensionssystemet har riksdagen utgått från att det även i fortsättningen kommer att behövas ett bostadstillägg för pensionärer. Men det finns inget förslag till hur bostadstillägget skall utformas och samordnas med det reformerade pensionssystemet. I figuren har vi räknat med samma regler som i det nuvarande systemet. I det nya pensionssystemet får pensionärerna samma skatteregler som löntagare. Den tjocka heldragna linjen i figuren visar hur mycket pensionärerna i exemplet får kvar att leva på netto efter skatt. Ett viktigt motiv till att göra pensionssystemet mer "försäkringsmässigt" har varit att det skall stimulera till en ökad arbetsvilja. Det skall vara "raka rör" mellan

intjänande och pension, varje intjänad krona under hela livetskall leda till en högre pension. När systemet blir mer försäkringsmässigt kommer också avgifterna till systemet att mer kunna ses som verkliga avgifter och inte som skatter.

Inga "raka rör"

Så långt enligt de politiska avsiktsförklaringarna. Resultatet i verkligheten har blivit det rakt motsatta. I exemplet i figur 5 får den som arbetat i 40 år med en så pass hög lön som 21.000 kronor per månad bara 1.300 kronor mer i månaden att leva av jämfört med den som överhuvudtaget inte tjänat in någon pensionsrätt alls! Av den inkomstgrundade pensionen i exemplet får 21.000-kronorsinkomsttagaren någon verklig glädje av bara 12 procent. Resten, 88 procent, försvinner i avtrappad garantipension och bostadstillägg samt i skatt! Sannolikt kommer 60-70 % av pensionärerna i det nya pensionssystemet att få sin pension i huvudsak bestämd av nivån på garantipensionen och bostadstillägget, inte av den inkomstberoende pensionen. Den här effekten har uppstått därför att de partier som står bakom det nya pensionsförslaget har försökt att samtidigt uppnå två i grunden oförenliga mål. Å ena sidan att systemet skall bli mer försäkringsmässigt, "krona för krona". Å andra sidan vill man bevara en god grundtrygghet i form av en garantipension, som till och med är en aning bättre än i dagens system. Det går helt enkelt inte att förena de här två målen på ett rimligt sätt, när ersättningsnivån i den inkomstgrundade pensionen är så pass låg som omkring 55 procent.

Vår kritik mot förslaget

Vår kritik mot det nya pensionssystemet skulle kunna formuleras från två helt skilda utgångspunkter. Den ena utgångspunkten är ideologisk, den andra gäller hur det reformerade pensionssystemet praktiskt har utformats. Den ideologiska kritiken utgår från vår grundvärdering att de allmänna försäkringssystemen bör inrikta sig mot att försäkra människor en grund-

trygghet, inte att säkra en uppnådd högre levnadsstandard. En del av den här ideologiska kritiken kan möjligen bortfalla när man granskar det nya pensionssystemet som det faktiskt ser ut och inte för vad det anges vara. Systemet är i själva verket för en stor del av befolkningen ett grundpensionssystem med en viss men obetydlig koppling till inkomsten. Men det finns ändå skäl kvar för ideologisk kritik. För bättre avlönade (med löner över 15.000-20.000 kr/mån) kan inkomstkopplingen få en större betydelse, särskilt om de har en make med god inkomst att dela bostadskostnaden med. Två punkter för ideologisk kritik gäller hur garantipensionen skall värdesäkras i framtiden och hur finansieringen skall ske. Den andra kritiken gäller den praktiska utformningen av det reformerade systemet. Ett sådant system går att åstadkomma på ett långt enklare och tydligare sätt än den politiska kompromiss som ligger till grund för det nya systemet. Det nya pensionssystemet är utomordentligt krångligt. Det är också nästan omöjligt att genomskåda hur det verkligen fungerar om man inte är professionell pensionsexpert. Enbart den administrativa uppbyggnaden av regelverk, datorprogram, m m beräknas enligt uppgifter från Riksrevisionsverket kosta en miljard kronor. Bara administrationen av barnåren drar nästan lika mycket datakraft som hela ATP-systemet!

Miljöpartiets alternativ

Ersättningen skall vara ett grundskydd, lika för alla, på ungefär samma nivå som dagens ålderspension för en låginkomsttagare.

Utgångspunkten för Miljöpartiets förslag är densamma som när vi diskuterade ersättningen vid långvarig ohälsa i tidigare kapitel (avsnitt 5.3).

Grundskyddsnivån bör vara ungefär lika hög som dagens statliga pensioner för en låginkomsttagare som tjänar omkring 12.000-13.000 kronor månad. Vi vill också på samma sätt pröva att räkna in ett belopp som motsvarar det nuvarande bostadstillägget vid en

basbostadskostnad på 2.200 kr/mån i grundskyddet. För bostadskostnader därutöver skall bostadstillägg utgå på samma sätt som idag. Grundskyddet skall vara lägre för samboende än för ensamstående. Det skall beskattas på samma sätt som för förvärvsarbetande. Med de förutsättningarna kan grundskyddet beräknas som i tabell 3.

Tabell 3 Grundskydd för ålderspensionärer
Ungefärliga nivåer 1996, kronor per månad
HUSHÅLLSTYP

före skatt

efter skatt

Ensamstående

9.300

6.800

Sammanboende

6.900

5.100

Jämförelser mellan pensionssystem

Figur 6 visar hur mycket en ensamstående ålderspensionär får ut i pension och bostadstillägg efter skatt. Här jämförs Miljöpartiets förslag med dels det nuvarande ATP-systemet, dels förslaget till reformerat pensionssystem. Figur 6 Pensionsförmåner inkl bostadstillägg. Netto efter skatt Ensamstående pensionär.
Bostadskostnad 3.000 kr/mån

Skillnaderna mellan systemen är ganska liten för de flesta låg- och medelinkomstpensionärer. För den som haft en inkomst som förvärvsarbetande omkring 15.000 kronor per månad rör sig skillnaden för både ensamstående och gifta om högst ca 200-500 kronor per månad, något beroende på bostadskostnad. För den som haft omkring

20.000 kronor per månad i inkomst blir skillnaden i nettopension mellan Miljöpartiets förslag och det reformerade systemet något större, mellan ca 700 kr/mån för ensamstående och ca 2.000 kr/mån för gifta. Figuren visar ytterligare på det faktum vi redan tidigare pekat på, nämligen att det reformerade pensionssystemet är ett ovanligt krångligt sätt att för en majoritet av pensionstagarna ordna nästan samma nettobehållning som med ett rent grundpensionssystem enligt Miljöpartiets modell. Även den som rent ideologiskt inte delar Miljöpartiets uppfattning om grundskydd i stället för inkomstkoppling borde ställa sig frågan om den kvarstående faktiska inkomstkopplingen för en mindre del av löntagarna verkligen är värd införandet av ett så komplicerat, svårförståeligt och dyrt nytt system! Övergången till grundskydd

Ett grundskyddssystem kan inte införas över en natt. Människor som tjänat in stora ATP-rättigheter i nuvarande system måste få behålla dem. Därför behövs långa övergångstider, troligen i storleksordningen 15-30 år, precis på samma sätt som de som krävs om man inför det reformerade pensionssystemet. Det här gör också att den höjning av grundskyddsnivån jämfört med nuvarande garantinivå i ATP-systemet, som vi föreslår, av kostnadsskäl måste ske successivt under en lång övergångsperiod. Värdesäkring av grundskyddet Grundskyddet bör enligt vår mening räknas upp i takt med den allmänna löneutvecklingen för de förvärvsarbetande. Skälet till det är att den allmänna uppfattningen om vad som är en rimlig grundtrygghet för pensionärer nära brukar följa hur den allmänna standarden i samhället utvecklas. Vårt förslag skiljer sig på den här punkten från förslaget till reformerat pensionssystem. I det systemet kommer den inkomstgrundade pensionen att följa den allmänna löneutvecklingen, medan garantipensionen bara skall följa prisutvecklingen. Det här göra att de flesta låg- och många medelavlönade, som får pensionen bestämd i huvudsak av garantipensionen, ytterligare kommer att halka

efter dem som har högre inkomster. Det gäller inte minst många kvinnor i lågavlönade yrken. Vi kan inte acceptera att klyftorna mellan olika pensionärer på det här sättet kommer att öka ännu mer!

Ekonomi och finansiering

I det här kapitlet går vi igenom direkta kostnadseffekter i de olika försäkringarna av Miljöpartiets förslag. De siffror vi anger är uppskattade nettoeffekter, d.v.s. kostnader efter skatt. Vi beskriver också hur vi anser att socialförsäkringarna skall finansieras.

Kortvariga försäkringar - oförändrad kostnad

Höjd ersättning för låginkomsttagare finansieras med minskad ersättning vid högre inkomster. Höjd garantinivå i föräldraförsäkringen och merkostnader för försörjningstillägget finansieras med borttagna garantidagar och ändrad inkomstberäkning. Att införa ett brutet tak med ersättningsnivåer på 80/40 procent i sjuk-, föräldra- och arbetslöshetsförsäkringarna kostar ungefär lika mycket för staten som nuvarande enhetliga ersättningsnivå på 75 procent. Det beror på att den lägre ersättningen för högre inkomsttagare finansierar höjningen förlåginkomsttagarna inklusive ett återställande av den tidigare garantinivån i a-kassan. Regeringens förslag att höja ersättningsnivån rakt av i alla försäkringar till 80 procent från 1998 kostar omkring 3 miljarder kronor årligen. Problemet är det sätt regeringen vill finansiera höjningen på. En stor del av finansieringen skall ske genom ökad utestängning, bland annat genom att höja arbetskravet för a-kassa och KAS och genom stora försämringar i tandvårdsförsäkringen. Miljöpartiet kan inte acceptera det sättet att finansiera en höjd ersättning för låginkomsttagarna utan har i stället föreslagit det "brutna taket". Av hittills presenterade finansieringsförslag finns det bara ett som Miljöpartiet har accepterat. Det gäller ett annat sätt att beräkna inkomstunderlaget i bl.a. sjukförsäkringen, vilket ger netto ca 700 miljoner kronor. Vi föreslår att de pengarna används till att höja garantinivån i föräldra-

försäkringen till samma nivå som i arbetslöshetsförsäkringen. Det kostar ca 400 miljoner kronor netto om det till hälften också finansieras av att de nuvarande tre extra s.k. "garantimånaderna" tas bort. Återstoden av den finansiering vi har accepterat, ca 300 miljoner kronor, kommer sannolikt att gå åt till merkostnader för det försörjningstillägg vi föreslår. Försörjnings- tillägget skall visserligen ge i princip samma ersättning som socialbidraget. Men eftersom det skall bli mer lättillgängligt som en utfyllnad av socialförsäkringarna, räknar vi med att fler kommer att utnyttja det och att det därmed blir något dyrare.

Grundskydd - billigare på sikt

På sikt sänkta kostnader för pensioneringen kan klara vård och omsorg för äldre. I försäkringarna vid långvarig ohälsa, arbetslöshet och ålderdom medför vårt förslag om en grundtrygghet lika för alla på sikt betydande kostnads- besparingar. En mycket grov överslagsberäkning visar att de totala årliga nettokostnaderna kommer att ligga omkring 25 miljarder lägre än med det reformerade pensionssystemet vid den tidpunkt när nuvarande ATP-system till största delen har fasats ut, dvs om ungefär 25 till 35 år. Fram till dess ökar kostnadsskillnaderna mellan Miljöpartiets grundskyddsmodell och det nya pensionssystemet successivt. De närmaste tio åren blir besparingarna i själva ersättningarna sannolikt små. Den långsiktiga besparingen i pensionssystemet kommer att komma mycket lägligt för att klara de kraftigt ökade behoven av äldreomsorg på lång sikt. Garanterad god äldreomsorg för alla är viktigare än garanterad hög levnadsstandard för ett fåtal!

Övriga besparingar

Våra förslag leder till minskade administrations- och socialbidragskostnader. Vår inriktning på samordnade och enklare system kommer på sikt att leda till effektivitetsvinster i försäkringarna och till väsentligt lägre administrativa kostnader. Särskilt stora blir

effekterna av att vi undviker det svåradministrerade nya pensionssystemet och av den sammanslagna organisationen för arbetsförmedling, försäkringskassa och socialtjänst, som vi föreslår på kommunal nivå. Kommunernas kostnader för socialbidrag kommer också att minska som en följd av den skärpta fördelningsprofil och minskade utslagning vi föreslår i socialförsäkringarna.

I båda fallen är det svårt att göra exakta beräkningar av besparingarna och effektivitetsvinsterna, men vi tror att det kan röra sig om miljardbelopp på sikt. Samtidigt kommer dock inriktningen på mer generella system att i vissa fall leda till ökade kostnader för att minska utslagningen.

Finansiering

Socialförsäkringarna skall finansieras över statsbudgeten.

Specialinriktade arbetsgivaravgifter till olika ändamål kan slås samman. Egenavgifterna bör tas bort och ersättas av högre miljörelaterade skatter i en grön skatteväxling. Med den ökade inriktning på helhetssyn och grundtrygghet vi föreslår, blir det allt mindre meningsfullt att försöka upprätthålla någon sorts koppling mellan de olika försäkringarna och dagens specialdestinerade namngivna arbetsgivar- och egenavgifter för olika ändamål. I statens nya budgetsystem finns inte heller någon sådan koppling mellan inkomster och utgifter för respektive försäkring. I stället bestäms utgifterna för sig genom en prioritering mellan samtliga utgiftsområden inom statsbudgeten. Inkomsterna bestäms för sig och det är numera betydelselöst om en arbetsgivaravgift kallas "sjukförsäkringsavgift", "arbetsmarknadsavgift" eller något annat. Vi föreslår därför av förenklingsskäl att dagens specialdestinerade arbetsgivaravgifter slås samman till en post. De egenavgifter som blivit allt högre de senaste åren har flera nackdelar. En av dem är att avdragen vid den kommunala taxeringen urgröper kommunernas skatteunderlag och tvingar dem till ytterligare nedskärningar

som i sin tur leder till ökad arbetslöshet och nya kostnader för staten. Avdragen gynnar också höginkomsttagare mer än låginkomsttagare eftersom de har högre marginalskatt. En annan effekt av växlingen från arbetsgivaravgifter till egenavgifter i sjukförsäkringen, och den planerade växlingen i pensionssystemet, är att de som har inkomster över taket 7,5 basbelopp i allt högre grad slipper betala avgift för den del av inkomsten som överstiger taket. Avgift utgår nämligen inte över taket i egenavgifterna, vilket de gör i arbetsgivaravgifterna. Vi anser att alla skall vara med och betala solidariskt i proportion till hela sin inkomst för de grundläggande trygghetssystemen på samma sätt som man gör för till exempel vård, omsorg och utbildning! Genom den ökande andelen egenavgifter minskar det solidariska inslaget i finansieringen. Egenavgifterna bör därför successivt avvecklas. Det kan göras på flera sätt. En första åtgärd är att inte som planerat höja egenavgifterna till sjukförsäkringen 1997 och 1998. Den planerade växlingen till egenavgifter i ett nytt pensionssystem bör inte genomföras. De nuvarande 4,95 procenten i allmänna egenavgifter bör successivt avvecklas. Avvecklingen av egenavgifterna kan delvis ske som ett led i en grön skatteväxling, där skatten på arbete sänks medan skatterna på förbrukning av energi och naturresurser och på miljöutsläpp höjs kraftigt. Inom ramen för en sådan skatteväxling bör också arbetsgivaravgifterna sänkas för att kompensera arbetsgivarna för ökade kostnader på naturresurser. Miljöpartiet har också i annat sammanhang föreslagit att egenavgifterna sänks i samband med en allmän arbetstidsförkortning till 35 timmar per vecka de närmaste åren. Den sänkningen finansieras genom minskade kostnader för arbetslöshet när vi delar på jobben. Om det allmänna pensionssystemet begränsas till ett grundskydd enligt vårt förslag bortfaller även behovet att bygga upp fonder till den så kallade premiereservdelen i det nya pensionssystemet. Det betyder att de två procentenheter i avgifter som skulle gå till den fonduppbyggnaden inte behöver tas ut. Det behöver

inte betyda att det totala sparandet i samhället minskar. I stället kommer troligen, som vi återkommer till i nästa kapitel, fler att vilja öka sitt sparande i tilläggsförsäkringar. Om avgifterna till premierreservsystemet bortfaller skapas ökat utrymme för alla att betala premier till tilläggsförsäkringar, om de så önskar.

Hemställan

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionenanförts om grundskyddsprincipen som huvudsaklig grund för de statligasocialförsäkringarna,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionenanförts om olika principer för kortvariga och långvariga ersättningar,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samordning i stället för renodling av försäkringar,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om framtidens arbetsmarknadspolitik,
5. att riksdagen hos regeringen begär förslag på skapande av en kompletterande neutral arbetslöshetskassa som är oberoende av intresseorganisationer,
6. att riksdagen hos regeringen begär förslag på höjning av garantinivåerna i föräldra- och arbetslöshetsförsäkringarna till motsvarande 5 400 kr per månad,
7. att riksdagen hos regeringen begär förslag på höjning av garantinivån i sjukförsäkringen till motsvarande 5 400 kr per månad efter 6 månaders sjukdom,

8. att riksdagen hos regeringen begär förslag på ersättningsnivåer enligt "brutet-tak"-principen i sjuk-, föräldra- och arbetslöshetsförsäkringarna i enlighet med vad som anförts i motionen,
9. att riksdagen hos regeringen begär förslag på en enhetlig taknivå i sjuk-, föräldra- och arbetslöshetsförsäkringarna vid en inkomst på ca 6,5 basbelopp i enlighet med vad som anförts i motionen,
10. att riksdagen hos regeringen begär förslag på ett försörjningstillägg i enlighet med vad som anförts i motionen,
11. att riksdagen hos regeringen begär förslag på inrättande av en gemensam försäkring vid långvarig ohälsa och arbetslöshet i enlighet med vad som anförts i motionen,
12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionenanförts om att människans hela situation skall beaktas vid bedömning av kvalifikationskrav till långvariga socialförsäkringar,
13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om enhetliga ersättningar på grundskyddsnivå vid långvarig ohälsa och arbetslöshet,
14. att riksdagen beslutar att riva upp principbeslutet om ett reformerat pensionssystem,
15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om målkonflikter i det reformerade pensionssystemet,
16. att riksdagen hos regeringen begär fördjupade analyser som belyser de i motionen påtalade målkonflikterna i det reformerade pensionssystemet,
17. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett nytt pensionssystem baserat på grundskydd, lika för alla,
18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om finansiering av kortvariga försäkringar,

19. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att på sikt sänkta kostnader för pensionering kan klara ökade kostnader för vård och omsorg om äldre,
20. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheten till minskade kostnader för försäkringsadministration och socialbidrag,
21. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om socialförsäkringarnas finansiering.

Stockholm den 3 oktober 1996

Birger Schlaug (mp)

Marianne Samuelsson (mp)

Ragnhild Pohanka (mp)

Barbro Johansson (mp)

Roy Ottosson (mp)

Thomas Julin (mp)